

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
REGIULENIK BETENKÉST HÁROMSZOR.
Hétlaponként: évi 120 F. Ezen szám 4 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában” *Amcs.*

Beköszöntő.

Barátaim felszólítottak, hogy szerkesszem a *Zalavármegyét*.

Kezdetben rá sem hallgattam, mert a fejem fölött megszapordott; évek száma immár sokat gyöngített erőmből; de később mégis vállalkoztam, mert eszembe jutott, hogy az embernek kötelessége haláláig dolgozni. Amennyi csak lehet.

S hiszem, hogy a nagyrabecsült közönség a mutatkozható hiányokat majd az erő hiányának fogja tulajdonítani és nem a jóakarati hiányának.

Huszonhetedik éve lakom Zalamegyében. A közönségnek egy része mai ismer is. Az ismeretlenek előtt azonban bemutatkozom annak a megemlékezésével, hogy kétfelapot már szerkesztettem, önállóan, függetlenül, s miért hagytam ott azokat? Hát Tordán az *Aranyosvölgyet* (ezt esztendőig haladó eredményel csináltam, de tisztviselői működésén onnan ide rendelt s a lapot ott kellett hagynom), az a *Magyar Párt* szerkesztetttem majdnem husz évig szintén önállóan és függetlenül, — de 1917 végén részint a háborús nehézségek miatt, részint inkább egy nagyobb betegségem miatt felbe kellett hagynom. Nem adtam át senkinek, sem ingyen, sem pénzért, hogy erényeivel és hitteivel együtt csak engem terheljen emlékében is. Tehát mind a két lapra nézve: sem én nem buktam meg, sem ők nem buktak meg, sem erkölcsileg, sem anyagiilag: csupán a kényszer miatt szűntek meg.

Szokás a szerkesztés vállalkozáskor elvekről beszélni, amelyek szerint él az ember. Hát általában a „fennálló jogrend” alapján állunk. Azonkívül ennek a lapnak is fel van ugyan írva a homlokára, hogy politikai lap: mindazonáltal a mi szerkesztőségünk úgy gondolkozik, hogy a politikát vegezzék elsősorban azok a nemzetgyűlési képviselők, akiket erre a célra választ a nemzet; végezzék másodsorban a fővárosi napilapok: minékünk vidékieknek elég, ha hírt kapunk és adunk a politikai eseményekről s egy egy erősen megokolt elv, vagy esemény mellett kardoskodunk: de sem pártot, sem kormányt, ok nélkül és vaktában nem dicsérgetünk. Nem dicsérjük egyáltalában sem az embert, sem a pártot, sem a kormányt, sem az intézményt, hanem csak a cselekedetet, az elvet, a munkát és a jó intézkedést; megadva mindig az okát. Egyebekre nézve pedig még gondolatomban is szégyelném előhozakodni olyanokkal, hogy milyen tekintettel kell lennünk a különböző osztályokra, rétegekre, egyházakra s foglalkozásokra.

A magyar nemzet érdekére és a magyar nemzetnek jogos birtokára, az egész Magyarországra kell nekünk tekintenünk mindnyájunknak és nem egyebekre. A *Zalavármegye* erre tekint. Mind az, aki erre tekint, az nekünk barátunk; aki pedig szembe áll velünk, az vagy felfordítja a mi szekerünket, vagy a mi kerekünket meg rajta keresztül. És annak nem mi leszünk az ellenségei, hanem ő lett a mi ellenségünk. A nemzet ellensége. Ez a szelleme, elve é iránya a *Zalavármegye*-nek.

Említém, hogy erőm csökkentével is átvettem a lap szerkesztését. De örömmel átvehettem, hiszen nálamnál jobb erők jönnek segítségemre, már az első nap is. Egynehányat névleg is feljegyzek: Dr. Demeter György, Oáspár István, Kulass Kálmán, Jdgy Károly, Szirmai Géza több fiatal társával, Dr. Széll György, Lengyel Ferencz a „Göcseji levelek” írója; a távolabb

lakók közül Dr. Hermann Antal egyetemi tanár, H. Dr. Hermann Antal közgazdasági író, Kuszko István (Bpest), Borbély Sándor (Vác), stb. Az iparos osztályból s pályatársaim közül, különösen a megyei tanító világból jó segítő csapat fog jönni, hogy az irányelvekben támogassanak, amit kérek is tőlük.

Közművelődésre szükségünk van. Ez erősíti meg nemzetünket s a megerősödött nemzet szerzi vissza és tartja meg földünket a magyar hazát.

Ezt a közművelődést akarja fejleszteni és terjeszteni a *Zalavármegye*, az önértelenségnek és kifarásnak a lobogtatásával.

Akik még egyik zászló alá sem sorakoztatok eddig, gyertek e zászló alá jó magyar bajtársak!
Borbély György

Szociális iskolát!

I. közlemény.

(A szociális ismeretek terjesztésének szükségessége)

Írta: SZIRMAI GÉZA szigorító orvos.

Az emberiség egyedeinek siralmas gyengeségéből, az ösztön és természetadta együttélésekből szükségképpen és letagadhatatlanul folyik az egyedek egymásrataltsága.

Ez az egymásrataltság és az ebből folyó tömörítési kényszer veri az embereket közösségek kapcsába, szervezetekbe, sokszor még olyankor is, amikor teljesen heterogén egyedekről, sőt fajokról van szó, mikor tehát még a vér kapcsa sem léphet fel parancsolólag, mindössze is és pusztán csak a közös sors.

És ha ehhez a közös sorshoz, közös verejtékhez és jajhoz még piros rubin is járul, egyedenként elosztott, egy közös ősbányából kivált, folyékony rubin, amely egy azon ösztön ritmusára ver sőtét ereiben, ha ehhez még a közös múlt és közös jövő is járul, közös, arannyal vert, palotás, csengő múlt után a közös, pörére fosztott, bűzhödtkrumplis, férgeszalmás jövő; akkor ennek a sok egy pontban támadó erőnek olyan kategorikus imperativusban kellene parancsolnia, olyan gránátszilárd tömörülést kellene diktálnia, amilyenre csak ember egyáltalán képes és kivüle áll és — ellene áll!

Kellene — — —
Legalább is mindenütt másutt a földön, csak éppen nálunk, Magyarországon nem —

Mert az eredményes és tartós tömörülésnek a már említett és meglevő szükségeseken kívül még egy más alapfontosságú kitevője van: — szociális érzék és ismeretek a széles rétegeknél — és főleg és különösen: szociális érzék és ismeretek a vezetőknél. (Amit nálunk a legutóbbi időkig kimondani is bűn volt és amit még ma sem hisznek Pató Pál uramiék.)

Igen, a vezetőknél, a kiskirályoknál, az önzőknél, akik született tudósok, mert nekik *semmit sem kell tanulniok* (?) Pedig az urasságra lehet születni, de a vezetésre készülni kell! Még a meglevő érzéket is csak ismeretekkel lehet fejleszteni és vezetni embereket szociális érzék és ismeretek nélkül képtelenség.

Amint hogy képtelenség a széles rétegektől a vezetők köré való tömörülést, engedelmességet várni, szintén legalább is a legprimitívabb szociális érzék és ismeretek nélkül ezen rétegeknél.

Mert a rossz sors még nem szükségképpen a közös (?) rossz sors felismerése is és a reaktív ösztön még nem sugallja szükségképpen a helyes tömörülést és a vörös örületől a hindu (vagy talán a magyar?) passivista köldökszemlélődésig minden eltajzolt kifejezésmódban megnyilvánulhat, csak éppen a helyesben nem.

És végül ha megvan is valamilyenféle tömörülés, valamilyen formájú egyöntetű védekezés a közös sors ellen, ez még nem szükségképpen

határos is és még mindig csak passzív, lelketlen kores, ha a munkára lendítő akaratot kívül nem a szociális érzék és ismeretek szerepelnek, mint örök tehetetlenségi nyomatók, hogy mozgásban is tartsák a forgó kereket.

De a társadalmi és nálunk főleg nemzeti szervezkedés megkönnyítése és a munka eredményesé tételén kívül még más, eredményeiben talán sokkal kevésbé közzelfogható, de annál mélyebb hatása is van a szociális ismeretek mentől szélesebb körű propagálásának. És ez már merőben, individuális határ, amiből a közösségnek csak közvetve van haszna, ellenben minden kincsét tresorjaiba zárhatja az *egyén* és ez az, amit úgy nevezhetnék, hogy: *az egyén egyensúlyozása!* Belső és külső segéd-eszközök nyújtása az egyén belső és külső boldogulására.

A szociális helyzet és viszonyok tárgyilagos és alapos vizsgálása, ember és ember közti kapcsolatok, az ezek tanulmányozásából levont következtetések, szükségszerűségek és — kötelességek — olyan tág horizontu perspektívát nyitnak az intelligens lélek előtt és abszolút alapegységekkel szolgálnak az „én” belső mérlegeléséhez, hogy az örökös mosolyos egyensúlyban szemlélheti a „Soll- und Haben”-jal és bármely pillanatban félelem nélkül zárhatja a mérleget. Komoly szociális tanulmányok mindig belső békére vezetnek, mindig a belső „én”-t nemessítik elsősorban és már praktikus gyümölcs nélkül is arannyal jutalmaznak, amikor egy Förster, egy Emerson derűs lelkét lopják meg a kutató javára.

És amikor az ember emberi viszonyokat tanulmányoz, azok javítását és eredményesítését célozza, tulajdonképpen ennen *külső boldoguláson* is fárad, mert megtanulja a legpraktikusabb tudományt: — mi és miért fáj embertársainak, hogyan kell velük bánni? — megtanulja magára és másra vonatkozólag az emberi erő leggyümölcsözőbb kihasználását, fáradság és kiizzorítás nélkül és a leghatásosabban való hasznosítását. Megtanulja azt a tudományt, amely egyedül vezet céltudatosan *külső boldogulására* és amelynek olyan egyszerű a szerkezete, hogy eddig talán csak a méretek kolosszális arányainál és a távlat tulságos közelsége miatt nem ismerhette fel.

Szociális érzék és ismeretek nélkül sorsdöntő órákban sem az egyed, sem a szélesebb rétegek közös boldogulása el nem képzelhető.

És ma, amikor a pusztulás szélén állunk és menekvésünk csak is a minél boldogabb és stabilizáltabb egyéneken és az ezek tömörüléséből keletkezett minél hatalmasabb közösségen át gondolható el, valódi küldetést teljesít mindenki, aki szociális tanulmányokkal foglalkozik, aki ilyeneket másokkal megkedveltet, másoknak tovább ad.

Ma Messiás mindenki, aki csak egy lépéssel is előbbre viszi az egyetlen lehetséges gyógyszer ügyét: amely arisztokratává teszi a népet és demokratává a felsőbb rétegeket és ezáltal szakszerű vezetés alatt egységesítve azt, megmentheti a hont: a *magyar Szociális Iskolát!* (Folyt. köv.)

1400 korona lesz a kedvezményes ellátás váltásdíja személyenként.

Budapest, Jul. 31. A pénzügyminiszternek a hivatalos lap holnapi számában megjelenő rendelete, a kedvezményes élelmiszer ellátás helyett járó készpénzváltásdíj összegét augusztus hónapra, a közéletmezési miniszterrel egyelértőleg minden egyes családtag után havi 1400 koronában állapítja meg.

Kincsek a földben.

Irta: Hermann Antal dr. egyetemi tanár

Isonyatosan körülmetélték, megcsönkítetták büntetlen Magyarországot cudar pribékek. Martalóc szomszédok, vérszomjas Shylockok egy-egy font húst vágtak ki élő testünkből — és még ők követelnek jóvátételt. A trianoni mézár-szék szétmárcangolta Magyarországot. A világtörténelem e legnemesebb gyümölcséről lefosztották a hüvelyt, a héját, a burkot, a mag, a csonka Alföld és Dunántul, védőtakaró nélkül, ugyszolván csupaszon nyomorog. De megmaradt csiraképessége, ősi regeneráló ereje. És lesz még intéger Magyarország, Kárpátoktól Adriáig, Brassótól Pozsonyig.

De erre izomfeszülten dolgoznunk kell. Sokat emlegetett kulturföldényünk biztosítása mellett ki kell használnunk minden erőnköt a végsőig, fokoznunk kell a termelést minden téren — Területeinket vízszintesen megcsönkítetták rabló szomszédok a négy világtáj felől. De függőlegesen a mienk Csonkamagyarország ha nem is fel egész az égboltig, mert már a magyar levegőt is elzárták a magyar aviatika elől de lefelé egész a föld középpontjáig. És a magyarok Istene gondoskodott sok millió évvel ezelőtt, hogy Árpád népe a második chiliázus küszöbén bekövetkezendő összeomlás idejében a magyar anyaföld méhéből születendő kincsekkel pótolhassa legalább részben az élethez szükséges elrablott természeti értékeket.

Elvesztettük többek közt az aranyat és a vasat, a sót és a fát, a kőszén és a földgázt. Érc nem igen van Csonka-Magyarország földjében. Az aranyat rónáink buzakalásai kell hogy pótolják. A vasat a hontiak jelleme. Sónak lenni kell a hajdani tengermedencében. Tüzelő és futó anyag pedig olyan rengeleg tömegben van a csonka ország földjében, hogy bőven pótolhatná elveszett hegységeink fáját, bányáink kőszénét, Erdély földgázát.

Van, csak meg kell találni. Azaz tulajdonképpen, már meg is van találva, csak felszínre kell hozni.

Én a népléleknek mélyén rejlő kincseket buvárlom és az emberi lélek rejtelmes és rendkívüli erőit és jelenségeit vizsgálom. Van nekem egy jó barátom, aki a hazai föld méhében lappangó természeti kincseket kutatja. Csodálatos érzelme van az anyagok emanációja iránt. 1500 méter mélységig megérzi a földben levő talaj-, forrás-, ártézi-, ásványvizet, kőszénét, petróleumot, földgázt. Biztosan meg tudja állapítani a mélységet, vastagságot, kiterjedést, irányt, vizeknél a sodrást és a sebességet, képes arra, hogy csak egyféle akart anyagra szigetelje el fogékonyságát és kikapcsolja a többiek hatását. Segédeszközei: egy tájoló és magakészítette tabellák.

Az én barátom az ország különböző részeiben rengeteg mennyiségű hasznos vizeket, kőszénét, petróleumot, földgázt állapított meg aránylag nem is túlzó mélységekben. E határtalan értékeknek célszerű hasznosítása azonnal tisztesre szoktatná fel a zürichi kurzust és csakhamar rendbehozná nemzeti gazdasági helyzetünket. De egy nagyobb furás ma milliókba kerül és nálunk sok a vaskalaposság és kevés a vállalkozó kedv és az utörő nagy új dolgok iránti bizalom.

Zalamegye földje is tart elraktározva értékes természeti kincseket. Barabásszegén és a három Nemesapátiban kőszén van. Teskándon szén-savas víz. A Balatonparton hatalmas tőzegtelepek. A part közelében kisebb földgáz rezervoár van és talán valami petróleumtó.

Ez a csodálatos érzékű barátom Baselli Rezső báró nyug. vezérkari ezredes Szombathelyen lakik (Kálvária-utca 41). Aki közelebről érdeklődik ezen fantasztikumnak látszó, de általunk emár ismert természeti törvényeken alapuló tünemény iránt, forduljon nevezett barátunkhoz.

A román nemzeti párt visszautasította a királynak békeközvetítését.

Bécs, jul. 31. A román kormánypárt és a nemzeti párt között a legélesebb harc folyik, melybe a király is beavatkozott s békét igyekezett teremteni. A nemzeti párt udvariasan értesítette a királynak, hogy ne fáradozzék, mert a nemzeti párt nem hajlandó békülni.

Petőfi.

Született 1823. január első napjának első órájában. Félév múlva 1923. január elsején 100 éves lesz. Ezt az emlékezetes századik élet meg is ünnepli a magyar nemzet. Irtak erre az alkalomra sok jó és sok rossz könyvet Petőfiről. Legjobban ünnepli Petőfit az az ember, aki olvassa és tanulja az ő verseit. A tegnapi nap szintén emlékezetes: évfordulója az ő halálának. Huszonhat éves korában, 1849. július 31-én tünt el a segesvári csataterén. S ezzel kapcsolatban még van egy nevezetesség. Halálának ötvenedik évfordulóján 1899. július 31-én az erdélyi magyarok emlékünnepelet tartottak nagy nevére a segesvári mezőn. Ez alkalommal E. Kovács Gyula, hírneves színészünk elszavalt ott egy Petőfi verset, s mikor elvégezte a szavalást, ott, rögtön meghalt. — Ezeket most föl kell említenünk a feledő fiatalok számára.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

....

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, aug. 1. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Huszár Károly alelnök. A Ház mindjárt áttért az indemnitási javaslat tárgyalására és pedig a határozati javaslatok felelti döntésre. Eckhardt Tibor a négy időségi lap, Az Est, Világ, Magyarország, Pesti Napló betiltására vonatkozó indítványát a miniszterelnök hozzászólása után visszavonta. A többi határozati javaslatot is elvetette a Ház. Ezzel az indemnitás általános vitája véget ért és áttérnek a részletes tárgyalásra. A cínnél Haller István szólal fel. A cukorkérdéssel foglalkozik és kijelenti, hogy a pénzügyminiszter tegnapi válasza őt nem elégíti ki. A cukorgyárak az áremelkedés következtében óriási hasznót vágtak zsebre, a fogyasztók pedig kénytelenek drága áron vásárolni a cukrot. Kívánja, hogy az állam monopolizálja a cukorgyártást épígy, mint a dohánygyártást. Az állam váltsa meg a cukorgyárakat és gyártsa maga a cukrot, mert ehhez nem kell tudomány. A Ház elutasította azt az indítványát, hogy a cukorkérdést parlamenti bizottság vizsgálja meg. Kijelenti, hogy ezt a kérdést újból megismétli, mert a drágasági bizottságban követelni fogja, hogy ezt a vizsgálatot terjesszék ki a cukorkérdésre. A B) listára tett tisztviselők ügyével foglalkozva kéri, hogy gondosan mérlegeljék, mely tisztviselőket reaktiváljanak.

Hébelt Ede. Az igazságügyminiszter tegnap visszautasította az ő vádjait, de ennek ellenére újból kénytelen kijelenteni, hogy a miniszter a felhozott panaszokja sokkal nagyobb gondot fordítson. Rátér a pénzügyminiszter tegnapi nyilatkozatára, amelyben azt mondja, hogy nincs ok, mely indokoltá tenné a korona rohamos esését. Szerinte van, mert hogyan javulna annak az államnak valutája, mely még zárszámadást sem mutat be a nemzetgyűlésnek. De politikai okok is közreműködnek, hogy a külföld bizalma megrendüljön ennek az országnak pénzében. Elnök: Ne provokáljon a képviselő ur általános vitát. Hébelt: Kéri az igazságügyminisztert tegye lehetővé, hogy a bírói ítéleteket tudományos vizsgálatnak vessék alá és ilyen módon megállapítsák az esetleges tévedéseket, amelyek szerint igen sok ítéletben előfordultak. Nézete szerint az igazságügyminiszter és a miniszterelnök tegnapi nyilatkozata között, bizonyos ellentét van. Ezt arra vezeti vissza, hogy a kormány teljesen önkényesen jár el.

Daruváry igazságügyminiszter reflektál Hébelt szavaira. Kijelenti, hogy az a kívánság, mely szerint a bíróság ítéleteit hozzák a Ház elé, teljes ellentétben áll alkotmányunkkal. Ha a nemzetgyűlés mégis magához ragadná azt a jogot, hogy bírói ítéletet megváltoztasson, ez forradalmi eljárás volna. Tiltakozott az ellen, hogy itt a Házban izgatás induljon meg a bírói tekintély ellen.

Eckhardt vissza fogja vonni a javaslatát.

Budapest, jul. 31. A határozati javaslat felett való szavazást a folytatják és ekkor kerül a nemzetgyűlés elé Eckhardt ismert javaslata a négy időségi lap betiltásáról. Ugy értesültünk, hogy a kormány most nem kíván a megtorlás jogával élni. A miniszterelnök azonban nyomatékosan utalni fog arra, hogy a kormány rendelkezésére áll a lapbetiltás joga. Ezzel igenis élni fog akkor, ha bármely lap folytatni fogja azt a forradalmi hangot, mely 1918-ban észlelhető volt. Epen ezért kéri fogja Eckhardt Tibort, hogy vonja vissza javaslatát, melynek Eckhardt eleget is fog tenni.

Kifizetik a köztisztviselők átmeneti segélyét.

Budapest, jul. 31. Az 1922-23. év első hat hónapjában viselendő közterhekről és állami kiadásokról szóló és még tárgyalás alatt álló törvényjavaslatban a kormány a törvényhozástól felhatalmazást kér arra nézve, hogy a közalkalmazottak s nyugdíjasok részére engedélyezett átmeneti segélyt, valamint a hatvan életévet meghaladott nyugdíjasok részére engedélyezett különsegélyt további rendelkezésig engedélyezhesse és kifizethesse.

A salgótarjáni munkások sztrájkja.

Budapest, jul. 31. A salgótarjáni köszönbánya r. t. igazgatója a köszönbányászok sztrájkjáról a következő felvilágosítást adta: A helyzet az, hogy az egész nógrádmegyei medence munkássága letele a csákányt és a kalapácsot s ebben a pillanatban 6000 ember sztrájkol. A sztrájk csak részben bérharc. A mozgalom váratlanul és nagy erővel indult meg és ezért feltehető, hogy újabb munkabeszüntetések fogják ezt követni.

Elangadi az állam a részasadését az importcukor után.

Budapest, jul. 31. Az országos közéletmezési tanácsnak a cukor és egyéb élelmiszerek kérdésével foglalkozó szakosztálya, ma dultán ülést tartott, amelyen foglalkozott a cukorforgalom mai helyzetével és elhatározta, hogy javasolni fogja az állami részasedés elengedését az importcukor után.

A szegedi ébredők Hájashos.

Szeged, jul. 31. Az ébredők tegnapi nagygyűlésükön határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint a főosztály változatlan szerzetettel köszönti Hájast, amiért bátor és hazafias magatartásáért börtön jutott osztályrészül.

A németek pénzügyi katasztrófától tartanak.

Berlin, jul. 31. A kormány délben minisztertanácsot tartott, amelynek döntése mára nem várható, minthogy a német halasztási kérvényre az angol válasz még nem érkezett meg. Pénzügyi körök katasztrófától tartanak. A kormány nem szándékozik kényszerintézkedést foganatosítani, mert nem akarja a márkát az osztrák korona sorsára juttatni.

Megállapították a hatósági liszt árat.

Budapest, jul. 31. A hivatalos lap holnapi számában megjelenő kormányrendelet a búzából, rozsból előállított hatósági lisztnek a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalomban követhető legmagasabb árait mázsánként követhetőképp állapította meg: Buzadara, finom tézstaliszt 3500 kor. főzöliszt 2500 kor. buza-kenyérliszt, egységes rozsliszt 1500 korona. Az árak szak nélkül, készpénzfizetés mellett értendők.

Az indemnitás vitája betajozás előtt.

Budapest, jul. 31. Az indemnitást a mai ülésen valószínűleg a részleteiben is tárgyalják, úgyhogy számolhatunk avval, hogy az utolsó 8 órás ülés a mai napon lesz. Ezután a Ház áttér a Kállay pénzügyminiszter által benyújtott négy adójavaslat tárgyalására. Politikai körökben úgy tudják, hogy a négy adójavaslat nem fog sok időt igénybevenni és valószínűleg a nemzetgyűlés nyári szünete augusztus közepén megkezdődik.

HIREK.

Naptár.

Szerda, augusztus 2. L. Alfonz.

Csütörtök, augusztus 3. István vt.

— Az idő. A Meteorológiai Intézet jelenti: Tulnyomóan száraz, meleg idő várható.

— Egy ovodai vizsgát figyeltünk meg hétfőn, amelyen Tóthné — Gergye Mária ovónő tanított és vizsgáztatott. E figyelés közben arról győződik meg az ember, hogy minél kisebb ovodás gyerekekkel kell vesződni, annál nagyobb műveltségre, sőt művészetre van szükség. Tóthné kitűnő ovónőnek bizonyult e vizsga alkalmával. Az apróságokban most fejlődik a beszélő tehetség, az értelem és érzés; kimondhatatlan nagy érték van abban, ha ezeket a tehetségeket már az első lépéskor jól irányítjuk. A gyermekek igen kedvesen, értelmes beszéddel üdvözölték a megjelent elnököket, Pehm esperest, Hortobágyi tanfelügyelőt és Czobor polgármestert; szavaltak, énekeltek és játszottak tündéreletet és gazdasági életet, megkapó volt a szítálás és lakodalom jelenete. Minden munkájuknak s játékuknak forrása és végigkísérő szelleme a vallásosság és hazafiság. Háromszintű zászlóval vonulnak ők is a csatába s Istent dicsérve kurucnótákat énekelnek. S ezt nem felejtik el a gyermek. — A vizsgán igen szép nagy közönség volt s mindenki gratulált a derék ovónőnek. Pehm esperes elnök a végén beszélgetéssel állott az aprósággal, szófogadásra intve őket a szülőikkel szemben és az ünnepélyt befejezte.

— 482 kislakás építésére versenytárgyalást hirdet a kormány. A mostani indemnitási vita folyamán a kormány egy milliárdot akar megszavaztatni a nemzetgyűléssel az állami építkezésekre Elsősorban Budapesten, még pedig a Wekerle-telepen, Pongrác-uton és Pestszentlőrincen akarnak a kislakások építésébe belekezdeni. A kislakások közül 267-et még az ősz beállta előtt felépíttetnek, hogy a vagonlakók ide költözhesse be és így a lefoglalt vagonokat mielőbb átadhassák a forgalomnak. A hivatalos lap a versenytárgyalást a napokban fogja kiírni.

— Kérelem Zalaegerszeg város iparosaihoz. Az országos Stefánia Szövetség anya és csecsemővédő osztálya augusztus 20-án nagy ünnepség keretében ipari és házi ipari cikkekkel kiállítást rendez a fedett lovardában. Hogy ennek a szép célú mozgalomnak városunk iparosai is részesei legyenek, felkérjük iparostársainkat arra, mutassanak fokozott érdeklődést és tevékenységet a kiállítás iránt s részvételüket augusztus 15-ig testületünknel jelentésük be. Az elnökség.

— Megállapítják a hadirokkantak nyugdíjigényét. A hadirokkantak, özvegyek és árvák nyugdíjigényét megállapító bizottság a helyi Rokkantszövetség helyiségében, Tompa-utca 12 sz. alatt; augusztus 17, 18 és 19-én tartja pótösszeírását. Az összeírás a jelzett napokon délelőtt 10 órákor kezdődik. Akik nem jelennek meg, a nyugdíj felemelésre való igényüket elvesztik.

— A papmunka megváltása. Valamikor, midőn a török volt még az ur e vidéken, s azután a törökvilág megszűntével is, a falunak népe minden áldozatot meghozott, hogy egy plébánost tarthasson magának. Bármily szegény is volt a lakosság, szívesen hozott áldozatot, hogy papját az egyház méltóságának megfelelően tartsa el. Azóta sok idő telt el, a falunak népe meggazdagodott, a népesség megszorodott — és csodálatos, hogy ma nem szívesen teljesítik azt a kevés szántást, aratást, amivel a lelkész földjének tartoznak. Mindegyre előfordul, hogy hatósági kényszerrel kell a munkást kikényszeríteni. Ily körülmények között legcélszerűbb a munkamegváltást gabonában megállapítani, amivel sok surlódásnak elejét lehet venni.

— Jegyzőválasztás Sümegen. A Malomsoky János halálával megüresedett községi közigazgatási jegyzői állás augusztus 24-én nyer betöltést, a községi képviselő testület ülésén. Sümeg közönségének jelöltje Fehér Dénes eddigi adóügyi jegyző, aki nehéz időkben tanujelét adta munkabírásának és rátermettségének. A megüresedett állásra ő a legkomolyabb pályázó, úgyhogy megválasztása biztosra vehető.

— Megválasztották a Szent-István-napi ünnepségnek Intéző bizottságát. Nagyszámú közönség jelenlétében folyt le a városházán vasárnap délelőtt a tanácskozás, melyen az augusztus 20.-i ünnepség részleteit beszélték meg. A központi intéző bizottságba beválasztották: Czobor Mátyást, Tamaska István dr.-t és dr. Németh János orvost, akik hivatalból is intézik az ünnepély ügyeit. Kivülük tagjai még az Intéző bizottságnak: Csiszár József elemi isk. igazgató, Fürst Béláné, Szirmay Miksáné, és Sperlagli Gézané. Az intézőbizottságon kívül szakbizottságok is alakultak. A háziipari és kézimunka-rendezőbizottság vezetője Árvay Lajosné a Mansz elnöke; az ipari bizottságé Jádó Károly, a mezőgazdasági bizottságé Sárközy Viktor, a sajtópropaganda bizottság vezetője Szirmai Miksa lett. A nagy számban érkező dalárdák ügyeit Németh József fogja intézni. Az ünnepély védnökéül gr. Batthyány Pálné és Kolbenschlag Béla főispánt, elnökéül pedig Bódy Zoltán alispánt és Czobor Mátyás polgármestert kérje fel a rendezőség. Az ünnepélyen nagyon sok meghívott vendég jelenik meg. Budapestről Heim és Bókay egyetemi tanárok, a vidékről pedig a 6-os huszárezred és a zalai gyalogezred tisztikara, nemkülömben a vármegye, sőt az egész dunántul notabilitásai.

— Testnevelési tanfolyam nyílik a tanítók részére. Zalaegerszegen és Keszthelyen augusztus 5-én kezdettel testnevelési tanfolyam nyílik meg, mely augusztus 15-ig tart. A királyi tanfelügyelőség ezúton is értesíti az érdekelteket, hogy még néhány üres hely van tanítók részére, melyre a központi elemi iskolában augusztus 4-ig jelentkezhetnek. A résztvevő tanítók napi 200 korona díjban részesülnek. Utiköltségük meg lesz térítve, lakásuk pedig a Tompa utcai elemi iskolában biztosítva van. Élelmezést napi 150 K-ért a tisztjelkezdésben kaphatnak. Az iskolai hatóságok azoknak a tanítóknak, akik a tanfolyamra jelentkeznek a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében kötelesek szabadságot adni.

— Új tröszt készül. A trösztök áldásos hatalmát nap-nap után érezzük saját bőrünkön. Cukorellátásunkat is egy mindenható tröszt tartja a kezében és az ő altruisztikus működésüknek az eredménye az, hogy a cukor már 3-400 korona kilogrammonként. Most pedig a Viktória malom vezetésével és több vidéki malom bevonásával malomt-röszt készül. A tröszt megalakulása esetén 500 millióval Budapesten központi eladási irodát akar nyitni.

— Verekedés az ollári búcsun. Az ollári búcsun Gápos Dömötör szepetki cselédembert mellbeszurták. Gápost a zalaegerszegi kórházba szállították. Állapota súlyos.

— Gyermeknyaraltatás a pacsai járásban. A Regnum Mariánum gondozottai közül 50 gyermek nyaral a pacsai járásban. 25 fű a pacsai iskolában, 25 pedig a szentmihályiban van elhelyezve. Három hete, hogy odaértek, s ezen három hét alatt mind lesültek, megizmosodtak, hála a nagy, egészséges kirándulásoknak. A járás birtokosai figyelemreméltó áldozatkészéssel adták össze a szükséges élelmet. Az akció vezetője Bosnyák Gézané, aki fáradhatatlan az irányításban és a segítségben. Segítő társa Pálffy Margit, aki a pacsai csoport gondozását vállalta. A „Sirály” cserkészcsapat Halász Pál dr. plébános vezetése alatt a nagykapornaki jezsuiták erdejében tanyázott. Elelmezésükről szintén a birtokosság gondoskodott. Bucsuzáskor sikerült kabarét rendeztek, melyen nagyszámú közönség jelent meg. A pacsai járás megmutatta, hogyan kell hozzáfogni a legégetőbb kérdéshez: megmenteni a magyar ifjúságot! — melyben mi sajnos — annyira hátramaradtunk.

— A legközelebbi sümegi vásár augusztus 7-én lesz, melyet nagy érdeklődés előz meg. Úgy, hogy nagymérvű állatfelhajtásra számítanak.

Gyakorlott

Könyvelő, vagy könyvelőnő

azonnali belépésre felvétetik

FENYVESI bankbizományi iradójában

SPORT.

NVAC — ZSE 4:1 (2:0.) Az idei évadban szerencsétlenül játszó ZSE vasárnap kapta leg-súlyosabb idej vereségét. A csapat az első félidőben lélek nélkül, fáradtan játszott, aminek eredménye a VAC. két kitűnően kidolgozott gólja volt, melyet Bakonyi és Palkó rugtak. A második félidőben hullámos, tetszetős játékot produkált mind a két csapat. Majd az egyik, majd a másik kapunál volt a labda; a ZSE. pár jó helyetből kapu mellé lö. A 26-ik percben a bíró tizenegyest ítél, melyet Vikszes gólba rug. Ugy látszik már, hogy a ZSE. egyenliten fog, da a VAC. jól futó csatársora keresztül szaladt a ZSE. bekkjein és a 31-ik és 38-ik percben egy-egy gólt rug, Bakonyi és Bojt révén. A ZSE. még egypárszor szerencsés helyzetbe kerül, de a helyzetét nem tudja ki használni. — A VAC. minden tagja jól játszott; szép paszjáték, gyors lefutások és biztonsága segítette a jól megérdemelt győzelméhez. A ZSE. nem érte el azt a nivót, amit máskor szokott; emberei közül állandóan jó egy sem volt, legfeljebb percekre. Ez a vereség alighanem fokozottabb munkára fogja buzdítani, úgyhogy a reváns legalább is egyenlően végez egymással a két csapat.

A Zalaszentgróti SE. és a volt ZTE. ifjúsági vasárnap mérköztek Zalaszentgróton egymással. Eredmény 3:1 — a zalaegerszegi ifjúsági csapat javára.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 1.

Zürichben:

	Julius 29.	Augusztus 1.
a magyar korona	0.30	0.26 1/2
az osztrák korona	0.01 1/2	—
az osztr. bányegz. bankjegy	0.01 1/2	—

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Julius 29.		Augusztus 1.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	6350	—	7800	—
Font	—	—	8975	—
Dollár	1850	—	1985	—
Francia frank	—	—	164	50
Lengyel marka	—	—	—	—
Márka	3	30	3	03
Lira	85	50	86	25
Leu	12	50	13	15
Cseh korona	45	50	49	60
Dinár	22	70	23	50
Svájci frank	—	—	369	—
Osztrák kor.	—	4 15	—	4

Terményjelentés.

	Julius 29.		Augusztus 1.	
	Kor.	Kor.	Kor.	Kor.
Búza	6500	6800	—	—
Rozs	5000	5000	—	—
Árpa	5300	5400	—	—
Zab	6300	6800	—	—
Tengeri	5800	6200	—	—
Köles	—	—	—	—
Repce	12,000	—	—	—
Korpa	3600	—	—	—

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt

legmegsebbe napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 39-52 Telefon 38.

Egy háziszolgát és egy jó házból való flut tanulót falvasz Schütz Sándor és Fla.

Anyarozsot, körishogarat, kamillát (pipitón), háncsa-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
 nagy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
 Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Császló)-utca 76. szám.

Dr. BUCZY SÁNDOR:

AZ ÚJ LAKÁSRENDELET

ÉS A LAKÁSÜGYRE
 VONATKOZÓ SZABÁLYOK.

Kapható:

Kakas Ágoston

könyv-, papir- és írószerekkereskedésben
 Zalaegerszeg. Telefon 131. sz.

A győri Back-malom bizo-
 mányl illsztraktára, mohal
 savanyuvíz, összes fűszer,
 rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

31-50

≡ VADÁSZ JENŐ ≡

zongorahangoló

Zalaegerszegre érkezett. Előjegyzések
 a KAKAS-NYOMDÁBA kéretnek.

MEGHIVÓ.

A ZALAVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
 aug. 6-án (vasárnap) délután 3 órakor
 Zalaegerszegen, az egyesület székházában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület t. tagjait, a
 községek és gazdakörök részéről meg-
 bízott képviselőket tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat: 1. A földadójavaslat tárgya-
 lása. 2. Indítványok. 3. Folyó ügyek.
 Zalaegerszeg, 1922. év július hó 27-én.

2-3 TARÁNYI FERENC dr. s. k. elnök.

Mint a



5-10

Friedlaender Emanuel Co. berlini cég

vezérképviselője azonnal szállíthatunk

I-a porosz kőszén és kokszot

bármely állomásra direkt a bányákból és
 kokszművekből, sürgősebb esetekben
 pedig szombathelyi raktárunkból bármily
 nagy tételben, vagy kis mennyiségben is.

Weiss Sámuel építkezési és tüzelőanyag nagykereskedő
Szombathely. Telefon 121 és 135.

Sürgőnycim: WEISS szénkereskedő.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg,
 porcellán- és lámparaktár

ZALAEGERSZÉGEN

Készítünk épületüvegezést,
 képkeretezést, üvegtető-
 javítást és minden e szakmába
 vágó munkát úgy helyben mint
 vidéken. Vidéki megrendelé-
 sek pontosan eszközöltetnek.

Cséplő-
 benzín,

Raffinált petroleum,
 Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj
 Motor olaj 18 0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
 irodájában Eötvös-utca 10. sz.

Cementben és mészben

állandó nagy raktár

FISCHL EDE

fakereskedőnél Zalaegerszegen
 Eötvös-utca 10. Telefon 106.

2-3

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
 megfelelőleg készítenek 36-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:
 ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 június hó 1-től.

INDULÁS			ERKEZÉS		
Óra	Perc	Hova	Óra	Perc	Honnan
2 04		Sárvár	15 50	4 29	Zalaszentiván
2 40		Zalaszentiván	5 20	6 48	Zalaszentiván
3 11		Zalalövő	7 17	7 26	Zalalövő
5 24		Zalaszentiván	7 45	7 33	Rédics
6 53		Zalaszentiván	9 07	8 32	Zalaszentiván
7 35		Rédics		9 24	Celldömök
7 53		Celldömök	20 40	13 23	Zalaszentiván
11 38		Zalaszentiván	13 42	16 23	Zalaszentiván
13 02		Rédics		16 26	Rédics
13 44		Zalaszentiván	15 41	18 40	Zalalövő
14 41		Zalalövő	21 20	18 39	Sárvár
15 43		Celldömök	8 20	19 02	Zalaszentiván
17 10		Zalaszentiván	19 56	20 14	Celldömök
21 08		Zalaszentiván	23 50	23 11	Zalaszentiván

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyirodában** váltassa meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szerzik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehország.

Nyomdátott Tóth Á. utóda Kakas Ágoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. telefon 131. szám

ZALAVÁRMEGYE

Felelős eszerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ES POLITIKAI LAP
HETVENHAT ÉVTENKÉNT HÁROMSZOR.
Belföldi ár: 120 H. Egyes szám 4 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Szechenyi-ter 5. Telefon 131 ss.

„Hízet egy letében, hízet egy hazában
Hízet egy leteni örök igazságban.
Hízet Magyarország feltámadásában Amen.”

Az ál Marx-tagadók.

A kommunisták nagymestere Marx, mikor lázas és beteg agyműködéssel, vagy emberontó gyűlölettel kidolgozta a szociális államot, akkor szeme elélt tisztán a gyáripárban dolgozók lebetegtek Ezeknek társadalmi elhelyezkedését rosszul ismerve fel, úgy akarta a képzett sérelmeket egyszermindenkorra kiküszöbölni, hogy kieszelte a proletárdiktatúrát, mely alatt mindenkitől mindent elvesznek s minden az államé lesz s senkinek semmije sem marad.

Marx abból az ideológiából indult ki, hogy idővel a gyáripár a maga központosítási törekvésével mind több és több vállalatot sziv fel s az ipár mindinkább kevesebb kézbe jut s így könnyű dolga lesz a gyáripárban dolgozóknak, vagy ahogy csúfnéven nevezte őket proletáriátusnak. Azok majd egycsapással elvehetnek mindent. Marx azonban nem számított a földbirtokkal. Amint a történeti fejlődés mutatja, a földbirtok éppen ellenkezőleg, mindinkább kisebb és kisebb részekre tagozódik, mennél sűrűbb a lakosság s mentől inkább szorítja rá az embereket a szükség arra, hogy azt belterjesebben műveljék. Amíg tehát a gyáripár mindenegyes ágazatban igyekszik a centralizáció felé azon célból, hogy sokat, jól és olcsón termeljen, addig a földbirtok apróbb birtokokra tagozódik, hogy kis területen ugyan-csak sokat és jól termeljen belterjesebb gazdálkodással. A kisbirtoknál könnyebben lehet a földet jól megművelni kisebb befektetéssel, de nagyobb munkával, jobb körültekintéssel. A kevesebb számú állat gondozása is eredményesebb.

A Marx ideologia tehát annál a társadalmi retagnél, amely a föld megmunkálásával foglalkozik, csődöt mondott. Innen magyarázható meg az, hogy a kommunizmust, ott ahol letűtötte fejét, mindig a földmivelők bontották meg. Ennek nagy tömegeitől nem lehetett oly könnyen mindent elvenni, ehhez a proletáriátus gyenge is volt és gyenge is marad. Bukás után a bolsevista-kommunisták rendszerint átvedlenek szociáldemokraták-kommunistákká s tovább lázroznak ide-oda, keresik a kiutat, a módot Marx meggondolatlan ideológiájának megvalósítása érdekében. A szociáldemokraták-kommunisták a kis és törpe birtokosnak éppen olyan harározott ellenségei mint a nagybirtokosnak, mivel Marx szerint mindent el kell kommunizálni. Kivülről azonban ezt mutatni nem szabad, mert elvesztenék az esetleg félrevezetett földmivelők kicsikart és kicsalt bizalmát. Nincs más mód, mint megtagadni a dicső Marx papát és egyelőre csak azt vallani, hogy a kis birtok maradhat magántulajdon. Közös szívük azonban veszettül kalapal lehetetlen dühükben valahányszor arról értesülnek, hogy ennyi meg annyi földnélküli jutott parcellához. Az ő szemükben növeli minden egyes parcella ellenségeiknek a számát. Hiszen mihelyt földhöz jutott a földnélküli, hallani sem akar a kommunizálásról s az ő általuk kieszelt, de senkit sem boldogító szociális államnak megbontóivá s nem támogatóivá lesznek.

A belsejüket kell megnézni ezeknek az uraknak, amikor a földosztásról deklamálnak. De sőtét, de fekete, de ijesztő lehet az, mikor külsőleg kénytelenek megtagadni a nagy apostolt, de azért vele éreznek s alattomban az ő irányelvei mellett lelkesednek. Bárhogy is deklamálnak, fogadjuk óvatosan a baránybőrbe bujtatott farkast, nem érez úgy, mint a jogy beszél. (K)

Fohászokodás.

„Multadban nincs öröm, jövőben nincs remény.”

Majdnem száz évvel ezelőtt mondta ezt a magyar költő. Ma is elmondhatjuk ugyanezt.

Mit is tettek eddig a nemzet előkelői, gazdag urai a nemzet életére nézve? Tettek ugyan kirándulásokat nyugatra is, keletre is, de kilenczvenkilencz század részben nem tanulmány céljából, mégkevésbé nemzetük hasznának a céljából. Angliában teniszezték, Afrikában vadásztak, itthon aludtak. A szundikálásban itt kevés vagyont termeltek, s amott tenger vagyont elpocsékolnak. Nem ellentmondás ez, hanem szomorú igazság.

Igy szegényedik a gazdag.

A gazdag földbirtokosok voltak első urai az országnak. Ők viselték gazdagságukban a gazdag országnak, nemzetnek a képét; és ők viselik szegénységükben a szegény országnak, nemzetnek a képét. Értsük itt csak a pénzgazdagságot.

Hát a lelki gazdagságban, a tudományban talán másképen állunk? Amennyire dicsekvés számba mehet az, hogy a szegények magas polcra emelkednek tanulásuk árán; hogy a disznópásztor fia államférfi s a csizmadia fia püspök lesz; annyira elszomorító az, hogy a vagyonosoknak a gyermekei kilenczvenkilenc százalékban nem tanulnak. S ez a régi bűn leszáll egész napjainkig. Alig akad még ma is egy vármegyében négy-öt ifjú embere a gazdag családoknak, aki végig tanulja az iskolák tudományát. Minek? Hiszen meg tud élni. Bizakodik magában és vagyonában.

Talán valamelyes ipari tanulmányokat végzett volna azzal a céllal, hogy műhelyt, gyárat alapítson? avagy csupán magán szenvedélyből vagy fényűzésből is?

Talán kereskedelmi tanulmányokat? Még csak az kellene!

Saját földmivelő mesterségébe vágó iskolákat sem tanult egy tízed százalék.

Azonban az egész nemzet számára az általános iskoláztatásért sem fájt a feje a kormánynak sem. Földműves ország letünkre a kilencz-dik százban épült egy földműves iskolánk. A készhelyi; s kilenczszáz év múlva keletkezett egy második egyetemünk. S ez időben, mikor már szaporodni kezdtek népiskoláink, ezek is, mintha csak a bécsi kormány kedve szerint történtek volna inkább a határ-zéleken, idegen nemzetiségeink s későbbi ellenségeink számára keletkeztek bővebben és szebb mértékben, — Istenre bízva s önmagára hagyva a közbeeső magyar fajt.

Hát: „Multadban nincs öröm”.

A mult tulajdonságaival nem erősödhetett meg az ország és nem gazdagodhatott meg a nemzet. De ha megerősödött volna és meggazdagodott volna is: ime az ország szétszakadozott s a nemzet ledgett. És most? Kihez, mihez hasonlít?

„All a hajós a parton s a tengeren tekint szét, Mely koldussá tevé, mely elvette minden kincsét.”

Mint ez a hajós csak néz s tehetetlen a végtelen tengerrel szemben: úgy néz most a magyar is a híg levegőbe. Mintha a mostani sorsunkat festette volna Petőfi a hajósnak avval a hasonlatos sorsával.

Hát jövőben van e remény? Hazánk.

Kell lenni. Mert hinnünk kell.

Hiszen mozgunk, akarunk valamit. Folynak a beszédek a nemzetgyűlésen, tartanak a tanácskozások a bizottsági gyűléseken — az árdragulások ellen, a több termelés mellett stb. Eredményeket is látnunk három év alatt. Igaz,

hogy apró mértékekben. Hol a kofának az almáját maximálták kereskedelmi téren, hol a csizmatalpalást maximálták az ipár terén, hol a gabonának az árát szabták meg a földművelés mezején; de mindeniket más más időben s így az általános drágulás nem szűnt meg. Ezekben a napokban is ugyancsak tárgyalják a bizottságokban ezeket a dolgokat. Az egyik bizottsági tag szerint, aki bizonyosan nem földbirtokos, csak a gabona áráról függ pénzünk értéke s nemzeti életünk biztosítása, a gabona árát kell tehát megrendszabályozni; a másik bizottsági tag azt mondja, aki bizonyosan nem gyáros, hogy a gyárat kell megadóztatni s ipari portékáik árát kell megszabni; a harmadik bizottsági tag, aki bizonyosan nem bankár, azt mondja, hogy a bankban van a legtöbb és legkönnyelműbb pénz, amely segíthetne a nemzet sorsán, meg kell tehát jól adóztatni a bankokat: de egyetlen egy ember sem akad olyan, aki azt mondaná, hogy legyen igazsággal, rész-arányosan egyszerre áldozzunk mindnyájan közügyünk javára, a földművelő is, az iparos is, a kereskedő is. Csak ez esetben lehetne valamelyes jó eredményt várni. De ilyen ember nincs. S ha indítványozó nincs, akkor határozat sincs. — Javulásra tehát lehet e remény?

Nagy szónoklatok tartanak itt és ott a többtermelésre nézve is. Minden jobb életnek és jövőnek határozottan ez az egyedüli biztos alapja. A minden téren való többtermelés.

Am a többtermelési akciónak (munka, tevékenység) három tényezője ismeretes: egyik a tanácskozás s talán a határozat is; másik a hírlap, amely megírja és hírként szétterjeszti; a harmadik a közönség, amely azt elolvassa. Több nincs. Legalább nem látszik. S míg nem látszik, csak azt lehet mondani: „Jövőben nincs remény.”

A többtermelésre már most meg volna a remény, ha a két millió muszkafogollyal két év alatt megcsatornáztattuk volna az Alföldet. És volna remény a jövőnkben, ha minden vármegyében összebeszélne négy-öt, vagy tíz, vagy száz földbirtokos avagy más egyéb pénzes ember, mert van ennyi minden megyében, még több is: összebeszélnének még ma, mert a dolg nagyon sietős, s állítanak föl itt ilyen, ott amolyan gyárat. Zalában pl. nagy kender és lentermeléssel hatalmas nagy szövő-fonó műhelyt, gyárat.

Mert éppen elég volt ezer esztendeig várni ilyenekre. S mert mindennek van határa, még a gondatlanságnak is. Oh bár vetne határt ennek a Gondatlanságnak és szabna élettvényt a gondviselés, hogy legyen egy kis reményünk a jövőben. Vagy más szóval, amint Bajza Józseffel kezdettem, vele is végezem:

„Kinek hatalma szab

Totvényeket, határt,

Oh népek Istene!

Küldj egy remény sugárt.”

B. Gy.

Az adriai kérdésben meggyezés jött létre.

Belgrád, aug. 2. Jól értesült köriökben úgy tudják, hogy Rómában holnap ratifikálják az adriai szerződést. Minthogy ebben a kérdésben a két állam között valamenyi részletben megállapodás jött létre, a ratifikációt követő ötödik napon Olaszország Susa városát, a 12-ik napon pedig e megszállott területek egész harmadik zónáját kifogja őríteni. A külügyminiszter három tagu bizottságot nevezett ki, meg fogja állapítani Fiume városnak közjogi tervezetét. A vegyes bizottság Abbáziában fog ülésezni.

Korlátozzák a valutaszpekulációt.

A kormány devizaközpontot állít fel. — A tőzsdén szünetelni fog a valuta és deviza forgalom. — Egvehekben nem korlátozzák a tőzsdét.

Budapest, aug. 2. A kormány a pénzügyminiszter előterjesztésére elhatározta, hogy a valutával és devizával való spekuláció lehetőségét teljesen megszünteti, a deviza és valuta forgalmat korlátok közé szorítja és a jegyintézet vezetésével devizaközpontot állít fel. Az exportból eredő valutabevételt a deviza központba kell beszállítani, viszont az exporthoz szükséges deviza és valuta csak a devizaközpontnál lesz igényelhető. Tekintettel arra, hogy külkereskedelmi mérlegünk mintegy 4—5 milliárdnyi deficittel zárult, az 1922 év első felében a kormány gondoskodni fog arról, hogy a külföldi fizetési eszközök céljaira megfelelő alap álljon a devizaközpont rendelkezésére, melyből a legális igények kielégítést nyerhetnek. A devizaközpont felállításával egyidőben a kormány természetesen gondoskodik minden irányban az illegális forgalommal szemben a szükséges intézkedésekről. A devizaközpont felállítására vonatkozó rendelet a legközelebbi napokban meg fog jelenni, a tőzsdén pedig már a holnapi naptól kezdve a valuta és devizaforgalom további intézkedésig szünetelni fog. Meg kell jegyezni, hogy a valuta és deviza kereskedelemnek az előbbiektől szerinti korlátozásán kívül, a tőzsde tekintetében más korlátozó intézkedés a dolog természeténél fogva nincs tervbe véve.

Nyelvi integritás.

Az irredentizmus és integritás kifejezései legújában lettek nálunk sajnos, időszerűek. Már-már frázisokká váltak. Sok visszaélés történt velük. Többnyire olyan értelemben használják, hogy az ország elrabolt részeit fegyverrel szerzi vissza a nemzet, hogy ismét ép és egész legyen az ezeréves Magyarország.

Ennek előfeltétele azonban Csonka-Magyarország erkölcsi és gazdasági integritása, és sokat hangoztatott kultúrfölényünk biztosítása és fokozása.

A világnyelvek termékeinek összege teszi a civilizációnak nevezett emberi műveltség szellemi főállagát. A nemzeti nyelv maga és a nemzeti szellemnek e nyelv alakjába foglalt alkotásai a kultúrának, a nemzeti műveltségnek leglényegesebb, legkifejezőbb tényezői, a nemzeti Geniusznak legközvetlenebb kinyilatkoztatásai.

A tiszta magyar nyelvénél zengzetesebb és erőben dúsabb, gazdagabb és kifejezőbb alig van a világon. Egyesíti a kezdetlegesebb és és régibb nyelvek közvetlenségét, szemléltetőségét, hangfestését, nyelvtani alakbőségét a leghaladottabb, legmodernebb nyelvek tömörségével, szabotosságával, szóbőségével, hajlékonyságával. A legeredetibb, a legsajátosabb a Nyugat nyelvei közt és mégis a legalkalmasabb más nemzetek gondolatainak kifejezésére, költészetének visszatükröztetésére.

A mai magyar nyelvanyag nem egyöntetű. Megmutatja a nemzet eredetét és történetét, alkotó elemeit és érintkezéseit. Finn-ugor talajban gyökerezve, még az ősi hazában tetemes török-tatár elemet vett fel. Majd szláv népekkel érintkezve, azoknak szókészletéből is sokat olvasztott nyelvébe, mely aztán germánból, latinból stb. szükséges átvételekkel is gyarapodott. De amint a magyar nemzet őseréjű fölénye rányomta egységesítő bélyegét a beolvadt népekre, úgy a magyar nyelv is teljesen a maga szelleméhez és hangtörvényeihez idomította a jövevény nyelvelemeket.

Csak újabban, mióta idegen ajkú avatlanok nagy számmal toltakodtak irodalmunknak és különösen napi sajtónknak a terére s idegen izlés és gondolkodásmód mellett nemcsak tömördek fölösleges idegen szót, hanem még veszedelmesebb idegen szerkezetet és szólásformát csempésztek nyelvünkbe, megfertőzve ennek tisztaságát és eredetiségét: azóta romlott a magyar nemzeti nyelv.

Súlyosítja a bajt a magyar nyelvterület közjogi szétmarcangolása. Az elrabolt vidékeken sanyargó véreinket fokozott mértékben fenyegeti barbár elnyomóinknak nyelvtorzító hatása is.

A magyar kulturpolitikának egyik nemzetmentő fontos feladata nagycélú és tervszerű, kérélhetetlen és kíméletlen irredentaharc a magyar nyelv ügyéért. Ki kell üldözni minden jogtalanul bitorló és garázdálkodó idegent, ki kell küszöbölni minden felesleges henye idegen szót és kifejezést, melyet tudatlanság vagy nyegleség burjánztatott tel és majmolás, vagy renyhesség tett divatossá. Irgalmatlanul irtani kell minden idegenszerű szólásformát, szórendet, nyelvtani szerkezetet. Ezek fertelmesen elnyitják régi nyelvérzékünket és zavarólag hatnak nemzeti gondolkodásunkra is. Végeredményben tehát nemzet pusztító mérges mértéknek tekintendők.

Ezzel az irredentaharcral egyidejűleg pedig fel kell hozni nyelvünknek számos félretolt, elhalványuló, avasodó, kiveszőfélben levő ősi és régi eredeti és tösgyökeres, zamatos és jellegzetes kifejezését és szólásmódját, a népnyelvnek, a tájszólásoknak rengeteg rejtett kincsét, őszinte igéző hatású igéit, sajátos és különleges kifejezéseit, szólásait, közmondásait. És az ősi rokon nyelvek tanulmányozása alapján, főképp Vikár Béla fordításai, Zempléni Árpád versei révén nagy óvatossággal meg lehet kísérelni nyelvünk némileg kiveszett jellemző sajátosságának kifejtését és felújítását. Mindent el kell követnünk, hogy a mindnyájunk erős hite szerint feltámadandó integer Magyarországon integer tiszta és ép magyar nyelven dicserhesse a nemzet az isteni örök igazságot.

E jó szándéku lapok szerkesztője, György bátyám és szerény magam, mint becsületes székely közkatonák részt veszünk nyelvünk eme irredenta harcában. E lapok hasábjain folytatni szándékunk azt a nyelvtisztító munkát, melyet a Magyar Paizs és más lapok hasábjain és „Nyelvünk védelme”, Gyomlálas a magyar nyelv kertjében” című könyvtünkben teljesítettünk. A szíves olvasótól pedig nemcsak figyelmes érdeklődést, hanem munkáló közreműködést is kérünk. *Borbély Sándor (Vác).*

A Habsburgok maguknak követelik a korona-javadalmakat.

Könyvalakban jelent meg a volt királyné igénye a birtokokra. — A királyi palota is családi birtok? — Nehezen felejtenek el bennünket.

Pár nap múlva új könyv jelenik meg Bécsben, melyet Eckartsau-Schager Albin báró, a Habsburgok vagyonának kezelője irt a volt uralkodó család vagyonáról. A könyv érdekessége az, hogy fel vannak sorolva benne mindazok a birtokok, melyekre Károly király özvegye igényt tart. Magyarország területén csak a következő birtokokat igényli a királyné: a királyi palotát (!) a gödöllői kastélyt, a tokaji szőlőket és a ráckevei uradalmat. Kissé homályos, hogy miért akarja a volt királyné ezeket a birtokokat igényelni, ugyanis ezek a korona-javadalmak Magyarország mindenkor királyt illetik meg, tehát nem személyi birtokok. Ha Magyarország más királyt választ, akkor arra szállnak ezek a birtokok is. A királyné Csehországban a Hradszint követeli, melyben ma Masaryk elnök lakik; ezenkívül a gödingi és holiczi uradalmakat. A magyarországi uradalmak közül csak a ráckevei birtok volt korona-javadalom s így erre nézve is fenn áll az a megszorítás, hogy az Magyarország koronás királyát illeti meg, nem pedig a Habsburg családot.

A Habsburgok, zsebükön, s nem a szívükön keresztül, nem tudják elfelejteni a királyi palotát s a „szeretett magyar nemzetet.” Most jó volna nekik a mi budai palotánk is; bezzeg mikor ők voltak az urak, feléje se néztek. A magyar nemzet Mária Terézia uralkodása alatt építette a gyönyörű palotát csak azért, hogy a királynő évente legalább egy-két hónapot tartózkodjék benne. Mária Terézia azonban annyira szerette a magyarokat, mint minden Habsburg uralkodó és soha, egyetlen napot sem töltött a pártatlan királyi palotában! Így volt ez az utána következő uralkodókkal is. Ferencz József majdnem 70 éves uralkodása alatt csak napokig tartózkodott a királyi palotában; nem bírta ki sokáig a „lovagias magyar nemzet” közöli. Most, hogy a nemzetiségek semmit sem törődnek a volt uralkodó családdal, most megint jók volnánk

mi is és jók volnának a mi keserves veritékünk-ből felépített, szerzett birtokok is. Ahogy mindig is jók voltak a magyar szabadságért küzdőknek, Rakóczi, Zrinyi, Frangepánnak a vagyona, kincsei, melyet mind elnyelt a Habsburgok feneketlen kapzsisága. De hál' Istennek tanultunk a multon! Amíg kellettünk jók voltunk, s amikor kihúztuk Ausztria szeke-rét a kátyúból, az előbb még segítséget kérő karok följogattak bennünket legjobban. A Habsburgok is ráemlékezhetnek: Sic transit gloria mundi!

Nagy zaj a nemzetgyűlésen.

— Vörös színek a hangban. —

Tegnap került elő Sándor Pálnak az az interpellációs ügye, hogy ki hozta be s ki tartotta itt az oláhokat? Bethlen miniszterelnöknek általános válasza után Pekár Gyula okmányokat olvasott föl. Megállapítja, hogy a vörös uralomnak parlamenti tagjai itt ülnek most a nemzetgyűlésen, ezek: Farkas István, Jászai Samu, Kitajka Lajos, Majer Győző, Miákics Ferenc, Peidl Gyula, Peyer Károly, Propper Sándor, Reisinger Ferenc, Rothenstein Mór, Sütő József, Eörfly Imre. Minden egyes névre óriási zaj keletkezik. Ezek itt a parlament pincéjében kizárták Pekárékat. Ki akarnak menni a teremből. Gömbös és mások feléjük indulnak s rájuk kiabálják: „Gazemberek.” Gömböst maga a miniszterelnök rángatja vissza, nehogy valami baj legyen. A láрма nagy, a hangulat fenyegető, a rend kis időre felbomlik. A felindult képviselőket magok a miniszterek csillítják. A rend helyreálltával Friedrich bizonyítja be, hogy Kun Bélát Peyer szöktette meg. A Népszava az antántot és az oláhokat kérte védőjéül. E védelem alatt gyalázta a Népszava a magyar bíróságot s véstörvényszéknek nevezte. (rfebelt közbeszól: „Ma is azt állítjuk!”) Gazember! Kiállítások hallatszanak s ki kell ezt dobni a magyar parlamentből. Friedrich azzal végzi, hogy törvény elé állíttassanak ezek s ha hazaárulók, ki kell innen közsíteni.

A nagybankokról Dr. Wolff Károly a nemzetgyűlésen azt mondja, hogy eredeti hivatásuktól, a hitelnyújtástól végkép elrugaskodva, teljesen rávetették magukat a közszükségleti cikkekkel való spekulációra. Ez az oka a hajmeresztő drágaságnak és annak a közönség körében egyre erősebben hódító komor és sötét hiedelemnek, hogy Magyarországon tisztességes munkából már egyáltalában nem lehet többé tisztességesen megélni. A helyzet ina már annyira vigasztalannak látszik, hogy előbb-utóbb, de sajnos, mihamar elveszti mindenki a hitét a munka becsületében, mert hiába dolgozik valaki körmeszakadtáig, az eredmény csak az emberi mivoltunkat megbecsztelenítő éhség, nyomor és tehetetlen vergődés.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

A nemzetgyűlés megkezdte nyári szünetét.

Budapest, aug. 3. Gaál elnök 10 órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését. Varga Gábornak 4 heti szabadságot adnak. Következik az indennitás és a katonai törvényjavaslatok harmadszori olvasása. A Ház a javaslatokat az olvasás után elfogadja. Usetty Ferenc, Mózer Ernő és Kraker Kálmán, az egyes bizottságok előadói betérjesztik jelentéseiket. Elnök megállapítja, hogy tegnap sértő kifejezések hangzóttak el; kéri, hogy jelentkezzenek azok a képviselők, akik sértő kifejezéseket használtak. Csöngedy Gyula jelentkezik, akit az elnök utólag rendreutasít. Csöngedy ezután szólásra áll fel: Amikor a tegnapi vita folyamán Pekár Gyula a románokkal kapcsolatban felsorolta a Peidl-kormány bűneit és azt, hogy a szovjet-tanács tagjai közül sokan itt ülnek a Házban, elragadtatta magát és sértő kifejezéseket használt. Bocsnátot kér, de kijelenti, hogy érzéseiben és gondolkodásában továbbra is ugyanaz marad. Ezután a Ház az elnök javaslatára bizonytalan időre elnapolta magát. Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítése után fél 11 órakor véget ért.

Hatalmas tűz Budapesten.

Budapest, aug. 3. Ma este 10 órakor a silos közraktár egy részében a Grosz-féle raktárban tűz ütött ki, mely a szélvihar következtében hamar tovaterjedt és lángba borította a Spirál-féle autogarázst, a Pesti Hírlap istállóját, a Kirlien-féle kátránytelepet, valamint a Halász és Révész-féle faterleket.

Facta miniszterelnök körirata.

Róma, aug. 2. Facta miniszterelnök köriratot bocsátott ki, melyben többek között a következőket mondja: A kormány a vezetést olyan időben kapta meg újra, amikor inkább mint valaha szükség van a lelkek harmonizálására. Abban a szilárd elhatározásban vészmélt a kormányelnöki tisztséget, hogy a kormány a hazát szolgálja és a bensős béke megbontását minden erejével megfogja akadályozni, bárhol is indul ki és ha az a nemzet jólété ellen van.

Jugoszlávia elégtételt kapott a pécsi alkonzul sérüléért.

Belgrád, aug. 2. Míg Magyarországnak Jugoszláviának elégtételt adott, azért a sérüléért, melyben a pécsi jugoszláv alkonzul részesítették, a szerb belügyminiszter elhatározta, hogy a magyar állampolgárokkal szemben nem tesz meg a megtorló intézkedéseket.

A rapallói szerződés hatása.

Berlin, aug. 3. A rapallói orosz-német szerződés már kezd megtenni a maga gyakorlati hatását is. Komoly előkészületek folynak Oroszország és Németország kereskedelmi viszonyának kiterjesztésére. Ebert birodalmi elnök kihallgatáson fogadta Kreszinda berlini orosz nagykövetet és Németország segítségét ígérte Oroszország talpraállításához.

Meghalt De Valera titkára.

London, aug. 2. De Valera titkára belehalt azokba a sebekbe, melyeket foglyul ejtéskor kapott.

A fascisták megszállták a villamos vasutakat Milanóban.

Milano, aug. 3. Néhány száz fascista megszállta a villamos-vasúti üzemekeket. Az üzemekben a fascisták maguk látják el a szolgáltatást.

HIREK.

Naptár.

Péntek, augusztus 4. Domonkos

Szombat, augusztus 5. Havi B. A.

Napirend: Az „Iglói diákok” előadása a Katholikus Házban.

Halálozás. Angyán János vm. irodagazgató súlyos csapás érte. Bájos kis leányuk Rózsika, 1. hó 2-án, életének 8-ik évében elhunyt. Temetése 1. hó 3-án délután 5 órakor volt a közpórházból.

Önálló református tábori püspökség letétel. Az egyetemes református konvent legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy a honvédségnél önálló református tábori püspökséget állít fel. A jelölést a szeptemberi konvent-gyűlés ejti meg.

A zalaegerszegi főiskolások 1. hó 5-én (szombaton) este 7-9 és 6-án (vasárnap) este 8 órakor fogják színrehozni az „Iglói diákok”-at a Kath. Házban. 6-án (vasárnap) d. e. pontosan 1/11 órai kezdettel lépnek a közönség elé matinéjükkel, ugyancsak a Kath. Házban. A műsor, melynek minden egyes száma közül való: 1.) Magyar Hiszekegy. Éneklé az énekkar. 2.) Megnyitóbeszéd. 3.) Lőrincz Jenő: Irodalmi megemesevés és Jövendő. 4.) Baján György: Zalai regék. 5.) Hegedű-zongora trió Winkler Istvánról. Előadják: Bálint Béla, Pintér Sándor és a szerző. Szünet. 6.) Versek Lőrincz Jenőről. Szavalja: Novák Dénes. 7.) Vörös István: A társadalmi egyesületek szükségessége. 8.) Horváth Jolika saját szerzeményű zongora száma. 9.) Himnusz. Éneklé az énekkar.

Ezüst emléktárgyat kap a dalosverseny győztese. Gróf Batthyány Pálné a Szent István napi dalosverseny győztesének ezüst emléktárgyat ajánlott fel. A gyönyörű emléktárgy megérdemli a fáradságot, mellyel az elnyerésért küzdeni kell.

Szerelmi dráma Kaposváron. Két boldogtalan szerelmes, akiket a szülők nem akartak egymáshoz adni, Kaposváron öngyilkosságot kíséreltek meg. A fiatalember, Deris Imre 22 éves magánhivatalnok életben maradt, Scharllus 18 éves urileány azonban meghalt. Mikor a rendőrség Deris Imre lakására érkezett, állott mellette találta őket az ágyon egymás mellett feküdvé. Az eset nagy megdöbbenést okozott az egész városban.

Felhívás az Ipartestület tagjaihoz. Az Ipartestület felhívást intézett tagjaihoz, melyben rámutat a december 8-tól 18-ig tartott kiállítás sikerére s egyben arra kéri a tagokat, hogy az ideit iparkiallítás is minél nagyobb számban vegyenek részt. Együttal elhatározták az Ipartestület, hogy az utolsó tanulókat kötelesek kiállításuk felállítását készíteni, melyért megérdemelt kitüntetést fognak kapni. A kiállítás kezdőnapja az idén is Csobor Mátyas polgármester lesz.

Mennyi állat-jóvátételt szállított Németország idáig? A német földmívelésügyi miniszter egy interpellációra válaszolva felvilágosítást adott arról, mennyi állatot szállított idáig Németország az antáninak és mennyit fog még szállítani. Németország a szállítás megkezdése óta 1922 július 3-ig áladott az antáninak: 143,525 lovat, 175,606 marhát, 209,213 juhot, 21,411 kecskét és 246,700 tyúkot. A békeszerződés valamivel később kötött megegyezése alapján szállítandó még, a most fenálló köteleléseknek megfelelően: 31,713 ló, 92,100 marha, 77,400 juh. A legközelebbi marhaszállítmány előrelathatólag szeptember elején Olaszországnak jut Dél-németországból. Szerbia juhokat kap valószínűleg augusztus elején. Olaszország 10,000 marhát és 40000 juhot, Szerbia pedig 57,000 juhot kap.

A főiskolások napja lesz a szombati és a vasárnapi nap. Augusztus 5-én adják elő az „Iglói diákok”-at, melynek főbb szerepeit Pintér Sanyi, Vörös István, Farkas Béla, Baján Gyuri, Évikét pedig Farkasovszky Teri adja. Vasárnap délelőtt tartják a főiskolások az egy héttel elhalasztott matinét, délután pedig reváns-mérkőzés lesz a Főiskolások csapata és a ZSE között, mely iránt igen nagy az érdeklődés. Ugyanis a ZSE szeretné helyrehozni a múltkor 2:0-as vereséget, melyet a Főiskolások kitűnően játszó csapata ért el vele szemben. Így igen erős mérkőzésre van kilátás, melyet a szerencsésebben játszó csapat fog valószínűleg megnyerni.

Folyósították a tanítók rendkívüli segélyét. A tanfelügyelőség közli az illetékesekkel, hogy a tanítók rendkívüli segélyét a pénzügyigazgatóság 1. év augusztus 1-től 1923. június 30-ig folyósította.

ÚJKÖNYVEK!

COURTS-MAHLER:

Összes eddig megjelent művel.

CLAUDE ANET:

És reng a föld . . .

TOLSZTOJ:

Ifjuságom regénye

MAUPASSANT:

Balkézről
Erős mint a halál

FERENCZI SÁRI:

Estétől hajnalig

LAURISIN LAJOS:

Aikonyi mesék (Költemények.)

FARKAS PÁL:

A láthatatlan imám kése

PEKÁR GYULA:

Hatalom

s minden egyéb könyv és zenemű-
ujdonság kapható és megrendelhető

KAKAS ÁGOSTON

könyv-, papir- és írószerkereskedésben
Zalaegerszeg. Telefon 131. sz.

Zalaegerszeg a vitéz felavató ünnepélyen. A Budapest Nagyboldogasszony napján megtartandó vitézi felavató ünnepélyre Zalaegerszegről 8-10 tagból álló csoport fog felutazni. A város mindent megtett, hogy részükre az elhelyezést biztosítsa. A társaság vezetője Czinder István dr. lesz.

A boncodföldi ifjuság nagyon szépen sikerült műkedvelő előadást rendezett július 30-án az énekegyesület harmonium-alapja javára. Az előadás száma között, melyek betanításának főérdeme Győze József Gyóvostan-hallgatói illeti, közöttben tetszett Lampérth: „Megjötték a huszárok” egyfelvonásosa. Az előadás után reggelig tartó tánc következett. Jövedelem mintegy 8000 korona.

Megjutalmazták a szorgalmas munkásokat. A kereskedelemügyi miniszter újra életbelépteti a kiváló és szorgalmas ipari munkások jutalmazását. A soproni iparkamara felhívja azért a vállalatokba tartozó munkaadókat, hogy a

soproni kerület részére fentartott 5 jutalmú díjra az arra érdemű munkásaik pályázatát szeptember 15-ig terjesszék be. A pályázatnak igazolnia kell a magyar állampolgárságot, az ipari munkában való állandó alkalmaztatást, megszakítás nélkül legalább 15 évig. A pályázathoz az okmányok hiteles másolatát kell csatolni s azok a soproni iparkamara titkárságához küldendőek be.

Új segédjegyző. A salomvári körjegyző mellé Kis Marton szeptelki lakos, tart. főhadnagyot, egyhangulag segédjegyzővé választották.

A közigazgatás reformja. A kormány munkatervében a közigazgatás reformja is helyet foglal, melynek egyik főrésze a tisztviselők államosítása. Ez által az előléptetés arányosabb elosztási és a más megyékbe való pályázás lehetősége is megnyílik, ami több életet fog vinni az ezeréves vármegye önkormányzatába. Magát a törvényhatóságot az újítás érintetlenül nagyja, sőt jogkörét ki is bővíti. Ez a változtatás egyszersmind a községi életet is érinteni fogja és a körjegyzői karnak más hivatali kört és tekintélyt fog adni, mint ami eddig volt. Számolnak végre azzal, hogy egy 8 gimnáziumot és tanfolyamot végzett ember nem lehet teljesen alárendelt helyzetben tartani és a jegyzői karnak is méltányolni akarják önfeláldozó munkáját.

Öt pesti gyermeket vállaltak el nyaralásra. Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy milyen szomorú eredménnyel zárult a gyermeknyaralattási akció működése: igen kevés számban tudott csak elhelyezni nyaralásra vágyó kisgyerekeket. A pesti gyerekek közül jócskán jutott volna az egerszegieknek is, azonban az egész városban csak ötven jelentkeztek arra, hogy elvállalnak egy-egy gyermeket nyaralásra. Csak öt ember akadt a tizenötezer közül; drágasággal, rossz viszonyokkal ezt nem magyarázhatjuk, legfeljebb csak közömbösséggel és tan szívtelenséggel.

SPORT.

Főiskolások SE - Move ZSE fognak vasárnap délután mérkőzni egymással. Erős küzdelemre lesz kilátás, mert a ZSE mindenaron ki akarja vinni a győzelmet a Főiskolások múltkor 2:0-as győzelme ellenére. A mérkőzés alatt a főiskolások zenekar játszik.

Nagykanizsa válogatott csapata fog augusztus 13-án mérkőzni a ZSE-vel. Mérkőzés közben a katonazenekar fog játszani. Az eredmény a ZSE vasárnapi szereplése után nem lehet kétséges: vereség, s az egerszegi csapat munkája csak arra fog irányulni, hogy minél kevesebb gólkülönbsége legyen a győztes csapattal szemben.

A kövérek és soványok mérkőzése. Augusztus 15-én valószínűleg meg lesz tartva ez a sok mulatságot ígérő mérkőzés. Mint értesülünk a kövérek csapatában egypár igen súlyos kapacitás fog szerepelni, legalább is 100 kg-on felüli kapacitás. Még néhányan hiányoznak a csapatból; remélhető azonban, hogy a hátralevő idő alatt megszervezik a „komplett” csapatot.

Tennisverseny. Augusztus 7, 8, 9, 10 és 11-én tenniszversenyt tart a ZSE. Rossz idő esetén a versenyt a következő napon tartják meg.

Ányarozsói, kőrishogarái, kamillát (pipitér), hársfa-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
 nagy nyersen mini szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
 Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 3.

Zürichben:

	Auguszt. 1.	Auguszt. 3.
a magyar korona	0.26 1/2	0.17 1/2
az osztrák korona	0.01 1/2	—
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.01 1/2	—

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 3.

	Auguszt. 1.	Auguszt. 3.
Búza	6800	7500
Rozs	5000	5600
Árpa	5400	6000
Zab	6800	7300
Tengeri	6200	7000
Köles	—	—
Repce	—	13,500
Korpa	—	4200

Külföldi pénzeket

(dollárt, dinárt stb)

arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 40-52 Telefon 38.

Dr. BUCZY SÁNDOR.

AZ OT LAKÁSRENDELET

ÉS A LAKÁSÜGYRE
VONATKOZÓ SZABÁLYOK.

Kapható:

Kakas Ágoston

könyv-, papir- és írószerekkereskedésben

Zalaegerszeg, Telefon 131. sz.

Anyá- vagy háziasszony-helyettesnek

ajánkozik a házvezetésben és toszben kiképzett, három idegen nyelvet teljesen tudó tanítási képes özy keresztény uriaszony. Zárt, válaszbélyeges levelekre válaszol

Nagydörményé Sárvár. özy. Nagyaé leveleivel. Vas megye.

Cementben és mészben

állandó nagy raktár

FISCHL EDE

fakereskedőnél Zalaegerszegen
Főtvös-utca 10. Telefon 106.

Egy házi szolgát és egy jó házból való fiút tanulóul felvesz
Schütz Sándor és Fla.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 37-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Farnagymunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

VADÁSZ JENŐ

zongorahangoló

Zalaegerszegre érkezett. Előjegyzések a **KAKAS-NYOMDÁBA** kéretnek.

MEGHIVÓ.

A ZALAVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
aug. 6-án (vasárnap) délután 3 órakor
Zalaegerszegen, az egyesület székházában

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre az egyesület t. tagjait, a községek és gazdakörök részéről megbízott képviselőket tisztelettel meghívom.
Tárgysorozat: 1. A földadójavaslat tárgyalása. 2. Indítványok. 3. Folyó ügyek.

Zalaegerszeg, 1922. év július hó 27-én,

3-3 TARÁNYI FERENC dr. s. k. elnök.

A győri Back-malom bizományi iktaktára, mohai savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

Cséplő-
benzin,

Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj
Motor olaj 19-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg,
porcellán- és lámparaktár

ZALAEGERSZEGEN

Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 június hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalalövő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics		9 24	9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érk. 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érk.	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics		16 26	16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalalövő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érk. 2 ²⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyi irodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szereztetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomatott könyv E. utóda Kakas Ágoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 131. szám

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalajtósa: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
REGIÉLENTI NYELVKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés: 1 évre 120 H. Egyes szám 4 H

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 ss.
Kiadóhivatal Szechenyi-tér 5. Telefon 131 sz.

„Hítek egy istenben, hítek egy házában
Hítek egy isteni örök igazságban,
Hítek Magyarország feltámadásában”

Amer.

Hol vagy férfiak erénye?

„Ne várjunk minden segítséget az államtól.” Mondotta a kaposvári képviselő. S mondják talán még némelyek, de milyen kevesen hallgatnak rá! Pedig nagy fontosságú intő szózat ez. Mert igen szomorú szellem ad okot erre az intelemre.

Egy elkényeztetett korszaknak rossz szelleme. Gyöngye lábán áll ma az idealizmus. És igen erős lábán áll az anyagiság, a testiség, az önzés: az egoizmus.

Hogy a hazafiságot ne is említsem, gyöngye lábán áll egyáltalában maga az ember. Mindenki az államtól vár segítséget, mint az egy éves gyermek az anyjától. Még nem tud a maga lábán sem járni, sem megállni.

Ha tud járni és mégis segítséget kér, akkor önző; akkor a társas életnek, a társadalomnak, az országnak nem hasznos tagja, hanem káros.

Ha azért kér segítséget, mert nem tud járni: akkor hitvány, gyöngye és szintén nem hasznos tagja az államnak; akkor az önállóságnak, a függetlenségnek, a szabadságnak nem embere, akkor rabszolga.

S a rabszolgának nincs hazája.

Aki mindig csak kér és nem akar adni: az koldus. A koldusban nem nagy haszna van az egyesületnek, avagy az országnak.

Ha rászorul a koldulásra; akkor testileg nyomorék s így szerencsétlen önmaga is, és az is, akitől kér.

Ha nem szorul rá a koldulásra s mégis kér: akkor leikileg nyomorék, vagyis igazságtalan, hogy keményebb szót ne használjak, mert azt is mondhatnám, hogy csaló vagy rabló, vagy tolvaj.

S ebben az esetben akitől kér: az esztelen. Mindkét tényező hiányával van az erénynek. Ne várjon s ne kérjen tehát mindenki mindent a kormánytól s az államtól.

De sajnos, közéletünkben ilyen szomorú szellem uralkodik és bizonyos, hogy ez az 1848-as idők után harapódzott el erősebben.

Régebben ha a gazdag úr előkelő fényes hivatalban ült, nem kért és nem fogadott el fizetést; megélt a maga vagyonából; ami hivatala után járt, megelégedett a büszkeséggel és a méltósággal.

Van é ma ember, aki lemondana a fizetéséről?

Sőt minél gazdagabb és fényesebb ur valaki, annál könnyebben hozzájuthat a hivatalos fizetésekhez is, mert nagyobb a protekciója, hogy hivatalba jusson, de kisebb a lelke, hogy a fizetést föl ne venni.

A szomorú szellem azt teszi, hogy az emberek általában anyagiasak, testiesek, önzők. Erősen önzők. S egyúttal hitványak és gyávák, gyöngék, függők és önállótlankok, mint a kis gyermek. S mindent a kormánytól várnak.

A gazdag gyárat is segíyezni kell. Egy vagy több pénzes ember neki kerekedik, gyárat alapítanak. Pénzük is van rá, észtehetőségük is van a tervezésre, szervezésre és a kormányzásra; de azért „subvenciót” kérnek és kapnak az állami kincstárból, hogy jobban menjen az üzlet, hogy annál több jövedelmet rakhassanak zsebre, ők, a magán emberek.

Az ifju ur külföldre megy, hogy tanulmányozza a komló termelést hazája javára. Egy évig a cseh Pardubicban sörözik s egy év múlva még felolvasást is tart itthon a komló-termelésről, végül olyan számlát készít az államkincstárnak, hogy többbe kerül a leves, mint a hus.

Bezzeg nem így sörözött Kőrösi Csoma Sándor a Himalája hegy tővében, mikor ezelőtt száz évvel kutatott Ázsiában az ősi magyarok után. Gyermekkorában az iskola udvarát söpörte Nagyeneden. Aztán a nyugati Akadémiákra ment tanulni, hogy Keletre mehessen. Aztán a lalú végén tört egy faágat pálcának s evvel a vagyonával ment a nagy utra. Aztán nappal fölvette magára az ágytakarót s éjjel a takaróra tette ruhadarabjait is, hogy ne fázzék, amíg tanul. S megcsinálta a tibeti nagy szótárt. Idővel küldött neki a magyar kormány egy kis segélyt, kérés nélkül; s ebből egy krajcárt sem használt fel a maga számára. A pénzen könyveket s egyéb emlékeket vásárolt s hazaküldötte közvagyonnak. Aztán meghalt.

Életével és munkájával az egykori iskola szolgáló óriási kincset adományozott a magyar erkölcs-tannak és művelődés-történetnek.

Megreszket az embernek a lelke a fájdalom-ban és a kéjben. Milyen sötét volt ennek az embernek az élete a szenvedésekben és milyen fényes a dicsőségben!

És mit mondjak? Nem csuda é az a távolság, az az ellentétes távolság, amely a Kőrösi önzetlensége és a mai millióknek az önzősége között van?

Jól mondja Tankovits János képviselő ur, hogy, ne várjon mindenki mindent a kormánytól. Jól mondja. De hol van ebben az elkényeztetett korszakban az önzetlenség? Hol a magyar erény? Hol a férfiak virtusa?

A Himalája tővében nyugszik. S mintha elborította volna és egész súlyával ránehezédnek a hegység erre az erényre. B. Gy.

Levél egy iskoláról.

Szemelvényekben.

A zalalahápi kántortanító 1916 óta nem kapta meg a hitközségtől járó terménybeli és egyéb járandóságait. (Egyszer már írtunk is egy cikket erről.) A háború idején a termények ára fokról fokra emelkedett. Minthogy a díjlevélben a zalalahápi tanító fizetése jórésztben terményekben volt megállapítva, így a tanító ragaszkodott a terménybeli járandóságokhoz — amde a díjlevélben például a borjárandóság itéte 20 fillérrel volt értékelve, ugyancsak igen olcsó, régi-békebeli áron voltak megállapítva a többi termények is! A tanító ragaszkodott ahhoz, hogy a neki megjáró illetményeit terményekben fizessék, nem pedig a nevétségesen csekély pénzt, amert különben sem lehetett vásárolni. Nézeteltérések lettek, a tanító már 1916 október havában írásbeli panaszait fordult egyházi főhatóságához, ugyancsak a vármegyei Közigazgatási Bizottsághoz és várta az elintézetést. A plébános iskolaszéki elnök pedig azt tanácsolta, hogy a tanítónak Collecta bor helyett fizessenek literenként 20 fillért. A tanító nem kapta meg a gabonajárandóságát és így a kántortanítói földek vetés nélkül maradtak s a család kenyér nélkül. Nem kapta meg tűzfáját és más egyebet sem!

A tanító számtalanszor kérő szóval fordult a plébánoshoz, aki csak vállat vont. Egyetlen jó szavába került volna és a tanító megkapta volna járandóságait. Azóta állandóan tanítói üresedés és üres, zárt tanterem, a tanulóifjuság pedig oktató nélkül, mint a pásztorát vesztett nyáj.

Üres iskola, elnémult orgona és kongó néma templom! S a hívő lelkek közül is sokan elmaradoztak a templomból. Évek óta nincsen kántor, nincs kántori funkció, kántor nélkül csendes mise és kántor nélkül a temetés.

Hegedüs Árpád zalalahápi rk. kántortanító

még 1918 december havában beadta kántortanítói állásáról való lemondását felettes egyházi hatóságának. Ezen lemondást a veszprémi püspök elfogadván 1918. december 23-án 6383—918 T. sz. számú hivatalos átiratban értesítette Zalamegye állami tanfelügyelőjét, hogy *nevezett tanító állásáról lemondott.*

Azonban sokáig nem volt tanító és azóta is csak ideiglenes, menekült állami tanító van kirendelve Zalalahápra, aki kántori funkciókat nem végez. Az állami helyettes tanító is — írja a levél — csak a pillanatot várja, hogy Zalalahápnak bucsut mondjon. Hegedüs óta már 3—4 helyettes tanító volt. Közönn erősen közledek az új tanév.

Mindezekre nézve pedig nekünk az a szerény megjegyzésünk, hogy holmi kicsinyes okokból az iskolát nem szabad tulontul szüneteltetni. Hiszen most van elég földönfutó. — De meg kell becsülni. Az bizonyos.

A magyar ifjuság Hébelt urral szemben.

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók-Országos Szövetsége a következő nyilatkozatnak közzétételére kért föl bennünket:

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége logalkozott azzal a minősíthetetlen kirohanással, melyet Hébelt Ede dr. a nemzetgyűlés július 27-i ülésén intézett a mentelmi jog védelme alatt a magyar egyetemi ifjuság összessége ellen. Már megszoktuk a szocialista — kommunista — munkásvezetőknek ellenünk irányuló támadásait, de gondolni sem mertük, hogy a Magyar Nemzetgyűlésen ily durva módon merje valaki megrágmalmazni és gyalázni a magyar ifjuságot. Önértetünk tiltja, hogy válaszoljunk az elhangzottakra. Csak azt kívánjuk megállapítani, hogy a keresztény magyar egyetemi ifjuság, melynek 47 százaléka részt vett a nagy háború minden borzalmában és ott megálta a helyét és mely nem tántorodott el a keitős forradalom idején sem magyarságától és vallásától, nem fogad el utasításokat a köteleljesítésre olyanoktól, akiknek nyíltan hangzott meggyőződése közel áll a hazaáruláshoz. Hogy hogyan tanulunk, azt kérdezzék meg professzorainktól; mi tudjuk, hogy a felelet mireánk nézve nem lesz lesújtó. Másodszor: igenis mi bevaljuk, hogy „készítünk elő társadalmi akciót”, mi a második ezerév első nemzedéke új országot akarunk a régi helyébe: keresztényibbet, magyarabbat, dolgozóbbat. Ezért tanulunk, szervezkedünk, dolgozunk és harcolunk is ha kell minden erőnkkel az utolsóig és ezt az új országot fel is fogjuk építeni, akárki áll is az utunkba. Hiába minden más törekvés: ebben az országban a keresztény magyarság lesz az ur. — Még egyet: ne feledje el soha senki se, aki eztán beszélni fog a magyar ifjuságról, hogy mi ma még csak huszezer ifju vagyunk, de holnap a nemzet maga. Ez az ifjuság nem fog feledni és megbocsátani soha senkinek, aki egyszer ellene és így a magyar jövő ellen volt. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége nevében: Nagy Iván a MEFHOSz elnöke, a Magyar Egyetemek és Főiskolák Országos Nemzeti „Turul” bajtársi Szövetsége nevében: Klaus Gyula a budapesti Attila szervezet vezére.

Zavargások Törökországban.

Konstantinápoly. aug. 3. Csatlódszából ideérkezett menekülők előadása szerint a csatározás a török csendőrség és az irreguláris török csapatok közt tovább tart.

Netenként.

Mi lett a 35 ezer koronából? Az Aranykönyv.

A Csány szoborról van szó. Elég érdekes história. S akik érdeklődnek iránta, azok fájtalják is ezt a történetet. S Zalamegye közönségének egy nagy része érdeklődést tanúsított s ez a nagy rész fájtalja is.

A szoborbizottság már 1910-ben megállapodott Istók János szobrászművésszel, hogy a szobrot 35 ezer koronáért fölállítja.

1914-re volt kilüzve a határidő. A bizottság erre az időre kiteremtette a 35 ezer koronát. Istók művész is megteremtette a hatalmas négy mellékalakot; júliusban s augusztusban szándékozott a bronz főalakot végrehajtani s föl is rakatni Julius elején kitört a háború.

Aztán drágult, csak drágult minden. Mi azt hittük, hogy csak egy-két hónapig, egy-két évig tart, s minden visszazáll a régi mederbe. Nem így történt. S mi megrekedtünk a 35 ezer koronával.

Még jó, hogy a mellékalakok megkészültek az olcsóbb világban. Azok ki is vannak már fizetve.

Mi van s mi lesz a bronz főalakokkal? A bizottság 1921 és 1922. tavaszán értekezletet tartott, ahol jelen volt Bosnyák Géza elnök, Thassy Gábor alelnök, Kolbenschlag Béla főispán, Czobor Mátyás polgármester, Fülöp József főjegyző, Pelm József esperes plebános, Simitska János pénzügyi főtanácsos, Pásztor Imre, Fehér Miklós és Borbély György tanárok. Azt határozták, várni kell pár évet, talán fordul a világ sora. Elvben föntartják a célt. S időközben tájékozódni kell, ugyan mibe kerülne a hátralevő munka most? A bronz-szobor?

Istók János elment a bronz öntődébe s onnan levelet írtak a bizottságnak, jelezve, hogy most egy bronz-szobornak a megkészítése körülbelül 800 ezer korona. És tájékozódott a bizottság afelől is, hogy a mostani vasuti díjak mellett hogyan lehetne hazahozatni a szobrokat? Ezért kellene 2-3 százezer korona. S ha a kereskedelmi miniszter ur elengedné a vasuti díjakat, akkor csak félannyiba. A fölállítási munkálatok is csak kerülőnének valamibe.

Végeredményben, a legkevesebb, egy millióra volna most még szükség. Ez lett a 35 ezerből.

De bármilyen nagy szám is ez: mégsem olyan borzasztó nagy már ma. Ma Zürich 0-17 fillért visít. Ezt nem is veszem számításba. Számítok 0-50 fillért, a jobbat. Vagyis: 1 kor. 200 kor. Ez esetben a mi 35 ezer koronánk ma hét (7) millió koronát jelenthet. Ennek arányában ha nekünk most össze kell gyűjtenünk egy millió koronát, ez csak annyi, mint ha régen összegyűjtöttünk 35 ezer osztva 7-tel, 5 ezer koronát. 5000 korona akkor is összegyűjtött egész könnyen egy év alatt. Az ötezer koronát akkor is elvégezte volna ezer ember 5-5 koronával; az egymilliót most is szívesen elvégezheti ezer ember 1000-1000 koronával.

(Csupa élvezet ez a sokrendbeli pénz-számítás.) A szoborbizottságnak néhány tagja fölfedezett egy Aranykönyvet. Ezt a bizottságnak ajándékozta a gyűjtés céljára. Az Aranykönyvben van ezer szám ezer ember számára. Axi a nevét bele írja, ezer koronát fizet a szobor alapra. Az Aranykönyvről hü és hiteles másolatokat fog készíttetni a bizottság s egyet a szobor talapzatába falaztat, a többieket kisorsolja az alapítók között, az eredeti Aranykönyvet azonban a vármegyei levéltárba helyezi örök emlékeztül.

Kinek-kinek módjában lehet egyes számokat előre is lefoglalni a neve számára. „A por-szemekből szikla alakul.” Borbély György.

A csehek szerint az ébredők merényletet terveznek a cseh poltikusok ellen.

Prága, aug. 4. A Szlovenszki Dennik budapesti levelezője azt a kalandos hírt közli, hogy az ébredők merényletet készítenek elő cseh vezető politikuskok ellen. A tudósító szerint a merénylők a határt hamisított utlevéllel már át is lépték. A merényletek Benes miniszterelnök, Srobar miniszter, Svehla képviselő és más politikuskok ellen irányulnak és azoknak színhelyét valószínűleg Karlsbadban választották meg.

Risért a rugalmas munkabér.

A nemzetgyűlés egyik ülésén egy szociáldemokrata képviselő azt kívánta, hogy az általános drágaságra való tekintettel, hozzák be azt a rendszert, mely a munkabéreket a drágasággal arányban emeli, nem nézve a gazdasági helyzetét és a munkalehetőséget.

A korona esése amugy is igen körül juttatott bennünket Ausztriához, ez az indítvány pedig azt mutatja, hogy maholnap valószínűleg ott is fogunk tartani gazdasági és erkölcsi téren, ahol a haladó szomszéd ország van. Mert Ausztria iparát versenyképtelenné tette ez a rendszer és azzá tenné a mi iparunkat is rövidesen. Nem azt mondjuk, mikor ellenczük ennek a rendszernek a bevezetését, hogy nem kell a fizetéseket a drágasággal arányban emelni, nem, hanem azt: egy letipott, megcsontított ország minden egyes lakosának lefokozott élettigényekkel kell élnie! A rugalmas munkabér pedig azt célozza, hogy a munkás bére érje el a békebeli nivót. Ez a törekvés pedig megbénítaná az iparunkat s a kivitelre dolgozó magyar ipart megfosztaná versenyképességétől. Csak az olcsó korona miatt tudunk küzdeni a hatalmas idegen iparral szemben, a nagy különbségek miatt, mely a jóvalulāju országban gyártott iparcikk és a nálunk gyártott közt van. A rugalmas munkabér esetén ugy járnánk, mint a buzával. Addig emiegettük a „világparitást”, míg elérjük azt, hogy 7500-8000 K lett a buza ára. Ez a rendszer azt jelenti: ha Svájcban valamilyen ipari cikk ára 50 frank, annak az ára Magyarországon is, a magas munkabérek miatt szintén 50 frank, azaz 400 K és árfolyam mellett 20.000 K volna. Amugy is Zürich után igazodó gazdasági életünk egészen szolgálja volna az ottani jegyzésnek. Ha ma 10 ponttal alacsonyabban jegyzik a koronát Zürichben, akkor a pénz értéktelenedése miatt ugyanannyival drágább legyen a munkabér. Így aztán lehetetlen volna bármilyen számítás, kalkuláció. Az iparos, különösen az, amelyik több munkással dolgozik, nem tudná kiszámítani, mennyit kérjen a munkájáért, mert esetleg két-három nap múlva megegyeszer annyit sem tudná elvállalni. Rettenetes helyzetünkben a legelőbb leendő az, hogy a becsületes munka árán biztosabb gazdasági helyzetet teremtsünk, amelynek első eszköze: a lefokozott igények.

A cséplési tűzrendészet

A belügyminiszter rendeletet adott ki a csépléssel járó tűzveszedelem megállítására, melyben utasítja a községeket, hogy közös szerűn gyűjtés és csépljék a gabonát.

E rendeletre a múlt idők tanulsága adott alkalmat, mert több község hamvadt el a területén felhalmozott gabona kigyulladására miatt, mely a cséplőgéptől szikrát fogott.

A rendelet Zalamegyében nem nagyon népszerű, holott más megyékben maguk a községek intézkedtek ekként és bizonyára nem ok nélkül.

Jó lesz tehát megszivlelni a rendeletet, mielőtt itt is előfordulna olyan eset, mint tavaly a fejérmegyei Keresztesen, ahol a cséplőgép 48 házat hamvasztott el mindenestől, rövid egy nap alatt a drága gabonával együtt.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

...

Szerelmi légyott okozta a Silos raktárainak égését.

Budapest, aug. 4. A Silos raktár égésével kapcsolatban előállították Deutsch Gyulát, a „Mundus” cég raktárnokát. A kihallgatás eredménnyel járt. Kiderült, hogy a borzasztó tűzvész szerelmi légyott okozta. Deutsch bevallotta, hogy a tűz estéjén 8 óra után, mikor a telepről mindenki eltávozott, a műhelybe hívta a lányt és az ajtót belülről elrekesztette. Körülbelül 20 percig voltak ott és Deutsch közben eldobott egy cigarettát, mely az ottlevő gyaluforgácsba esett, amely valamilyen gyúlékony anyagba volt beáztatva. A forgács gyorsan lángot vetett, mire észrevette a veszedelmet, nem tudta a hatalmas lángokat elfojtani.

Fascisták és szociálisták harca.

Budapest, aug. 4. Milanoból jelentik: A fascisták egész Olaszországban erősen folytatják a küzdelmet a szociáldemokrata erőszakoskodások ellen. A sztrájkmozgalmat a legtöbb helyen letörték. Milanoban a fascisták megszállták a városházát és kijelentették, hogy addig nem vonulnak ki, míg a kormány nem kötelezi magát arra, hogy a szociálista várositanács helyére rendkívüli kormánybiztost névez ki az összes ügyek intézésére. A fascistákat nagy néptömeg támogatta és lehetővé tették, hogy a kivonult rendőrséget és a város védelmére kivézényelt katonaságot ellen akciójában megakadályozza. A városháza erkélyére kitűzték a nemzeti zászlót. A szociáldemokrata községtanács tiltakozott a fascisták eljárása ellen, de kénytelen volt a városházából kivonulni. A fascisták ezután lakására kísérték D' Annunziót, aki beszédet intézett a néphez.

Franciaország életbe lépteti a büntető szankciókat Németország ellen.

Páris, aug. 4. Az „Information” értesülése szerint Franciaország a német birodalom ellen az első büntető szankciókat már augusztus 7-én alkalmazni fogja. Ez a rendszabály abból fog állani, hogy 150 birodalmi németet kiutasítanak Elzász-Lotharingiából, magántulajdonait pedig 1-foglalják. A további szankciók a legközelebbi napokban fognak következni.

33,5 százalékkal drágult a megélhetés Németországban.

Berlin, aug. 4. A német birodalom megélhetési index száma szerint, június hónappal szemben a júliusi 33,5 százalékos emelkedést mutat. Az élelmiszerárak 33,5 százalékos emelkedést mutatnak.

HIREK.

Naptár.

Vasárnap, augusztus 6. Úr szüv.

Napirend: 10 órakor atletikai verseny a ZSE pályán.

1.) 11 órakor a Felsőiskolások matinéja Katholikus Házban.

2.) 11 órakor az aug. 20-i központi rendező bizottság ülése a városháza nagytermében.

D. u. 5 órakor a Főiskolások csapata és a Move ZSE mérkőzése.

1/2 9 órakor az „Iglói diákok” előadása a Katholikus Házban.

Hétfő, augusztus 7. Kajetán.

Kedd, augusztus 8. Cujék vt.

— Személyi hír. Tamaska István dr. városi tanácsos f. hó 7-től kezdve 4 heti szabadságra utazik. Az augusztus 20-i ünnepély miatt szabadságát 16-20-ig félbeszakítja és így sürgős ügyekben a jelzett időben hivatalában megtalálható.

— Kinevezés. A közoktatástügyi miniszter Schischa Dávid felső ker. isk. tanárt VIII. fizetési osztályba nevezte ki.

— A bonozdó földiek dicséretet érdemelnek, hogy jul. 30-án, amint levelezőnk írja, emberemlékezet óta először tartottak művészi estélyt. Előbbi hírünket azonban megtoldja e második értesítés avval, hogy nemcsak egy darabot adtak elé, hanem volt egy monolog és két egyfelvonásos szindarab. A tiszta jövedelem egy harmonium megszerzésére jut. Az érdem elsősorban Gedeon Andor tanítót, majd Győre József egyetemi hallgatót, továbbá Ávár Gáspár, Tanai József, Fábán István, Sipos Ferenc, Pass József, Kovacs János, Győre János s Végh János rendezőket és szereplőket illeti.

— Vigyázzunk a gyerekekre! Szombaton délután 3 órakor a Széchenyi-téren egy kis leánygyermek Gergác bérkocsi-tulajdonos kocsija alá került. A kocsi első kereke keresztül gazolt a kis leány labán, akit idegenek szedtek fel s vitték az orvoshoz. Vigyázzunk az apróságokra, s ne hagyjuk őket felügyelet nélkül az utcán kószálni.

— A központi rendező-bizottság ülése. Vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében az augusztus 20-i ünnepség központi rendező bizottsága megbeszélést tart. A bizottság tagjai ezután is felkérelnek, hogy a jelzett időben jelenjenek meg.

— A zalaegerszegi egyetemi tanulók Zalaegerszegen ma szombaton este fél 9 órakor és vasárnap este 8 órakor kezdődőleg a Kath. Ház nagyerkerében előadják az *Iglibi Didkók* című zenés drámatörténetet 4 felvonásban. Írta és zenéjét szerezte Farkas Imre. Előadják a következők: Lőrincz Jenő, Farkasovszky Terike, Winkler Károly, Borbély András, Moldoványi István, Martinecz József, Farkas Béla, Vizsy Lajos, Vöröss István, Pintér Sándor, Novák Dénes, Sebestyén László, Baján György. Történetik 1880 körül gylóban. Zongorán kíséri: Winkler István. Főrendező: Kutass Kálmán. Helyárak: zsölye 60 K, ülőhely 40 és 30 K, állóhely 20 K. Feltűzésekkel köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a Szövetség.

— **Köszönet.** Gróf Balhányné Pálné urasszony az ipartestületnek 1000 koronát adományozott két szegény sorsban levő iparos segélyezésére. Önméltósága ismételve tanujelét adta jó szívének, hozzánk való szeretetének, mert amikor csak a városunkban időzik sohasem felejtkezik el az elaggott iparosokról. Jóságosságáért soha el nem muló hálánkat és köszönetünket fejezzük ki. Az ipartestület elnöksége.

— A Csányi szoborra Zalakoppányból *Békési* László ig. tanító küldött 103 koronát. — Minden dicséretünket megérdemli, azért is, hogy közben-közben emlékeztet egy egy ilyen kis eset a nagy emlékre.

— **Helyreállítják a Zalaegerszeg—Nagy lengyel közti utat.** Az alispán elrendelte, a Zalaegerszeg—Gellénhaza—Nagy lengyel közötti haladó vicinális utnak kijavítását, mely a Gellénhaza—nagy lengyel hidnak beomlása következtében immár évek óta használhatatlan volt.

Burgenland kormányzója Sopronban. Szombaton nagyfentosságú tárgyalás volt Sopron főispáni hivatalában. Vas, Moson és Sopron vármegyék főispáni megbízottai és Burgenland kormányzója találkoztak, hogy a határmenti gazdálkodás zavartalan biztosítását véglegesítsék. A tárgyalások eredményét közölni fogjuk.

— **Elrendelték a holtói tanító fegyelmi ügynek újrafelvételét.** Károly József holtói tanító fegyelmi ügynek újrafelvételét a vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte. A vizsgálat vezetésével, mely Károly Józsefnek a kommunizmus alatti magatartására irányul, a zalaegerszegi főszolgabíró bízta meg.

— **Több községben kifogják irtatni az ebeket.** Arra való tekintettel, hogy júniusban Zalavármegyében 34 személyt gyógykezelték a Pasteur-intézetben és ennek ellenére, a lakosság nem veszi komolyan a veszélyes elleni védekezést, a zalaegerszegi járás főszolgabírósága több községben ki fogja irtatni az ebeket.

— **Folyósították a B. listára tett tanítók fizetését.** A tanfelügyelőség közli a B. listára tett tanárokkal, tanítókkal, hogy az átmeneti 80 százalékos illetményeiket a vallás- és közoktatásügyi miniszter, az illetékes adóhivataloknál folyósította. Ennek következtében illetményeiket bármikor felvehetik.

— **A Gazdasági Egyesület felhívja a gazdák figyelmét a nemesített vetőmagvak beszerzésére.** A beszerzés a Gazdasági Egyesület révén is lehetséges, mégpedig nemesített ószirozson, a szállításkor érvényben levő tőzsdei napiárnál 50 százalékos felárral, ósziarpát pedig 30 százalékos felárral. Ezenkívül Székács-féle nemesített buza vetőmagvat, az érvényben levő tőzsdei napiáron kívül 40 százalékos felárral, a forgalmi adó felszámításával mindenképp be lehet szerezni.

— **Német cserkészek Debrecenben.** 140 tagból álló német cserkészkülönítmény érkezett tegnap délután Debrecenbe, hol Révész Imre dr. ref. lelkész, Landburger János dr. preláus, valamint nagyszámú közönség fogadta őket. A cserkészek a Nagyerdőben megozsonáztak s megtekintették a nagytemplomot és több szobrot, köztük a Kossuth szobrot is, ahol kisebb ünnepség keretében elénekelték a Wacht am Rhein-t. A lakosság mindenütt magyaros vendégszeretettel fogadta a német fiatalokat.

— **Három és félmillió korona a forgalmi adó bevétel Szombathelyen.** A múlt évben szeptember—december hónapokban, amikor még csak 1 1/2%, volt a forgalmi adó s jóval olcsóbbak voltak az árak, három és félmillió volt, az adóhivatal jelentése szerint, a forgalmi adó bevétel Szombathelyen.

— **Kereszt egy 100 éves fában** Érdekes jelenségnek vagyunk tanúl Zalaegerszegen. A könyves bolt ablakában ki van téve egy hasáb fa, mely egy száz éves kőrifának közepéből hasogatott szét. A hasábnak sárgás színű oldalán egy másfél arasznyi barna-fekete kereszt van, mintha most festették volna oda, vagy mintha egy relief kép volna. Sőt még érdekesebb, hogy amint mondják, négy ilyen kereszt hasadt ki a fa belsejéből, s mondják, hogy a hasogatás alkalmával a kereszt helye olyan kemény volt, mint a meggörccsösödött rész szokott lenni s a fejsze megakadt benne. Az öreg kőrifát Vizsy Pál boczföldi birtokosnak a rétfjén vágta ki. Most mindenki találgatja, hogyan keletkezett a fa belsejében ez a fekete színű kereszt. Talán régen vágta és festették oda a keresztet, mondják, a festék beszivódott a fába s ott maradt, a fa pedig kifelé tovább fejlődött. Bárhogyan volt, igen érdekes s a természetrajz kutatói illetékesek a magyarázatra.

— **Anyakönyv.** Julius 23-tól a következő bejelentések történtek: **Születtek:** Pál István, Czirkovics Stefánia, Muray István, Fürtös Mária, Elek Anna, Lengyel György, Merkler Károly, Salamon Imre, Péter István, Alszeghy Ilona, Szabó Irén. **Házasságot kötöttek:** Németh Lajos Kósa Ilonával, Takács Ferenc Horváth Rozáliával, Ratimorszky Lukács Krosetz Mariával, Weisz József Árvai Gizellával, Kakas István Csizs Katalinnal, Szörényös István Bognár Katalinnal. **Meghaltak:** özv. Hóvész Jánosné 75 éves (szervi szivbai); Fülöp József 69 éves (tüdőtülműködés); Budai Maria 14 éves (agyhártyalob); Fitos Márton 66 éves (idült veselob); Keller Emil 19 éves (a hazáért hősi halált halt Galiciában.); Kovács László 36 éves (mellhártyalob); Angfán Rózsa 7 éves (vörheny); Ebedli István 67 éves (tüdőtülműködés); Péntek Lajosné 46 éves (tüdőtülműködés); Kolosa Ferenc 57 éves (szervi szivbai); özv. Nagy Nándorné 84 éves (végelgyengülés).

— **Drágább lesz a trafik.** A m. kir. dohányjövődék a közeli napokban új ártáblázatot állapít meg a trafikárakra nézve. Az áremelés átlagosan 30—40 százalékos lesz. Így a portorikó szivar 5 helyett 7 K, a trabukó 11 helyett 15 K, és a britanika szivar 11 helyett 16 K lesz. A milus cigaretta 3-ról 4 K-ra, a memfisiz 240-ről 320-ra, a hölgy 140-ről 2 K-ra, a 80 filléres szimfónia pedig 120 K-ra drágul. Ugyanilyen mértékben drágul a többi áru is.

— **Adomány.** A „Zrinyi nyomdaipar és könyvkereskedés r. t.” a Katholikus Kör javára 500 koronát, az elaggott iparosok alapja javára 250 koronát, az iparos tanuló iskolások jutalmazására 250 koronát adományozott.

— **Angol fontot kérnek a kereskedésekben az árukért.** Egyik egerszegi kereskedőnél történt az az eset, hogy egyik helybeli cipész bement talpbőrt venni. Megmagyarázták neki, hogy nem szivesen adják oda a talpat, de azért ha fontba fizeti ki, odaadják. A szegény atyafi igen zavarodott lelf. — Font, font, hát kérem mi is az a font? — Nyilván valamilyen vasdarabra gondolt, amivel a mészárosnál mérik ki a „félfont” levest. Hosszas magyarázás után tisztázódott a helyzet: nem vasat akarnak, hanem angol pénzt, ami éppen olyan jó, mint a dollár. „De hát honnan a fenéből vegyek fontot?” — töprengett a szegény suszter és talpbőr nélkül, de súlyos gonddal hagyta el a boltot. — Csak annyit fűzünk hozzá, hogy Magyarországon megvan a törvényes pénz, a korona és idegen valutában nem szabad követelni a fizetséget. Ugy tudjuk, hogy a kormány is erélyes kézzel rendet akar teremteni ebben a dologban és szigorúan meg fogja azokat büntetni, akik ilyen követelésekkel is tovább akarják feszíteni a mai valuta örületet.

SPORT.

Főiskolások csapata vasárnap délután mérkőzik a ZSE-vel. A főiskoláscsapat, a következő felállításban fog szerepelni: Gáspár — Bálint, Pintér II. — Völfer, Pintér I. Nagy — Zsallár, Borbély II., Borbély I., Sebestyén, Czirkovics. — A ZSE keményen készülődik, hogy a multkori vereséggel viszónozza.

Athletikai verseny lesz a Move ZSE pályán vasárnap délelőlt 10 órakor. A ZSE tagjain kívül idegen atleták is fognak szerepelni.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 6.

Zürichben:

	Auguszt. 3.	Auguszt. 6.
a magyar korona	—	0 17 1/2
az osztrák korona	—	0 01 1/4
az osztr. bélyegz. bankjegy	—	0 01 3/4

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 3.

	Auguszt. 3.	Auguszt. 6.
Búza	7500	6800
Rozs	5600	5100
Árpa	6000	5900
Zab	7300	7200
Tengeri	7000	6900
Köles	—	—
Repce	13,500	12,500
Korpa	4200	—

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

Arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 41-52 Telefon 38.

Hirdessen a Zalavármegyében

Bükk hasáb tűzifa

minden mennyiségben, házhoz szállítva napi áron kapható

Binder és Társánál Iroda: Széchenyi tér 9. szám alatt. Telefon 127. sz.

Elveszett kicsiny foxi kutyám,

a Tüttössy-utcában. Becsületes megtaláló Kossuth-utca 20. sz. jutalomban részesül.

Anyarozsot és ökörfarkkóró-

virágot, valamint mindenféle gyógynövényeket a legmagasabb áron veszünk. 1-3

Pantodrog Magyar Gyógynövény R. T.

Budapest, VII. ker., Baross-utca 13. sz.

Társat keresek

öregségem miatt 80 év óta fennálló jóforgalmu asztalosműhelyemben egy szolid, józan életű ember személyében.

Vass Ferenc asztalosmester Alsó-u. 9.

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalálószer: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
MAGYARORSZÁGI HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Beltiszta ára: 120 H. Egyenlő szám 4 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Hízek egy istenben, hiszek egy hazában
Hízek egy istenül örök igazságban.
Hízek Magyarország feltámadásában Amen.”

Három kívánság.

Beköszöntőjében megmondta a szerkesztő, hogy abba a nagy politikába nem mélyedünk bele, legfeljebb csak műkedvelősködünk.

Helyes. Épen azért én is csak úgy népiesen, laikusán szólok a dologhoz. Mert nem vagyok szakember. Így azonban bátran hozzászólhat a közönség, sőt kell is, hogy szóljon.

En a közönségnek, a népnek egyik tagja, azt óhajtom, hogy azt az adótvényt úgy csinálják meg az urak, hogy egyiknek se kedvezzen jobban, mint a másiknak, s így egyiket se sújtsa erősebben, mint a másikat. Akkor talán senki sem tud panaszkodni. De legalább is alapos döntő okot senki sem tud felhozni a kritizálására.

Ugy é, milyen gyermekes tanács. De én is olyan naiv vagyok, mint az a nagyobb tömeg, amelyhez tartozom. S az óhajtatást szabad kifejezni.

És még van egy óhajtatásom. Éppen olyan egyszerű ez is. Ez abból áll, hogy amit a magyarok földje megterem, azt használják első sorban a magyarok s abból csak azt vigyék külföldre, ami már fölösleg.

Nekünk, laosznak, vagyis a népnek, laikusoknak nem fér a buta fejünkbe, miért kell nekünk az Egyiptomból és Itáliából behozott hagymát ennünk, amikor a makói hagymának nagyrészt elviszik külföldre? Még akkor sem helyes ez, ha a makói hagymáért több pénzt kapunk külföldről s az olasz hagymáért kevesebb pénzt adunk ki földre. Nem helyes. Mert a makói hagymás látja, hogy elég pénzt kapott külföldről, nem igyekszik többet termelni; de ha minden hagymáját itthon kell eladnia s talán kevés hasznot csinált, nincs vele megelégedve, akkor arra törekszik, hogy többet termeljen, hogy külföldre is adhasson el s több pénzt rakhasson zsebre.

Ez csak egy példa. De minden termelvény-nyel így lenne.

Még volna egy harmadik kívánságom. Erről ugyan már olvastam is valami hírt egyik újságban. Ez az, hogy ha már egyéb lehetetlen, legalább a fényűzési portékák közül egyetlen egy darabot se engedjünk be az országunkba, ha meggebednek is a citrálkodók. A háborus stílust használva: utasítsuk vissza.

Azt nem tudom, hogy a hangzatos magyar kereskedelemmel ki lehetne é ezt vinni? De azt tudom, hisz annyi a vám, rendőr, határőr! Rettenetes, mit csinálnak ezek egész életükben?

Lám, az oláh bõrig levetkõzötteti az embert, s egy Kalendáriumot sem enged se be, se ki, ha neki úgy tetszik.

Egyszerû ez mind a három kívánság.

Laikus.

— A közigazgatási bizottság ülése. Kedden délelõtti ülést tartott a közigazgatási bizottság, melyen a megye igazságszolgáltatásáról szóló jelentéseket is tárgyalták. A jelentés szerint a csendõrség 399 esetben nyomozott, mely közül 80 lett kiderítve. Járásbiróság körébe tartozó kihágás 16 volt, egyéb 716. Zalaegerszeg város rendõrsége 95 bûnügyben nyomozott, Nagykanizsa rendõrsége pedig 48 esetben. A bizottság határozatot hozott a veszeltség elleni védekezés ügyében, még pedig azt, hogy az olyan kutyák, amelyeket szájkosár és pórász nélkül találnak az utcán, nemkülömben azokat, melyek az udvaron nincsenek megkötve, haladéktalanul ki kell irtani

Nagy kutya, kis kutya.

Igen kellemetlen dolog történt egy családban. Göbel Árpád tanár családjában egy veszett macska megmarta és karcolta a gyermeket. Az érintkezések következtében az egész, többtagu család bajba jutott. S az egésznek fel kell mennie a Pasteur intézetbe.

Nemcsak kellemetlen ez, hanem irtózatos is. Talán a veszeltségre nézve nem véglegesen irtózatos, mert a tudomány biztossága meg fogja gyógyítani. De irtózatos dolog egy vidéki tisztviselőnek egész családjával Pestre menni: s ott lakni most egy néhány hétig.

Ez bárkivel is megtörténhetik. De a részvéten kívül egyébbel nem sokat segíthetünk.

A bajnak sem lehet elejét venni. A megtörtént bajnak nem; de a jövőre gondolhatunk, sőt gondoskodni tartozunk.

A veszett macskáról eszünkbe jut a veszett kutya. Hiszen a macska ritkábban szokott ebbe a borzasztó betegségbe esni. A „dühös” kutya azonban igen gyakori. Hiszen csak nemrégiben volt, hogy Nagyatádi földműves-minisztert interpellálták a tengeremóra meg sokasodott veszett kutyák miatt. Nem is tréfa dolog ez.

A kutyákat, társadalmi állásukra és foglalkozásukra nézve három osztályba sorozhatjuk. Első osztályba tartozik a paraszt kutyája. Ez a földmives embernek az udvarán lakik, esetleg a pásztor emberrel együtt jár hegyenvölgyön. Senki sem gondoskodik sem a lakásáról, sem az ételéről, sem az itáláról. Télen nyáron a szalmalyukban hál. Talál ő magának csontot, kenyérhéjat és ivásra vizet. Ez a legbecsületesebb és legegészségesebb kutya. Ezek közül ritka, amelyik megkapja a dühödtséget. Mert tudtommal a szomjuság miatt lesz veszett a kutya.

A második osztályba tartozik az uri kutya. Akár nagy, akár kicsiny s akár milyen fajta. Azért uri kutya ez, mert a gazdája ur, vagyis mert gondját viseli az állatjának: gondoskodik lakásáról, ételéről, itáláról. Tejeles csirkét eszik. Kötelessége kevés, joga nagy; henyé, here. De nem ellenséges, mert ezek közül is kevés az, amelyik megdühödik.

A harmadik osztályba tartoznak a gazdátlanul csatangoló kutyák. Ilyen van itt mindennap öt-hat, inkább hat mert párosával szokott járni, a zalaegerszegi piacon a „promenade” körül. Szépelegnek ők is. Ezek nem paraszt kutyák, sem nem uri kutyák, hanem hazátlan bitangok. Sokban hasonlítanak a bolsevistákhoz. Szomjuságukat nem tudják kielégíteni. Más meg senki sem gondoskodik róluk. Ezek közül kapja meg a leghamarább s a legtöbb a veszeltséget. S úgy terjed ez tovább, mint a tüzlángja s a bolsevizmus.

Mire kell tehát ügyelni? Arra, hogy aki kutyát tart, az arra viseljen gondot.

Erről eszünkbe juthat, hogy a kutyát sokan szeretik. Sokan tartanak kutyát, kicsit-nagyot. Némelyik nagy kutya három-négy anyi húst is megeszik mint a gazdája. Mégis tartja, mert szereti. S mert van rá pénze. Itt Zalaegerszegen is van elég ilyen.

Tegnap láttam a polgármester védnökségében egy kis tíz éves lánykát. Egy budapesti szegény tisztviselőnek a gyermeke. Idejött nyaralni, vakációzni. — megélni, mert otthon nincs mit ennie. A polgármester keres, de nem talál egy embert, aki ezt a kis teremest befogadja, ezt a kis kiverit kutyát pár hétre. Pedig istenuccse, egy tizedannyit sem eszik meg, mint egy nagy kutya.

B. Gy.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

Vasárnap u. u. 3 órakor tartotta a fent nevezett egyesület közgyűlését. Jelen voltak többek közt Kolbenschlag Béla főispán, Dr. Tarányi Ferenc, az egyesület elnöke, Dr. Farkas Tibor, nemzetgyűlési képviselő és még számos, a vármegyében jól ismert földbirtokos. Tarányi elnök ismerteti a földadójavaslatot, indítványát pedig, hogy a pénzügyminisztert kéri meg, hogy a földadót a többi adójavaslattal együttesen tárgyalják le, a gyűlés nagy helyesléssel elfogadta. Tiltakoztak az ellen, hogy a tőzsde legyen az adóalap, mert hisz ebben az esetben a rossz termés esetén nagyobb adót fizetne a gazdálkodó, mint jó termés esetén. Az elnök indítványára, hogy aug. 19-én megtartandó gazdakongresszuson Zalavármegye is képviselve legyen, a gyűlés a következő delegáltakat küldi ki az elnökség: Ábrahám József, Bedegi Gyula, Bedő Gyula, Bosnyák Géza, Csertán Ferenc, Deli László, Fábrián Zsigmond, Farkas Tibor, Handlery Gusztáv, Hertelendy József, Koller István, Malatinszky Ferenc, Molnár István, Oltay Guidó, Páslek Lajos, Stádel János és Simon János földbirtokosokat.

Farkas Tibor a felszólalásában az 5 kg-os kivételt lehetetlennek tartja. Előbb tudnunk kell, hogy gazdaságilag hogy állunk s csak azután volna rendén az új adó életbeléptetése. Szeretné, ha törvénybe vennék az olyan állapotok elkerülését, mint amilyen ma van, hogy 3—4 esztendőre visszamenőleg vessék ki az adót.

Az elnök ezután a gyűlést bezárta.

A magyar és osztrák kormány képviselői tárgyaltak Sopronban.

Vas, Sopron és Mosonvármegyékkel történt a megegyezés. — A kivittelt 24 órán belül engedélyezik.

Az önkényesen húzott határvonalak által teremtett lehetetlen helyzetet akarta némiképpen orvosolni a Sopronban összeült magyar-osztrák bizottság, mely a határmenti gazdálkodás megkönnyítéséről tanácskozott. Azok a gazdák, akiknek a határon túl is volt földjük, nem tudták megmunkálni azt, mert elsősorban a határt sem lehetett külön engedély nélkül átlépni és a földet sem lehetett kellően megművelni, mert a vetőmag kiviteléhez is külön engedély kellett. A soproni tanácskozáson a két ország képviselői kedvező megállapodásra jutottak, melyet rendeletileg fognak közölni a határmenti lakossággal. A magyar kormány képviselőiben a következő megbízottak jelentek meg: Maróthy László dr., Vasvármegye főispánja, Réthey Ferenc, Mosonmegye főispánja, Gévay Wolf Lajos, Sopronmegye főispáni teendőivel megbízott alispánja és még több, a határmenti lakosság érdekeit szolgáló tisztviselő. Az osztrák kormány részéről jelentettek: Rauhofer dr. Burgenland kormányzójának képviselője, Neubeck Pál dr. rendőrfőtanácsos, Pitz Pál kerületi kapitány és Winter mérnök.

A vasvármegyei gazdasági kirendeltség által kidolgozott javaslat volt a tárgyalás alapja. A javaslatot elfogadták. A főbb határozatok a következők:

Osztrák területen ingatlannal bíró magyar birtokosok, azon osztrák községi előjáráságtól kapják igazolványukat, amely község határában fekszik az ingatlan. A községi előjárás igazolványával a legközelebbi osztrák vámhivatalnál, kellő igazolás után 24 órán belül teljesen díjmentesen megkapják egész évre

szóló kiviteli engedélyüket. Az engedély alapján vámentesen behozható a magyar területen fekvő lakhelyre a termés, mely nemcsak gabonára, hanem széna s más takarmányneműkre is vonatkozik. Az osztrákok közül azok, akiknek magyar területen birtokuk van, szintén ez alá a rendelkezés alá esnek. A rendelkezés szerint a gazdasági eszközök, a gazdasághoz tartozó állatok is átvihetők a határon. A bizottság még arról is tanácskozott, hogy a megállapodást kiterjesztik a borra és a fára is; azonban ezt a két kormány határozatától teszik függővé. A rendelkezés az eddigi határozattól 15 kilométeres határsávon belül lakó gazdákra vonatkozik.

Pinkász a mi pártunkon.

— Pesti posta. —

Pikler Pinkász a socialdemokrata-kommunista kucséber édesített mandulát kínálgatott a nemzetgyűlésen. A mandula tetszős csomagban ingerlően hatott, de a megvételtől tartózkodtak. Jó is volt ez az óvatosság, mert az édesített mandula pokolian keserű, annyira keserű, hogy még a külső cukorburkolat édessége is hatástalanná válik.

Pinkásznak a fajvédelem fáj. Rapszodikus álpátosszal odadörög, hogyha a kereszténység volna az üldözés tárgya, akkor a kereszténység oltalmára állna. Nem hiszünk Pinkásznak, hogy ő az üldözött keresztények oltalmára állna, mert akkor megkellelt volna ezt tennie a multban is. Hol volt ő akkor, midőn a falusi pulyikos triplán fogó krétája révén elszedte a magyar nép utolsó darab földjét, utolsó párnáját? Hol volt ő akkor, midőn a tőke által az éhbérre lepofozott keresetek miatt a munkás tömegek csak tengették életüket, mert az a piszkos konkurencia — így kívánta azt? Hol volt ő akkor, mikor a hitelezők sőpredéke 20—30 százalékos uszorakölcsonnt sózott a megszorultak nyakába, előre tudva és jól kiszámítva azt, hogy ebbe belefognak pusztulni? Hol volt ő akkor, midőn a vállalatok, ipartelepek létesítésénél maradandó érdemeket szerzett keresztényeket kidobták, mint a kifacsart citromot? Addig míg szükség volt rájuk, hogy a vállalat jól meglegyen alapozva, addig a kénytelenségből túrték, megdolgoztatták, kiszipolyozták a vérért, lesovastották róla a húst, de mikor már a vállalat jövője biztosítva volt, akkor a tisztességes, becsületes munkában megedzetteket kidobták az utcára, vagy amit leggyakrabban tettek, hogy ne legyen feltűnő, holmi kölyköket ültettek föléjük, vezető állásba. Hol volt ő akkor, mikor a legtöbb vállalat, ipartelep alkalmazottainak kilencvenkilenc-százaléka, természetesen a fizikai munkásokon kívül, saját pártjukbeli volt s ezek mellett csak a legalárendeltebb munkára alkalmaztak ellenpártit, aki felett basáskodtak, s akit porhintésül diszkereszténynek tartottak? Hol volt ő akkor, amidőn az intellektueilek között mindjobban elszaporodott pártjabeliek azokat a becsületes magyar embereket, akik nem voltak hajlandók bevenni a szabadkőműves, marxista kultúra ideákat, sőtét gondolkozásuaknak, maradiaknak, ostoba fajankóknak jellemezték és uton-utlélen használhatatlannak, megnein bizhalóknak tüntették föl, megbénítva azok munkálkodását, megakadályozva azok előmenetelét? Ez ma is így van! És hol van Pikler Pinkász? Itt van, létezik, él, de mélységesen hallgat. Belülről őrvend, titokban tapsol, bravózik, hiszen ezek a Pinkász fajgazdasági és társadalmi megerősödését viszik előre. Van arcbőre ezek után még odaállni a nemzetgyűlés elé s ily hangokon megtéveszteni akarván a közvéleményt. Szerencse, hogy már a közvélemény nyitott szemmel jár, s követeli a tisztító munkát. Követeli, hogy minden párt aránylagosan foglaljon minden téren helyet és ne egyoldaluan a magyar faj rovására, a magyar faj kipusztítására. (K.)

— Zalavármegyei Gazdasági Egyesület felkéri mindazon igen tisztelt tagjait, kik a tagdíjfizetéssel hátralékban vannak, ezen hátralékos tagdíjait az egyesület pénztárába a folyó hó folyamán befizetni sziveskedjenek. Alapszabály szerint a tagdíj minden év első negyedévében fizetendő be, ennek elmulasztása esetén a tagdíj postai megbízás útján szedetik be, ami a tagok költségzaporításával jár.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

....

Az Egységes-Párt értekezlete a földadójavaslat tárgyában.

Budapest, aug. 8. Az Egységes-Párt hétfőn délután Fáy Gyula elnöklésével a földadójavaslat megvitatására értekezletet tartott. Szuhányi Ferencz szólt a javaslatához. Utána Balog György az egész földadójavaslatot igazságtalannak tartja. Prónay báró rámutat arra, hogy az adókiállításban nagy komplikációk fognak beállani, mert a buza ára folytonosan változik. Gadl Gaszton azt szeretné tudni, hogy az értekezlet informatív jellegű-e, vagy pedig hivatva van dönteni a javaslat sorsa felől. E kérdésre vonatkozólag Bethlen miniszterelnök azt válaszolta, hogy az értekezletnek dönteni kell, mert már 2 hete folyik a huzavona. A kormány úgy itéli meg a helyzetet, hogyha a magyar nemzet nem hajlandó meghozni az áldozatot, hogy az államháztartást helyreállítsa, akkor ez annyit jelent, hogy ezt az országot gazdaságilag helyrehozni nem lehet. Kéri a pártot, hogy ne saját helyzetüket vegyék, hanem tarlsák szem előtt azt, hogy elvesztették a háborút. Azt mindenkinek tudnia kell, hogy a mai helyzetnek nem a kormány és a kormányzópárt az okai. Ezután Gadl Gaszton kijelenti, hogy a kataszteri tiszta jövedelem alapul vétele teljesen igazságtalan. Igazságtalan a buza-alap megállapítása, mert nem lehet a gazdasági termelést a legkonjunkturalisabb termény kulcsán átszámítani. Majd Gömbös Gyula szólal fel. Kállay pénzügyminiszter reflektál a vita során elhangzott felszólalásokra. Kijelenti, hogy a maga részéről nem kíván más javaslattal előállni. Ezután Bethlen miniszterelnök válaszában megadta az egyes felszólalásokra a felvilágosításokat és arra kérte a pártot, hogy hozzon egységes határozatot. Az Egységes-Párt ügyvezető elnöke előterjeszti a határozati javaslatot, melyben a párt belátja a súlyosabb megadóztatás szükségességét. A párt a javaslatot elfogadja. Az ülés éjjel 12 órakor ért véget.

HIREK.

— Gyászrovat. Ujlaky László nyug. alsó-lendvai telekkönyvvezető 73 éves korában f. évi július 19-én elhunyt. Nevezett részt vett a boszniai hadjáratban, 40 évi buzgó állami szolgálat után nyugalomba vonult és Budapesten a Magyar Földhitelintézet tisztviselője volt.

— Nyugdíjazás. Vázsonyi Izidor tapolcai elemi iskolai tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter nyugdíjazta.

— Előléptetések a zalamegyei pénzügyőrség körében. A zalamegyei pénzügyőrség körében augusztus 1-vel a következő előléptetések történtek. Zalaegerszegen Francia János és Varga János pénzügyőri fővigyázókat szemlészékké, Hankovszky Varga Géza és Szélpál Szilveszter pénzügyőri vigyázókat fővigyázókká; Nagykanizsán Czumpf Ernő és Ujlaki Elek fővigyázók szemlészékké; Tapolcán Magasházy János fővigyázó szemlésszé; Sümegen Takács Jenő fővigyázó szemlésszé; Keszthelyen Fehér József és Turza, vigyázók fővigyázókká léptettek elő.

— Az alföldi katolikusok nagygyűlése. Szeptember 8, 9 és 10-én nagygyűlést tartanak Szegeden az alföldi katolikusok. A nagygyűlés a jelek szerint rendkívül imponásnak ígérkezik, mert eddig is nagyon sok katolikus egyházi és világi előkelőség jelentette be részvételét.

— Hogyan segíthetnénk a lakásinségen? Egyik fiatal, szorgalmas kőműves mester járt nálunk s elmondta, hogy a tavasz elején vett egy kis telket, épített rá egy kis lakást s most hogy készen áll a ház, amelybe azonnal be lehet költözni, elakarja adni, csak azért, hogy másikat építsen azonnal, ugyanolyan céllal. Ime egy beszédes példa. Nem kell neki állami segítség. Csupán a két keze munkájával teremtette meg s tán még egy kis haszna is marad, amit bizony meg is érdemel az ilyen szorgalmas, előrelátó iparos. Istenem! milyen hamar megoldódnék a lakáskérdés, s egyéb nyomoruság is, ha minden kőműves-mester egy évben csak egy házat épített volna is az utolsó években. vevő bizonyára akadt volna rá.

— Az egyetemi diákoknak zalaegerszegi csoportja hálás az ő szülőföldjéhez, hálás az ő eddigi iskoláihoz. Ez a csoport az ő szeretett közönsége számára vakációnként itthon előadásokat szokott tartani többnyire saját elmetermékeiből, jeléül annak, hogy ők nem töltik haszontalanul az időt, tehetségüket fejlesztik és kamatoztatják nemzeti közművelődésünk, nemzeti erősödésünk javára. Most pl. szombaton este zsufolt ház előtt pompásan eljátszották Farkas Imrének ismert kedves költeményét, az „Iglói diákok”-at. Legelső sorban Baján György tűnt ki, nélkülözhetetlen szereplője a tót kocsmárosnak; s még följegyezzük a jobbak közé Lőrincz Jenőt, Vörös Istvánt, Pintér Sándort, Farkas Bélát, Vizsyt és külön Farkasovszky Terust. — A szindarab előadását vasárnap este megisméltették. — Ugyancsak ez a lelkes diákcsoport vasárnap délelőtt 11 órakor ugynevezett reggeli előadást (matiné) tartott. Trájer elnök a megnyitójában hangoztatta, hogy szükség van a magyarság megerősödésére. A jó ulon járó ifjuság ezt a megerősödést célozza. Lőrincz Jenő felolvassa a magyar szépirodalomról készített tanulmányát, Baján György Kandikó és Csátár regéjét adta elő, mely a hunok és magyarok története közötti időben történt, a mostani Zala földjén. Vörös István a vesszőcsomag példázatból indulva ki arra intett, hogy fogjunk össze és tartsunk össze, magyarok! Szükségesek a társadalmi egyesületek, szövetkezetek. Lőrincz Jenő rövidebb versei közül elszavalt hármát, Pintér Sándor és Winkler István zongorán játszottak. S végül nemcsak a lovagiasság parancsára, hanem való érdem szerint viharos tetszés fogadta Horváth Jolánka zongorajátékát, melynek dallamát maga készítette. Megujrázták s a második még szebb volt. Üdvözölni lehet a kis fiatal mestert, aki csak most nőtt ki a gyermekkorából s csak pár éve végezte a pesti akadémiát s már ilyen élénk érdeklődések között vezet. A szép ünnepély a magyar Hiszekegygyei kezdődött s a kar Himnuszával végződött. Az értelmes és lelkes fiataliságot pedig illesse a közönség elismeréssel és dicsérettel.

— A magánorvosi díjazások megállapítása. Az O. O. Szövetségnek zalavármegyei fiókszövetsége a megváltozott viszonyok nyomozó hatása alatt kénytelen volt újból az orvosi díjazások kérdésével foglalkozni. Megállapította, hogy úgy az állami, mint a vármegyei tisztviselők és ezek családtagjainak kedvezményes orvosi ellátása az eddigi módon továbbra is biztosítva van; az ipari és kereskedelmi alkalmazottak a kerületi munkásbiztosító pénztárak révén jutnak ugyanily kedvezményekhez; a szegény betegek gyógykezelését és gyógyszerekkel ellátását továbbra is ingyen végzik, mint eddig, a Szövetség tagjai, egyéb fizetni képes betegtől jár cenzutal; az orvos lakásán nappal egyszeri rendelés minimális díja 200 K, éjjel ennek kétszerese.

— Takarékoskodjunk az idővel is. Az óráról-órára emelkedő drágaság ijeszten megnevesztette a munkabéreket is. Ma már nem is órabérről, de szinte percekre eső munkabérről is könnyen lehet beszélni. Ezt az iparosok, kereskedők, s egyéb termelőmunkát végzők igen jól tudják s azért a legtöbb helyen vezető jelszó lett az ige: „Az idő pénz!” Csodálatos, hogy a tisztviselőosztálynak egy része tisztelet a kivételnek — nem veszi azt észre. Pl. velem történt rövid időn belül már másodizben, hogy a városi pénztár az egy negyed óra alatt elvégezhető dologért több fél napot vont el tőlem indokolatlanul. Legutóbb d. e. 10 órától, fél 12 óráig vártam, hogy velem végezzenek, azaz, hogy a befizetni szándékolt pénzt tőlem átvegyék, de a pénztárnok ur ezt fél 12 órakor meglagadta, pipaszó mellett utasítva, hogy menjenek majd másnap. Ez a potyára eltöltött fél nap ma pénzt jelent, de eltakintva az egyéb megjegyzésektől, erősíti azt a felfogást, hogy a tisztviselők nem szívesen dolgoznak. Már pedig ezt ma erősíteni senkinek sem lehet érdeke. Ha pedig mégis volna olyan, — mint a pénztárnok ur is, — aki akár öregségénél fogva, akár kényelemszeretettől nem végzi szívesen a munkáját, kérjük az arra illetékeseket váltsák fel a fölösszámban levő, szívesen dolgozó, de véletlenül a B) listára került valamelyik tisztviselővel. Mert a közönség érdeke az első s „az idő pénz!” n.

A „jó” fiuk. Az oláhok Petőfit is megrendszabályozzák. Hogy meri azt mondani Petőfi a székeleyekről, hogy: hős fiuk! Ez sérti az oláhok önértékét. Hősök csak az oláhok lehetnek. A költő itt tévedett s az oláh meg is cenzurázta. Megtörtént, hogy az erdélyi magyarok július 31-én Petőfi születésének századik évében s halálának hetvenharmadik évfordulóján magasztos emlékünnepelet rendeztek a segesvári csatásokon s erre meghívták az összes magyarságot. A meghívó végén idézték ezt a két sort:

„Nem mondom én; Előre székeleyek!
Előre mentek ugyanis hős fiuk.”

Az oláh rendőr csóválgatta a fejét a hős szóra. Nem lehet jó, gondolá s helyébe írta: jó fiuk. Ezzel aztán megengedte az ünnepély tartást. S a „vitéz” oláh nemzet ezzel a hős cselekedetével is emelkedett a hősiségnek és egyéb virtusnak a lajtorjáján.

— Lebontották a Horthy-téri köhidat. Többször szóvá tettük már, hogy a teljesen céltalan Horthy-téri köhidat, mely elcsufította a most rendezés alatt levő teret otrombaságával, végre lerombolták. Egyébként a Horthy-teret nagyban csinosítják. Virágokkal ültetik tele a honvédelem körüli pázsitot, a házak körül is új kerítések épülnek, úgyhogy rövidesen ez a tér lesz Egerszeg legszebb tere. Dicséret illeti a várost azért, hogy pár hónap alatt ilyen szép teret tudott varázsolni, az előbb elhanyagolt, gidres-gödrös tér helyébe.

— Az utcai járdákat a városi hatóság figyelmébe ajánljuk. Kissé furcsa dolog, hogy az aszfalt járdát állandóan figyeli a rendőr, hogy a rajta maradt szalmaszálal leseperejék róla, azt meg nem veszi észre, hogy a nem aszfaltos járdákra szekérszámra rakják a murnyát, az iszapmaradékot s más egyéb, rothadó szemetet.

— A Katholikus Népszövetség II. füzeté gazdag tartalommal jelenik meg, mely tagsági illetmény képen megy szét az országban a Kath. Népszövetség 120.000 tagjának. A vezető cikkben Ernszt Sándor nemzetgyűlési képviselő, a Kath. Népszövetség vezérigazgatója emlékezik meg IV. Károly királyról. — Szóják Géza titkár a drágaság okairól, Borján Ferenc titkár a Népszövetség belső életéről s a többtermelésről írt cikket. — A nemzetgyűlési választások tanulságairól, a családi birtokról talál még benne vonzó költeményeket az olvasó. A gazdag tartalmu füzetet illusztrációk, elbeszélések, vers és adomák teszik még változatosabbá és élvezetessé.

— Wilson Európába jön. Az utolsó évek legnagyobb demagógja, aki egész nemzeteket ámitott el, Európába szándékozik jönni. Prágát is meglátogatja, ahol Benesék valószínűleg igen nagy örömmel fogadják. Hiszen neki köszönhetik javarészt a felpuffadt cseh birodalmat. Prága unnepleni fog, de minálunk addig tovább tart a máról-holnapra élés tudata, a nélkülözés, a keserű gond. Prágában nagy lesz az öröm, nagy lesz a vígság s az elszakított magyar testvéreink meg mi is rágondolhatunk a Wilson-féle maszlagokra: népek önrendelkezési joga — kisebbségek védelme stb.!

— Két örökös. Még a háború előtt meghalt Bécsben az öreg Poldi. Kétszáz ezer forint vagyonát örökölte két fia: az ifju Poldi s a még ifjabb Tóni. Az ifju Poldi jó fiu volt. Száz ezer forintját bankba tette. Ő maga dolgozott, a pénze kamatozott. Ez derék ember. Tóni pedig inkább szeretett inni, mint dolgozni. A százezer forinttal bort vett, sok bort, finom bort, százezer finom üvegben, — hogy legyen, mit igyék, aztán ivott is, mint a kefekötő. Ez a lump! — De a nagy drágaságban a jó Poldinak is elfogyott a takarékbba tett pénze, sőt minden egyéb ingó és ingatlan darabjait is eladta — s a végén nyomorba jutott. Tóninak még hamarabb elfogyott a bora. Ő is eladogatta a párnáját. Végre a pincében talált még holmi üvegeket s kapott érettek kerek nyolc milliót. Tóni most pörköltet eszik tízórákor és sörözik, a jó Poldi koptal. Ez a háború.

— A menetjegyirodában az augusztus havi legújabb utmató kapható.

GAZDASÁG.

A Földhaszonbérletek megállapítása. A mezőgazdasági haszonbérletekre vonatkozó 6270—1921 sz. kormányrendelet az 5776 sz. alatt most kiadott rendelet értelmében a haszonbérlet megállapítása tárgyában beadott kérelmek esetén a bíróság bármelyik fél kívánságára köteles a fizetendő haszonbért bizonyos mennyiségű terménynek a haszonbér esedékességének napja szerint igazodó mindenkori pénzbeli egyenértékében megállapítani. A bíróság az e tárgyban hozandó határozatában úgy a lejárt, mint a határozat hozatala után lejárt szolgáltatások teljesítési idejét és a szolgáltatások esedékességének időpontjától kezdve a törvényes kamat fizetésének kötelezettségeit is tartoznak megállapítani. Ha a kérelem beadásakor nem történt volna meg, a felek a haszonbérlet terményben illetőleg annak pénzben kifejezett egyenértékében való megállapítását a folyamatban levő, de még jogerős határozattal befejezett bírói eljárás során is előterjeszthetik. Azoknál a haszonbérletknél, amelyeknél a gazdasági év 1923 évi április hó 1 előtti végződik, a folyó gazdasági évre járó haszonbér megfelelő újabb megállapítása iránt szintén terjeszthető elő kérelem. A szerb megszállás alól felszabadult területeken levő haszonbérletekre nézve az 1921—22 gazdasági évre előterjeszthető kérelemben a haszonbérlet a folyó gazdasági évet megelőző, legfeljebb egy gazdasági évre v. sszamenőleg való megállapítása is kérelmezhető, ha még ez nem történt volna meg. A kishaszonbérletekre nézve a haszonbérlet visszamenőleg a bíróság csak különös méltányos esetben állapíthatja meg. Az 1921 évi december 31-ike után kötött haszonbérleti szerződésekben megállapított haszonbérlet újabb megállapítását kérni nem lehet. Hatálytalan a felek olyan megállapodása, amellyel a haszonbérlet újabb kérelmezését kizárták. Ha a haszonbérlet újabb megállapítása a szerződés megkötésekor érvényben volt haszonbérlet az akkori árak szerint felérő terménymennyiségnek 40 százaléknál is nagyobb terménymennyiség alapján történt vagy a pénzüsszegben megállapított haszonbérlet az említett 40 százalékos terménymennyiség egyenértékét meghaladja, a haszonbérlet a jogerős bírói határozat közlésétől számított 30 napon az első fokon eljáró bíróságnál bejelentheti, hogy a haszonbérlet emelése miatt a bírósági határozat jogerőre emelkedését követő gazdasági év végére a haszonbérlettel eláll. Ha az újonnan megállapított haszonbérlet a 40 százalékos terménymennyiség egyenértékénél alacsonyabb, akkor a bérbeadó van jogosítva ugyanolyan módon a haszonbérlettel elállni. A haszonbérlet elállása esetén a bíróság a jogerős határozatot a 40 százalékos terménymennyiség egyenértékét meghaladó haszonbérlet megállapítás tekintetében hatályon kívül helyezi. A 4 százalékos külön eljárás költséget a rendelet 3 százalékra szálítja le.

SPORT.

MoveZSE—Főiskolások 6:0 (2:0). A nagy gólarányú győzelem nem jelenti azt, hogy a ZSE annyival jobb lenne a Főiskolások csapatánál. Szerencsével dolgoztak s szerencsésüknek legelső eszköze volt a Főiskolások kapusa, aki minden tudás és akarás nélkül állott a kapuban. A kapott gólok közül 4-et védhetett volna. A rettenetes „védés” aztán elkedvetlenítette a csapat többi játékosát is és az eddig szépen és győzelem reményében játszó Főiskolások csapat elvesztette lelkesedését s energiáját. A ZSE igen rámenős játékot produkált. Egyébként jobban játszott, mint multkor. Legjobb emberük Hankovszky volt. A Főiskolások csapat az első félidőben a támadások hosszú sorát vezette ZSE kapuja ellen, azonban a lövések egyrésze a kapufára, másik része a kapus kezébe jutott. A legjobb játékosok a csapatban Borbély és Pintér III. voltak. A reális eredmény legfeljebb egy-két gólkülönbség lett volna, tekintve a Főiskolások tudását s amire a Főiskolások is számítottak. Azonban ember, vagy talán Főiskolások csapat tervez, — kapus végez!

Move ZSE atletikai versenye. Vasárnap délelőtt volt a ZSE atletikai versenye, melynek eredményei a következők: 100 m. síkfutás. I. Fáth 127, II. Hankovszky, III. Árvay dr. 200 m. síkfutás. I. Karlovics, II. Svélec, 400 m. síkfutás. I. Karlovics, II. Svélec. 1500 m síkfutás. I. Svélec, II. Hankovszky. Magasugrás. I. Hankovszky 145 cm., II. Árvay dr. 140 cm., III. Fáth 135 cm. Súlydobás. I. Árvay dr. 932 cm., II. Fáth, III. Pál. Diszkoszvetés. I. Árvay dr. 29-80., II. Fáth. Gerelydobás. I. Árvay dr., II. Fáth. Távolsugrás. I. Fáth 507, II. Hankovszky 501, III. Karlovics.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 8.

Zürichben:

	Auguszt. 6.	Auguszt. 8.
a magyar korona — — —	0 25	0 30
az osztrák korona — — —	0 01 1/4	0 01
az osztr. bélyegz. bankjegy	0 01 1/8	0 01 1/4

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 8.

	Auguszt. 6.	Auguszt. 8.
	Kor.	Kor.
Búza — — — — —	6800	6700
Rozs — — — — —	5100	4850
Árpa — — — — —	5900	5900
Zab — — — — —	7200	6300
Tengeri — — — — —	6900	7100
Köles — — — — —	—	—
Repce — — — — —	12,500	12,000
Korpa — — — — —	—	4000

Külföldi pénzeket

(dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 41—52 Telefon 38.

Diákok otthonomba

diákokat felveszek

Pfeifer tanár Nagykanizsa

Szemere-utca 19. sz. alatt. 1-3

VADÁSZ JENŐ

zongorahangoló

Zalaegerszegre érkezett. Előjegyzések a KAKAS-NYOMDÁBA kéretnek.

Hirdessen a Zalavármegyében

Egy szobás lakásból álló

ház eladó

azonnal beköltözhető

Bővebbet Zalaegerszeg, Berzsenyi-utca 37. sz. alatt. 1-3

A győri Back-malom bizo-
mányi lisztraktára, mohal
savanyuviz, összes fűszer,
rövid-, papir és festékárak
Komlós M. Miksa
nagykereskedőnél Zalaegerszegen
34/50

A Petrikereszturba vezető
törvényhatósági ut mentén
2896 négyzetöl terület, melyből
2400 négyzetöl vegyes
(bükk, gyertyán, fenyő) erdő
folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor a hely-
színen tartandó önkéntes árveré-
sen a legtöbbet ígérőnek eladatik. 1-3

Anyarozsot és ökörfarkkóró-

virágot, valamint mindenféle gyógy-
növényeket a legmagasabb
áron veszünk. 2-3

Pantodron Magyar Gyógynövény R. T.
Budapest, VII. ker., Batoss-utca 13. sz.

Pályázati hirdetés.

A baki (Zalamegye) községi iskolánál meg-
üresedett

kántor-tanítói állásra

pályázat hirdetik. Javadalom: 1. Háromszobás
lakás, konyha, kamara, pince s a szükséges
gazdasági épületek 2 hold szántó, 2 hold rét:
érték 208 kor. 3. Szabad legeltetés: 72 kor.
4. Párgabona megváltás 280 kor. 5. Faváltás
volt urbérességtől: 72 kor. 6. 6 szekér tűzifa
uradalomtól természetben: 12 kor. 7. Tandíj-
váltás 424 kor. Kántorságért: 1. Stólaris
jövedelem 40 kor. 2. Gabonakéve megváltás
70 kor. 4. Lélekpénz 34 kor. Mindenféle adót
község fizet. Választás, melyet kántorpróba előz
meg, augusztus 17-én d. e. 10 órakor.
Vasutállomás helyben. Utiköltséget az iskolaszék
nem téríti meg. Csak okleveles kántor-tanítók
pályázhatnak. Kérvények Szabó Károly iskola-
széki elnökhöz intézendők Bak (Zalamegye.)

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 39-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Farszegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM Urémnyi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR DAKTÁRI

Egy házi szolgát és
egy jó házból való
flut tanulóul felvesz
Schütz Sándor és Fla.

Anyá- vagy háziasszony-helyettesnek

ajánkozik a házvezetésben és főzésben kiképzett, három
idegen nyelvet teljesen bíró, tanítani képes özv. keresz-
tény uriaasszony. Zárt, válaszbelyeges levelekre válaszol

Nagydórné Sárvár, özv. Nagyné leveleivel, Vas megye.

**Cséplő-
benzin,**

**Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,**

**Cséplőgép olaj
Motor olaj** 21-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi **Zalaegerszeg**
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg,
porcellán- és lámparaktár

ZALAEGRSZEGEN

Készítünk épületüvegezést,
képkeretezést, üvegtető-
javítást és minden e szakmába
vágó munkát úgy helyben mint
vidéken. Vidéki megrendelé-
sek pontosan eszközöltetnek.

Friedlaender Emanuel Co. berlini cég

vezérképviselője azonnal szállíthatunk

I-a porosz kőszén és kokszt

bármely állomásra direkt a bányákból és
kokszművekből, sürgősebb esetekben
pedig szombathelyi raktárunkból bármily
nagy tételben, vagy kis mennyiségben is.

Weiss Sámuel építkezési és tüzelőanyag nagykereskedő
Szombathely. Telefon 121 és 135.

Sürgőnycim: WEISS szénkereskedő.

Anyarozsot, kőrishogarat, kamillát (pipitér), hársta-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
egy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 június hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalalövő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics			9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érkező 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics			16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalalövő	Körmenre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érkező 25 ⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 50	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTAZIK, legkényelmesebben a **menetjegytirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szerezhetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Fülszám: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
MAGYARORSZÁGI HETHEKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés: 1 évre 120 K. Egyenlő részben 4 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 182 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Hízzek egy letében, hízzek egy hazában
Hízzek egy leteni örök igazságban,
Hízzek Magyarország feltámadásában. Amen.”

A példaadók!

Magyarországon a törvények, rendeletek tisztelete, azoknak szigorú megtartása soha sem állott valami erős lábón. Bármilyen törvény vagy rendelet jelent is meg, mindjárt arra irányult minden törekvés és spekuláció, hogyan lehetne azt kijátszani, hogyan volna lehetséges annak megnevelése miatt a büntetés sújtó keze elől kitérni. Előljártak ebben a gyönyörűséges mákvirágok, akik a nemzet zsirján, jó kövérre híztak s akiknek kaján arcukról le ri az embernyuzás vad szenvedélye, a munkanélküli pénzcsinálók és uszályhordozók. Adó eltitkolás, hamis bevallás, törvények, rendeletek világos szövegének kicsavarása, törvénytől való félrevezetés oly mindennaposá lett, hogy meg sem ütköztünk rajta s olybá vettük, mint a mindennapi felkelést, vagy esti lefekvést. Az erkölcsi morálnak ez a szándékos és önző célját való legyengítése lassan átment a köztudatba s az emberi társadalom nem is vette ezeket a blöfföléseket valami nagyon komolyan, sőt bátorságnak tüntette fel, úgy gondolkodván „aki mer az nyer.”

Hogy mennyire alászállították a társadalom erkölcsi felfogását e téren, legjobban igazolja Hébelt szociáldemokrata-kommunista legutóbbi bejelentett mentelmi sérelme. Előadja, hogy akkor, mikor képviselő jelöltként lépett fel Sopronban, rendőri felügyelet alatt állt, hogy miért, milyen okból helyezték rendőri felügyelet alá, azt nem kutatjuk, csupán azt az egy tényt állapítjuk meg, hogy ő mint rendőri felügyelet alatt álló egyén nem tartotta meg a rendőri felügyeletre vonatkozó utasításokat, kijátszotta azt és elment Sopronba. Tehát egy képviselő, akinél hivatása magával hozza azt, hogy a törvényeket alkossa, másokkal megtartassa és ő maga is megtartsa, valóban szép példát mutatott arra, hogyan kell az ő működését komolyan venni az egész országnak. Egy végrehajtó hatalommal felruházott állami szerv utasításait, rendelkezéseit semmibe sem venni éppen annyi, mint a törvényeket nem tisztelni. Erkölcsi értelemben itt nincs vonatkozásnak helye, nem áll az erkölcsi nívón az a felszólítás sem, hogy az igazságügyi miniszter indítson vizsgálatot az ő személyes szabadságának megsértése címen, akkor, mikor ő már tüntette magát azon, vagyis saját maga szolgáltatott magának igazságot. Mi lenne, ha minden bűnöző a letartóztatást, vagy addig, míg ügye eldől a rendőri felügyelet alól egyszerűen személyes szabadság megsértése címen önkényesen kivonná magát? Olyan jogrend, amilyent a szociálista-kommunisták is kívánnak, amelyből azonban az ország népe nem kér. K.

Ellentétek az angol és francia miniszterelnök között a német jóvátétel kérdésében.

Páris, aug. 10. Londonból jelentik: Poincaré, Lloyd George és a belga miniszterelnök között ma nagy ellentétek merültek fel. Hír szerint Lloyd George a francia javaslatok közül csak a következőket fogadta el: 1. A jóvátételi bizottság ama javaslatát, hogy a Németországba behozott idegen valuták 20 százalékát foglalják le. 2. A német vámjövendelmek lefoglalását, amit 300 millió aranymárkára becsülnék. 3. A Ruhr vidéki bányaművek lefoglalását. A vámvonalnak a Rajna mentén való helyreállítása, valamint a többi rendszabály Anglia ellenzésébe ütközött. Úgy látszik, hogy Poincaré ezekben a pontokban sem hajlandó engedni.

A közéletmezésről.

Ivány Béla nemzetgyűlési képviselő indítványt adott be egy 33-as című bizottsághoz, hogy a közéletmezési miniszteriumot függetlenítsék a többi miniszteriumoktól, vagyis önállósítsák; hatáskörét ki kell bővíteni; más szóval: nagyobb tekintélyt kell adni neki; az első lényezők között kell szerepelnie, mert az ételmi ügy nem lehet harmadrendű ügy, legalább is mostani körülményeink között.

Az indítványozó az értekezleten nem jelenhetett meg, közvetlenül nem indokolhatta meg indítványát s a bizottság el sem fogadta.

Pedig bizony, a megokolás benne van az indítványban. Az életmezés — nemcsak most — sohasem lehet harmadrendű dolog. Rosszul tette a harmincharmas bizottság, hogy nem gondolkodott erről a kérdéssel, hanem egyszerűen eldobta. Azok az urak nem ismerik az életet. Nem tudják hogy lehet megszerezni a krumplit a „Csoport”-ból.

Igen, evvel bőven érvelhetett volna Ivády képviselő az ő indítványa mellett.

Igen, ez a régebben „Csoport” névvel nevezett intézmény igen különös intézmény. Jövedelut, mert kedvezményes olcsó árért ad némely ételmicikkel a közalkalmazottaknak, a kormányzat jóvoltából. De a szervezete, működése ellenőrzése legalább is a közönségre nézve érthetetlen.

Csak azt tudjuk, hogy régebben csoport volt a neye, most pedig szövetkezet.

Még azt is tudjuk, hogy az intézmény vezetésével egy pénzügyi tisztviselőt bízott meg a pénzügyigazgató. Ebből következően, de határozottan állítják is, hogy az ügynek felettes hatósága a pénzügyminiszterium. Már pedig a tartalmat tekintve, minthogy életmezéssel foglalkozik, a logika szerint az életmezési miniszterium hatálya alatt áll. Amde a gabona és krumplitermelés, ezeknek vásárlása, eladása, vagy ajándékozása jog szerint a földművelési miniszterlettel s végre minthogy közös állami tisztviselőkről van szó: a miniszterelnök is dirigálhatná.

A közönség nem tudja, hogy melyik miniszter a feje ennek az intézménynek? Vagy mind a négy? Vagy egyik sem?

Nem éppen irrevelans, vagyis nem mindegy, ha ezt a közönség tudja, vagy nem tudja. Legalább az érdekelt közönség, a közalkalmazottaknak az a nagy nyája, amely innen a sőt kapja. Ennek joga van néha kritikára, joga van néha némi panaszra, ha oka van, s joga van esetleg némi felvilágosítást kérni a központtól. Kihez forduljon? Egyszerre mind a négy miniszterhez?

Amikor csoport néven szerepelt, akkor szoktak néha közgyűlést tartani s ott a tagok előadták panaszait, kívánságait s azok többnyire orvosoltattak is. Most a közgyűlés sem szokásos.

Eltekintve kritikától, panasztól és felvilágosítás-kéréstől: bizonyos mértékben bánthatja és sértheti a közalkalmazottak táborának, nyájának az érületét, ha csakugyan úgy bának vele, mint a nyájjal, hogy ne legyen se öntudatos, se önérzetes, elégedjék meg azzal, hogy olcsón adnak neki ételt-italt. Ez volna a morális érzék.

A realis érzékre nézve fölemlitek egy példát. Nem panaszként hozom fel, tisztán csak; éldaként említem.

A krumplit ősszel mind kiássák Nyilregyházán, ami csak termelt. De ugyanakkor ebből csak egy kis részt hordanak a csoportoknak. A másik részét a 23 fokos decemberi hidegben

hordják ki. A fagyott krumpli nem előnyös portéka; károsodnak vele a tisztviselők. az intéző teljes jó indulattal elküldi valahová a fagyott burgonyát, hogy főzzenek belőle pálinkát, a tisztviselő számára jó krumplit fog hozatni, akkor, amikor meleg lesz, áprilisban. A tisztviselőnek őstől tavaszig nem volt krumplija, tehát nem is evett; de most már van elég, egy évre való, s ezt az egész évit egy hét alatt meg keli hogy egye, különben elrothad, s nagy kára lesz. Holott a pénz már ősszel befizetett volt érte.

Miért ne tudná azt a vasut elhozni már ősszel? Miért ne lehetne ezt a bajt orvosolni, a többiekkel együtt? Miért ne lehetne ezt az orvoslást kérni? De nincs kiől. Egyszerre négy miniszterrel kelljen ezt kérnünk? Inkább egy lépést sem tesz az ember. Hanem tőr mindenki, mint a nyájnak a birkája. Pedig ez még csak krumpli. Hát még a többi.

Az életmezés az életmezési miniszterhez tartozik, nem a pénzügyihez. Am tartozzék akár-melyikhez, de csak egyhez tartozzék és ne négyhez. Mert sok baba közt elvész a gyermek.

Ivány Béla képviselőnek igaza van, mikor azt kívánja, hogy az életmezési miniszternek legyen tekintélye, ne legyen utolsó s ne harmadrendű, hanem elsőrendű miniszter. És minden életmezési ügyet vegyen a keze alá — még a zalaegerszegit is. *Borbély György.*

Szomorú Jelenség . . .

A salgótarjáni bányákban. — amint azt már hírül adtuk, — hetek óta szünetel a munka. Sztrájkolnak a bányászok. Mintegy 8000 ember szerszáma hever télenül, mert az ember, aki forgathatná, aki termelni tudna vele, hatalmi kérdések miatt kidobta a kezéből.

A sztrájk oka nem a kereset kevés volta, — mert a bányászok keresnek az ország mukásai közül legtöbbet, — hanem a hatalmi kérdés, a sztrájk csupán a sztrájkért, melynek káros hatását elsősorban az ország fogyasztó közönsége s így a munkásosztály is megérzi.

Egyik munkás belátva azt, hogy nem okvetlen szentírás a szakszervezet részéről diktált 8 órai munkaidő, tovább akart dolgozni, hogy szorgalmával a rendes munkabéren kívül is keresessen magának valamit. De a munkaszabadságért, jogrendért, szabad szervezkedésért kiálló szakszervezeti mindenható elrendelés a sztrájkot s ezzel az ürüggyel óriási károkat okoz a munkásságnak s az országnak egyaránt.

Lehet-e ilyen dolgok láttára komolyan hinni azt, hogy a szociáldemokrata szervezetek dolgoznak az ország ujjaéplésén? Németországban éppen most akarják behozni a 9 óras munkaidőt, hogy az ország szén-ellátását biztosítsák! Nálunk pedig a kifosztott, szerencsétlen országban sztrájkot provokálnak a munkásság vezetői ilyen kis okok, ürüggyek miatt. A dolog menthet meg bennünket, s az egész magyar közvélemény várja, hogy ebben a nemzetmentő munkában részt fog venni a magyar munkásság is, nem az, amelyik sztrájkol, hanem az, amelyik még lelkesedik a nemzeti ideálokért. *Kd.*

Drezdében megnyílt a nemzetközi gyorsíró kongresszus.

Drezda, aug. 10. Kedden nyílt meg a nemzetközi gyorsíró kongresszus. A kongresszus célja a világ gyorsíróinak megbékélése s a nagy háború hatásaképpen támadt ellentétek elsimítása. Tizenhárom országnak 276 tagja jelent meg a kongresszuson. A kongresszus elnöke Fusch, a magyarokat kifogástalan magyar nyelven üdvözölte. A legközelebbi kongresszus 1923-ban lesz megtartva Lausanneben.

Szociális iskolát!

H. közlemény

(A szociális iskola lenyege és szerkezete.)

Írta: SZIRMAI GÉZA szigorító orvos.

A társadalmi egyensulynak azt hiszem ma csak egy biztos formája lehetséges, még pedig amint már mondtam: „Arisztokrata nép s a demokrata uri és parancsoló osztály”.

Ezt a társadalmi egyensúlyt van hivatva előmozdítani a szociális iskola, amikor kitűzi két már szintén említett célját: 1.) a társadalmi és nemzeti megértés, szervezkedés és munka megkönnyítését az egyén megfelelő nevelésével. 2. az egyén belső (szellemi) és külső (anyagi) egyensúlyozását.

Ezt a két célt az iskola elméleti és gyakorlati oktatással érheti el, valamint hatásosan kifejtett sajtómunkássággal. Ezen előadások módora és tárgyai egyaránt kell hogy garancia legyenek, hogy benne a különböző társadalmi osztályok egymásra és önmagukra találhatnak.

A kettő célnak megfelelőleg az elméleti oktatás két főcsoport köré csoportosítható. Az első célt mozdítanak elő a szorosabb értelemben vett szociális tudományok, a második célt szolgálja egynéhány pedagógiai kérdés ismertetése és a kettő közt az átmenetet adná meg egy kis népies közgazdaságtan, amennyiben közvetlenül az egyén is és a közönség is hasznát látná.

Ezen három tárgykörben főleg a következő kérdéseimet tartom megvilágítandónak, mint olyanokat, amelyek leginkább alkalmasak arra, hogy a biztos mértékelést megkönnyítsék és így az ellentéteket és kilengéseket megszüntessék.

I. Szociális csoport

1. Nemzeti és emberi célok; egységes világnézet
2. Társadalmi rendszerek, hasznok és károk (különös tekintettel saját társadalmi rendünkre és annak előnyeire)
3. Társadalmi szervezetek, céljuk és módszereik. (Különös fontosságuk a nemzetvédelmi és kulturális szervezetek)
4. Társadalmi fegyelem és fegyelmezés (intelligens fegyelem).
5. Fajvédelem, ennek célja és eszközei (Talán a legfontosabb pontok egyike).
6. Nemzeti egységügy és intézményei.
7. Osztályviszonyok és osztályegyensúly (!)
8. Politikai jogok és köteleességek és azok gyakorlása Sib stb.

II. Közgazdasági csoport.

1. Az egyén szerepe az államháztartásban.
2. Munkáskérdés
3. Munkaerő, bér és haszon
4. A többtermelés eszközei
5. Pénz és hitel.
6. Gazdasági szervezetek. (Bankok, hitelszövetkezetek, termelő szövetkezetek, fogyasztási szövetkezetek stb.)

III. Pedagógiai csoport.

1. Gyermeknevelés. (Akié a gyermek, azé a jövő)
 2. Önnevelés és önképzés.
 3. A jellem kifejllesztése és az akarat nevelése
 4. Gyakorlati lélektan és tömeglélektan. Sib
- A gyakorlati oktatás inkább csak gazdasági alapokon mozoghatna.
1. A szociális egyesületeket, melyek az iskola megszervezésében úgy is tevékeny rész vennének, oda kellene szorítani, hogy mentől több mintaüzemet állítsanak fel (ipar- és gazdaságit) ahol a gyakorlati oktatás is megoldható volna.
 2. Magánosak mintaüzemeinek megtekintésére (ipari, gazdasági) csoportokat szervezne az iskola, melyek az üzemek szociális intézményeit kapcsolatban a gazdasági résszel a helyszínen tanulmányozhatnák.
 3. Ide tartoznak még egyéb szociális intézmények megtekintése és tanulmányozása, mint pl. könyvtárak, népotthonok, népkonyhák, iskolák, betegházak, rokkanttelepek, árvaházak stb.

Természetes, hogy az egész oktatásnak nem szabad az iskolai jelleg sablonjában elvesznie, a hallgatókat inkább saját érdekük, érdeklődé-

sük és a jól megszervezett propaganda kell, hogy az órákra hozza, még pedig a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből keverten.

Természetes továbbá, hogy az említett témákon kívül minden más tárgy előhozandó és alkalmazandó, amely csak a fenti célokat szolgálni képes és előadóra talál.

És természetesen végül, hogy az egész munkát úgy az időszakos előadások alatt, mint a szünetekben eredményes sajtótevékenységgel kell támogatni, esetleg ismeretterjesztő röpiratok kiadásával, ami az iskolán kívül is foglalkoztatja a hallgatókat.

Ez a vázlat nem egyezik meg tökéletesen a külföldi szociális iskoláinak vázlatos tervezeteivel, de én hiszem, hogy a mi speciális viszonyainkra jobban rá illik és olykor hatásosabb is amazoknál.

Nem egyezik meg végül a tervezet (amely még maga is csak próbálkozás) a nálunk eddig lezajlott és elkönyvelt szociális tanfolyamokkal sem, (mert iskolák ezek nem voltak) de ezek szerintem meg csak tervek sem voltak, legfeljebb ötletszerű kísérletezések több-kevesebb eredménnyel, amelyek azonban távolról sem képezték állandó szerves részét egy nemzet ujaépítő munkának.

Én pedig rövid ismertetésemben mindig azt tartottam szem előtt, hogy egy állandóan bekapcsolható munkaeszköz egyelőre primitív formáiról adjak képet és hogy egy ilyenhez csináljak kedvet a merész és munkakedvvel rendelkező magyaroknak.

A megvalósítás módszereiről a legközelebb fogok beszélni.

Képek a piacról.

Egy vidéki magyar a pénzügyigazgatóság útított kopott palotája előtt búzát árul. Csendes meglepedettséggel a zsákok tetején „üdögél” és pipázik. Két kopottas ruhájú úr kerülgeti a szekretet — valaha jobb napokat láthattak — s az egyik hosszas gondolkodás és sok kerülgetés után megszólítja a pipázó magyart:

— Hogy adja a búzát Bácsi?

— Hétezerkétszáz az ára!

Eközben egy valahonnan odavelődött kifogástalan ruhájú úr — valaha rossz napokat láthatott — belekiált a vásárba:

— Hétezelet adok érte!

A kopott ruhájú elkeseredett arccal hallgatott, a pipázó magyar és a kifogástalan ruhájú örömtől sugárzó arccal paroláztak, — a vásár megköttetett

A kofa tojást árul.

— Hogy a tojás néni? — kérdi egy piros pettyes ruhájú menyecske.

— Tizenkettő!

Alig távozott a piros pettyes ruhájú, vendég érkezett, egy másik kofa személyében.

— Hallotta Kati néni? kérdi a vendég a hazigazda kofát.

— Mit Te?

— Hát hogy leesett a magyar korona.

• Le?

— Le!

Közben új vevő jött.

— Hogy darabja? — kérdi a fehér pettyes ruhájú vevő a tojásra mutatva.

— Tizennégy! — feleli a hazigazda kofa.

Többrendbeli fejcsóválás s „rettenetes drágaság” után 5 drb tojás „tizennégyér” a fehér pettyes szatyorjába vándorolt, miközben a vendég kofa, a kartársi szeretet melegétől és a megértés szellemétől áthatott arccal boldogan távozott.

Két falusi atyafi beszélget. Az időjárás mostohasága után a drágaságról esett szó, mire az egyik — a pipa mellől kieresztett hatalmas köpés után — elkeseredetten „rossebte” a kormányt, mint aki a drágaságot „csinálja.”

— Pedig alighanem újra nagyobb drágaság lesz, — feleli a csendesebb atyafi.

— Hunnét gondulla? — kérdi a másik.

— Hunnan? Hát csak azért vélekszem, mer a kirakatokba már újra sehun sincsenek az árak kiplakátözva.

Néhány újabb és régibb „rosseb” után kezelt fogtak és eltávoztak Sz.

Az iparostanonciskola tanítói fizetésemelést kérték a várostól.

A képviselőtestület a kérelmet elutasította — Mit kérnek a tanítók? — Újabb elutasítás esetén nem hajlandók tovább tanítani.

A zalaegerszegi iparostanonciskola tanítói a következő beadványt intézték a városhoz:

A zalaegerszegi községi iparos tanonciskola tanítótestülete sajnálattal veszi tudomásul a városi képviselőtestületnek azon határozatát, mely szerint az iparostanonciskolai tanítótestületnek azon kérelmét, hogy díjazását természetben nyújtsa, nem teljesítheti, sőt mint a határozatból kivehető, az edől is elzárkózik, hogy az ezelőtt egy évvel megállapított készpénzbeli járandóságot a mai viszonyoknak némileg is megfelelően felemelje. Pedig, hogy ez az állapot mennyire tarthatatlan, legyen szabad egyszerűen rámutatni arra, jelenlegi évi díjazásunk reális értéke, a békebeli, már ezelőtt 25 évvel megállapított, akkor is nagyon szerény díjazásunk 15-öd részét sem teszi.

Ezen díjazásért egy egész éven át tartó jelentékeny lekötöttség mellett, a kor és edőképzettség tekintetében a legkülönbözőbb elemekből összeverődött, fegyelmezetlen, erkölcsi tekintetben nagyon alacsony nivón álló ifjuság tanítását vállalni, lelkiileg a legfárasztóbb tanítói munka végzését kívánni, szerény nézetünk szerint lehetetlenség.

Ez a munka sem minéműsége, sem díjazása tekintetében semmikép sem vonható egy elbírálás alá a más közhivatalok tulórai munkájával s az ezek után megállapított „mellékkeresettel” Erre, a lelkierőt valósággal kimpadra feszítő munka vállalására a tanítótestületet, a mindenkor nagyon szerény díjazásért, nyomasztó viszonyai kényszerítették s önérettel állíthatja, hogy az iparostanonciskola fenntartása érdekében a legnagyobb áldozatot minden időben hozta.

Épen azért arra kérjük a tek. Képviselőtestületet, ha nem áll módjában díjazásunkat természetbeni járandóságokban folyósítani, kegyeskedjek készpénzbeli díjazásunkat, más városokhoz hasonlóan, csak némileg is összhangba hozni a jelenlegi viszonyokkal olykép, hogy eddigi díjazásunkat az 1922/23. tanévtől kezdődő hatállyal 100%-kal emelni sziveskedjék, mely minden további kérelmezés elkerülése végett legalább minden költségvetési félévben, januárban és júliusban, az éleviszonyok szerint a város által hivatalból revidéáltassék. Hisz maga az állam is ma már nem évenként, hanem sokkal rövidebb időközökben kénytelen különféle módon alkalmazottainak javadalmasását emelni.

Teljes tudatában annak, hogy ezen tiszteletteljes kérésünk teljesítése esetén is messze mögötte marad díjazásunk a békebeli szerény díjazásunk értékének, holott a létfenntartási cikkek árai, valamint a szabad kereseti pályán levők munkadíjai fokozatosan ahhoz igazodnak, legyen szabad tiszteletteljesen, de egész határozottsággal kijelentünk, hogy előterjesztett kérésünk azon minimumot foglalja magában, melynek elutasítása esetén, az iparostanonciskolában a tanítást az 1922/23-ik tanévtől kezdődőleg nem vállaljuk.

Ehhez a kéréshez azt a megjegyzést fűzzük, hogy a tanítók keresték volna meg kérésükkel előbb azokat a képviselőtestületi tagokat, akik az iparostanonciskola felügyelőbizottságában helyet foglalnak. Így aztán azok a tagok a közgyűlésen keresztülvitték volna a tanítótestület jogos kérelmét, melynek méltányosságát mindenki köteleles elismerni.

Megint egy erdélyi utazás.

Egy ügyvéd barátom most jött haza Erdélyből, ahova látogatásba ment vala pár hétre, mert onnan hozott volt feleséget.

Mit csinálnak a szegény magyarok? mohón faggatom.

Hát pajtás megvannak még, akik megvannak, vegyes érzelmek és gyötrődések között... Ah! azt mondja, érdekes, az erdélyi magyarok minket nem is tartanak magyaroknak, csak ők a magyarok, azt mondják. Mi nem ismerjük a magyarság ellenkezőjét, tehát magunkat sem ismerjük. Ok keservesen érzik a magyarság-

tagadást az oláhban, tehát ismerik is önmagokban a magyarság-létét. Aki mindig boldog, nem ismeri a boldogságot; csak a boldogtalan ismeri a boldogságot. Így van ez az éhessel és jóllakottal is. Aki sohasem éhes, sohasem jóllakott. Hogy is volnánk mi ugynevezett nagymagyarországi magyarok? hiszen nem is törődünk a magyar sorssal, a saját magunk sorsával, mondja az erdélyi magyar, nekünk inkább azért fáj a fejünk, hogy a habsburgoknak nehogy valami bajok legyen; úgy látszik, hogy nekünk már nincs is semmi bajunk; mikor a más bajával foglalkozunk; s ha tehát boldogok vagyunk, nem érezzük, hogy magyarnak lenni — kell.

Egyebekben azonban most már elég csendesség van s egyes magyar családok egyes oláh családokkal tűrhető barátságban élnek, mint régenté. Ez azonban régebben is, most is inkább parasztoknál található. Az iskolázottak nem barátkoznak.

Ott, ahol tiszta kucuk magyar faluk vannak, azok megmaradtak ilyeneknek, oda az oláh nem megy be s hiába erőltették az oláh hatóságok, hogy oláhot válasszanak falus birónak. Nem sikerült.

Ahol pedig van egy kis oláhság is, az oláh hatóság ilyen helyen nagyobb erővel tudja nyomni a magyart: ott a magyarságban, mint a földhöz vert gummilabda, még erősebben kukra ugrik a magyar önérték s az energia.

Ahol a lakóság túlnyomóan oláh, ott az oláhhatóság csunyán tobzódik a magyarokon. Itt bizony, kénytelenek a magyarok hallgatni — de fogvicsorgatással.

Magyar szót csak magánbeszélgetés közben hallhatni. Hivatalosan soha soha egy árva magyar szót nem szabad kiejteni. A legutolsó kis falunak is oláh nevet adtak.

(Bezzeg a magyar világban a magyar körjegyzők és szolgabírák órák hosszáig elpovédáltak oláhtól az oláh parasztokkal. És azt ók zsarnoki leigázásnak panaszolták a világ előtt) Nos, hát aztán?

Az oláh hatóság?! Hát az borzasztó valami. Sikkaszt, lop, csal, zsarol. Egy lépést nem ehettek, hogy ne veszteljenek; így aztán elvégzik a dolgomat. De elvégzi a halóság, járásbíró, még az ügyvéd dolgát is, megfeji a „feleket”. Ügyvédre nem is igen van szükség.

Hogy egy kis képed legyen az igazságszolgáltatásról, hát elmondok neked, csak egyetlen egy esetet. Egy oláh ellopta egy magyarnak egy szekér szénáját. A magyar panaszra ment a törvényre. Az oláh hatósági személy még egyszer megkérdezte, hogy Muntján Vaszi lopja el Fodor Ferencőtől a szénát? Ugy ám! Jól tette, mondja a bírósággal s ezzel be is fejezte az egész tárgyalás.

No, hagyd el pájtás, ne mondj többet, én úgy is tudom ezt; sőt tudtam már a megtörtént előtt három évvel, és azt is tudom, hogy ezután mi fog történni. Az fog történni, hogy tíz esztendő múlva sem széna, sem rét, sem buza, sem föld, sem gyermek, sem ember nem lesz ott magyar — egy szál sem... ha a nagymagyarországiak nem lesznek magyarok. B.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

...

Leszállították a malmok a lisztárakat.

Budapest, aug. 10. A malmok a gabonaárak esése miatt leszállították a lisztárakat. Az új lisztárak a következők: 0-ás búzaliszt 100 K. Kettős duplafogású 96 K. 6-os liszt 90 K. 5¹/₂-es liszt 84 K. Takarmányliszt 41 K. Korpa 38 K. Rozsliszt 0-ás 74 K. 1-es 70 K. Takarmányliszt 41 K. Korpa 38 K.

Nyugalom van Olaszországban.

Róma, aug. 10. Néhány jelentéktelen incidenst leszámítva, Olaszországban helyreállott a rend.

Válságban a cseh szénbányászat.

Prága, aug. 10. A márka óriási esése következtében a cseh szénforgalomban válság állott be, amelyet a szén és a koks árának lényegesebb leszállításával sem lehet megszüntetni. Nemrég a cseh szén még versenyezni tudott a német szénrel, ma ellenben és belátható időn belül erről szó sem lehet.

Bemutakozott az új olasz kormány.

Róma, aug. 10. Steláni úgynökség jelenti: Az új kormány bemutatkozása alkalmával a kamara mai ülésén Facta miniszterelnök rövid kormány nyilatkozatot tett, amelyben mindenki előtt kijelentette, hogy tekintettel az új kormány politikai és parlamenti összetételére, mely ugyan olyan mint az előbbi kormányé, programja is ugyanaz marad.

HIREK.

....

Naptár.

Péntek aug. 11. Zsuzsanna.

Szombat, aug. 12. Klára.

— Az idő. A Meteorológiai intézet jelenti: Nyugati szelekkel, hőszűnyedésekkel, túlnyomóan száraz idő várható.

— A zalavármegyei vitézek avatása. Vitéz Horthy Miklós kormányzó, a vitézek főkapitánya, augusztus 15-én, a margitszigeti sporttelepen, az eskü letétele után a következő zalamegyieket fogja vitézzé avatni: Szentkirály: Gyula ny. huszárezredes. földbirtokost; Szűts Kálmán tart. százados, számvizsgáló; Bosnyák Andor tart. főhadnagy, földbirtokost; Rhédey László tart. hadnagy, mérnököt; Horváth Sándor tart. hadnagy, körjegyzőt; Vattay Dénes tart. főhadnagy, községi jegyzőt; Radics László tényleges főhadnagyot; Dr. Terbócz Miklós tart. főhadnagyot; Tóth Károly és Nagy Sándor tényleg. törzsőrmestereket; Szakony Péter tényleg. tiszt. helyettes; Kiss György tart. őrmester, pénzügyi felügyelő; Óváry György és Szabó József tényleg. tiszt. helyetteseket; Hunyadi Bertalan tart. tiszt. helyettes, bankszolgát; Bolh Lajos tart. tiszt. helyettes, postást; Papp István tart. őrmester, államrendőrt; Rózsa István tényleg. tiszt. helyettes; Molnár István tart. tizedes, kertész; Táborfy Károly tényleg. tiszt. helyettes és Németh József tart. szakaszvezető földművest. Az avatáson Zalavármegyét több küldöttség fogja képviselni.

— Hogyan is van azzal a 250—300 példánnyal, amit a Zalamegyei Újság elad naponta? Erről levél érkezett a szerkesztőségünkbe, melyet közlünk a Z. U. s a magunk igazának a kiderítésére. — „A Zalamegyei Újság” mai számában megjelent egy kis riport, melyben arról van szó, hogy az Egerszegen árusított újságok közül hány példány fogy el naponta. A Zalamegyei Újság (saját bevallása szerint) 250—300 példányt, a „Zalavármegye” (az ő bevallásuk szerint) 30—50-et ad el. Itt valami bibi lesz a dologban, vélttem és eszembe jutott egy eset, mely a Zalamegyei Újság kiadóhivatalában játszódott le. A kiadóhivatali főnök ur éppen a körüljáról visszatérő rikkancsokat fogadta és számolgatta az újságokért járó pénzeket. Eppen az utolsó volt soron. — No, mennyit adott el? — kérdezi a főnök ur. — Hatot, — feleli a rikkancs. — Mennyit? — kiált a főnök ur. — Hatot, — ordítja a rikkancs. — Azért nem muszáj annyira kiabálni, minden szó kihallatszik az utcára, — mondta zavartan a főnök ur, aki nyilván előttem restelte az eladott példányok kevés számát. — Aztán hányat vittél el? — kérdelem a gyereket. — Százat — felel. Ó kérem nem tesz semmit, — vágott közbe a kiadóhivatali főnök ur, — máskor sokkal többet ad el, ilyen eset, mint a mai, egyszer egy évben szokott előfordulni. — Én azonban ezt az „esztendőnkint előforduló esetet” szellőztetni akarom b. lapjuk révén, — mert hátha nem annyira esztendőnkint szokott előfordulni és hátha nem olyan biztos az a naponkinti 250—300 példányszám! A szerkesztőség kész hive. K. V.

Mi a magunk részéről csak annyit fűzünk ehhez, hogy vajjon kíváncsi-é rá a közönség, hogy melyik lapból mennyi fogy? Azt hisszük, nem igen akad ma olyan ráérő ember, aki ezzel foglalkozna. Inkább egy kis öndicséretet látunk abban a cikkben, aminek bizony egy kis mellékíze is van. Ha pedig mégis érdekelné valakit, hogy mi mennyit adunk el naponta, azt bizonyára nem a Z. U.-tól kérdezné meg, mert a kiadóhivatalunkban mindenki meggyőződhet róla. Mindenesetre jóval többet, mint a mennyit a Z. U. állít.

— Harangszentelés Milejen. Vasárnap, aug. 13-án délelőtt 10 órakor fogják felszentelni Milejen az új harangot, mely Takó Mihály gazdának az ajándéka, aki korán elhunyt leánya emlékére állíttatja fel a harangot. A harang ára 55.000 korona volt, a mai ára azonban már 180 ezer korona. A harangot reggel 8 órakor közszemlére teszik ki.

— A GOK felhívja a malomtulajdonosokat, hogy minél előbb jelentsek be, miszerint az 1922—23 évben a vámörlesztés mellett kívánna-e kereskedelmi örleést is folytatni. Az esetben, ha kereskedelmi örleést is folytatnak, ellenőrzés alá kerülnek, hogy ha a kívánt kontingens be is szolgáltatják. A malomtulajdonosok az állammal a kontingensre nézve köthetnek megállapodást, ellenkező esetben a vámbevétel ellenőrzés alá kerül. Figyelmezteti a GOK a malomtulajdonosokat arra, hogyha a bejelentés szerint valamely malom kizárólag csak vámörlesztéssel foglalkozik és ennek ellenére kereskedelmi örleést folytat, adócsalás címén ellenük az eljárás meg fog indulni. A malmok mindaddig kötelesek vámkeresetüket egész mennyiségben beszállítani, míg a közéletmezési miniszter másképp nem intézkedik.

— Zalalövő községben typhus megbetegedés történt. Az óvintézkedéseket megtették.

— Agyonlőtte magát az édesanyja sírjánál. Vas júliusi a hivatalnoknő, szombathelyi 18 éves urileány, édesanyja sírján agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. Tettének okát nem ismerik.

— Inség akció lesz Zalában. A főispán kezdeményezésére nagyszabású inség-akció van folyamatban Zalamegyében, amelynek célja az önhibáján kívül munka nélkül maradt mezőgazdasági és egyéb munkások segélyezése. A segélyezés abban áll, hogy a munkásokat az ősz és tél folyamán munkához akarják juttatni. Gondoskodnak arról is, hogy a dolgozó munkások kedvezményes árban kapjanak lisztet, úgyhogy a keservesnek ígérkező tél folyamán mindenki, aki dolgozni akar, találhat megfelelő munkalehetőséget. A vármegye maga akar gondoskodni az ellátatlanságokról és ebben a munkájában számít a vagyonos közönség támogatására is.

— Nincs só. A napokban utalták ki a helybeli kereskedőknek augusztus és szeptemberre járó sót. Egy nap alatt azonban ez a jókora mennyiség elfogyott, legalább is így mondják a kereskedők. A valóság azonban az, hogy kilátás van a sóárak emelésére és a kereskedők nem akarják ma odaadni a sót, mikor egy hét múlva felemelt áron adhatnak túl rajta. Illetékes helyen már intézkedtek, hogy annál a néhány kereskedőnél, akik visszatartják az árut, házkutatást tartsanak. Jó lesz hát elővenni azt a sót!

— Megkezdődtek a vadászatok. 15-től kezdve megjön a keserves idő a nyulakra is. Minden bokor aljában leskelődik majd a szerencsétlen állatokra egy vadász, ha ugyan leskelődik. Hej! drága mulatság lett a vadászat. Nem is szólva a vadászterületek horribilis béreiről, mert elég drága lett maga a patron is. 40-50 korona darabja. Mint külön érdekességet idejegyezzük, hogy egy jó angol vadászfegyver, kerek egy millió-koronába kerül!

— Resznekén mulatság lesz az egerszegi szegény-gyermekek javára. Szabó Lajos reszneki vendéglős és társai a zalaegerszegi szegény-gyermekek javára táncmulatságot tartanak aug. 15-én. A derék vendéglős követésre méltó példát mutatott, hogyan kell segíteni a szegény, segítségre szoruló városi gyermekeken.

Ügyes munkásleányt vagy kifutó flut keres
KAKAS AGOSTON könyvnyomdája.

Zalavármegyei Takerékpénztár R. T.
részvényeinek

elővételi jogát
legkedvezőbb áron vess és elad
FENYVESI BANKBIZOMÁNY
Zalaegerszeg, Fő-lér.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 10.

Zürichben:

	Auguszt 8	Auguszt 10
a magyar korona	0 30	0 36
az osztrák korona	0 01	0 01
az osztr. bélyegz bankjegy	0 01 1/2	0 01 1/2

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 10

	Auguszt 8	Auguszt 10
Búza	6700	6250
Rozs	4850	4400
Árpa	5900	5500
Zab	6300	5600
Tengeri	7100	7000
Köles		
Repce	12,000	11,500
Korpa	4000	3600

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 42-52 Telefon 38

A győri Back-malom bizo-
mányi lisztraktára, mohai
savanyuviz, összes fűszer,
rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

35-50

Egy stobás lakásból álló

ház eladó

azonnal beköltözhető

Bővebbet Zalaegerszeg, Berzsenyi-
utca 37. sz. alatt. 2-3

Hirdessen a Zalavármegyében

Diákotthonomba

diákokat felveszek

Pfeifer tanár Nagykanizsa

Szemere-utca 19. sz. alatt. 2-3

VADÁSZ JENŐ

zongorahangoló

Zalaegerszegre érkezett. Előjegyzések
a KAKAS-NYOMDÁBA kéretnek.

Anyarozsot és ökörfarkkóró-

virágot, valamint mindenféle gyógy-
növényeket a legmagasabb
áron veszünk. 3-3

Pautodrag Magyar Gyógynövény R. T.

Budapest, VII. ker., Baross-utca 13. sz.

A Petrikereszturba vezető

törvényhatósági ut mentén

2896 négyzetőli terület, melyből

2400 négyzetőli vegyes

(bükk, gyertyán, fenyő) erdő

folyó hó 13 án délelőtt 11 órakor a hely-

szinen tartandó önkéntes árverő-

sen a legtöbbet ígérőnek eladatik. 2-3

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek

megfelelőleg készítenek 40-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZAM. Ürményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Egy házi szolgát és

egy jó házból való

fiút tanulóul felvesz

Schütz Sándor és Fia.

Cséplő-
benzin,Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,Cséplőgép olaj
Motor olaj 22-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Blinder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg,
porcellán- és lámparaklár

ZALAEGRSZÉGEN

Készítünk épületüvegezést,
képkeretezést, üvegtető-
javítást és minden e szakmába
vágó munkát úgy helyben mint
vidéken. Vidéki megrendelé-
sek pontosan eszközöltetnek.

Anyarozsot, körisbogarot, kamillát (pipitér), hársta-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet

nyerszen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 Junius hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalalövő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics		9 24	9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érkezik. 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics		16 26	16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalalövő	Körmendre érkezik. (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érkezik. 25 ⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTAZIK, legkényelmesebben a **manatjegyirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szerzetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomtatott Tény R. utóda Kakas Agoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 191. szám

ZALAVÁRMEGYE

Felolós szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalálkozó: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
HEGYESI KÖZLETÉRT HÁROMHÓZOR.
Ritkítások: 1. évf. 120 H. Egyen szám 4 H

Szerkesztőség Kisfaludy-n. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

Közmunkával segítenek a munkanélkülieken.

Olesó lisztet kapnak, akik dolgozni fognak. A kormány felhívása. — Zalaegerszegben először az utakat állítják helyre.

A hosszú háboru keservei telei elmúltak, a sorba állás, a jegyekért való tülekedés s a *zincnek* mindig fenyegető veszélye. Elmúlt a háboru, s mindannyian fellélegeztünk, hogy már vége van a nyomoruságos esztendőnek, a bétszükeztendőnek. Hitük, hogy nem lesznek többet olyan megpróbáltatásunkban hő esztendők; — s a háboru után jönnek a legkeserveesebbek. Elmúlt a jegyrendszer, a sorbanállás, — de jött a szabadverseny, a *szabadforgalom!* Az árak olyan *szabadon* lendültek az elérhetetlen magasságokba, olyan messze estek a kispolgári lehetőségektől, hogy már mindenki, aki nem bővelkedik anyagi javakban, visszasírja a háborus idöket, amikor a jegyért is, de mindent lehetett kapni nem is olyan magas áron, amikor még három korona volt a cukor, s a kenyér is, ha *hadikenyérnek* is hívták, nem volt olyan veszettül drága, olyan nagy gondot okozó, mint manapság.

Zalamegyében a nyár folyamán igen sokan maradtak önhibáukon kívül munka nélkül. A szegényebb városi lakosságon a bérlőtelek kiosztásával akartak segíteni, de a földiek a nagy szárazság következtében igen gyengén fizettek. A mai éviselhetetlenül súlyos gazdasági helyzetben igen sokan nem tudták maguknak a megélhetést biztosítani a jövő évben bekövetkező munkaalkalomig. A legfontosabb közéleti cikkeknél, mint a gabonának, krumplinak, a zsirnak az ára oly ijesztően magas, hogy ezren meg ezren nem tudnak gondoskodni a beszerzésükről. A helyzetet súlyosbította az is, hogy a kormány rendelete szerint a munkásoknak nincs igényük a kedvezményes ellátásra és így a megélhetés legfőbb szükségletétől az olesó kenyértől is elesnek. Amit a nyáron kerestek, annak értéke a mai zűrzavaros valutáris helyzetben lényegesen csökkent és így a nchezén szerzett pénz vásárlóereje is kisebb, mint a megezerzésére fordított munka értéke. Ősszel és télen kevés a munkaalkalom és rövidesen a napi szükségletét sem tudja megkeresni a munkásosztály. A kormány is belátta, hogy ezen a rettenetes helyzeten segíteni kell, mivel kormányintézkedésekkel nem lehet ezen meg ezer dolgozni akaró embereket segíteni, elhatározta, hogy munkaalkalmat terem. Ezért felhívta a törvényhatóságokat arra, hogyha van a törvényhatóság területén olyan munka, melynek elvégzése szükséges volna, költséget nem kímélve és ha kell áldozatkészséggel is, de juttassák munkához a szegényebb lakosságot. A dolgozni akaró lakosság így munkaalkalomhoz jutna és a pénzbeli kereseten kívül még *kedvezményes lisztet* is jutna, a kormány szociális intézkedése következtében.

A zalamegyei dolgozni akaró munkások, mint értesülünk, a *nagylenyeli utvonulat állítják helyre* Zalaegerszeg városnál magánál is van sok olyan munka, melynek végrehajtása évről-évre húzódik; itt az idő, hogy végre megkezdjék és befejezzék ezeket a munkákat is. Nem hangoztathatjuk eléggé, hogy a *kormány*nak ez a rendelkezése igen nagy figyelmet érdemel; mélyen járó szociális bajoknak akarja elejét venni akkor, amikor azoknak, akiknek nincs kenyérük, kenyeret akar adni, vagyis módot a kenyér megszerzésére. A vagyonszétosztály, amennyire teheti, támogassa a kormányt ebben a munkában, mert a társadalmi bajok sohasem csak egy osztályt érintenek; megérzi annak hatását az egész nemzet. G.

Hetenként.

— Irjunk föl mindent. —

Végvári mondja egyik versében, hogy mindent fölírunk. Tudniillik, amit az oláh csinál most

Irjunk föl mindent. S talán lesz még valaha valami világfelfordulás. Akármikor. Nekünk nem szabad ellelejteznünk. Avagy ellelejtették volna é már a zalathnai vérfürdőt s Nagyenyednek langba borulását? Ámbár hogy ezeket az 1848-49-es apróságokat már elborította a mostani egész erdélyi vérfürdő: mégse felejtjük el azokat az előbbieket se. Irjunk föl mindent.

A világ farizeusai mindig fecsegnek valamiről. Mostanában négy öt év óta holmi kisebbségek jogáról, önkormányzatról, népek védelméről stobbb efféleről csacsognak, fővezérüket, Wilsont követve; mert ezeket a humanus jelzőket ez a Wilson találta ki, a kancsalszemű belőröknek és kondorkeselyűknek hatalmas királya. Azóta mindezekről a becsületes törvényekről beszélnek. És épen azóta pusztítja az oláhság Erdélyben a magyar nemzetet. Azóta titi-verti, öli és kergeti világba. Minden nap, minden órában, minden percben, állandóan, szakadatlanul. El nem mulik egy másodperc sem pusztítás nélkül.

A pusztítás kezdetétől fogva el múlt bárom esztendő. És most már egy harmada hiányzik a magyarságnak. Számszerűleg. Következtéssel állítottam sokszor, hogy tíz esztendő múlva Erdélyben már nem lesz magyar.

De tévedni emberi dolog. Maga az oláh is gondol erre, hogy talán úgy testileg nem tudja kipusztítani tíz esztendő alatt. Megköszörrülte felszóját, hogy vagdalja ki a lelkeket is, a léleknek a gyökerét, ami csak viszonyban van a magyarsággal: hogy pusztítsa el a szokást, a törvényt, a szellemet, az intézményeket, a művészetet, a nyelvet. — mindent, ami magyar. Így aztán még is sikerül, hogy tíz évre végez.

Elveszi az iskolákat, templomokat; lerombolja a szobrokat; megszünteti a társaságokat; — s kitépi gyökerestől a magyar nyelvet.

Csak múlt héten történtek el a magyar társaságot, melynek br. Jósika Samu és Sándor József voltak az előjárói.

Ezen a héten rendelkezést adtak ki a magyar színészetre nézve. Az oláh kormány pénzbeli segítséget ad a magyar színháznak (szubvenció). Ide fgyeij, bamuló világ. *Az oláh pénzzel is segített a magyar művészetet s ápolja a magyar nyelvet és magyar szellemet!* Ez a világ-méccénás! ez a nagy lélek! Ez a lovagias oláh!

De csak egy lépéssel kell tovább mennünk s meglátjuk, hogy ez a segítség éppen annyit lesz, mint ahány porszem elégséges arra, hogy tőle a szem megvakuljon. Kiköti azonban az oláh kormány, hogy ezért a segítségért aztán ő, az oláh hatalóság szabja meg, hogy hetenként kétszer milyen költeményt adjon elő a magyar színész.

Nesze neked segélyezett magyar színház! Az oláh ráparancsol a magyar színészre, hogy magyart gyalázó darabokat játszdjék.

Most már ismered magyar atyámfia az oláhot? Sejtöd a terveit? Ismered pusztító törvényeit? Még nem ismered. S mikor meg fogod ismerni, akkor azt mondod, hogy nem hiszed. Mikor aztán elhiszed; akkor már minden késő. Erdélyben tíz esztendő múlva nem lesz magyar. S az oláh elvégzi ezt a műveletet szép csendben, rendben, az alatt, míg Wilson urnak a pájtásai loesognak fecsegnek a kisebbségi jogokról. Ezek tudniillik azért fecsegnek olyan lassan, hogy teltek az idő.

Nős, mi van a magyar színházzal? Eloláho-

sodik? Nem a! A magyar színész nem esett a feje lágýára. Nem engedelmeskedik annak az oláh parancsnak, hogy magyart gyalázó költeményeket szavaljon. S mi erre azt mondjuk: *vivat Hungáris!*

Az oláh pedig kapja magát, először is megszünteti a szubvenciót, másodsor előrli a magyar színházat, mert ez nem engedelmeskedik az ő törvényének. *Szetreidászke!* *vivat lex Romana!* szól a francia s Wilson urnak többi cimborája.

S így megy ez tovább — tíz évig. Talán. Isten tudja. Mert ember tévedhet. Felfordulás még jöhet előbb-utóbb.

Azért írjunk föl mindent. S alkalomadtán röjjük föl az oláh orrára. S Isten tudja, vajjon pejn róhatnók é még föl a glóir nemzetnek is talán a díszesebb felére, a hátuljára, de ha alkalmas bélyegző kerül kézügybe, az jó lesz a homlokára is. *Borbély György.*

A keszthelyi Balatoni Vándorkiállítás.

Zalavármegye kincseinek gyűjteménye. — Sok az új szabadalom. — Mindent csak gabonaért.

— A Zalavármegye tudósítójától. —

Keszthely, jul. 13. A Balatoni Társaság keszthelyi fiókjá, az Amerikai Vöröskereszt akció és a Faluszövetség a Balatonvidék fejlesztése: gazdasági, kulturális, egészségügyi és építkezési viszonyainak javítása céljából f. hó 10-től 15-éig rendezte gyönyörű kiállítását Keszthelyen a községi fiúiskola összes helyiségében. A kiállítás nem csak az agilis rendezőségnek válik díszére, nem csak Keszthelynek, ennek a kis balatoni városkának, melyik mindig elől járt a magyar kultúra fejlesztésében, de különösen Zalaegerszegnek. A télen láttunk már egyet Zalaegerszegen a helybeli iparosok rendezésében és méltán büszkéek lehetünk rá mi zalaiak, úgy mint most a keszthelyre. Azonban míg az egerszegi iparosok saját kézimunkájukat mutatták be, addig Keszthelyen a vidék különböző gazdasági stb. kincseit is láthatni.

A kilenc teremre és a tágas udvarra is kiterjedő kiállítást 10-én d. e. 10 órakor nyitotta meg *Reischl* Imre városbíró finnépelyes keretek között. A bejárattal szemben, az udvaron van az Építkezési csoport. Itt különösen Ansoerge szabadalma, „Fundus” vasbetonkerítésel (Pauk V. Nagykanizsa) keltettek feltűnést, továbbá Gadács Lajos kiskeszthelyi cserepesmester agyagsindelyfedése; a Balatonhalászat R. T. halói és a Gazdasági Akadémia gazdasági gépei. Itt láttuk még özv. Hoffman Mór és Fia cementárú gyáranak csinos munkáit is és a Mayer testvérek gépeit. A földszinten az első teremben van a Mezőgazdasági csoport. — Szatucsek J. komáromi iparos betonkészítőmével, Pálffy J. okl. építő és Tóth János szig. építő tervezetei Szokolay Béla festőművész képei foglaltak el nagy helyet. A magyaróvári növénynemesítő intézetnek és Gróf Károlyi Imre zalaszentgróti növénynemesítő uradalmának kiállításai élénk érdeklődés tárgyát kepezték. A híres magyar nemesítő óriási kalászatokat és vetőmagvakat nagy tetszéssel fogadta a gazdaközönség. Az ipari csoportban láttuk a különböző géptözegeket, a fűtőanyagok egyenértékű szép rendezésben és a külföldi tőzeggyártmányokat. A mézeskalácsosok is itt ütötték fel sátraikat. Szekeres János keszthelyi cipész szab. alatt álló bőrványoló lemezét is élénk kritika kísérte, továbbá Szilágyi György keszthelyi műbitor- és hangszerkészítő hegedűit, cimbalma- és amerikai női íróasztalait. A két teremre kiterjedő ipari csoport másik termében a gyenesdiási munkatelep gyékénydolgai és működésben

álló gyékényszőnyeg szővőgépe köré gyűlt a közönség. Nagy feltűnést kellett bobai Györfy Ilona nagykanizsai lakos „Pannonia” csipke szab. találmánya, a sármelléki és kiskomáromi nép csipkeanyaga és a keszthelyi Ranolder Intézet (szőnyeg) gyönyörű miseruhái.

Nagy figyelmet vonzott a Festetics György által a Vasvári Károly szoba. Keszthely két nagy szobájának esztétikái láthatók itt. Különösen a nagy hercegprímás aranyfűzős miseruhái és a nagy reverendái, breviáriumait szemlélte nagy áhítattal a közönség.

A kertészeti csoport is méltán megérdemli a dicsőretet. Szép volt Lovassy dr. nyug. akadémiai igazgatónak Begonia rex gyűjteménye, a hercegi uradalom és az Akadémia kertészetének kiállítása s a Ranolder Intézet befőttei.

A kulturális és népművészeti csoportban láttuk Keszthely és környéke nagyjainak (Deáknak, Kisfaludynak) emlékeit, melyek nagyrészt a sümegi Darnay Múzeumból vándoroltak át, továbbá Lénárd Miklós dr. akad. tanár régiség gyűjteményét, a keszthelyi iparos dalkör nyere-ménytárgyait, az elemisták, polgárislák és és gimnazisták rajzait, festményeit és sílőj kiállításait.

A mezőgazdasági és méhészeti csoportban láttuk a kiállítás egyik legszebb tárgyát, a Gazdasági Akadémia hírneves tanárának, Fáber Sándornak gyönyörű tengerigűjteményét és az Akadémia birtokának talajszelvényeit, továbbá különféle preparációit, a Festetics uradalom és a zalavári bencés-apátság gazdaságának feltűnést keltő terményeit. A méhészet körében a cserzei méhészet (V.J.K.) és Kirchner Boldizsár gelsei mintaméhészetének kiállítását.

Az utolsó terem a halászati és vadászati csoporté. Itt a keszthelyi premontrai főgimnázium, a Gazdasági Akadémia mesteri preparációi voltak az érdeklődés tárgyai, Oltay Guidó agancsgyűjteménye, Bálványossy és Horváth főerdészek, gróf Zichy Gyula stb. különféle gyűjteményei s a Balatonhalászlát r. t. hálói, szárított sózott halai stb.

A kiállítást csak három napra tervezték, azonban már az első nap oly nagy közönséget vonzott hogy a rendezőség két nappal meghosszabbította. Az Akadémia élőállatgyűjteményének már nem jutott hely és így az az Akadémia udvarán látható. A kiállítást szervező kiegészítő a keszthelyi Balatoni Múzeum, amely a kiállítás napjain egész nap nyitva áll. A vidék minden részéről és a nép minden rétegéből láttunk érdeklődőket és számos előke-lőség megigérte látogatását.

Nagy újságot és feltűnést kellett, hogy az iparosok kiállított tárgyaikat csak gabonáért bocsátják áruba. És pedig egy pár szép sárga lószerszám ára 20 (husz) mázsa buza, egy cimbalom 7 mázsa stb. A szerszám tulajdonosa felvilágosítja a nagy számoktól és értékektől megzavarodottakat, hogy ő valamikor 60 forintért vette, de a buza is olcsóbb volt és meg volt az arány. Tessék kiszámítani. Unatkozó tisztviselőknek szép multság. (y.)

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

A Mezőgazdasági Kamara a földadójavaslatról.

Budapest, aug. 12. A nemrég megalakult Országos Mezőgazdasági Kamara elnökei és igazgatói tegnap délelőtt megjelentek a miniszterelnökségen és előadták a földadójavaslatra vonatkozó előterjesztésüket, melyben arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a búzaváluta nem alkalmas értékmérő az adó megállapításához, mert a gabona eladásából származó összeg a kisgazda jövedelmének csak 40%-át teszi ki. A többi 60% az állattenyésztésből származik. Nagybirtokoknál ez a jövedelem 50—50% arányban oszlik meg. Ezért az adó kiszámításánál a buza árát csak részben lehet figyelembe venni. A másik részben az állatok értékéből származó összeget kellene megállapítani. Az állatok értéke átlagosan 100%-al emelkedett, a buza értéke ellenben 250%-al. Ha igazságosan akarjuk megállapítani az adókulcsot, akkor ennek a két összegnek közepéjét kell venni. A kamara kifogásolta azt is, hogy a buza árát 20 arany koronában állapították meg. Ok 25 K-ás árát kívánják irányadóul venni. Ennek

következtében nem 5, hanem 4 kg. volna a buza adókulcsa. A kis existenciák adózásánál az erős progresszió elvét kívánják, valamint azt is, hogy a katasztrofális rossz termés esetén a megváltási összeget törvényhozás útján állapítsák meg, mert a gazda rossz termés esetén semmit sem tud eladni, de az adóját import paritásban kénytelen megfizetni. Ez azt jelenti, hogy minél rosszabb a termés, annál nagyobb lenne az adó. A szőlősgazdáknál a bor értékpárizásos álláspontjára kell helyezkedni az adókulcs megállapításánál.

Nem igazak a keresztény sajtó megrendszabályozásáról terjesztett hírek.

Budapest, aug. 11. A sajtó egy része meglehetősen tendenciózus beállításban foglalkozott bizonyos miniszterelnöki nyilatkozattal, amely a keresztény lapok megrendszabályozása érdekében a miniszterelnökségi sajtókonferencián hangzott volna el. Illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján a MTI. kijelenti, hogy a miniszterelnökségen semmiféle sajtókonferencia nem volt; ellenben Bethlen miniszterelnök fogadta néhány keresztény lap szerkesztőjét, akiket arra kért, tartózkodjanak, különösen a zsidókérdéssel kapcsolatban olyan közlésektől, amelyek szélsőséges hangjuknál fogva a törvényekbe ütköznek. Ez semmi esetre sem jelenthet állásfoglalást a keresztény irányzattal szemben.

Az angolok javaslatokat terjesztettek a londoni konferencia elő.

London, aug. 11. A ma délután kiadott hivatalos angol kommuniké szerint, a Poincare részéről előterjesztett javaslatokra, válaszul végleges angol javaslatokat nyújtottak be. Az angol javaslatokat Poincare és Thenuis pontrólpontra megvitaták.

A német trónörökös visszatér Németországba.

Berlin, aug. 11. A német nacionalista lapok azt a hírt közlik, hogy a volt német trónörökös még ebben az évben visszatér Németországba. A német kormány csak az a kikötése, hogy a trónörökös lehetőleg távol Berlin-től, mint magánember teljesen visszavonultan éljen.

Az orosz forradalmárok pénzt kaptak az antántól.

Berlin, aug. 11. Az orosz szociálforradalmárok ellen hozott ítélet indokolásául, az United Telegraph moszkvai értesítés szerint megállapítja, hogy a vádlottak ellenforradalmi üzemekben és a bolsevista vezetők ellen tervezett merényletekben részesek voltak. Az ellenforradalmárok állítása szerint Trockijt és Lodanszkyt akarták elpusztítani. Megállapították továbbá, hogy az ellenforradalmárok a szovjet megbuktatására antant körökből pénzt kaptak.

Magyar kommunistáknak megadták a tartózkodási engedélyt Bécsben?

Bécs, aug. 12. Jól informált bécsi köröktől tudjuk, hogy az osztrák kormány három, a rigai egyezmény értelmében Oroszországnak kiszolgáltattott magyar kommunistáknak, névszerint Kéri Pálnak, Haubrich Józsefnek és Dovcsáknak, volt népbiztosnak, megadta a Bécsben való tartózkodási engedélyt. Az osztrák kormány számol avval, hogy a magyar kormány ez ellen erélyesen tiltakozni fog. (Ezt a hírt a legnagyobb fenntartással kell fogadnunk. Szerk.)

HIREK.

Neptár.

Vasárnap, augusztus 13. Ipoly vt.

Napirend. D. u. 5 órakor Nagykanizsa-Zalaegerszeg mérközik a ZSE pályán.

Hétfő, augusztus 14. Őzséb hv.

Kedd, augusztus 15. Nagy B. A.

Lapunk legközelebbi száma Nagy B. A. ünnepe miatt csütörtökön a rendes időben jelenik meg.

— Az idő. A Meteorológiai intézet jelenti: Tulnyomóan száraz idő várható.

— Áthelyezés. Ifj. Székely Emil letenyei és Pál Viktor zalaszentgróti szolgabírákat kölcsönösen áthelyezték.

— Halálozás. Késmárky Dezső, volt szombathelyi rendőrkörületi főkapitány, augusztus 9-én este Budapesten, egy szanatóriumban 48 éves korában hirtelenül elhunyt.

— Félreértés, — megmagyarázás. A Zala-vármegye ez évi 47. számában, a Hetenként cz.-ben, akkor még nem voltam szerkesztő, irtam egy cikket egy menekültnek az érdekében s itt szövé tettem a lakáshivatal s vezetőségének néminemű eljárását. Nagyobb idő múlva meglepetve hallok, hogy a közönség körében egyik-másik ember azt mondja, hogy én cikket irtam a rendőrfőkapitány ellen. Hát ez nem igaz, én mostanában sem rendőri dolgokról, s még kevésbé a főkapitány urról nem irtam egy betűt sem. Okot sem tudnék rá. Saját lelkiismeretem szerint jónak tartom tehát e tisztázást a közönségre nézve. A félreértésnek oka a következő lehetett. Cikkemben ez a kifejezés van: „A rendőrségi hivatal keretében van föllállítva a lakáshivatal s ennek a főnöke mondotta” . . . stb. Tehát ennek, vagyis a legközelebbi szónak, a lakáshivatalnak a főnöke, vagy a vezetője, aki abban a szobában van, az asztal mellett ül, dolgozik és tárgyal az emberekkel és tárgyalt velem is, a cikket értele és irta főnöknek, vezetőnek egész végig s még gondolatban sem értem mást senkit. Tehát nem a rendőrségi hivatal főnökéről van itt szó, hanem a rendőrségi hivatal területén lévő lakáshivatalnak a főnökéről, vagy vezetőjéről. Ez nagy különbség. Hiszem azonban, hogy a zavart az is okozhatta, hogy a lakáshivatalnak s vezetőjének egyúttal főnöke a rendőrfőkapitány. En ezt nem is tudtam, de nem is reflectáltam rá. Ugy tudtam, hogy a lakáshivatal önállóan intézkedik s fölöttes hatósága közvetlenül a főispán s peres ügyekben a bíróság. Akár így, akár úgy, írásomban még a sorokközött sem szerepelt a t. főkapitány ur. Még egy: A cikk vége fele szerepel a Zilahi-név. Mindnyájan tudjuk, hogy rendes ember ezzel nem hasonlítható össze. Ez a név csak riasztó példaként szerepel ott. Viszont azt meg mindenki óhajtja, hogy mindenféle hivatalban, hatóságban, irányban az összes vezetők jól vizsgálják meg, kit hová helyeznek, mivel bízzák meg, stb. Ezt óhajtja általánosságban annak a cikknek a vége is. Summa summarum az egészre nézve kérem az újság olvasót, hogy az említett cikkbe ne olvassa bele Dr. Horváth rendőrfőkapitány urat, mert ő abban sehogyan sem szerepel. Borbély György.

— A kaszalai fürdőnél nagy tolongás szokott lenni és emiatt szükségessé vált a fürdőzés beosztását a hölgyeknek és férfiaknak újlag szabályozni. A szabályzat e napokban el fog készülni.

— Megismétlik az „Iglói diákok” előadását a főiskolások augusztus 17-én (csütörtökön) abban az esetben, ha 3500 K kiadásuk fedezésére szolgáló jegyek, az előadás előtt 2 nappal elfogynak. Jegyeket mar most lehet kapni a „Zrinyi” könyvkereskedésben. Augusztus 14-én (hétfőn) Zalalövön fogják előadni az „Iglói diákokat”.

— Új ércpénzek Németországban. Az új ércpénzek közül az első ezer darabot ma hozták forgalomba. A pénz első oldalán az értékmegjelölés látható, a hátlapján pedig a birodalmi sas körirattal.

— Akasztófára, vagy Zalaegerszegre? A Sümegen megjelenő Észak-Zala azt írja vezércikkében, hogy ha nem is rögtön akasztófára, de legalább azonnal Zalaegerszegre, a fogolytáborba kell vinni a valutaspekuláusokat, az áruzsorásokat. „Ne segítsen, úgy mond, se vagyon, se név, se semmiféle ösztökölés, mert ha csak a kis bűnösök kerülnek Égerszegre, — bizony Isten népitélettel kerül a sor az „akasztófára”.

— A Barabásszegi ÖTE augusztus 20-án a tűzoltóság felszerelése javára mulatságot tart.

— Hol jobbak a viszonyok? Ez év július havában Angliában 1.362.000 munkanélküli volt, míg Németországban ugyanebben az időben csak 19 ezer.

— Ottó kir. herceg nevelője. Kováts Arisztid. előbb soproni, majd győri bencés tanárt a főpát engedélyve Ottó kir. herceg mellé nevelőnek hívták meg.

— A MÁV. tarifaemelés. A MÁV. tarifaemelés immár befejezett tény. Az emelés nagyságára jellemző, hogy tíz és fél milliárd jövedelem többletre számít a MÁV. az emelésből kifolyólag. Evvel a hatalmas jövedelemmel aztán remélhető, hogy eltűnik a MÁV. költségvetéséből az a nagy deficit, mely szintén oka volt a bekövetkezett emelésnek. A tervezet szerint a személyszállításnál a személyvonati jegyeket 100%-al, a gyorsvonati jegyeket 120%-al, a podgyász szállítást a személyvonatokon 150%-al, a gyorsvonati podgyász szállítást 200%-al, a gyorsáru szállítást 150%-al akarják emelni. A leherforgalomban az állatszállítás 200%-al drágul. A tarifaemelésben a rekordot a nullás liszt tartja, melynek szállítási díjtételét 300%-al emelik! Láthatjuk, milyen óriási mértékű emelést szándékozik életbeléptetni a MÁV. és láthatjuk azt is, hogy milyen óriási méretű emelkedést jelent ez ismételtelen élelemben, állatban, importcikkekben, ruhában, kereskedelmi és ipari cikkekben. Mint értesülünk, a kereskedelmi és iparkamarák harcot indítanak az emelés ellen.

— Egymást eszik az emberek Oroszországban. A N. Fr. Presse borzalmas cikkben számol be az oroszországi állapotokról. Irja, hogy az emberévt eddig lehetetlennek tartották Európában, holott Oroszországban egyes területeken ebből élnek az emberek. A szülők felfalják gyermekeiket, a gyermekek szülciket. Gyakori eset, hogy az apa elmegy kenyeret keresni, útközben az éhségtől meghal, otthon pedig az anya fejezi be életét. Ekkor a gyermekek megeszik az anyjukat. Egy faluban olyan testvérré akadtak, aki jóízűen lakmározik testvére holttestéből. *Mindezeket a rémségeket jegyzőkönyvbe veszik, sőt le is fényképezik.* Sok helyütt, különösen a Fekete-tengerhez közel emberevő bandák alakultak. Általában hősiesszen halnak meg az éhező oroszok. A Fekete-tenger mellett egész községek kihaltak már. Európát az orosz nyomorúság borzasztó átka fenyegeti: a kolera és a tífusz, mely minden határon keresztül betör. A szovjet hatalmasságai nem igen tesznek semmit a baj leküzdésére. Csicserin, meg a többi urak a legdrágább szállodákban laknak s a legdrágább menüket eszik s otthon addig a százalmas embermilliók halomra rothadnak az éhségtől.

— Házkutatásokat tart az antánt. A katonai létszám és anyag ellenőrzés céljából antánt bizottság járja be Dunántul községeit és városait. A bizottság, melynek tagjai M. Gathie francia ezredes, M. Graig angol őrnagy és két vezérkari tiszt, a trianoni békeszerződés ellenére több helyen házkutatásokat tartottak. Emiatt egyes községekben, különösen Kaposváron, a lakosság ellenséges érzéssel fogadta az antánt tiszték önkényeskedését és ennek nyíltan is kifejezést adott. A hős tiszturak pedig, — épen úgy, mint itt Egerszegen, — szaladtak mindjárt a rendőrségre orvoslást kérni a bajukra. Reméljük, kapnak is akkor, mikor legkevésbé várják, akkorát, hogy semmiféle orvos sem gyógyítja be soha.

— A bécsi henyer ára hétfőtől kezdve kilogrammonként 3150 korona lesz. Budapesten sem kerül sokkal olcsóbbra! Pedig mi gabona-termő ország vagyunk!

— A szerbek nem akarnak fizetni a mozdonyjavításokért. A Máv miskolci műhelyében az idén hat olyan mozdonyt javítottak, amit annak idején a szerbek vittek el tőlünk. Később aztán, amikor látták, hogy a mozdonyok javításra szorulnak, az SHS királyság gépgyárai pedig ezeknek a rendszerű mozdonyoknak a javítására nem voltak berendezkedve, visszaküldték a gépeket a magyar államvasuti műhelynek, kijavítás végett. Így került Miskolcra is ez a hat mozdony, melyet teljesen kijavítottak. Azonban máig sem szállították el őket Szerbiába, mert a szerbek a javítási munkálatokat nem akarták megfizetni. A javítás rengeteg pénzt kitevő költségét mind a jóvátételbe akarták betudni. Most tehát addig, míg a két állam-kormány ezt a kérdést nem rendezzi, nem szállítják el Miskolcra a kijavított mozdonyokat, amelynek javítási költségeit a szerbek a nagyharanggal akarták megfizettetni. Szomorú ironiája a sorsnak az, hogy a tőlünk elrablott mozdonyokat hozzánk küldik vissza *javítás* végett és a kijavított, *elrablott* mozdonyok, magyar munkáskezektől rendbeszedve a rablók érdekeit szolgálják, — büntetlenül.

x A 20. és honvéd tisztok találkozója. A báró Szurmay nevét viselő volt 20-ik honvéd gyalogezred tisztjei, tisztjelöltjei és hasonállású havidíjasai f. évi augusztus 26-án esti fél 9 órakor Nagykanizsán a Polgári Egylet helyiségében barátságos vacsorára összejönnek.

— Buzavetőmagbeszerzés. Eredeti Székács-féle nemesített őszi magyar buza után termelt buzavetőmag 100 kg.-onként 130 kg. buzáért beszerezhető. Bővebb felvilágosítást ad a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala Zalaegerszeg.

SPORT.

Nagykanizsa Zalaegerszeg. Már napok óta nagy érdeklődéssel várja sportközönségünk az augusztus 13-iki d. u. 5 órai kezdetű városközi futball-mérkőzést. Amint értesültünk, Nagykanizsa a legjobb 11 játékosal fog vendégszerepelni nálunk. A Move Sport Egylet is a lehető legerősebben készül az idény legszenzációsabb küzdelmére. Egyébként a zalaegerszegi felállítás a következő: Bácsai-Tivolt, Gróf-Kis, Borbély I., Szakál Borbély II., Lang, Hankovszky, Juhász, Fáth. Tartalék Pál és Nagy. A felállításhoz csak annyit fűzünk, hogy Pált kár volt mellőzni. A mérkőzés fényes sikerét előmozdítja az, hogy a szünetek alatt a főiskolások jóhírű teljes zenekara fog hangversenyezni. Jegyek előre válthatók a Küliffay drogériában és a Zrinyi könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 12.

Zürichben:	Auguszt. 10.	Auguszt. 12.
a magyar korona	0.36	0.37
az osztrák korona	0.01	0.01
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.01 1/2	0.01 1/2

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

arany- és ezüstpénzt

legmagasabb napi áron vásárol

Fenyvesi Bankbizomány,

Zalaegerszeg, Fő-tér. 43-52. Telefon 38

ÚJ KÖNYVEK!

COURTS-MAHLER:
Összes eddig megjelent művel.

CLAUDE ANET:
És rang a föld . . .

TOLSZTOJ:
Ifjuságom regénye

MAUPASSANT:
Balkézről
Erős mint a halál

FERENCZI SÁRI:
Estétől hajnalig

LAURISIN LAJOS:
Aikonyi mesék (Költemények.)

FARKAS PÁL:
A láthatatlan Imám keze

PEKÁR GYULA:
Natalom

s minden egyéb könyv és zenemű-
ujdonság kapható és megrendelhető

KAKAS ÁGOSTON

könyv-, papir- és írószerkereskedésben
Zalaegerszeg. Telefon 131. ss.

**Ügyes munkásleányt
vagy kifutó flut keres
KAKAS ÁGOSTON könyvnyomdája.**

Kétszobás

**modern búdal lakást
helybelli jófekvésű lakásért
cserélni szeretnék.**

Ajánlatokat kérem „SÜRGŐS” 12058 jellegre
BLOCKNER J. hirdető irodába, BUDAPEST,
IV. kerület, Semmelweis-utca 4. szám küldeni.

MAGYAR FIAT MŰVEK R. T.

zala- és somogyvármegyei képviselősege;

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T.

A Tauril bizományi gumiraktára, autó- és motorbenzin, autó- és hengerolaj árusítása nagyban és kicsinyben. — A D. K. W. kisegítő biciklimotorok eladása, szeméiv- és teherautó, tracteur, motoreke eladás.

Autók garagirozása.

Teheráru fuvarozás.

Iroda: Erzsébet-tér, Köztisztviselői barakk-épület.
Telefon 359.

Igazgatóság: Fő-ut. B. Bazár-épület. Telefon 356.

Garage: Tárház-utca. Távirati cím: Autóforgalmi.
10-0

Zalavármegyei Takarékpénztár R. T.
részvényeinek

elővételi jogát

legkedvezőbb áron vess és elad

FENYVESI BANKBIZOMÁNY

Zalaegerszeg, Fő-tér.

Anyarozsot és ökörfarkkóró-

virágot, valamint mindenféle gyógy-
növényeket a legmagasabb
áron veszünk. 2.-3

Pautodrog Magyar Gyógynövény R. T.

Budapest, VII. ker., Baross-utca 13. sz.

**A győri Back-malom bizo-
mányi lisztraktára, mohal
savanyuviz, összes fűszer,
rövid-, papir és festékárak**

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

36-50

Hirdessen a Zalavármegyében

STELLA sütőpor

vanillincukor

pudding por

s a licyl

Gyár: Budapest, VII. Rottenbiller-u. 46.

Lessive-Phenix mosópor vezérképviselő.

Többtermelés!!

A Hatvani Növénynevelő Részv. Társ.
EREDETI HATVANI

nemesített őszibuza

vetőmagjai kat. holdenként 150-400 kg. többtermelést biztosítanak. Jegyeztesse elő szükségletét azonnal az egyedárúsító

Magyar Magtenyésztési R. T.
BUDAPEST, IV., SZÉP-UTCA 1.

Telefon: 53.00-54. Sürgönycim Granarum

Kérje a 136. számú ismertetőt.

Saját tenyésztésű kiváló, szavatoltan tisztaságú és jó esiraképességű gazdasági, konyhakerti és virágmagvak.

Kertészeti és melhészeti eszközök.

MONORI MAGKERESKEDÉS

árjegyzéke ingyen és bérmentve.

Egy szobás lakásból álló ház eladó

azonnal beköltözhető

Bővebbet Zalaegerszeg, Berzsenyi-utca 37. sz. alatt. 3-3

Egy háziszolgát és egy lóházból való flut tanulól felvesz Schiltz Sándor és Fia.

A Petrikereszturba vezető törvényhatósági út mentén

2896 négyzetöl terület, melyből 2400 négyzetöl vegyes (búkk, gyertyán, fenyő) erdő

folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor a helyszínen tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőknek eladatik. 3-3

Diákotthonomba

diákokat felveszek

Pfeifer tanár Nagykanizsa

Szemere-utca 19. ss. alatt. 3-3

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítene 41-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Falmegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM Ürményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Mint a



Friedlaender Emanuel Co. berlini cég
vezérképviselője azonnal szállíthatunk

I- a porosz kőszén és kokszt

bármely állomásra direkt a bányákból és kokszművekből, sürgősebb esetekben pedig szombathelyi raktárunkból bármily nagy tételben, vagy kis mennyiségben is.

Weiss Sámuel építkezési és tüzelőanyag nagykereskedő
Szombathely. Telefon 121 és 135.
Sürgönycim: WEISS szénkereskedő.

HEINRICH W. és L. Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába tartozó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg, porcellán- és lámparaktár

ZALAEGERSZÉGEN

Cséplőbenzin, Raffinált petroleum, Cséplőgép olaj
Motorhengerolaj, Motor olaj 23-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Főtvös-utca 10. sz.

Anyarozsot, kőrishogarat, kamillát (pipitét), hársfa-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet úgy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari R. T. Zalaegerszegi Kirérendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-ntoa 76. szám.

Zalaegerszeg Vasuti menetrendje 1922 június hó 1-től.

Hova	INDULÁS		ERKEZÉS	
	Csatlakozik	Óra Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04 Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29 Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul 2 15
2 40 Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48 Zalaszentiván	Szombathelyről 4 40
3 11 Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26 Zalalövő	
5 24 Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33 Rédics	
6 53 Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32 Zalaszentiván	Nagykanizsáról 6
7 35 Rédics			9 24 Celldömölk	Budapest keleti pályaudvarról 21 15
7 53 Celldömölk	Győrbe érk. 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érk.	20 40	13 23 Zalaszentiván	Szombathelyről gyors 11 49
11 38 Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23 Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors 13 44
13 02 Rédics			16 26 Rédics	
13 44 Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40 Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors 8
14 41 Zalalövő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39 Sárvár	Szombathelyről 13 10
15 43 Celldömölk	Győrbe érk. 2 ⁵⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02 Zalaszentiván	Nagykanizsáról 16 50
17 10 Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14 Celldömölk	Budapest keleti pályaudvarról 7 20
21 08 Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11 Zalaszentiván	Szombathelyről 20 55

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szerezte meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalálkozó: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
MAGYARORSZÁGI HATÁROKON
Heti kiadás: 120 K. Egyen szám 4 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-tér 5. Telefon 131 sa.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy országban
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.”

Letörrik a drágaságot.

Ezt örömmel üdvözi az egész közönség. Tudnillik ezt a hírt s még inkább magát a lényt, amennyiben megvalósul. — Csak ne volna olyan átkozott kemény ez a kifejezés s olyan erős ez az ígéret, hogy no most, vigyázz árdrágító! No! most beszélj aztán spekuláns! Kettévágjak, összetörlek, letiporlak, megsemmisítelek!

Emlékeztet ez a stílus a betvenkedő katonára. Meg a közmondás is azt tartja, hogy amelyik kutya erősen ugat, az nem harap.

Hát bárcsak ne lenne itt igazán a közmondásnak. Bárcsak végérvényesen is lenne ereje ennek az erős stílusnak, hogy no most letörrik a drágaságot.

Higyük is a jót, a jobbat. Hiszen a nemzet s a társadalmunknak egy nagy része erősen szenved ebben a bajban. És régóta.

Most aztán a kormányhatalom elhatározta, hogy véget vet ezeknek a nem épen erkölcsös dolgoknak; működésbe indította úgy a fővárosban, mint a vidéken az érvevaló hatóságokat, az árvizsgáló bizottságokat, a büntető bíróságokat, sőt a rögtön ítélő bíróságokat, amelyek már félelmetesen ijesztők is.

Sőt a bizottságok, bíróságok és hatóságok már a tettek mezejére is léptek. Ennyi század, meg annyi század bebörtönöztek. Nem éppen sok a milliókból, de példaadasként elég.

Nem könnyű dolog ez a vállalkozás, s éppen azért dicsőséges, ha sikerül. Nehéz eligazodni ebben a labirintusban, hogy a nyitjára jöjjön az ember, ki a bűnös? Ki kezdte a drágítást? Mert a kezdő a bűnös.

Nem könnyebb rájönni, mint arra, hogy vajjon a tyúk volt-e előbb, vagy a tojás. Igazi láncszemekből levő kötélt ez s mint a művészi háló, olyan is.

Az e téren működő összes közgazdasági és pénzügyi szaktudósok ebben a kérdésben eddig még csak annyira tudtak jutni, hogy két csoportra osztják az árdrágulás okozóit: külföldiekre és belföldiekre. Ennyit pedig már én is tudtam.

Legokosabb dolog pedig az, amit a kormány meg is kezdett már, hogy ne várjuk végül a hőcselkedők eméleteinek, hanem rögtön szüntessük meg a drágulást, avagy a drágítást.

Erre nézve három módot ismerhetnek a vezető hatóságok.

Az egyik az, amelyet egyszer már használtak is félbe-szerbe, az úgynevezett maximálás, vagyis a portékák árának meghatározása és megállítása, a kereskedelmi portékánál természetesen a haszon százalékának a meghatározása.

Ezt kiegészítené a másik mód. Ha úgy tennék, mint az álmos Pharaó, aki hallgatott Józsefnek, egy ifjú zsidónak a tanácsára. Hom-bárba kell tenni a gabonát s ne adjuk el rögtön haszontalan papirosért és értéktelen aranyért. Csak azután adjuk el, ha már biztosak vagyunk, hogy csakugyan felesleges ez már. S viszont haszontalan rongyot, pipere portékát se vásároljunk külföldről, — mindaddig, amíg bajban vagyunk.

Harmadszor: Mind ezt a két módot ne szórványosan intézzék a bizottságok.

Ez a három mód belevág az áraknak megállapíthatásába. E három módnak a használata nélkül bizony-bizony mondom tinétek magyarok, táva tarthatjátok a szátokat a — sírásra s nem azért, hogy a stílt galamb belerepüljön.

A nemzet és a társadalom jól járna és megköszönhetné, hogyha ez a zajos megindulás célhoz érne, ha eredményt érne el; hogyha ezek a hatóságok, bizottságok és bíróságok — mit is csinálnának? „letörnék”? nem, nem is kellene talán letörni, hanem csupán ha megállítandó az árakat. Rossz, rossz; de mégis jobb, mintha minden percben reitegni kell, hogy még rosszabb is jön.

Tehát megállítani kell urak, és azt megtartani. Nem bánom én, ha nem török is le, mint a la ágat, csak ne engedjék az égig nőni azt a fát. Ki szedi le arról a gyümölcsöt?

Bízni is kell a bizottságok működésében s ennek jó eredményében. Mindenkit arra unszolólok, hogy bízzék benne. Olyan édes-mézes, bűvös-bájos ez a remény, hogy hinni kell neki. De én nem tudom miért van bennem néha olyan gonosz szellem, hogy én néha kötve hiszek. Ennek az az oka, hogy én már láttam rossz szellemeket s nem felejttem el.

Mi olyanok vagyunk, hogy ezerszer logunk neki valaminek és ezerszer hagyjuk azt félbe feleuton. Ez az egyik oka az én hitelenségemnek. A másik ok az, hogy ez az ár-letörés olyan erősen zúgó-búgó jelekkel indul, mint a vihar. Letöröm, eltiprom, megölöm.

A vihar is előre küldi fojtó gőzét. Erre minden bogár behúvik a lyukába. S az ilyen vihar rendesen hamar át zug a fejünk fölött. Aztán minden bogár kibúvik a lyukából; és tovább sütkérezik a napon.

Ezért van bennem egy kis Tamás.

Borbély György.

Szociális iskolát!

III. közlemény

(A megvalósítás módjai.)

Írta: SZIRMAI GÉZA szigorló orvos

Már beszéltem a szociális ismeretek terjesztésének szükségességéről, majd a szociális iskola lényegéről és szerkezetéről, de mindezt ideig hallgattam minden ilyen iskolának három legfőbb követelményéről, mivel ezek kell, hogy szolgáljanak színvonalon minden kivitelben és ezért úgy látszik, hogy inkább ebbe a fejezetbe tartoznak. Ezek: a *pártatlanság*, a *hivatottság* és az *általánosság*.

Pártatlanság; vagyis függetlenség minden politikai és gazdasági tényezőtől, amely az iskola kezén lévő kulturális hatalmat a saját párt-céljainak támogatására használná föl, mert ezáltal az egész iskolát meghamisítaná.

Hivatottság, azaz biztosíték, hogy az oktatást és vezetést hivatottak fogják ellátni, akiknek képességük és így joguk van ehhez, mert erkölcsiükben és képzettségben a hallgatók felett állnak.

És *általánosság*, vagy más szóval biztosíték arra, hogy az iskolák az állam egész területén minden nagyobb göcban kifejtsék működésüket, mert különben az egész akció csak többé-kevésbé kétes értékű próbálgatás volna általános nemzetmentő munka helyett.

Ezt a három követelményt mint irányelvet a megvalósításnál föltétlenül figyelembe kell venni.

A kivittelt most már több úton el lehet képzelni. Az egyik az *egyéni* út, a másik az *állami*, a harmadik a *társadalmi* megoldás.

1. Az *egyéni* út, mint magánvállalkozáséleggé biztosítani látszik a hivatottságot, mert hisz minden ilyen iskola üzletnek feltétlenül rossz, tehát az illető csak ambícióból kezdeményezheti, viszont értenie is kell hozzá, mert hozzáértés nélkül ilyesmivel tartósan babrálni unalmas. Itt tehát a vállalkozónak valószínűleg meg kell lenni a hivatottságának és valószínű,

hogy a munkatársait is e szerint fogja megválogatni. Majdnem el is lehet hinni a pártatlanságot is, amennyiben a magánember a legfüggetlenebb, legkevésbé befolyásolt, legfeljebb saját egyoldalúsága által, ami már nehezebben kerülhető ki.

Ellenben nagyon messze esik ez az út az általánosságtól. Magán ember már vagyoniilag sem bírna minden valószínűség szerint biztosítékát adni annak, hogy ilyen intézménnyel az egész országot ellássa, de meg munkával sem bírna, ha csak társadalmi útra nem terezné a kérdést.

Es végül egy hivatott ember élete még nem elég hosszú biztosítéka a magánvállalkozásban egy ilyen intézmény életének. Elvégre kulturális hivatást nem lehet úgy örökölni, mint pl. egy hentesüzletet.

2. Az állami megvalósítás nagyon kecsegtető, amennyiben az állam rendelkezésére álló hatalmi-eszközök aránylag a legkönnyebbnek ígérk a kivittelt és az általánosság benne biztosítva is van.

Nem így áll azonban a dolog a pártatlansággal, amennyiben az államhatalom soha sem tekinthetne el attól, hogy mint minden más eszközt, az ilyen iskolában rejlő szellemi erőket is föl ne használja saját politikai céljainak megvalósítására. Ez pedig mindjárt a hivatottságot is csirjában dli meg, mert hisz a kivételeknél minden valószínűség szerint nem az volna a fontos, hogy ki milyen értéket rejt magában, hanem a jelöltnek politikai pártállása.

3. A legtöbb biztosítékot ígéri minden irányban a társadalmi úton való megoldás.

Egy ilyen iskola úgy körülbelül pártatlan lehetne, amennyiben megalakulásában activ-részt helyenkint a lakosság és főleg nemzeti és kulturális irányú társadalmi szervezetei vennének és így ha pártosságról egyáltalán szó lehet, az csak nemzeti és faji irányba képzelhető el, amit kiküszöbölni, amíg különböző fajok közt élünk, teljességgel lehetetlen, de meg nem is szükséges.

Megközelítőleg biztosítottak látszik jelen esetben a hivatottság is, mindössze is csak arra kellene ügyelni, hogy az oktatók és vezetők megválasztása főleg a szakképzettek és erkölcsileg hivatottakra haramoljék, tehát egy szellemi kaszt válasszon. Ez pedig nem is látszik annyira kivihetetlennek, hisz társadalmi és nemzetvédelmi szervezeteinkben az erkölcsi hivatottság úgy nagyjából tömörítve van és ez a hivatottság már könnyebben megtalálja az utat édes testvére, a tudományos hivatottság felé. Könnyűen ha hozzá vesszük, hogy tudományos intézeteinkben és köreinkben a hivatottság is fél-g már szervezve áll.

És végül feltehető, hogy az általánosság sem szenvedne csorbát e megoldás mellett, hisz társadalmi egyesületeinknek nem egyike örövend általános elterjedtségnek és hasonló elterjedtségre társadalmi úton szert lehetne a szociális iskola is, akár önállóan, akár ezekkel kapcsolatban.

Ezzel aztán már el is jutottunk oda, ahová akartunk. A szociális iskola kérdésének megoldásánál, mint általában minden szociális kérdés megoldásánál az egyetlen megközelítőleg tökéletes út a társadalmi megoldás, melyről legközelebb röviden részletes tervet fogok adni, hogy vele ezen cikksorozatot szerves egészékként zárhassam le.

— Fel kell lobogozni a házakat aug. 20-án. Az augusztus 20-i ünnepségek előkészítő bizottsága felhívja a háztulajdonosokat, hogy az ünnepségek alkalmával lobogozzák fel a házait. A kérés különösen a Batthyány-utca és Horváth-tér háztulajdonosainak szól.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentésel.

A nemzetgyűlés ülése.

A szocialisták lemondtak a bizottságokban viselt tagságaikról. — Szilágyi és Lakó mentelmi jogának felfüggesztését kérik. — Tárgyalják az adójavaslatokat.

Budapest, aug. 17. A nemzetgyűlés mai ülését Huszár Károly alelnök 10 órakor nyitotta meg. Tudomásul hozza Ilébelt Ede mentelmi jogának megsértését Bejelenti, hogy Farkas István, Jászai Samu, Esztergályos János, Gyórfy Imre, Kabók Lajos, Peidl Gyula, — az egyes bizottságokban viselt tagságukról lemondanak. A Ház a lemondást tudomásul veszi. Koszó, Peidl és Vázsonyi, 6-6 heti szabadságot kapnak. Azután bejelenti, hogy a debreceni kir. ügyészség Szilágyi Lajos ellen izgatás és magáokirathamítás; a pécsi ügyészség Lakó Imre ellen súlyos testi sértés vétsége miatt vadat emel és mentelmi joguk felfüggesztését kéri. Almásy László betérjeszti a földadóról szóló javaslatot. Gaál Gaszton és Kállay pénzügyminiszter hozzászólása után a nemzetgyűlés a tárgyalásra kimondja a sürgősséget. Gyórfy Imre, a pénzügyi bizottság elnöke bejelenti a Ház megadja a hozzájárulását. Hommonay Tivadár sürgős interpellációra kéri és kapott engedélyt. Az interpellációra 12 órakor térnek át. Usetty Ferenc betérjeszti a nemzetgyűlés 1922-23 évi költségvetéséről szóló javaslatok tárgyalására, melyet Barabás Samu ismertet: Ne varjunk senkitől semmit, különösen a műveltebb nyugattól, mely a történelem folyamán mindig megcsalt bennünket. A következő szónok Vicidn István aki úgy, mint utána Egri-Nagy János örömmel üdvözölte a javaslatot, mert üdvös eredményeket vár tőle. Németországban azt látta, hogy a nemzet minden fia, bizonyos tisztelettel borul le a múlt emlékei előtt. A torradalom alatt fájdalmasan nyílt szívébe az a törekvés, hogy a nemzetet elszakítsák a múlttól. Jól tudja, hogy ezzel halálos csapást mérnek a nemzetre.

8 óras üléseken tárgyalják az új adójavaslatokat.

Budapest, aug. 17. A nemzetgyűlés tegnapi formális ülése után a mai sokkal tartalmasabb lesz, amennyiben tárgyalás alá veszik a belügyminiszter által benyújtott a vármegyei alkalmazottak létszámáról, a községi körjegyzők és segédjegyzők, illetményeiről, valamint a városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslatokat. Ugyancsak a mai ülésen terjeszti be a pénzügyi bizottság elnöke a véglegesen letárgyalott négy adójavaslatot, melyekre a sürgősség kimondását fogja kérni. Ebben az esetben a Ház ismét 8 óras üléseket fog tartani. Mint ismeretes Gaál Gaszton a nemzetgyűlés elnöke lemondott állásáról. Az elnöki tisztség betöltése tárgyában, ma este 7 órakor az egységes párt gyűlést tart, amelyen tárgyalni fognak az új elnök személyéről. Értesülésünk szerint az új elnök Sczitovszky Béla, a nemzetgyűlés eddigi alelnöke lesz. A megüresedett másod-alelnöki állás jelöltje Almásy László egységspárti képviselő.

A határkiigazítások kérdése a Népszövetség előtt.

Genf, aug. 16. A népszövetségi-tanács a legközelebbi ülését aug. 30-án tartja. Napirendjén a szeptember 4-én kezdődő népszövetségi üléshek előkészítése és a magyar-osztrák és a magyar-jugoszláv határ végleges rendezése szerepel. A népszövetség tanácsában Hymanns, Belgium képviselője lesz a határkiigazítási kérdések előadója. A népszövetség titkárságánál augusztus 14-én kezdték meg a tanácskozásokat a jelentések kidolgozására. A tanácskozásokon Magyarországot az osztrák kérdésben báró Villány, a jugoszláv határ kérdésben báró Veszt képviselik.

A Jugoszláv minisztertanács a drágaság ellen.

Belgrád, aug. 16. A tegnap Laibachban megtartott minisztertanács a következő határozatokat hozta. 1. Az élelmiszerek exportjának megtiltása. 2. A legenergiusabb rendszabályok a drágaság ellen. 3. Jugoszláviát a kis-ántant marienbadi konferenciáján Pasics miniszterelnök és Nincsicza külügyminiszter képviseli.

A német kancellár válasza Poincaré vádjaira.

Berlin, aug. 16. A birodalmi kancellár azokra a kijelentésekre, amelyeket Poincaré Londonból való elutazása előtt a sajtó képviselői előtt tett, ugyanolyan formában és behatóan fog válaszolni. Poincaré kijelentései például azt is tartalmazták, hogy Németország Csehországnak kölcsönt ajánlott fel és hogy német bankoknak külföldi fiókjai útján a vagyont külföldre akarják csempészni. Ezek olyan igazságtalanságok, hogy lehetetlen azokat helyreigazítás nélkül hagyni.

Nagy szerencsétlenség a lengyel repülőgép-gyakorlatokon.

Danzig, aug. 16. A Putzig melletti lengyel repülőtéren tegnap katonai gyakorlatok keretében bombavetést akartak bemutatni a közönségnek. A repülőgépről egy bomba esett le éppen akkor, amikor mintegy 800 főnyi nézőközönség felett lebegett. A bomba a nézőközönség között robbant fel és 10 személy a helyszínen meghalt, további 50 személy részben súlyosan, vagy könnyebben megsebesült.

Legitimista pucskisérlet Bécsben?

Bécs, aug. 17. A Korrespondenz Wilhelm jelenti, hogy a rendőrségen feljelentések felelnek a legitimisták fekete-sárga csoportjának pucskisérletéről. Ennek folytán egy kelmefestő gyárban és egy vegyeskereskedésben, ahol gyanús összejöveteleket szoktak tartani, házkutatást tartottak. Nyolc személyt elfogtak, akik 18-20 éves fiatal emberek voltak. Ezek kijelentették, hogy összejöveteleiket nem felforgató célból, hanem a mai kommunista gyűlés után várható kommunista pucst elleni védekezésből tartották.

HIREK.

Foglyok dala

Vagyunk a poklok nemü sarja,
A testet öltött kárhozat;
Aszott testünk pár rongy takarja
És száz seb ég a rongy alatt
Fénel rosszabb, vét a sorsunk.
Gaz örök süjt és szitkot oszt.
Ha szóra nyílik néma ajkunk,
Felbuggyan rajta vad siralmunk,
A vadunk, atkunk, sir, zokog
„Nagy Isten! verd meg az orosz!”

Vagyunk a Marmán partján,
Ragályok rongya, szolgálja nép.
Vagyunk a banya döglutya,
Ödöngünk, döglünk szeretszél
Kancsuka vág és rüg a eszimu,
Röhögő muzsik archa köp.
A szívünk nyög, az égre dobban.
S hagymázos, lazas, dült agyunkban
Rosszul sir minden kúszta rost
„Nagy Isten! verd meg az orosz!”

A Dnyesztvertől át Közélig
Rabcsontól csontra hordt a szel
Pátkó tapodja, vértől dzik,
Hiéna, varjú rajta él
Marakvó, rühes kutyafalka
Dagadt nyére kész a koszt,
S agyaruk közt száz csontdarabka
Recsegve csörgi, azt ropogja,
Az égbe átkot csikorog:
„Nagy Isten! trisd ki az orosz! ...!”

Kuschira, 1917. decemberén.

Sz. G.

— Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete szerint a következő polgári iskolai tanárnők lettek áthelyezve: Csepreghy Ilona tapolcai polg. iskolai tanárnő Pásztóra (Heves m.), özv. Eicheléné Holl Jolán sümegi polg. leányiskolai tanárnő Zalaegerszegré, Bodor Erzsébet magyaróvári polgári iskolai kézimunka tanárnő Nagykanizsára, Fehérné Bauer Dóra zalaegerszegi polgári leányiskolai tanárnő Erzsébetfalvára.

— Az Országos Stefánia Szövetség zalaegerszegi fiókjá aug. 20-án ünnepségének programja: 1. 19-én este fél 7 órakor a Mozi helyiségében vetített képes előadás a csecsemő és gyermeknevelés egészségtanáról, tartja: Dr. Merétey Sándor közp. propaganda főorvos, ezt megelőzőleg felolvasást tart Dr. Németh János, a védőintézet vezetőorvosa a csecsemő helyes táplálásáról. 2. Este 7 órakor az érkező dalárda fogadtatása és megvendéglése a Katholikus Hazban. 3. 20-án d. e. fél 9 órakor a nép-egészségügyi kiállítás megnyitása a központi elemi iskolában. Megnyitó beszédet tartja: Czobor Mátyás polgármester. Utána a kiállítás megtekintése. 4. Fél 10 órakor tábori mise és szentbeszéd a „Szentháromság”-térén, tartja Pehm József esperes-plébános. Szentmise alatt közreműködnek az összes dalárdák. 5. Kivonulás az elesett hősök emlékoszlopához, hol a következő ünnepély tolykik le: a) „Hiszekegy” Éneklí az összdalárdák énekkara, b) ünnepi beszéd. Tartja: Dr. Csák Károly megyei fő-ügyész, c) Hubert „Szabadság dala.” Előadja a Körmenti Daloskör, d) az emlékoszlop átadása a volt 6 honv. huszárczred részéről, e) az emlékoszlop átvétele a város nevében, f) a lelkészek imája az elesett hőskért, g) Szózat. Éneklí az összdalárdák énekkara. 6. D. u. 4 órakor az előbaba-kiállítás megnyitása a központi ovoda Wlassits-utcai helyiségében. A kiállítást megnyitja: Dr. Németh János vezető-orvos. 7. D. u. fél 6 órakor a második vetített képes előadás a Mozi helyiségében és Dr. Duzár József egyetemi tanársegéd előadása. 8. Este fél 9 órakor a dalosünnepély megkezdése az Arany Bányás kerthelyiségében (kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben.) A dalosünnepélyen résztvesznek: a) a Zalaegerszegi Polgári Daloskör, b) a Zalaegerszegi Kat. Legényegylet Dalárdája, d) a Zalaegerszegi Főiskolai Szövetség Dalárdája, d) a Zalaegerszegi Egyházi Zeneegyesület Dalárdája, e) a Szombathelyi Daloskör, f) a Körmenti Daloskör, g) a Keszthelyi Iparos Dalkör, h) a Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör Dalárdája. A kiállítás nyitva marad 27-éig, naponta 8-12 és d. u. 3-7-ig. A kiállítás belépődíja 10 K, tanulóknak 5 K, a mozi megtekintése ingyenes. A dalosünnepélyre személyjegyek 50 K-ért, családjegy (4 személyre) 150 K-ért előre válthatók Pál és Indra divatárkereskedésében, a „Zrinyi” könyvkereskedésben és a Kuliffay-drogériában. Tekintettel a nemes és humanus célra, melyet a kiállítás szolgál, akar, felülvezetéseket szívesen fogad és hirtalpig nyugtáz a kiállítás és ünnepély vezetősége.

— A zalaegerszegi kereskedők hazafiasságot mutatnak az árdragulás kérdésében. Ebben az ügyben a Kereskedelmi kör elnöke, Löwenstein Ignac gyűlést hívott össze a napokban, s meghívta ide a közös értekezletre a polgármestert, a rendőrkapitányt és az árvizsgáló bizottságot is. Löwenstein elnök örömmel jelzi, hogy Czobor polgármester meg is jelent, de sajnálja, hogy a rendőrség és árvizsgáló bizottság nem képviseltette magát. Az értekezleten elmondják, hogy a zalaegerszegi kereskedők, de általában is a kiskereskedők nem hibáztathatók és nem is vádolhatók hazafiassággal az árdragulás ügyében, mert ő tőlük nem függ a drágulás, hanem függ inkább a nagykereskedőktől, a gyárosoktól és különösen a kartellektől. Előadják, hogy amikor jött a hír, hogy meg kell állítani az árak emelkedését, ők a zalaegerszegi kereskedők, még a régi, drágán vásárolt készleteknek is egy részét már leszállított árban adják és határozatot hoztak, hogy ők maguk fognak örködni afelett, hogy saját körükben rendtelenség és kapzsiság ne üsse fel a fejt, hogy ők maguk fogják feljelenteni, aki közülük megfélemedne a szolidaritásról s kapzsimódon csinálna szabálytalan árakat. — Megjegyezzük erre, hogy ilyen elvekkel s ilyen elveknek s megvalósításaival lehet egységes és egészséges polgári életet emi.

— 130 waggon búzát és 651 waggon rozsot kell beszállítani a zalaegerszegi vámmalmoknak. A közlelmezési miniszter a zalaegerszegi vámmalmok terhére 130 waggon búza és 651 waggon rozs kontingenst állapított meg. E tárgyban csütörtökön az alispán elnökelete alatt a közlelmezési bizottság ülést tartott és a kontingenst az egyes járások között szétosztotta.

— Szent István király koronázásának 921 évi évfordulóján augusztus 15-én emlékeztül az erdélyiek diákuzsonát rendeztek az Emke kollegium éttermében Budapesten. Az összejövetelen az első koronázás idei évforduló napján, megemlékeztek a mi szent királyunkról István királyról, aki Jézus Krisztusnak földi helytartójától kapta a szent koronát; e koronához annyi szent emlék fűződik s ez oly drága ereklye, melynek értéke megmérhetetlen. Ilyen drága kincset a föld egyetlen nemzete sem képes felmutatni. Romlott hazánk szegény magyarjaiba e drága, szent talizmán leheli a bűvös erkölcsi erőt, mely a magyarok millióinak összetartásához vezet s amely olyan szívós munkára ösztönöz, mellyel megmutatjuk, hogy a magyar nép megint nagy lesz méltó régi jó híréhez.

— A Nagybaldogasszony napi vasvári bucsu, tegnapelőtt, kedden, mint évenként szokott, most is, nagy lelki készültséggel és óriási közönség jelenlétében folyt le. Mintegy negyven ezren vettek részt. A vallásosságunk s a hitbuzgóságnak emelkedését mutatja az, hogy pl. Zalaegerszegről az idén nemcsak az egyszerűbb néposztály, hanem a magasabb értelmiségnek rétegei is, férfiak és gyöngye urihölgyek is vállalkoztak a fáradságos gyalog utra Vasvárig és vissza. A ragyogó idő egyfelől kedvezett, de másfelől a nagy hőség próbára tette a gyöngébb testű de erős lelkű vállalkozókat. Ez alkalommal gyönyörű könyörgéseket lehetett hallani Magyarországon integritásáért és felajánlást a Boldogságos Szűznek.

— „Vitéz.” Sokat jelent nekünk ez a szó, ez a fogalom. Benne van ebben a testi erő, a lelki derékség és minden nemesség. Magyar katonák! akik voltak és akik lesztek, figyeljétek. Itt most csupán okmányyszerűleg feljegyezzük, hogy e hónapnak 15-én, Nagybaldogasszony napján a Szent Margit szigeten nemzeti ünnepéssel Nagyhányai Vitéz Horthy Miklós, aki egyúttal az ország kormányzója is, a vitézek főkapitánya, *Vitézzé ütött 727 hős magyart.* Ezek között 342 tiszt van és 385 legénységbeli. *Tavaly 204 hős magyart* avattak Vitézzé: 61 tisztet és 143 legénységbelit. Összesen 931 magyart. Evvel a kitüntetéssel földbirtok adományozás is jár. Büszkesége legyen ennek a megnyomorított kis országnak és nemzetnek, hogy evvel ő szebben megjutalmazza és kitünteti az ő hőseit, mint a gazdag nemzetek. Kilencszázharmincegy Vitéz magyar! Bizonyára vagytok többen is még, akiknek kötelesekétek, hogy akár gyermekeitekkel és unokáitokkal együtt a megiejezt és megcsufolt háromszintű lobogónkat újra felemelitek, fölemelitek és föltartjátok, föl a magasra, „Egész világ hadd láthassa.”

— Az Aranykönyv. A zalaegerszegi jó cserkészfiúk, amint észrevették, hogy a Csány szoborbizottság szándékszik felfektetni egy Aranykönyvet arra a célra, hogy az ezer koronás adakozók abba írják nevüket örök emlékül: azonnal hozzáláttak s készítettek egy csinos Aranykönyvet a bizottság számára. Mert meg kell jegyezni, hogy a zalaegerszegi cserkészfiúk egyéb jó foglalkozások mellett nyugalmas óráikban könyvkötéssel is foglalkoznak. A csinos könyvet hazafiasságból készítették, csupán a saját pénzkidásaikat számították fel. — A könyv a szoborbizottság titkáránál van (Zalaegerszeg, Wlasicz utca 8) s a jelentkezőket üdvözléssel várja. Elég érdekes lesz, hogy ki írja nevét az első szám után. Az ezredik szám pedig érdekessége mellett értékes is lesz, mert aki majd oda írja a nevét az befejezendő a gyűjtést, amely gyűjtésnek a kettős korszaka szintén nem érdektelen.

— A hősi halottak emlékűnnepe Balatonlellén. Nagy ünnepséggel leplezték le Balatonlellén a világháború 25 hősi halottjának emlékére felállított emléktáblát. Az ünnepségen Gaál Oszton mondott emlékbeszédet. A közönség ez alkalomból táviratilag üdvözölte a kormányt, József főherceget és Beliliska honvédelmi minisztert.

— 1 millió 700 ezer koronáért kelt el egy kisbéri csikó. A magyar lötenyészítés telivér csikóinak alagi árverésén, melyről az idén a németek és olaszok távolmaradtak, a kisbéri állami ménésnek egy lovát egy millió 700 ezer koronáért árverezték el. Összesen 22 állatot 11 millió 65 ezer koronáért adták el. Átlagosan tehát csaknem 503 ezer koronáért darabonként.

— Az Akarat szövetkezet választmányi gyűlést tartott tegnapelőtt Kosárszky József elnökkel. Az értekezleten jelen volt Dr. Gyórfy Lajos tanár is, kit a budapesti központ küldött ki tájékoztatónak. Résztvétel vették jegyzőkönyvbe, hogy Budaházy S. buzgó elnök, időközben meghalt. A következő alkalommal a közgyűlés fogja megválasztani az új tisztviselőket. Gyórfy előadta, hogy az Akarat tagjai a tagsági díjakat nem fizették még be olyan mértékben, hogy a házépítéseket erre alapíthatná a szövetkezet. Ezért most a kormánnyal van alkudozásba, hogy erre a célra mintegy 100 millió kölcsönt kapjon az állami pénztárból. Az eredményre van remény. Az építkezési kormánybiztos most arról tanácskozik a miniszteriumban, hogy a hajléktalan tisztviselők számára építendő házakat az illető tisztviselőknél tulajdonába engediék e át amortizációs kölcsönrel, vagy pedig maradjanak az állam tulajdonában s a tisztviselők csak megfelelő bért fizessenek. A két mód közül akármelyik jó megoldás lesz s remény van rá, hogy az építkezést nemsokára meg fogják kezdeni.

— Drágulás a hírlapok körül is. A Nagykanizsán megjelenő *Zala és Zalai Közöny* társaink olvasó közönségeiknek tudtul adják, hogy a munkásbérek ujabban majdnem negyven százalékkal emelkedtek s felette drága a papír is, s ezek a lapkiadást telette megnehezítik, ők azonban nem hártják ugyan át ezt a terhet a közönségre mindjárt közvetlenül, de kénytelenek kevesbeteit a papiranyag fogyasztást s így az eddigi négy oldal helyett naponként két oldalos hírlapot adnak az olvasóközönségnek. Hírlap kollegáinknak teljesen igazuk van. A különös az, hogy most a hatóságok megakarják állítani a drágulást s némely dolgok mégis drágulnak, mint pl. a munkásbérek is.

— Magán és javítóvizsgák a zalamegyei polgári iskolákban. A vármegyei kir. felfelügyelőség a megyében levő polgári iskolák javító és magánvizsgálatait következőképpen tűzte ki: A keszthelyi polg. leányiskolában és a tapolcai polg. leányiskolában aug 29; a tapolcai polg. fiúiskolában és a nagykanizsai polg. leányiskolában aug. 30; a zalaegerszegi polg. leányiskolában, a balatonfüredi polg. fiúiskolában és a nagykanizsai polg. fiúiskolában aug. 31.

— Tiszteletdíjak a dalárdák számára. Az aug. 20-i ünnepélyen résztvevő dalárdák számára igen szép tiszteletdíjakat ajánlottak fel a magánosok és a város. Az előjelek szerint az ünnepségek igen szép sikerrel végződnek. Az intézőség kéri a város lakosságát, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az ünnepségeken. A kiállítás bizottságai minden dicsőreget megérdemelnek nagy tudással és lelkesedéssel végzett munkájukért.

UJ KÖNYVEK!

COURTS-MAHLER:
Összes eddig megjelent művel.

CLAUDE ANET:
És rang a föld . . .

TOLSZTOJ:
Ifjuságom regénye

MAUPASSANT:
Balkézről
Erős mint a halál

FERENCZI SÁRI:
Estétől hajnalig

LAURISIN LAJOS:
Alkonyi mesék (Költemények.)

PARKAS PÁL:
A láthatatlan Imám keze

PEKÁR GYULA:
Natalom

s minden egyéb könyv és zenemű-
ujdonság kapható és megrendelhető

KAKAS ÁGOSTON

könyv-, papir- és írószerkereskedésben
Zalaegerszeg. Telefon 131. sz.

— Az oláh világból kaptuk azt a hírt, hogy Oróf Zichy Rubido követünk tiltakozott Bukarestben az oláh kormány tulkapásai ellen. Az oláh kormány ugyanis az Erdélyben levő magyar földbirtokokat kisajátítja, s nem tekint arra, hogy a földtulajdonos oláh polgáré, vagy nem. Ez ellen tiltakozik a magyar követ a magyar kormány nevében. — Az oláh ugyanis ily *hajszálnyi* különbségekre nem tekint, hogy vajjon kisajátítás é, megvásárlás é, vagy elfoglalás? — Fogós kérdés: mi eredménye lesz az ellenvetésnek? Az erdélyi magyaroknak keserű hangulata szerint — semmi.

SPORT.

Aug. 20-i athletikai verseny. A nagy nép-
ünnepély egyik számottevő programja lesz. A Move-ZSE pályán napok óta már élénk sportélet folyik. Készülnek athletáink megmutatni, hogy még nem puhultak el teljesen, testüket edzik, hogy esetleg azzal a régi magyar hont visszazerezzék. Erre a nyilvános athletikai versenyre már szép számú nevezések történtek, s amint halljuk a Főiskolások is teljes gárdával résztvesznek. Aki érez magában valamelyik versenyszámhoz erőt, vagy ügyességet, avagy kitartást, lépjen a porondra küzdeni, mert a sportolásban nemcsak az élvezetet, szórakozást, hanem a kötelelességtudást is kell nézni. A verseny számára való nevezéseket dr. Árvay intézőnél lehet beadni. A versenyszámok: 100, 200, 400, 800, 1500 méteres síkfutás, magasugrás, magasugrás ruddal, távolugrás, súlydobás, diszkoszvetés és 4×100 méteres staféta, rudugrás.

Nagykanizsa—Zalaegerszeg 7:0, félidő 5:0. Vasárnap játszódtott le zsufoit nézőtér előtt a városközi futballverseny. A kanizsaiak fúrge játékkal s technikájukkal már eleve biztosították maguknak a győzelmet. Mindjárt az első percben a jobbszélsőjük révén gólt érnek el, melyet kevés időközönként még négyvel szaporítanak a bíró hibájából kifolyólag, mert három gól tisztí ofsiede helyzetből esett. A második félidőben esett két gól közül az egyik tizenegyesből, a másik Kornerrugásból a balszélső révén került a hálóba. A helybeli csapat okultalott a vereségen, amennyiben labdastoppolás s erős rámenő játék nélkül futballt nem lehet játszani. Az egész csapatban e két nagy hiba volt. Különösen az új centerhalf már az elején kifulladt s az iramot nem bírva, nagyon elősegítette a vereséget. Bácsai a kapott gólokat nem védhette és különben is volt egy pár bravuros védése. Szakál és Tivolt mutattak jobb formát. Az ellenfél csapatában a jobbszélső, a centerhalf különösen a fejeléseivel tűnt ki. A bíró itélkezése kifogás alá esik, amennyiben igen határozatlanul, át nem tekintően s bemonadás után bíráskodott. Sok ofsiede helyzetet nézett el, ami el is kedvetlenítette a helybeli csapatot. A vereség ne kedvetlenítsen el senkit se, mert inkább verjen meg bennünk Kanizsa, sem hogy Túrjét verjük mi. Csak erősebb csapattól tanulhatunk.

Kövérek—Soványak 2:1 (2:0). Nagy Boldogasszony ünnepén folyt le elég szép számú közönség előtt e két csapat küzdelme. A kövérek tultáplálkozásuk ellenére is erős iramban indítanak ostromot s szinte odaszegeznek haragos ellenfelüket a kapuhoz. Két szép gólt el is érnek. A soványak az elért gólt tizenegyesből rugják. Bíró első félidőben Billi, másodikban Szaksz. Billi rosszul bíráskodott, mert tudott, Szaksz kevés hozzáértéssel kitűnően állta meg a helyét.

27 holdas kisbirtok

(szántó, szőlő, rét, gyümölcsös, konyhakert és szép lakás) szabadkézből eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban

Fűszer vagy vegyes kereskedői segéd állást keresek helyben vagy vidéken
Ferentzy István Pókamalom Salomvár,

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 17.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	612—24	Prága	4775
London	7025	Stokholm	414
Newyork	1580	Sweiz	300
Berlin	145	Bécs	235
Milano	7200	Zágráb	470
Páris	12550		

Zürichben:

	Auguszt. 12.	Auguszt. 17.
a magyar korona	0 37	0 33
az osztrák korona	0 01	0 07
az osztr. bélyegz. bankjegy	0 01 ^{1/2}	—

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 17.

	Auguszt. 12.	Auguszt. 17.
	Kor.	Kor.
Búza	6250	7025
Rozs	4400	5300
Árpa	5500	6200
Zab	5600	6400
Tengeri	7000	7200
Köles	—	—
Repce	11,500	—
Korpa	3600	—

Külföldi pénzeket
(dolár, dinár stb.)

a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol

Értékpapír-tőzsdén megbízásokat
gyorsan és előnyösen teljesít

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő tér. 44 52 Telefon 38.

Épület és bútorkészítés

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 42—0

Szalay és Dankovits
épület- és bútorkészítők

ZALAEGERSZEG Femegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ALLANÓ KÉSZBÚTOR RAKTÁRI

Két középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogad gimnázium mellett lakó uricsalád. 1—2

Cím a lap kiadóhivatalában

Keresek egy bútorozott szobát

fiatalember részére Cím a kiadóban.

A győri Back-malom bizományi lisztraktára, mohai savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen 36—50

Egy házi szolgát és egy lóházból való flut tanulót felvesz
Schütz Sándor és Fia.

Ügyes munkásleányt vagy kifutó flut keres
KAKAS ABOSTON könyvnyomdája.

1876—2/1922. I. zalaegerszegi kir. törvényszék.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő okirat: 1167. számú zálogjegy a Hegyi Lajos vendéglős kaszaházi lakos által 1921. április 27-én Laub Joachim zalaegerszegi zálogüzlet tulajdonosnál zálogba elhelyezett 18 karátos férfi arany óráról, amely zálogjegynek lejáratát 1921. július 27-ike, megsemmisítése iránt az eljárást a Hegyi Lajos kaszaházi lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt beiktatását követő naptól számított 45 nap alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamatban lévő kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Zalaegerszeg, 1922. aug. 14.

Magi s. k., kir. tszéki tanácselnök.

A kiadmány hitelével: Zoltán sk., irodaigazg.

Cséplőbenzin,

Raffinált petroleum, Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj Motor olaj 24—0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg, porcellán- és lániparaktár

ZALAEGERSZÉGEN

Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Ózonnó, kőrisbogaral, kamillát (pipitén), hársfa-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerejtűvet
egy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari R. T. Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Reváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasúti menetrendje 1922 június hó 1-N.

Óra	Perc	INDULÁS		Óra	Perc	ÉRKEZÉS	
		Hova	Csatlakozik			Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalaötvő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalaötvő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics			9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érkezik. 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics			16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalaötvő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalaötvő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érkezik. 25 ⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 58	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **maotjegyirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szerzetetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Lapkiadóssága: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
MAGYARORSZÁGI HÉTENKÉNT HÁROMSZOR.
Hírlapszáma: 1. évfolyam 180 K. Egyes száma 6 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Művek egy istenben, bírák egy hazában
Művek egy isteni örök igazságban,
Művek Magyarország feltámadásában Amen.”

Emlékezetes nap Zalaegerszegen.

A mai nap ez az emlékezetes nap, 1922. augusztus 20.

Szent István királynak emléknapja, a régi dicső multnak az emléke

S emléke egyúttal annak a közelmultnak is, amelyben 358 magyar katona meghalt a hazáért. Vagyis dicsőséges multnak, de egyúttal véres és gyászos multnak fájdalmas emléke.

Zalaegerszegnek északkeleti részén van a Horthy Miklós tér, ezen a téren van egy hatalmas kőoszlop, az oszlopnak felső részén föl van írva 196 magyar honvéd huszárnak a neve, akik a nagy háboruban elestek s akik a zalaegerszegi 6 honvéd huszár ezrednek voltak a tagjai; az oszlopnak alsóbb oldalain 162 olyan magyar katonának a neve van fölírva, akik más ezredekben harcoltak, de mind zalaegerszegiek s szintén meghaltak a hazáért a nagy háboruban. Összesen 358 magyar katonának a neve és emléke van bevésve a kőbe, a jövő számára.

Vallásos szertartás és elmélkedő szónoklat jelzi ezen a napon, hogy a mű elkészült s átadatik a város polgármesterének gondozás és megőrzés végett.

Csak egy kövön 358 magyar vértanunak az emléke. Nagy temetési nap.

De félre gyász és félre bánat. Emeljük fel lelkünk bátorságát és szívünk reményét a jövőre.

A multnak fájdalmas emléke mellett itt van a jövőnek édes reménye.

Épen ez a temetési emléknap egyúttal születési és feltámadási ünnep is.

Ugy intézték a vezetők, hogy minél emlékezetesebb legyen ez a nap. Ugy intézték, hogy magyar ésszel, magyar szívvel, magyar kézzel a munkát összeszedik s fölmutatják a közönség előtt, hogy ez lásson, okuljon, tanuljon és ébredjen minél nagyobb önértetre, érezze, hogy van még magyar erő, mely alapja a jövőnek s lesz magyar erő, amely maga lesz az élet. Hat teremben rendeznek a vezetők kiállítását művészi kezek készítményeiből.

Országos emléknappá emelkedik ez a nap avval, hogy a fővárosból is többen megjelennek: képviselője van itt a Stefánia gyermekvédelmi egyesületnek is; hét városból hét daloskőr jött el s egész Zalából nagy közönség.

Nagy jelentősége van annak, hogy a kiállítást jórészt Magyar Asszonyok csinálják. Még nagyobb jelentősége van annak, hogy a kiállítás nagy részét a Stefánia országos gyermekvédő ligának helyi csoportja rendezi és foglalja el. De legszebbnek azt tarthatjuk, hogy a rendezésnek az élén a gyermekvédelmi ligának az orvosa áll. A jövő reményének az orvosa. Ugy hogy kitudnani mondani: evvel a szereplésével Dr Németh János nemcsak a napi értelemben vett betegségeknek az orvosa, hanem a beteg emberiségnek, legalább is a beteg magyarságnak az orvosa.

Am kiki hallgassa végig a nagy emléknapnak jelenségeit. Nézzen a szemével, de lásson az elméjével és szívével.

A legapróbb részletek is mutatják, hogy ez a nagy emléknap Zalaegerszegen nemcsak a multak emléke, hanem a jövőnek a reménye is.

B. Gy.

Szociális Iskolát!

IV. közlemény („A társadalom iskolája.”)

Írta: SZIRMAI GÉZA szigorló orvos.

A szociális iskola társadalmi uton való megvalósítására a legcélszerűbbnek a következő módot tartom:

1. **Megalakulás.** Kiinduló pontnak minden építésnél legcélszerűbb valami meglévő kipróbáltat fölvenni és én itt erre legmegfelelőbbnek működő társadalmi, nemzetvédelmi és tudományos egyesületeinket és intézményeinket tartom. Pontosabban meghatározva a „Társadalmi Egyesületek Szövetségét.” (TESz.)

Tehát a „TESz” felszólítja vidékenként az alátartozó legtekintélyesebb egyesületeket, hogy jelöljék ki körzetükben a legbecsültebb és legintelligensebb polgárokat, akiket egy ilyen intézmény vezetésére javaslatba lehetne hozni.

A javaslatokat mellékelni pontos életrajz, szociális és esetleg tudományos működés vázlatára alapján egy meghívott bíróság bírálja el, mely megfelelő águ tudományos intézményeink legjava erőiből lenne összeválogatva.

Az ilyen módon vidékenként kiválasztottakat a helyi egyesületek a szervezésre és vezetésre fölkerik és nekik minden tekintetben rendelkezésükre állanak.

A véglegesített vezetők most magukat környezetükből a körzet nagyságának és az igényeknek megfelelőleg kiegészítik. Minden további pótlás a hivatottság megőrzése céljából ismét az önkiegészítés alapján történik.

Ettől a pillanattól teljes az autonomia.

2. **Működés.** A működéshez szükséges tervezet a „TESz” fölkeresésre szociológiai és pedagógiai tekintélyeink készítenék és a „TESz” azt a körzeteknek megküldi. A tervezet csak irányít, de nem parancsol, hogy az egyes vidéki iskolák önálló irányu fejlődése csorbát ne szenvedjen.

a) A cooptálás után kiszemelt előadók tárgyikat saját legjobb tudásuk és hozzáértésük szerint választják, esetleges hiányok esetén a hiányos tárgykörbe inkább vendégoktatók hívandók meg más helyekről, mint hogy hozzá nem értők tartsanak kényszerelőadásokat.

Az oktatás időtartamát és beosztását mindenütt a helyi viszonyok szabják meg. Más lesz tehát az időbeosztás és a tárgykör városban mint falun, más ipari vidéken, mint földművelők közi, más intelligensebb, mint egyszerűbb közönség esetén.

b) A gyakorlati oktatás megkönnyítése a társadalmi egyesületek saját kezelésben mintáüzemeket álltanak fel a gazdaságok mellett megfelelő szociális intézményekkel.

A „TESz” országos szervezetségének segítségével tanulmányutak, látogatások szervezendők szociális intézmények, idegen üzemek megtekintésére.

c) Az iskola vezetősége gondoskodik róla, hogy a körzet jobb lapjai állandóan el legyenek látva az iskola céljainak megfelelő közleményekkel, ismertetésekkel és emellett minden épkézláb szociális gondolatnak propagandát csináljanak. Igyekszik megfelelő könyvtárt összehozni és részint saját kiadásait, részint a központtól kapott röpiratokat mentől szélesebb körben terjeszti.

d) Felvilágosításokat, ulmutatást a központ ad, mely a „TESz” és a „Tudományos Egyesületek” delegáltjaiból áll és a vidékkel állandó levelező viszonyban van.

3. **Ellenőrzés.** Az ellenőrzést a központ végzi, de a vidéki körzetek autonomiájának legtágabb érvénybentartásával.

4. **Költségvetés.** A költségeket a társadalmi egyesületek és a községek fedeznék, főleg

azonban a résztvevők és kulturbarátok önkéntes adományai, szükség esetén a körzetenként a társadalmi szervezetek által kirótt és társadalmi pressióval behajtott kulturadóbán.

Most még ezen tervezet előnyeiről szeretnék pár szóval szólni.

Ezek:

1. A legtekintélyesebb hivatottság az oktatásban a kiválogatásban a társadalmi egyesületek szerepelnek, akik az erkölcsi hivatást képviselik és a tudományos török, akiktől a tudományos hivatottság elvitathatatlan. A további kiegészítés pedig cooptatio, tehát a hivatottak utján történik.

2. A szabad fejlődés. A vidéki iskolák teljes autonomiával rendelkezve leginkább megközelelti a decentralizálás ideálját és így fejlődésük mindenütt természetesen alkalmazkodni fog a környezethez és a helyzethez, ami egyedül egészséges rendszer.

3. A versenyvágy fölkelése. A szervezetek egymástól való függetlensége hozza magával a versenyvágyat, ami még erősebb biztosítéka a jövő fokozott fejlődésnek.

4. A könnyű mozgathatóság, amely vetekszik az állam szervezetével. Hiszen rendelkezésre áll a „TESz” egyesületekben teljesen kiépített szervezete. Ezek pedig cserben nem hagyhatják, hisz mindenikük programjában benne van a nép szociális fejlesztése.

5. Szellemi kapcsolatok teremtése. Az iskola a hivatottak közt egy állandó szellemi kapcsolatot teremt, ami még előnyösebben hozzájárul egy jövőre tisztá és erős értelmi kaszt kialakulásához, amely a társadalmi egyensúly egyik fő biztosítéka.

6. Az állam tehermentesül, amikor egy szükséges intézmény költségét társadalmi uton teremti elő, ezzel szemben viszont az iskola megszabadul az államhatalom untalan bekontraktálásától, amely a mindenben kiválóan hivatástalan demokrácia tulságos érvényrejutása folytán európaszerte a kontárság legfőbb istápolója lett.

7. Előnye végül a tervezetnek, hogy benne ugyszólván teljesen biztosítottak látszik az iskola népszerűsége (amelyet egyébként is ki kell hogy vivjon szükségképpen rövidesen jelentkező áldásos hatásával) és pedig részint az alapító egyesületek népszerűségének átruházása által, részint lélektani okok miatt, mint a teljes kényszerelenség és a hozzátartozóság érzete. Hiszen a társadalom legszűkebb fokától a legmagasabbig egy így megszervezett intézményt mindenki tökéletesen a magáénak vallhat, hisz teljességgel belőlük és értük van.

Ezzel talán le is zárhatom ezt a rövid tanulmányt, amelyben Csonkamagyarország nevében igyekeztem mindenkit meggyőzni a szociális fejlődés szükségességéről, egy kis izelítőt adni a szociális iskola szerkezetéből és a megvalósítás módjaiból, csak azért, mert hiszem, hogy semmiféle munka a jóért nem hiábavaló.

Most már nem lehet más dolgom, mint kérni minden igaz magyart, hogy ha hisz nekem, dolgozzék ezért a célért, ha pedig nem, gondolkozzék olykor az elmondottakon. Ha más eredményre jut, én hiszem, hogy az is a köz javára lesz; és ha mégis végre ugyanide ér, tudom, hogy a tamásokból lesznek a legbüggőbb apostolok. Vége.

Győrtől is sztrájkolnak.

Budapest, aug. 19. Győrben 3 gyár munkásai sztrájkba léptek és minden jel arra mutat, hogy általános sztrájk tör ki a városban.

Hetenként.

— A mai sportról. —

Valami szenvedélyt jelent a sport. De nem szükséges magyarra fordítani, minden nemzetnek a tía megérti, s különösebben a testnevelésre vonatkozik.

Folytatódik ma is a régi sport az ő összes fajaival. De hozzájött még egy új, sajátos faj: angol szóval football, magyarul rugdosódás.

Vannak veiem együtt még némelyek, akik ezt a játékot nem szeretik; de a szereplő és a közönségnek 99 százaléka öröngöen szereti. Én nem azért nem szeretem, mert halálosan hasba rughatják egymást; hiszen a többi sport-ág is járhat veszedelemmel, sőt mindenkibe beleüthet a nyerkó a diványon heverészve is.

Én csak azért nem szeretem, mert nem természetes. Nem is fog ez állandóan megmaradni a sporteleiben. A sport tájáról le fog sodródni ez a fattyú hajtás, ez a betegséges kinövés, mint egyéb kinövések, mint pl. a vörösrudalom s a költészet mezején az Ady féle versírásnak a módja. Erről a rugdosódási sportról különben egyszer majd ki fogom fejteni részletesen az elvemet és véleményemet egy fejezetben.

Most csak annyit jegyzek meg róla, hogy nem szeretem.

A második megjegyzésem az, hogy ha ennek a versenyeiről olvasom a hírlapi tudósításokat, csak olvasom a betűket, de nem értem. Olyan az a tudósítás, mint egy tőzsdei jelentés, vagy egy algebrai egyenlet.

Gombamódra megsokasodtak az egyesületek és éktelen hosszadalmas a címök, így keletkeztek aztán a Move, Dove, Jove; Zse, Zte, Zue; Mak, Mek, Muk stb. rövidítések; jönnek az idegen szók: Start, Meccs, Bekk, Gól (ez talán logaritmust jelent), szörli, forti, tufti; van magyar szó is, de az műszó, s így azt sem lehet érteni: mezőny, idény, szárny, kapu, kidolgozott gól stb. aztán: 0:2, 7:0, 0:0 s így tovább.

Nincsen ebben lélek, azért nem értem én.

De van egy harmadik megjegyzésem is. Ehhez már magam szerint — értek. A zalaegerszegi csapatok versenyeznek más városok csapataival s legtöbbször megveretnek, még pedig néha 7:0 arányban. Ezt nem helyselem én. A fiam vitatkozik velem, hogy ő nem szégyenli, ha megveretik, mert ő nem a dicsőségért versenyez, hanem csupán sportból. Jól van. Ez erkölcsi szempont. S bizonyos fokig helyes. Annak idejében magam voltam, aki gyalogversenyző bajtársamat pohárköszöntőben magasztaltam, azért, hogy — legutolsónak beérkezett. Nem lehet mindenki első; nem a hírt-dicsőségért, hanem a testnevelésért versenyez stb. Sőt majdnem ötven esztendőskoromban ötven kilométert kétszer gyalogoltam Zalaegerszegről Keszthelyig egy szuszra, csupán sportból, anélkül, hogy dicsőséget kerestem volna, mert csak magam valék.

De mégis, ifju Barátaim, mikor versenyről van szó, akkor ott szükséges, hogy az ambíció, a dicsőség-vágy is szerepeljen. Ha belenyugodtok abba, hogy nem baj, ha mindig levernek is benneteket, mert csak sportból és csak tanulni akarásból versenyeztek: akkor beleévdik, rögződik a köztudatba, hogy Zalaegerszeg az utolsó. Ezt pedig ti nem akarhatjátok. Ez esetben az ellenfelet már az erkölcsi tudat is erősíti, s titeket a belenyugvás is gyöngít. Ilyen formát jelent a demoralizálásszó is. Ebbe nem szabad beleesni!

Minden nemes versenyző abban a tudatban áll ki, hogy ő győz. S ha mégsem így lesz, akkor nem szabad elkedvetlenedni, ez az eset még jobban sarkalja, még jobban készíti s még bátrabban kiáll. Másodszor, vagy harmadszor sikerül. De a háromszor nem sikerült: többször nem próbál ugyanolyan viszonyok között. Azután már nem versenyző lenne, hanem csak hézagpótló szereplő „Strohmann”. Ehhez semmi köze a virtusnak. Ifju Barátaim! ti annyi angol szót tudtok már annak az átkozott footballnak a révén. Hát tanuljátok meg azt is, mi a training. Ez azt teszi, hogy a verseny előtt legkevesebb hat hétig szakadatlanul gyakorolni készülsz, ételben, italban is mértéket tartasz, szeszes italt nem iszol stb.

Ez még arra is jó, hogy egyuttal máskor is tartózkodol a testgyöngítő italtól. Mondom, hat hétig.

Nem verseny az, ha ti a versenyt tartjátok trainingnek. A verseny ritka legyen és ünneppélyes.

Hát aztán mit mondjak még arról a birkózásról, amelyet ti így fejezték ki: 7:0, vagy pedig 0:7. Mindegy. Ti ezt versenynek tartjátok? Akkor az is verseny, ha egy huszár-örmester kiáll a porondra s birkózik egy tiz esztendősk gyermekkel. A gyermeket hétszer földhöz vágja, de a gyermek őt természetesen egyszersem vágja földhöz. Ez 7:0. S az óriási közönség ezt végig nézi. Nem gondoltok rá, hogy ez komikum? Holott azt is tudjátok, hogy a neveléses ől.

Az ellenfél felől tájékozódni kell.

A küzdelemre erősen készülni kell s a verseny ünneppélynek komolynak kell lenni.

Borbély György.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentéseit.

A Devizaközpont aug. 21-én megkezdli működését.

Budapest, aug. 18. A Devizaközpont a szervezkedési intézkedések befejezésével augusztus 21-én, hétfőn teljes mértékben megkezdli működését. A pénzügyminiszter a forgalom lebonyolításának könnyítése céljából felhatalmazta a Pénzügyi-Központot és 8 nagybankot, hogy az átmeneti időre, egyelőre szeptember 1-ig, a kétségtelenül törvényes szükséglet kiegyenlítése céljából igényelt deviza és valuta mennyiséget az igénylőknek, saját belátásuk alapján, engedélyezhessék. Az árfolyamokat, valamint a felhatalmazással el nem látott pénzügyi-tervezetknél bejelentett szükségletet a miniszteriális szakszolgálat közreműködésével a Devizaközpont clearingje fogja kielégíteni. Ezzel gondoskodás történt a külföldi utazási szükséglet akadálytalan kielégítéséről is.

A ker. szociálista munkásság ellenzi a szociálista munkások sztrájkját.

Budapest, aug. 19. A vasmunkások sztrájkja ügyében tegnap esti ülésen véglegesen állást foglalt a ker. szociálista vas és fémmunkások országos szövetségének bizalmi testülete. Megállapították, hogy a sztrájkért a felelősség elsősorban a szociáldemokrata vezetőségé, mely kétes kimenetelű bérmozgalmakba ugratta a munkásságot és helytelen taktikát követett. Határozatilag kimondták, hogy azokban az üzemekben, ahol keresztény szociálista munkások vannak túlsúlyban, nem szüntetik be a munkát, hanem követelik a béremelések folyósítását és szükséghez képesti való növelését.

Ujabb határkiigazítás Magyarország javára.

Baja, aug. 19. Hivatalos helyről nyert értesülésünk szerint augusztus 22-én Kelebia és Szabadka között újabb határkiigazítást eszközölnek Magyarország javára.

Hébelt pártot alakít.

Budapest, aug. 19. Hébelt Ede az egyházi és tanári tisztségétől a napokban megfosztott szociáldemokrata képviselő, rövidesen megfogja alakítani a magyarországi független szociálista pártot.

Eltörlik a numerus clasust?

Budapest, aug. 19. Az Egységes-Párt körében tegnap nagyon érdekes hír keringett. Arról van szó, hogy Bethlen miniszterelnök kezdeményezésére az Egységes-Párt egyik vezető tagja, alkalmasint Lers Vilmos báró, a jövő héten indítványt terjeszt a nemzetgyűlés elé a numerus clasus enyhítése, vagy eltörlése érdekében. Beszéli meg, hogy a numerus clasusot a kormány nem az ellenzék követelésére, hanem a saját kezdeményezésére kívánja módosítani. A hírt ellenőrizni még nem sikerült, annyi azonban tény, hogy a kormányhoz közelálló informátorok szerint a kormány nem zárkózik el az arányszámok felemelésétől, de a törvény teljes egészében való megszüntetése az őt támogató párt elég nagyszámu csoportja miatt nem lehetséges.

A szociáldemokrata párt állást foglalt az adójavajlatok kérdésében.

Budapest, aug. 19. A szociáldemokratapárt parlamenti frakciója pénteken értekezletet tartott az adójavajlatok kérdésében, amelyben úgy döntött, hogy a párt tagjai a vita során csaknem mind felszólalnak. További magatartásukat a körülményektől teszik függővé.

HIREK.

OLVASÓINKHOZI

A munkabérek óriási arányu emelkedése miatt elkerülhetetlenné válik árainknak felemelése. A felemelt árak csak részben fedezik azt a különbözetet, amit a béremelés és a papir drágulás okozott. Mi azonban, amíg erőnk engedi, adozatok áran is el akarjuk kerülni olvasóközönségünknek megterhelését. Egyben bejelentjük, hogy vasárnapi számunk a szokott 6 oldal helyett egy ideig 4 oldal terjedelmű lesz, mihelyt azonban enyhül a nagy papir drágaság és könnyebb lesz az újságpapir beszerzése, ismét a szokott terjedelemben jelenünk meg. Reméljük, hogy ez 2-3 szám után már bekövetkezhetik. A t. olvasó közönséget pedig arra kérjük, hogy ne vonja meg tőlünk ezután se a jóakaratu, megértő támogatását.

Augusztus 20-tól kezdve egyes szám ára 6 K. Negyedévi előfizetés 180 K.

Előfizetőink régi előfizetésük lejártáig az előbbi áron kapják lapunkat.

A „Zalavármegye” kiadóhivatala.

Naptár.

Vasárnap, augusztus 20. István király.

Napirend: 1. D. e. fél 9 órakor a kiállítás megnyitása a központi elemi iskolában.

2. D. e. fél 10 órakor tábori mise. Utána kivonulás az elesett hősök emlékoszlopához.

3. D. u. 4 órakor élőbaba kiállítás megnyitása a Wlassics-utcai központi ovodában.

4. D. u. fél 5 órakor a Move ZSE atletikai versenye.

5. D. u. fél 6 órakor vetített képes előadás az Edison-mozgóban.

6. Este fél 9 órakor a dalos-ünnepély kezdete az Arany Bárány kerthelyiségében.

Hétfő, augusztus 21. Sámuel.

Kedd, augusztus 22. Timót.

Házasság. Szombat délután tartotta esküvőjét Huhn Gyula, lapunk volt munkatársa tart. hadnagy Vrancsics Erzsikével.

Áthelyezések. Balog Endre balatonfüredi áll. polg. iskolai tanárt Szombathelyre, Bíró Sándor orosházai polg. iskolai tanárt pedig Nagykanizsára helyezte át, hasonló minőségben a vall. és közoktatástügyi miniszter.

Az augusztus 20-i ünnepeknek egyik legszebb száma lesz a dalárdák versenye a Bárány kerthelyiségében. A rendezőség jóelőre felhívja azokat, akik az előadásokat megakarják hallgatni, minél előbb váltsák meg jegyüket. Az ünnepek keretében fogja a város megvendégelni az elesett hősök árvait is. A rendezést Vöröss György, Siposs Dezső és Stefanecz Gyula vállalták magukra. A rendezőség ezúton is felhívja a közönséget arra, hogy utasításait mindenkor szó nélkül kövessék, hogy az ünnepek zavartalanul és rendben folyjanak le. Az ünnepeken a szombathelyi katonazenekar is fog szerepelni.

Tizenhárom milliárd koronával tartozunk a cseheknek. A szokot 60-70 koronás árfolyama következtében elődlott az a helyzet, hogy a magyar kereskedők nem tudják kifizetni csehországi tartozásaikat. Ugyanis még akkor szerezték be áruikat a kereskedők, amikor a szokot ára 8-10 korona volt. Amire az árulakat eladták és amire lejárában volt a cseh tartozások fizetési határideje kiderült, hogy a befolyt magyar korona összegért, még a negyedrészt sem lehet kifizetni a cseh tartozásoknak. Rendkívül sok kereskedő van érdekelve ebben az ügyben, akiknek az egész vagyonuk rámehet a fizetési kötelezettségekre, ha a csehek nem engednek követeléseikből. Amint értesülünk a kereskedők akciót indítottak, hogy a szokot tartozásokat 30-40 koronás árfolyamon egyenlíthessék ki.

— A veszprémi püspök most ünneplte papságának 25-ik évfordulóját. Dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök augusztus 15-én ünneplte pappá szentelésének 25 éves jubileumát. Ez alkalommal szülőfalujában Nagyperkátán, ahol annak idején első szentmiséjét mondta, ünnepi misét és szentbeszédet tartott. A község küldöttsége Kéri Ferenc plébános vezetésével mellette üdvözölte a főpásztort, aki meghatottan mondott köszönetet a megemlékezésért a küldöttségnek. Egyben a szegény gyermekek felruházására 50 ezer koronát, a tisztelgő Kath. Legényegyesület részére pedig 5 ezer koronát adományozott.

— A kormányzó szövegének első eredménye. Horthy kormányzó hatalmas erejű szövege, melyet a nemzethez intézett, viszhangot talált és ennek első eredményéről most vettünk hírt. Lévy Mihály nemzetgyűlési képviselő, abonyi apátplébános 5 mm. búzát ajánlott fel a kormányzó által kijelölt célra.

— Végleges határozat az alsóbagodi tanító-lakás ügyében. Az alsóbagodi tanító-lakás ügyében a járásbíráóság arra kötelezte Keller, Imár állásából elmozdított tanítót, hogy f. év szeptember 1-ig a tanító-lakást üresítse ki. Ezzel a határozattal egy rég vajudó ügy nyert befejezést.

— Magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése. A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók 38-ik vándorgyűlését Keszthelyen fogják megtartani szeptember 2--7-ig. A vándorgyűlés 2-án, szombaton este 9 órakor ismerkedési estéllyel és társasvacsorával kezdődik. Szeptember 3-án reggel Keszthely városi tekintik meg a gyűlés résztvevői, délelőtt pedig az Urániában, a város közönségének részvételével ünnepélyes megnyitó közgyűlés lesz. Az előadók között vannak Ilosvay Lajos ny. államtitkár és Heim Pál dr. egyetemi rektor. Délután 2 órakor hajókirándulás lesz Badacsonyra, este 8 órakor Helikon-est és társasvacsera a Hullámban. Szeptember 4-én reggel 9 órakor a plébánia templom megtekintése, 10 órakor a közgyűlés folytatása az Urániában, melynek főtárgya: „A radioaktivitás jelenségei természettudományi és orvosi szempontból.” Előadók: Góth Gyula dr., Rohrer László dr. egyetemi tanárok és Kolen Béla dr. a Röntgen intézet igazgatója. Délután 1 órakor kirándulás Fenékpusztára este 7 órakor pedig Bogdánffy dr. tart gazdasági előadást. Szeptember 5-én 8--10 óráig a Gazdasági Akadémia és a Balatoni Múzeum megtekintése, 10--12 óráig együttes gyűlés az Urániában, melynek főtárgya „Az örökléstan haladása és jelentősége”. Előadók: Gorka Sándor dr. és Grabner Emil dr. egyetemi tanárok. Délután 2 órakor kirándulás Hévíz-fürdőbe. Szeptember 6-án a keszthelyi kórház megtekintése, 10--12-ig együttes ülés az Urániában, melynek főtárgya: „A belső elválasztás jelenségei”. Előadók: Korányi Sándor báró és Farkas Géza dr. egyetemi tanárok. Délután 4 órakor ünnepélyes záróülés, melynek tárgyai, az elnöki megnyitó, titkári jelentés a gyűlés lefolyásáról, Lenhossék Mihály dr. egyetemi tanár előadása és az elnöki bezáró. Este 7 órakor Lovassy Sándor dr. főtanácsos tart előadást a balatonvidéki ragadozómadarakról. A vándorgyűlésre érkező tagok a Gazdasági Akadémiában minden szükséges felvilágosítást megkaphatnak. A vándorgyűlés iránt országsszerte nagy az érdeklődés. Az utolsó vándorgyűlés 1912-ben, a háború előtt volt. Keszthely város vezetősége és Thassy Gábor megyei főorvos mindent elkövetnek, hogy a gyűlés tagjai jól érezzék magukat és kellemes emlékeket vigyenek magukkal Keszthely vidékéről.

Sport. Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja atletikai versenyt a Move ZSE a Főiskolás csapat és számos helybeli versenyző közreműködésével. A versenyszámok 100, 200, 400, 800 és 1500 méteres futó számokból, stafétafutásból és súly, diszkosz, gerelydobásból, magas és távolugráshól állanak.

— Nemes szívű adomány. Németh Ágoston szepetki lakos a vadászfegyver árát 6000 koronát a zalaegerszegi Szent Antal szegényeknek elosztására adományozta. Ugyancsak N. N. a zalaegerszegi Ipartestületnek az elagott iparosok alapja javára 1000 koronát adományozott.

— Pécs ünneplő felszabadulásának első évfordulóját. Pécs városának polgársága a honvédehlyőrséggel, valamint a társadalom minden rétegének bevonásával, kellő fényvel ünnepeli meg augusztus 19- és 20-án a városnak az ellenséges szerb megszállás alól való felszabadulását és a nemzeti hadsereg Pécsre való bevonulásának egy éves évfordulóját. Az ünnepségeken Baranyamegye minden részéről küldöttségek jelennek meg, hogy résztvegyenek a szenvedések elmúltával az örömnünnepben. A város lobogódiszba öltözik és így fogadja a városba érkező vendégeket. Ezt az alkalmat használták fel a dunántúli újságírók, hogy megalakítsák az ünnepségek napján a Dunántúli Újságírók Egyesületét, melyben az összes keresztény lapok képviseltetik magukat.

— Hébelt képviselőt megfosztották állásától. Napokban ítélkezett Miskolcon az ágostai egyházi vármegyék törvényszéke Hébelt Ede dr. nemzetgyűlési képviselő, jogakadémiai tanár fegyelmi ügyében. Rövid tanácskozás után az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint az egyházi alkotmány szakaszai alapján a törvényszék Hébelt Ede dr.-t, a kommunizmus alatti magatartásáért egyházi és iskolai állásától megfosztja és a fegyelmi eljárás során felmerült költségekben elmarasztalja.

— Hibaigazítás. Mult számunk címlapjában a folyó szám tévedésből 58-al lett jelezve 57 helyett, amit ezennel helyreigazítunk.

— Beiratások a budapesti egyetemen. A Pázmány Tudomány Egyetemen a beiratások és beiratások az 1922-23 tanév első felére szeptember 1-én kezdődnek és bezárólag szept. 21-ig tartanak. A folytatólagosan iratott tandíj-fizető hallgatók legkésőbb szeptember 8-ig tartoznak beiratkozni, a tandíjmentességért folyamodó ugyanilyen hallgatók pedig szept. 11, 12, 13-án iratkozhatnak be. Az újonnan iratott, vagy felvett hallgatók közül a tandíj-fizetők szeptember 9-től 18-ig, a tandíjmentességért folyamodók pedig 19-től 21-ig iratkozhatnak be. Az előadások szeptember 22-én kezdődnek.

— A vasuti tarifaemelés augusztus 19-én, szombaton lépett életbe. Az utóbbi napokban beérkezett vonatok a szokottnál is zsúfoltabban indultak és érkeztek, mert aki lehetett, még az eddigi olcsó tarifa szerint akarta a jegyét megváltani. A tarifaemelés 10 milliárdot hoz a MÁV-nak és ezt a hatalmas összeget a közönségnek kell megfizetni; legjobban a szegényebb osztályok érzik meg ezt is. Szombat éjjeltől kezdve a személyvonali menetdíjak 100 %-al, a gyorsvonatok 120 %-al, az expresszárú szállítási díjai 150 %-al drágulnak. A személy és vegyesvonatok menetdíja: 1-5 kilométerig: I. osztály 48, II. osztály 24, III. osztály 12 és IV. osztály 10 korona; 6-10 kilométerig: 60, 36, 16, 12; 11-15 kilométerig: 72, 48, 22, 18; 16-20 kilométerig: 96, 60, 32, 24; 21-27 kilométerig: 144, 84, 44, 34; 28-30 kilométerig: 192, 108, 64, 48; 31-40 kilométerig: 252, 144, 84, 72; 41-50 kilométerig: 324, 192, 108, 84 és így arányosan tovább. Gyorsvonatoknál: 1-40 kilométerig: I. oszt. 396, II. oszt. 237, III. oszt. 158; 41-50 kilométerig: I. 515, II. 304, III. 211; 51-60 kilométerig: I. 594, II. 356, III. 251; 61-70 kilométerig: I. 713, II. 422, III. 290; 71-80 kilométerig: I. 805, II. 475, III. 330; 91-100 kilométerig: I. 1016, II. 594, III. 409. Százkilométernél nagyobb távolságra szóló menetdíjak hasonló arányban emelkednek.

— Törvényszék. Szauer Ignác kereskedősegéd többrendbeli csalás és sikkasztással vádolva került a törvényszék elé. Kondor Ferenc szombathelyi kereskedőtől nagymennyiségű árut vett át bizományba és az érte járó pénzt elköltötte. A bíróság ezért másfél évi börtönrre ítélte.

— Talált kulcs. A Deák Ferenc-téren egy kulcs találtatott. Igazolt tulajdonosa az államrendőrkapitányságon átveheti.

**Jó rakettet
vennék kéz alatt.**
Cím megtudható a lap kiadóhivatalában.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 19.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	632	Prága	47
London	7250	Stockholm	428
Newyork	1620	Sveiz	309
Berlin	150	Bécs	200
Milano	73	Zágráb	—
Páris	130		

Zürichben:

a magyar korona	— — —	0.33	0.33
az osztrák korona	— — —	0.07	0.00 ^{2/3}
az osztr. bélyegz. bankjegy	—	—	0.00 ^{3/4}

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 19.

	Auguszt. 17.	Auguszt. 19.
	Kor.	Kor.
Búza	7025	7150
Rozs	5300	5200
Árpa	6200	6150
Zab	6400	6150
Tengeri	7200	7525
Köles	—	—
Repce	—	—
Korpa	—	—

Külföldi pénzeket (dollárt, dinárt stb.)

a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol

Értékpapír-tőzsdai megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 45-52 Telefon 38.

STELLA sütőpor
vanillincukor
puddingpor
salicyl

6-12

Gyár: Budapest, VII. Rottenbillet-u. 46.
Lessive-Phenix mosópor vezérképviselő.

ÚJ KÖNYVEK!

COURTS-MAHLER:

Összes eddig megjelent művel.

CLAUDE ANET:

És reng a föld . . .

TOLSZTOJ:

Ifjuságom regénye

MAUPASSANT:

Balkézről
Erős mint a halál

FERENCZI SÁRI:

Estétől hajnalig

LAURISIN LAJOS:

Aikonyi mesék (Költemények.)

FARKAS PÁL:

A láthatatlan Imám keze

PEKÁR GYULA:

Hatalom

s minden egyéb könyv és zenemű-
ajándék kapható és megrendelhető

KAKAS ÁGOSTON

könyv-, papír- és írószerkereskedésben
Zalaegerszeg. Telefon 131. sz.

A győri Back-malom bizo-
mányi lisztraktára, mohai
savanyuvíz, összes fűszer,
rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

37-50

MAGYAR FIAT MŰVEK R. T.

zala- és somogyvármegyei képviselősege,

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T.

A Tauril bizományi gumiraktára, autó- és
motorbenzin, autó- és hengerolaj árusítása
nagyban és kicsinyben. — A D. K. W.
kisegítő biciklimotorok eladása, személy-
és teherautó, tracteur, motorek eladás.

Autók garagirozása.

Teheráru fuvarozás.

Iroda: Erzsébet-tér. Köztisztviselői barakk-épület.
Telefon 359.

Igazgatóság: Fő-ut. Bazar-épület. Telefon 358.

Garage: Tárház-utca. Távirati cím: Autóforgalmi.
11-0

Két középiskolai tanulót
teljes ellátásra
elfogad gimnázium mellett
lakó uricsalád.

Cím a lap kiadóhivatalában

HANGSZEREK. ZONGORÁK. GRAMOFONOK.

Minden hangszert
állományunkban tartunk

STERNBERG

Budapest. Rákóczi-ut. 60/c. számu saját palotájában

Irja meg azonnal, hogy mely hangszere van
szüksége és mi arrol ártalannul küldünk árajánlatot,
ha ezen újságra hivatkozik. Javítandó hangszereit
küldje postán gyárunkba, jutányosan újalakítjuk.
Gramofontulajdonosoknak legújabb hanglemezekről
tárgyon és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket

**Ügyes munkásieányt
vagy klfutó fiut keres**

KAKAS ÁGOSTON könyvnyomdája.

**Egy háziszolgát és
egy ióházból való
fiut tanulóul felvesz**
Schütz Sándor és Fia.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 43-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Farnegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁR!

**Cséplő-
benzin,**

**Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,**

**Cséplőgép olaj
Motor olaj** 25-0

a legjobb minőségben. a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

HEINRICH W. és L.

űvegezési vállalat, űvegáru, táblaűveg,
porcellán-és lámparaktár

ZALAEGRSZÉGEN

Készítünk épületűvegezést,
képkeretezést, űvegtető-
javítást és minden e szakmába
vágó munkát úgy helyben mint
vidéken. Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Mint a



9-10

Friedlaender Emanuel Co. berlini cég

vezérképviselője azonnal szállíthatunk

I-a porosz kőszenet és kokszt

bármely állomásra direkt a bányákból és
kokszművekből, sürgősebb esetekben
pedig szombathelyi raktárunkból bármily
nagy tételben, vagy kis mennyiségben is.

Weiss Sámuel

építkezési és tüzelőanyag nagykereskedő
Szombathely. Telefon 121 és 135.

Sürgőnycim: WEISS szénkereskedő.

Őnyarozsot, kőrisbogarat, kamillát (pipitert), hársta-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
egy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari R. T.
Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Császl)-ntoa 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 junius hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalalövő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics		9 24	9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érkezik. 1720. Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics		16 26	16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalalövő	Kőrmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érkezik. 250. Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyi irodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szereztetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomatott hely R. utóda Kakas Agoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 131. szám

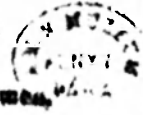
ZALAVÁRMEGYE

Felolős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptalálósos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság.

TÁRSASÁGI ÉS POLITIKAI LAP
REGISZTRÁLT NYELVÉNY KÖZÖSSÉG
Hírlapozás: 1. évfolyam 180 K. Egyes szám 6 K

Szerkesztőség Kistaludny-n. 8. Telefon 182 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Hírek egy laponban, hírek egy hasábon
Hírek egy levelet órák igazságban.
Hírek Magyarország feltámadásában



Az aug. 20-i nagy ünnepségek.

Az ünnepségek lefolyása. — A Stefánia szövetség kiállítása. — Ünneplő a hősök emlékoszlopánál.

Jeleztük már, hogy minő részekből áll. Legkiemelkedőbb természetesen a háború halottainak ünnepe. Az itt megjelent emberek sokasága megközelíti a tízezeret. A városnak sok vendégje volt mindenfelől. Itt volt gróf Batthyány Pálné palini Inkey Valéria Öméltsága, aki minden közmívelődési mozzanatnál előjár s minden lépésén a jótékonyosság áldása fakad. A honvédelmi minisztert Bugsch Aladár ezredes képviselte. A 6. h. h. ezredből a következők voltak: Jármó Elemér tábornok, Jankovich László és Öhrge Viktor ezredek, Tökéssy János őrnagy, Podmanický Péter, Lovass Zoltán, Muzsik Olivér, Gaál Jenő, Dr. Tarányi Ferenc, Kristofits János, Lukács Károly, Lovász György, Monspart István, Hodaszty Dénes századosok; Forszter Lajos, Staub Károly, Szilgethy Tibor, Bercsényi László, Földváry Ferenc, Schwendtner Pál, Dr. Thassy Kristóf, Bartha Lajos, vitéz Bosnyák Andor főhadnagyok.

Az összes ünnepélyek lefolyásáról a következő pontokban számolunk be. Kár, hogy az imponáló hatalmas ünnepbe egy kis törmelék is esett, kár, hogy a tiszta folyást egy kis haszontalanság zavarta. Majd okulnak abból is az emberek.

Az ünnepségek és a tudományos előadások sorrendje szombaton kezdődött. A vidékről érkezett dalárdák fogadtatására nagy számú közönség jött össze a vasútállomáson. A kiszálló dalárdistákat nagy éljenzéssel fogadta az egészségi közönség. A város nevében Czobor Mátyás polgármester üdvözölte őket szíves szavak kíséretében. Ugyanekkor volt a Mozi helyiségében az első vetített képes előadás, melyet nagyszámú közönség hallgatott végig. Merétey Sándor dr. központi propaganda főorvos a csecsemővédelem fontosságáról s a csecsemővel való helyes bánásmódról beszélt megszívlelendő dolgokat. Sajnos, hogy a szépszámu közönség között nem voltak eléggé képviselve azok, akiket legjobban érdekelhetett volna az előadás: a magyar anyák. Merétey dr. után Németh János dr. tartott előadást a csecsemő helyes táplálásáról. Előadásában rámutatott arra, hogy a csecsemők közül legtöbben a rossz, helytelen táplálkozás következtében kapott bélihurutban halnak meg. Az augusztus 20-i ünnepségek a

kiállítás megnyitásával

kezdődtek. Az elemi iskola helyiségét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők tömege. Czobor polgármester megnyitóbeszédében rámutatott a kiállítás fontosságára és kérte a város közönségét minél számosabban látogassák azt s minél számosabban vegyenek részt ezután is abban a munkában, mely a kiállítást létrehozta. A kiállítás helyiségei közül első a

népegészségügyi csoport

két terme, melynek ügyes rendezése Németh János dr. faradhatatlanságát és hozzáértését dicséri. A tanulságos képek, hasznos tanácsadók között volt a babakelengyék kiállítása, melyeket Pál és Indra cég, nemkülönben Németh Mariska állított ki. Legnagyobb elismerést keletelt az a művészi faragásu, gyönyörű oltár, mely Szalay és Dankovics és Koós iparművész, szobrász munkáját dicséri.

A női házilpar

terme zsúfolva volt a kiállított értékes, szebbnél-szebb munkák tömegével. Gyönyörűek voltak Fazekasné és tanítványainak csipkei, Orszinger Gézáné vert csipkei és Oláh Mariska kézimunkái. Feltűnő itt két tanárnak a munkája egyik Reinholz felsőkereskedelmi iskolai tanárnak a műve, mely díszes fa-faragványokból áll s tükörnek alkotja két oldalú díszét, a másik Pásztor Imre gimnáziumi tanárnak két szép szönyege. Az egész terem hangos hirdetője volt a magyar asszonyok tudásának, okosságának, leleményességének. Kíváncsok volna, ha a kiállítás Zalaegerszeg keretein túlneve igazi belviérdeku népiparrá fejlődne, melynek istápolója lehetne az eddigi kezdeményező Mansz. A

mezőgazdasági csoport

helyiségében hatalmas paradicsomokat, hagymákat, paprikákat állított ki ifj. Nyáry Kálmánné pölöskei gazdasága. Az Eszterházy herceg badacsonyi szőlőgazdasága borokat, Kovács Károly vasutas, Neuwirt keresk. isk. tanár és Társa méz és méhészeti eszközöket, a Nemzeti Hitelintézet a kezelésében levő téglagyárból jóminőségű zsindeket és téglákat, Horváth Imre szép virágállványokat, Havas kertész pedig virágokat, nagy paprikákat, paradicsomokat állított ki. Evvel nagyjából végeztünk a kiállított tárgyak felsorolásával. Örömmel tölt el bennünket az a tudat, hogy Zalavármegye ezekben a hetekben a második kiállítást produkálta, az első Keszthelyen, a másodikat pedig Zalaegerszegen. Dícséretére válik mindazoknak ez a szép kiállítás, akik akár munkájukkal, akár rendezésükkel létrehozni segítették. A legkedvesebb s tán a legzajosabb az

előbaba kiállítás

volt. Síró-rívó, egészséges, ujjakat szopogató, nagy egykedvűséggel a világháború apróságok kivirágzott kosarakban, bölcsőkben fekszenek s csodálkoztak az őket nézegető publikumon. Mind makkegészséges volt, hála az itteni viszonyoknak. Sajnos, azonban nem mindenütt állanak így a viszonyok, mint minálunk. A kidunántuli gyerekek között rá gondoltunk a pestiekre, az angolkórosokra, a rossztápláltakra. Merétey Sándor dr. megnyitójában erről beszélt. Figyelmeltette az anyákat, hogy az ő kezükben van a magyar jövő, a Nagy-Magyarország. Gondos neveléssel, hozzáértő szeretettel kell helyrehozni kipótolni azokat a világháborúban elveszett magyar milliőket, akik életerejük teljében a harctéren véreztek el. A kiállítást igen nagyszámú közönség látogatta; alig lehetett bejutni az ovoda udvarába. A kiállítás szenzációja egy magyar ruhába öltöztetett kisbaba volt, akinek pirosposztagos arca, ragyogó szemei csakugy égtek az élettől. A kiállított kisbabák mindegyike oklevelet kap.

Délután 6 órakor tartotta a Mozi helyiségében Duzár József dr. egyetemi tanársegéd előadását. Este pedig az Arany Bárány nagytermében volt a hét

dalárda varsonya.

Egymásután csendültek fel a szebbnél-szebb magyar nóták. Leglelkesebben a szombathelyi s a zalaegerszegi Egyházi Zeneegyesület dalárdáját tapsolta meg, a termet zsúfolásig megtöltő közönség Zalaegerszeg város díját a szombathelyi dalárda, Batthyány grófné díját a zalaegerszegi Egyházi Zeneegyesület, a vármegye ajándékát a körmendi daloskör nyerte meg. A keszthelyi daloskör egy tintatartót, a Főiskolások dalárdája egy ezüst dobozt kapott; a Katolikus Legényegylet a Kereskedelmi Kör, a Polgári Daloskör pedig Deutsch Hermann

ajándékát kapta. Az Egyházi Zeneegyesület egyes kara, rövid fennállását tekintve, igen szép sikert aratott. Derekasán megállta helyét a nagymúltú szombathelyi daloskörrel szemben. A szintén rövid idő óta fennálló Főiskolások dalárda is szép sikerrel énekelt.

A dalosverseny megelőzőleg a dalárdák szerenádát adtak Batthyány grófné öméltságnak, Kolbenschlager főispánnak s a város polgármesterének.

A hősök emlékűnnepe

délután 10 órakor kezdődött a Főtéren a tábori misével, melyet Pehm József esperes plebános végezt. Az előtérben a szocialis miszióknak, a csecsemő védőknek s a kongregációnak a tagjai ültek. Körben a hatóságok, nivalatok s egyesületek képviselői álltak és a volt 6. huszárezrednek mintegy 40 tisztje; köröskörül hét daloskör. Ünneplő alatt a díszszázad négy csoport-tűzet adott. Mire után az esperes beszédet tartott aug. 20-nak, s Szt. István királynak a méltóságára. Válságos helyzetben volt úgymond — akkor a magyar nemzet. Kelettől már elszakadt, de Nyugathoz még nem simulott hozzá; s elpusztult volna, ha István a keresztény vallást fel nem véteti vele. Megemlékezik elítélőleg 1514-ről és 1918-ról.

Innen a tenger tömeg szép rendben vonul végig a Batthyány-utcán a Horthy-térre. az oszlop elé, amely oszlopon 358 hős halottnak van bevésve a neve. Elsőnek Dr. Csák Károly áll a lépcsőre s mondja el tartalmas emlékbeszédét, s ebben azt az örök igazságot, hogy amíg két ember lesz a földön, mindig lesz háború, s így a katoná, a vitéz, a hős, a virtus embere mindig tiszteletet fog követelni. Szól a magyar nemzetnek katonai erényeiről, a magyar katonának a világháborúban tanúsított férfiaságáról. Széttört az országunk... Elpusztulunk? veti fel szónok a kérdést. Nem! feleli rá azonnal. Feltámadunk. Ezeknek a hősöknek csak testük pihen, lelkük, vagyis testi és lelki erejük hatványozottan él bennünk tovább.

Ezután Jármó Elemér tábornok lépett föl, aki a háborúban két évig volt parancsnoka az ezrednek. A magyar nemzet — így szól — sokszor hullatta a vérét, — a mi ezredünk méltó volt őseinkhez. Az ezredből 23 tiszt s 300 nál több legénységi harcos esett el. Megritkultunk, sokan meghaltak, de él a hit bennünk rendíthetetlenül, hogy véreinket nem engedjük a széleken rabszolgaságban kiroztatni. Hatalmas koszorút tesz a talapzatra a 6. honvédszázad nevében s az emlékoszlopot átadja a város polgármesterének gondozás és megőrzés végett.

Czobor Mátyás polgármester szintén szép és lelkes beszéd mellett átveszi a szobrot s esküvel fogadja, hogy gondját viseli és viselteti. A kőbe vésett nevek még erősebben bevésődnek sziveinkbe. A város nevében szintén nagy koszorút tesz az alapzatra.

A daloskörök az ünnepség elején, végén és közben kitűnően elkészült dallamokkal szerepeltek.

Az egyházak szerepe az emlékűnnepeim.

Az oszlop előtti műsornak a végén kellemtelenség volt. De akár az esemény közlésében, akár a vélemény nyilvánításában nehogy tévedjek egy hajszálnyit is: ezekre nézve kérdősködttem a rendezőktől, Czobor Mátyás polgármestertől, a legfőbb rendezőtől; Kutass Kálmán és Dr. Junger Mózes, érdekeltek lelkészektől, a katonaság köréből egyik ezredestől, a nagy közönségnek egyik-másik tagjától, meg magam is jelen voltam. Tanuskodnak végre a műsorok és meghívók. Nincs terségünk, hogy minden egyes u. n. „interjuvolást” közölhessek, hát

összesűrítve csak a lényét írta meg a históriának. A nyomtatott műsor szerint a városban levő három egyháznak a papja szerepel. A katolikus Egyháznak espereslelkésze, amint ezt már leírtam, a műsor elején szerepelt. Az evangélikus egyháznak és az izraelita hitközségnek a lelkészei pedig a sor végén áldják meg a halottak emléket. Ezt a két pontot később vették be a műsorba, s később ment ki nekik a meghívó is. De mégis megtörtént mindkét intézkedés. A két lelkész meg is jelent teljes papi ornatusban, díszpapi köntösben. De már itt a második rossz hangulat volt rájuk nézve, s föl is tűnt nekik, hogy csak megtört vendégek, de nem fogadott és nem szívesen látott vendégek. Ülőhely nem is volt számukra.

Junger lelkészt egy azazados kapacitálja, hogy ne szerepeljen. Junger végighallgatja, nem válaszol, magában habozik, mire döntson. Kutass csak az utolsó percben érkezék meg, mert már vasárnap délelőtt ez a negyedik szereplése. Megérkezvén, egyik ezredes lép hozzá s kéri, hogy ne szerepeljen. Erre Kutass lelkész határozottan föllép a lépcsőre, elmondja imáját, áldást kér a hazára és harsány hangon átkot mond mindazokra, akik viszályt keltenek Magyarországon a magyarok között. Utolsó pontnak Dr. Junger lelkész kétkedve megy, el is ér az alsó lépcsőig, a rendőrkapitány a dalárda felé szól, hogy: a Szózatot! s a lelkész felé, hogy: Ne tessék! Erre a főrabbi visszatér. A Szózatot elénekelték s az ünnepély elvégződött.

Dr. Junger elvégezhette volna a kötelességét s gondolhatta magában, hogy őt is meghallgatják, úgy mint az evangélikus lelkészt; de gondolhatta az ellenkezőjét is; egy pap inkább szelíd lelkű, mint dacos s minek provokáljon esetleges bajokat? Visszatért.

Magam a főuraknak közelében állottam s azt hallottam, hogy: Ez nem egyházi ünnepély. Én pedig erre azt mondom, hogy ez az érvelés itt most egyenlő a nullával, vagyis a semmivel.

A tömeg hangulat pedig — kivéve ebből a katonatiszteket — az, hogy a meghívott szereplőket az utolsó percben visszautasítani nem lehet, s a már megírt és kihirdetett műsört még Herkó Páter ellenére is végre kell hajtani.

Ebből az esetből nem jó nagyobb lármát csinálni, de igen jó belőle tanulni. B. Gy.

Ezekkel kapcsolatban az evangélikus lelkész ünnepély után a következő levelet küldötte Czobor polgármesterhez:

Tekintetes Polgármester Úr!

Sajnálattal kell megállapítanom és csodálkozásomat kell kifejeznem azon, hogy a f. hó 20-i ünnepélyen való cselekvő részvételről az illetékes bizottság az én meghívásom és megkérdezésem nélküli határozott. Továbbá bántón hatott rám, hogy az ünnepély előtt csak 48 órával értesítettem eme megkérdezésem nélkül elhatározott cselekvő részvételről, jóllehet köztudomású, hogy egy lelkészt vasárnap funkciói erősen kötik, kérem, hogy máskor az egész város társadalmát, tehát a zalaegerszegi protestáns egyházakat is érintő aktusra ennek képvisellete meghívassék s erkölcsi méltósága iránt tapintatosabb figyelem tanúsíttassék.

Tisztelettel Kutass Kálmán.

Czobor polgármester nem hibás az incidensért.

A polgármesternek külön felelete:

A keresk. egyesületben Löwenstein elnök kifejezte óhaját, hogy a szobornál az év. es izr. pap is mondjon misét. A polgármester azt feleli: Nagyon helyes, nagyon szívesen. Ünnep-előtti este a tisztikartól két küldöttség is megjelent nála, hogy ez kimaradjon. Czobor azt felelte: Ez már nem lehet. A műsört végrehajtjuk. A helyszínén Jármy tábornok erősen kapacitálja Czobort, hogy maradjon el az utolsó pont. Czobor erős felindultsággal feleli: Nem lehet! A műsört keresztől viszem. Erre a tábornok azt mondta: Na jól van hát. S beleegyezett. S ezek alatt a vállalkozások alatt történt a félig szereplés, félig nem szereplés, ami a tudósításban elég pontosan megvan írva. Abból látható, hogy Czobor sem polgármesteri, sem főrendezői minőségében már meg nem akadályozhatta az incidenst. Bugsch ezredes Pesten erről jelentést tesz.

Hogyan ünnepelik a menekültek Szt. István királyt.

Legtöbb szó most István királyról esik. Egyik nap koronázási évfordulója, másik, aug. 20. névnapja.

Évszázadon át csak aug. 20.-t szoktuk megünnepelni. Évenként országos zarándoklások voltak a fővárosba; bebalzsamozott szent jobbát a nagy királynak, körülhordozták s méltán csókolgatták a tömegek.

Ez a kegyeletes szép szent szertartás a római pápát kielégítetheti és az osztráknak sem árt.

Vajjon miért kellett e szent emléknapokon évenként hallgatni az adományozott kereszties koronáról s a koronázásnak nagyjelentőségéről. Hiszen a szent jobbikkézzel való egyházi szertartás a római pápának a dicsőségét csak egyháziilag emeli, de a kettős kereszties koronának ajándékozása, a megkoronázásnak európai jelentősége s ezeknek évenkénti felemlegetése a római pápának a dicsőségét európai, sőt világtörténelmileg is emeli.

Igen ám, de éppen ezt tudta jól az osztrák, hogy a magyar történelem szebb és nagyobb, mint az övé. S nem szereti a dicsőséges magyar szép koronát sem az osztrák, sem a nemzetköziség.

Az osztrák egy-egy szemöldök rántással irányította a magyar történelemnek tölemlégetését, vagy pedig itt ott az elhallgatását. Holott a magyar korona hitelességét és értékességét a szín-magyarság millióinak kiontott vére pecsételgette ezer éven át. S Európának a népei és nemzetei őszinte hálaérzettel áthatva térdet, fejet kellene hogy hajtsanak a magyar korona előtt. Gondoljanak csak Hunyádira s a Zrínyiekre.

A pápa keresztet és koronát adott Istvánnak. S ezért a köszönetet és a halált Istvánnak a nemzete róta le, még pedig a keresztény Európa előtt.

Pesti levelezőnk a következő tudósítást küldi:

Nagyboldogasszony nap volt 921 évi forduló napja, hogy 1001. évben szent István királyt megkoronázták Jézus Krisztus földi helytartójától, II. Sylvester papától nyert koronával. Ez évfordulóról kegyelettel emlékeztek meg az otthonukból kiutasított, Budapesten élő menekültek az EMKE-kollégium nagytermében tartott összejövetelükön. A megjelentek előtt a kegyeletes ünnep összehívója Kuzsok István az Országos Történelmi Ereklyemúzeum igazgatója rámutatott, hogy a magyar szent korona a földetke egyik legragább ereklyéje s egyeillen voltánál fogva legritkább szentsége. Annyi küzdelem, annyi hősiesség, annyi dicsőség s annyi kiomlott vér emléke tapadt e szent koronához, hogy minden magyar ember nemes büszkeséggel tekinthet rá. E szent korona nyújtott biztos védelmet egész Európának a kereszténység s a civilizáció terjedéséhez. E szent korona varázsa teljesen összeforrasztja nemsokára a sziveket s kitartó cselekvésre ösztönzi a nemzet minden hű fiát és leányát.

A megnyitót után az egyesület tiszteltbeli elnöke báró Balás György tábornagy osztatlan figyelem között mondott történelmi adatokban gazdag beszédet. Hangoztatta, hogy elsőrangú feladat és kötelesség a magyar szent korona jelentőségét és nagy értékét a közudatba átvinni és e tekintetben eddigi mulasztásunkat pótolni.

Szent István ezer évre előrelátással és céltudatossággal végezte szervező munkálkodását. Ezek részleteikben is azt célozták, hogy hatalmas és tüggelen állammá alakuljon ki a haza. A magyar szent korona szilárd alapja lett 1000 éves hazánknak. E nélkül eltűnt volna nemzetünk Európa térképéről. Nagy multunk eseményei, nagy elődeink cselekedetei átértéssel találjuk meg az alapot jövő alkotásainkhoz.

Ma már látjuk a mulasztásokat és bűnöket, miket szent István tanításaival szemben elkö-

vettünk; a szomorú következmények, mik négy év előtt nemzeti érzésünk kigunyolásával a nemzetköziség becsőpögtetésével, a haza fogalmának eltörlesztésével s egyéb keserű é s édes méreg beadagolásával erős tanuságok a jövőre nézve.

Nemzetünk előre-látással kell, hogy kövesse szent István irányelveit ha a második ezer év számára helyesen akarjuk hazánkat megépíteni. Megújuló taps és éljenzés követte a tábornagy magas színvonalu, tanulságos beszédét. — Kiss Kovács Rezső a jelenlétük nevében lelkes szavakkal köszönte meg a tábornagy fejtegetéseit. Az ünnep jelentőségéhez s Magyarország ujjaépítése munkájához hozzá szólt Hantz Pál Emke-kollégium igazgató, Tokaji Nagy László EGE igazgató, Tupta Géza s Nemes Lajos az Erdélyi Otthon elnöke. Az ünnepély hangulatát emelte a gyülekezet által énekelt Magyar Hiszekegy; a Szózat é: a Himnusz.

Az ünnepélyen Zalából jelen volt Finna János letenyei fősolgabíró is.

Letörlik-e a drágaságot?!

A multkori cikkünkre vonatkoztatva írják a közönség köréből. Letörlik? Vajjon kik? Micsoda isteni hatalom kellene ahhoz, hogy az emberek: termelők, fogyasztók, közvetítők mind megértsék egymást! Mert hogy egyetértés nélkül akár egyik, akár-másik osztály le tudná törni a drágaságot, azt igazán nem lehet komolyan venni, még kevésbé elhinni.

A termelő, akár földműves, akár földbirtokos, akár iparos-vállalkozó, a kereskedőt okozza a drágulásért; viszont a kereskedő a gyarost, a termelőt, az iparost szeretné felelőssé tenni. A hatóságok pedig legtöbbször szintén helytelen uton tapogatták a drágaság okait, hol a kereskedőt, hol az iparost, hol meg a földművelőt próbálják megbüntetni, de ezzel ugyan még nem segítettek a bajon.

A drágulás oka leginkább a munkátlan jövődelemben van.

A termelő és a fogyasztó közé odafurakodott a csempész; aztán a nagy jövedelem láttára felcsapott közvetítőnek a favágó, az elcsapott alkalmazott, a leszerelt katona, s mind a tisztességes kereskedő rovására hajtotta fel az árakat a hihetetlen magasságba.

Itt van például a tűzifa. Annyi a közvetítő, ugynök, megbízott, hogy a fogyasztó ezeknek a tömegetől nem is látja meg a tulajdonképeni forrást, a fának a tulajdonosát. S míg ez a sok-sok pióca hétről-hétre hajtja fel az árakat, addig sem a termelő nem jut rendes árhoz, sem a fogyasztó nem jut fához, mert a spekulánsok egész serege ül rajta, várva azt az időt, amikor még nagyobb hasznot tud kicsikarni az amugy is pörére vetkőztetett fogyasztótól. Így van ez egyéb cikkel is. Pedig ennek nem volna szabad így lenni. Ha mindnyájan komolyan akarnók a drágaságot megállítani, akkor nem szabad szóba állni a vigécek sisera hadával. A termelő ne adjon el fát, buzát gyümölcsöt s minden egyéb terméket közvetítőnek, hanem csak az arra rászoruló fogyasztónak, vagy a rendes üzlethelyiséggel és iparengedéllyel bíró kereskedőnek. Viszont a hatóság szigoruan ellenőrizze a lóto-futó, néha pöffeszkedő közvetítőket, s akit rajtacsipnek, hogy illetéktelen hasznot szerez magának, vagy nem olyan munkából él, amivel a köz javát szolgálja, irgalmatlanul tegye lehetetlenné őket.

Mihelyt megakadályozzák ezeknek az ujdonsült ugynököknek, ezeknek a közönség bőréből élőknek, a nyomor vámszedőinek a munkáját, magától megszűnik a drágaság. s--n.

A zalaszentgróti Tűzoltóegyesület ünnep.

Lélekemelő ünnepet ült tolyó hó 20-án a zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltó egyesület. Negyvenéves fennállásának jubileumi emléknapiján kegyeletes emlékezésül emléktáblát állítva a háboruban hősi halált halt tűzoltó bajtársaknak — ez alkalommal vendégül látta a város falai között a zala vármegyei tűzoltószövetséget melyen rendes közgyűlést szintén akkor tartott.

Reggel 6 órakor a szombathelyi tűzoltózenekar zenés ebresztője jelezte az emlékeztetés nap felvirradását.

Kilenc órakor tábori mise és az evangélikus templomban lefolyt istentisztelet után a tűzoltószertár falában elhelyezett emléktábla leleplezése vette kezdetét. Felvonultak a helybeli és a meghívott tűzoltóegyesületek küldöttségei — köztük a zalaegerszegi, nagykanizsai, jános-házai, mezőturi stb. — Dr. Lux Béla parancsnok vezénylete mellett.

A Himnusz eléneklése után Dr. Lux Béla vezénylőtiszt megnyitó szavakat mondott, majd Nagy István zalaistváni lelkész kegyeletes szavakban emlékezett meg az elesett bajtársokról.

Ünnepély után a zalavármegyei tűzoltószövetség ülésezett Knortzer György szöv. elnök elnöklése alatt. Majd a zalaszentgróti tűzoltóegyesület tartotta diszgyűlését — emlékezésül a 4 évtizedes multra. Dr. Mizner Antal elnök különösen kiemelte az egyesület alapítója Perényi Károly apátkanonok, Dr. Blaha Sándor államtitkár és Gaylhofer László érdemeit.

Délben a Korona szállóban banket volt, délután 3 órakor pedig minden tekintetben sikerült diszgyakorlat, mely precizitásával a szakértők elismerését mindenben kiérdemelte s megmutatta, hogy a zalaszentgróti tűzoltók nemcsak ünnepélyek rendezésében, hanem a tűzoltó munkában való kiképzés tekintetében is az elsők közt foglalnak helyet.

Mi, akik a tűzoltó intézményt mindig nagyra-becsültük, s az emberi életet és vagyont sokszor élete kockáztatásával mentő tűzoltónak mindig elismeréssel adóztunk, kívánjuk a zalaszentgróti bajtársaknak: Vivát, crescat, floreat.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

Augusztus 27-én lesz a tarpai képviselő-választás.

Budapest, aug. 22. A tarpai kerületben, ahol a választás vezetésével megbízott funkcionáriusok lemondása következtében két ízben elhalasztották a választást, augusztus 27-ére újból kitűzték.

Kibővítette a kis-ántánt a szövetségi szerződést.

Prága, aug. 21. Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint a kis-ántánt marienbadi értekezletén a bővített formában megújított szövetség-védelmi szerződés nem csupán a trianoni béke megvédésére fog irányulni, mint eddig, hanem biztosítani akarja a versaillesi, saintgermaini, neuilly és sévresi békeszerződések tiszteletben tartását. Míg tehát az eredeti szerződésben a szuverenitást csak Magyarországgal és a Habsburg dinasztiával szemben védelmezik, addig az újban valamennyi európai államra vonatkozik arra az esetre, ha ezeknek az államoknak valamelyike a kis-ántánt ellen restaurációs, vagy imperialisztikus tendenciát akar érvényesíteni.

Benes és Seipel tárgyalnak Ausztria megmentéséről.

Prága, aug. 21. Seipel dr. szövetségi kancellár Ausztria megmentéséről Prágában Benes dr. miniszterelnökkel folytatott tárgyalása ma egész napon át tartott. A tanácskozásokon főleg a két állam pénzügyminiszterei vettek részt. Benes miniszterelnök a szövetségi kancellárnak arra a kérdésére, hogy nyújt-e az osztrák kérdésnek a Népszövetség előtt való megvitatása halasztást arra, hogy az utolsó órában mégis megadják Ausztriának pénzügyi téren azokat a biztosítékokat, melyek zavartalan fennmaradását lehetővé teszik, vagy pedig már most más utra kell térni, mely abban áll, hogy valamelyik szomszéd államhoz, vagy pedig valamelyik hatalmi csoporthoz csatlakozzék, akár gazdasági, akár politikai irányban, a következő konklúzióra jutott: A Népszövetség működését nem szabad kevésbé becsülni, okvetlenül kísérletet kell tenni a reorganizációra annál is inkább, mert tudomása szerint egyes hatalmak a kérdés érdekében sikra szállanak. Más utat maga sem választana, mert a közgazdasági problémákat nem lehet kísérletekkel és hirtelenül megoldani, hanem teljes nyitósággal és a legjobb egyetértéssel. Ausztria pénzügyi és gazdasági katasztrófájának elhárí-

tása nemcsak magának Ausztriának, hanem egész Európának nagyfontosságú érdeke. Benes dr. támogatni fogja az osztrák ügyet a Népszövetségnél, valamint azoknál a hatalmaknál is, melyek érdeklődnek Ausztria helyzete iránt. Végül megbeszélték azokat a módokat, melyek cseh kölcsön gyors lebonyolítását lehetővé teszik.

HIREK.

Naptár.

Szerda, augusztus 23. B. Fülöp.
Csütörtök, augusztus 24. B. Irtalan.

Az idő. A meteorologiai intézet jelenti: Zivatarra hajló idő később megélénkülő szelekkkel, hősüllyedés.

— Halálozás. Árvay Jenő Károly felső keresk. isk. tanuló, augusztus 21-én életének 19-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése aug. 22-én d. u. 5 órakor volt.

— Gróf Batthyány Pálné — Palini Inkey Valéria Oméltósága a zalaegerszegi állami főgimnáziumban három jó tanuló számára fölajánlotta, hogy kifizeti a beiratási és egész évi tandíjait néhai Czukeller Lajos grófi titkárnak az emiékére. A nemes grófné ugyanezt tette a nagykanizsai főgimnáziumban is.

— Guillaume Árpád — altábornagy. Horthy Miklós kormányzó Guillaume Árpád szombathelyi körletparancsnokot altábornaggyá nevezte ki. Ez a kinevezés kiváló érdemeknek elismerése. A kinevezés alkalmából Szombathely város tanácsa Guillaume Árpád altábornagyot üdvözlő irattal kereste fel.

— Adomány. Szilvás Károly molnárszegéd Zalaszentivánról az elaggott iparosok alapja javára 50 koronát adományozott.

— Az inségakció előkészítő munkálatai folyamatban vannak. A bizottság megállapítja, hány munkás maradt munka nélkül és felszólítja őket közmunkák vállalására. Egyben összeírják a teljesítendő közmunkákat.

— A zalaegerszegi áll. polgári leányiskolában miniszteri rendelet folytán a beírások már f. é. augusztus 29. 30 és 31-ik napjain megtartatnak. Ezuton is felhívatalnak tehát a szülők, hogy a fenti napokon gyermekeikkel okvetlen megjelenjenek beírás céljából, mert f. évi szeptember 1-én már az iskolaév ünnepélyesen megnyitattik. Igazgatóság.

— Szoborszentelés Mikesén. Vasárnap, aug. 27-én szenteltetik fel Mikesén nagy ünnepség keretében özv. Fodor Gyuláné és családja által emeltetett fogadalmi Mária szobor. A szentelést Hajszányi Adolf novai esperes plébános végzi.

— Az a vasárnapi „incidens” homályos. Helyi lapjaink úgy értesült, hogy a katonatisztikar megelőző este kifejezte azt az óhaját, hogy az ünnepély ne legyen egyházi színezetű s ezért nem kérték föl a katolikus egyházat sem a szobornál való funkcióra. — Hiszen ez meg homályosabbá teszi a dolgot. Ebből az következtethető, hogy a másik két egyház tolatkodólag lépett fel. Pedig ez nem igaz, mert mind a kettő meg volt hívva. S mikor ez így van, akkor nagyon csudálatos, hogy az uralkodó nagy egyházat nem hívják meg s a két kis egyházat meghívják. Azonban ez a csudálatosság is elenyészik, ha egész világosan említjük meg a történetet. A való az, hogy mind a három egyházat meghívták, azzal a részletességgel, hogy a nagy Egyháznak a képviselője az ünnepélynek első pontját tölti be, mégpedig teljes istentisztelettel, tábori misével és szónoklattal, — a két kisebb Egyháznak a képviselői pedig az ünnepély utolsó pontjait töltik be rövid néhány szó-áldással. Mindezek egyttvéve sem teszik az ünnepélyt egyházi jellegűvé, sem színezetűvé. Ha valamely papnak valahol való szereplése egyházi jellegűt adna annak az ügynek, akkor az itt tartott tábori mise is már egyházi színezetűvé és jellegűvé tette volna a Hősök felavatási ünnepélyét, mert ez a tábori mise az ünnepélynek első pontja volt, csupán avval a különbséggel, hogy a tábori mise a szobor talapzatától néhány méterrel távolabbi területen történt, de a szomszédságban, a nagy templom előtt. Az „incidens”-nek az okait tehát egyebütt kell keresni, ha keresni kell.

— A Stefánia Szövetség kiállítása aug. 27-ig, vasárnapig marad nyitva.

— A szokoi magas árfolyama ártott a cseh fürdőknél. Karlsbadból írja egyik alkalmi tudósítónk, hogy ezuttal bátran elmehet mindenki a cseh világfürdőbe, mivel ott ezután mindig talál bőségesen üres szobát. Karlsbadnak 1911-ben 73 ezer fürdővendége volt, mely szám 1919-ben lepadt 13 000-re. A mostani idénynek immár csúcspontján van Karlsbad, de a szokol magas kurzusa miatt a középosztálynak le kell arról mondani, hogy Karlsbadba menjen üdülni, mivel nem bírják az iramot. Ugyanigy vagyunk Marienbad, Franzesbad, Teplitz és a többi cseh fürdővel. Mindenütt el kellett bocsátani a kiszolgáló személyzet egy részét, mivel azt foglalkoztatni nem tudták. Karlsbadban az a néhány amerikai tartja a lelket, aki dollárjaival bírja a szokol vásárlását. Amint látható, egyes országok magas valutája nagy kárára van az illető országnak.

— Rablógyilkosság Vasvárott. Borzalmas gyilkosság tartja izgalomban egész Vasvárt és a környékbeli csendőrséget. Szombaton éjjel Fürst Mór vasvári malomtulajdonos Sándor nevű 28—29 éves éves fiát, a községen kívül eső malmuk közelében ismeretlen tettesek meggyilkolták. Fürst Sándornak a nyakát teljesen elvagták úgy, hogy a fejét csak egy kis bőr tartotta a testhez. A nála levő 4000 korona pénzt, gyűrűjét, óráját a gyilkosok elrabolták.

— Villám csapott a löszeres kocsiba. Mult héten végzetes szerencsétlenség történt Cegléden. Az ottani zászlóalj éjjeli gyakorlatra készült. Lőkiserletet akartak előkészíteni és e célból szekéren a laktanyából löszert szállítottak a lötérré. Hirtelen vihar keletkezett és a villám vagy a kocsiba, vagy a kocsik közelébe vágott le, mire a löszér felrobbant. A szekér mellett haladó Sáska Ignác főhadnagy, Vörösváry Ernő hadnagy, Kis Andor alhadnagy, a borzalmas robbanás következtében a helyszínen halálukat lelték Szűcs Aladár alhadnagyot súlyos sebesülésével a kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt. Hoinis József főhadnagy és Nemes Gusztáv hadnagy, akik véletlenül a robbanás előtt leszálltak a kocsiról, csak könnyebb sebesülést szenvedtek és túl vannak a veszélyen.

— Szervezkedik a romániai katolikusok tábora. A román területen élő, milliányi katolikusok tábora megmozdult. Kolozsváron megalakították, illetve kibővítették a Katolikus Népszövetség szervezetét egész Romániára kiterjedőleg. A szervezkedő nagygyűlés a napokban folyt le a Nemzeti Színház helyiségében. A gyűlésen megjelentek: Majláth gróf, Bielik és Karácsonyi püspökök és sok világi előkelőség. A nagygyűlés megválasztotta az ideiglenes tisztikart, amelyben minden egyházmegye képviselést kapott.

— Nagy tüntetés Firenzében a női alkalmazottak ellen. Firenzéből jelentik: Több mint 2000 volt főiskolai hallgató mult szombaton gyűlést tartott, hogy a női alkalmazottak további alkalmazása ellen tüntessen. A gyűlés után a főposta elé vonultak, áttörték a katonaság kordonát és a női alkalmazottakat el akarták kergetni. Az utóbbiak között nagy pánik keletkezett. A tüntetők követelték, hogy szeptember 1-vel bocsássák el a női alkalmazottakat, ellenkező esetben támadásukat meg fogják ismételni.

SPORT.

A Move ZSE atletikai versenye. A hősök emlékünnepének napján rendezett atletikai verseny eredményei a következők: 100 m. síkfutás: I. Fáth Lajos 11.9 mp., II. Hankovszky Géza. — 200 m. síkfutás: I. Karlovits János 25.1 mp., II. Kámán János. — 400 m. síkfutás: I. Karlovits János 64.2 mp., — 800 m. síkfutás: I. Svélec Géza 2 p 26 mp., II. Zechmeister László. — 1500 m. síkfutás: I. Svélec Géza 5 p. 27 mp., II. Hankovszky Géza. — Suby-dobás: I. Dr. Árvay László 9.11 m., II. Fáth Lajos. — Diszkoszvetés: I. Dr. Árvay László 30.5 m., II. Vidóczy Tamás. — Gerelyvetés: I. Fáth Lajos 33.39 m., II. Vidóczy Tamás. — Magasugrás: I. Vidóczy Tamás 152 cm. II. Hankovszky Géza. — Távolugrás: I. Vidóczy Tamás 5.90 m., II. Hankovszky Géza. — 4x100 Staféta: I. A Move ZSE (Dr. Árvay, Fáth, Hankovszky, Karlovits) csapata.

— Találtatott. A Kisfaludy-utcában egy retikül kulcsokkal és egyéb tartalommal találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányság közigazgatási osztályánál átveheti. Ugyanott egy talált pokróc is átvehető.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 22.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	650	Prága	52
London	7475	Stockholm	433
Newyork	1700	Sweiz	317.5
Berlin	175	Bécs	200
Milano	75	Zágráb	477 1/2
Páris	133		

Zürichben:

	Auguszt. 19	Auguszt. 22
a magyar korona	0.33	0.34
az osztrák korona	0.00%	
az osztr. helyegz. bankjegy	0.00%	0.00%

Budapesti tőzsde.

Valuták:

	Augusztus 1.	Augusztus 22.
	kor. fill.	kor. fill.
Napoleon	7800	7300
Fant	8975	
Dollár	1985	1690
Francia frank	164	50
Lengyel márka		
Márka	3 03	1, 80
Lira	86	25
Leu	13	15
Cseh korona	49	60
Dinár	23	50
Svájci frank	369	
Osztrák kor.	4	2.20

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)

a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol

Értékpapír-tőzsdéi megbízásokat
gyorsan és előnyösen teljesít

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 46-52. Telefon 38

Ügyes munkásleányt
vagy kifutó flut keres
KAKAS ÁGOSTON könyvnyomdája.

Mint a  10-10

Friedlaender Emanuel Co. berlini cég
vezérképviselője azonnal szállíthatunk

I-a porosz kőszén és kokszt

bármely állomásra direkt a bányákból és kokszművekből, sürgősebb esetekben pedig szombathelyi raktárunkból bármily nagy tételben, vagy kis mennyiségben is.

Weiss Sámuel építkezési és tüzelőanyag nagykereskedő
Szombathely. Telefon 121 és 135.
Sürgőnycim: WEISS szénkereskedő.

HEINRICH W. és L. Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg, porcellán- és lámparaktár

ZALAEGERSZÉGEN

Cséplő-benzin, Raffinált petroleum, Cséplőgép olaj
Motorhengerolaj, Motor olaj 26 0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

Hirdessen a Zala vármegyében

A győri Back-malom bizományi lisztraktára, mohai savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa
nagykereskedőnél Zalaegerszegen

Épület és bútormunkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 44-0

Szalay és Dankovits
épület- és bútormunkások

ZALAEGERSZEG Fűzemunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ALLANDÓ KÉSZBÚTOR RAKTÁRI

Anyarozsot, kőrishogarat, kamillát (pipitér), hársta-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet agy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T. Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csáosi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 Junius hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalalövő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics			9 24	Celldömölk	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömölk	Győrbe érkezik. 17 ²⁰ . Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 23	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics			16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalalövő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömölk	Győrbe érkezik. 25 ⁰ . Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14	Celldömölk	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szereztetik meg: Németország Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomatott: Taly R. utóda Kakas Agoston könyvnyomdája Zalaegerszegen. Telefon 131. szám

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
HETILAP HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés: Évre 180 K. Egyes szám 6 K

Szerkesztőség Kislaludy-u. 6. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-tér 5. Telefon 131 sz.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarországi Feltámasztásban”

A drágaság és az állam.

A nemzetgyűlés drágaság-védő bizottsága és a Bethlen kormány sikeresen indították meg az akciót a százejű hidra ellen, hogy megszabdánják és leterítsék. A drágaság kezd tágitani, az élelmiszerek árából enged, a kenyeret, lisztet, zsírt és húst máris olcsóbban adja.

De hallunk aféle morajt is, hogy mi okon és jövedelmek díjtételeinek óriási magasságára és a legújabb adójavaslatokra, aminek együtt és egyenként drágító hatása lesz az áru piacon. Micsoda ellenmondás ez mondják többfelé még a nemzetgyűlés bizottságában is: egyik kézzel harcolni a drágaság ellen, a másik kézzel pedig növelni?

Nem értjük a morgókat s nem látjuk át az állítólagos ellentmondást. Mert lényeges különbség van aközött, ha az állam kénytelen növelni bevételeit és ha magánszemélyek vetnek ki polgártársaikra törvénytelen sarcot, bezsebelve rajtuk azt a piaci konjunkturák közepett, hogy a megszorultsággal visszaélhessenek.

Amint az állam maga a szuverén jogát gyakorolja és teszi közérdekből az ország és nemzet hasznára. Emitt egyesek magánérdeke és magánzsebe a mozgó elv, melynek nemében a zsarolás és uzsora kettős bűnét követik el honfitársaikon, beleütközve a közérdekebe az ország és nemzet érdekeibe.

Az államháztartás az ország háztartása és az állampolgárok a nemzet közvagyonosa. Országos és nemzeti érdek, hogy államháztartásunk egyensúlyát helyreállítsuk, a sok milliárdos költségvetési hiányt a közadókból és jövedékekből fedezni tudjuk. A pénzügyi egyensúly megerősít, hitelképessé tesz és gazdasági egyensúlyunkkal politikai értékünket is fokozni fogja. Ennek jótékony hatását pedig csakhamar érzi minden polgár és minden magánháztartás.

Amit fölemelt adókban és jövedékekben az állam elvesz az egyes polgároktól, mind ezt sokszorosan visszaadja nekik az intézmények által, melyeket csak az állam tarthat fenn a lakosság biztonsága a jogrend érdekében a közhatalom kultúra és gazdasági szervek erejével. Az állami szervezetnek meg kell adni, amire okvetlenül szüksége van, hogy életműködését folytathassa. Csonka-Magyarország magyarságát, vagyonát, épségét és jövőjét egyedül a magyar állam szervezete oltalmazza meg, ha ez is összeomlanék, nemzetünk maradványát és javait ellenséges szomszédok ejtik zsákmányul.

Ellenben amit a kapzsi magánérdek az áru piacon drágító üzelmelvel végbe visz, az a piócák és más elősídek szípolozó harapásával azonos. E parazita had a nemzet vérért szívja, maga hizik, duzzad és duskál a jólétben amire mások megnyomortásával ellenérték nélkül és munkátlantól jutott. Meg kell védenünk a közéletet e hadtól és a kártevést meg kell torolni rajta.

A Keresztény Egység táborának értekezlete.

Budapest, aug. 24. A Keresztény Egység táborá ma értekezletet tartott, amelyen Vass népjóléti miniszter bemutatja a rokkantügyről és nyomor-enyhítési akcióról készített tervezetét.

Az iparosok törekvése

Talán nem is vagyok illetéktelen, ha a magyar iparpártolásra, a magyar iparnak a fejlesztéséről szólok. Husz esztendőn át szakadatlanul izgattam ezért az eszméért. Néha talán csak ösztönből, mint az állat, mikor előre megérez valami bajt s ugat; de többször öntudatosan is izgattam a magyar műhelyek építésére, mert azt mindig tudtam, hogy az ipar második erős nagy oszlopa a nemzeti életnek.

Most mulatja a sors, mennyire igaza volt az ösztön szerinti törekvésnek; most bizonyítja a nemzeti fájdalom, mennyire jogosult volt az öntudatos izgatás.

Ugyanazt vallom ma is, amit tegnap, hogy az egyes embernek és a nemzetnek is első életszükséglete a kenyér, vagyis a földművelés; második életszükséglete a ruha és egyéb velejáró, vagyis az ipar, a műhely munkája.

A zalaegerszegi iparosok ezt az elvet vallják, amikor egy szép *felhívást* bocsátanak ki a közönség elé.

A zalaegerszegi iparosok megértik az időnek intő szavát. Ezek az értelmes és lelkes iparosok ebben a szorongatott, kínos nemzeti korszakban mind sürűbben értekeznek, tanácskoznak, gondolkodnak, mondhatnám: vívódnak a közös küzdelemben kézi munkájuk mellett elméjükben is, hogy egyfelől saját magok javára, másfelől a közös nemzeti élet javára szebb-szebb megerősítés teremtsék ebben az országban.

Jó irányu törekvésöknek ime bizonyítéka ez a szép *felhívás*, melyet itt alább közlünk, amely felhívásban tömöríteni igyekeznek a kézműiparosokat, sőt a munkátadó közönséget is; tömöríteni egy cél felé, a közös jólét felé s a közös művelődés felé.

Ez az ipartestület az ő tagjainak a kézműveiből kiállítás szándékú rendezni december 8-án.

A kiállításnak sokoldalú jó hatását, fejlesztő nemzetgazdasági célját nem szükséges magyarázni. Ismeri azt a kiállító is s a közönség is.

De van ennek a kiállítás előkészítésének egy sajátos külön jó tulajdonsága is. Azt óhajtják itt a kiállító iparosok és a testület vezetősége, hogy legyen a közönség is ösztökélője ennek a kiállításnak.

Ismeretes dolog ugyanis, hogy az embereknek nagy része, aki csak fehéti, a karácsonyi nagy ünnep alkalmával, avagy újév napján valami szép, valami kedves, értékes, néha nem értékes, de valamely emlékezetes portékát szerez, vásárol, a maga számára, vagy a családjá számára, vagy a kedvese számára. Nohát azt óhajtja a testület vezetősége, hogy mind az ilyen emberek egyfelől legyenek jó hazafiak és saját iparos polgártársainktól vásárolják azokat a portékákat, hacsak itt megszerezhetők s ne a külföldiektől, — s másfelől hogy ne várják meg azt az időt, amelyik orában éppen meg kell venni, hanem *rendeljék meg jó előre, már most*, az illető helyeken, az illető magyar iparosoktól. Legyen az ruhatele, butordarab, vagy akármely dísz tárgy.

Ebben egyszerre hármassal hasznosulunk. Az iparosmester, még inkább a fiatal segéd, vagy tanuló remekbe csinálná azt meg előre a kiállítás számára is. Öneki jó alkalom ez, hogy ki-elégítse a dicsvágyát és terjedjen a jó hírre; a megrendelő erősebb és finomabb készítményhez jut, mint a közönséges vásárlásnál; harmadszor legalább egy kicsikét kevesbitjük a külföldről való behozatalt, vagyis pártoljuk és fejlesztjük a magyar ipart. Mert ha például karácsony előtt két nappal akarok szerezni valamit, a mi iparosunk azt már nem tudja megteremteni olyan rövid idő alatt, hát akkor rohanok oda; ahol készen van, rohanok s megvásárolom a külföldön készült portékát, holott azt az én hazámia éppen olyan jól s talán még jobban és olcsóbban is megtudná csinálni.

Teljes jóindulattal serkenthetjük tehát a közönséget erre az előre való megrendelésre.

A kiállításra nézve pedig, ámbár erre a felhívás nem mutat rá, szerény véleményem az, hogy ne csak Zalaegerszegnek az iparosai, hanem a megyei többi iparosok is részt vehessenek benne. Zalaegerszeg központi város, nagyságra is legnagyobb — Kanizsát kivéve — maga az ipartestület pedig, úgy tudom, legnagyobb és legtekintélyesebb. Világosabbban szólva: a kiállítás egyelőre csak zalaegerszegi lenne s nem megyei jellegű, de a vidék iparosai részt vehetnének benne.

Akár így, akár úgy, örömmel kell üdvözlönnünk a kiállítást s a derék ipartestületet a hazafias tervében. S a már említett céllal a közönség figyelmét felhívjuk rá hazafias érzéssel.

A kibocsátott felhívást ime szövege szerint közöljük:

Felhívás.

A zalaegerszegi ipartestület folyó évi december 8-tól 17-ig tartó iparkiállítást rendez karácsonyi vásárral egybekötve. A kiállítás célja, hogy városunk iparosai bemutathassák a *magyar munkát, a magyar kézműipar fejlődését és versenyképességét*. A kiállításban való részvétellel tanúságot tesznek arról a szorgalomról, haladásról és buzgalomról, mely a magyar kézműiparnak mindig becsületet és elismerést szerzett. Az iparosság tudatában van annak, hogy csak a termelő munkától várhatja nemzetünk újraszülését és szerencsétlen országunk talpraállítását. Kiállításunkat meg akarjuk ismertetni a társadalom minden rétegével, amely még nem ismeri a békeséges, becsületes, nehéz, de eredményes munkának óriási gazdasági jelentőségét. Kiállításunk három célt szolgál: 1. szolgálja a kulturát; 2. szolgálja az iparfejlesztést, hogy iparosainkba már kora fiatalágukban belélt-hassuk a munka becsét és a munkaszeretetet; 3. sorban szolgálja a jótékonyt. A kiállítás keretében részvesznek a tanonc- és segédmunkások munkáikkal, kik kiüntetésben részesülnek; a többi kiállító pedig versenyen kívül. Azonkívül városunk iparos asszonyai és leányai sajátkezüleg készített háziipari kézimunka, játékos és egyéb díszmü-tárgyakkal vesznek részt. Felhívjuk városunknak és vidékének mélyen tisztelt közönségét, megrendeléseivel keresse fel iparosainkat, hogy az így előre megrendelt tárgyakat a kiállításban bemutathassák.

Zalaegerszeg, 1922.

Az ipartestület vezetősége.

Bujdosó Péter Őcsémhez!

Megkaptam leveledet Kedves Őcsém, melyet a Népszavában közöltél, talán azon célból, hogy a nagy nyilvánosság is lássa, hogy mi nem csinálunk utkot leveleinkből. Mivel te így írtál nekem én is így írok neked Kedves Őcsém Péter!

Mindjárt első soraid olvasásánál nagyot néztem, amikor azt olvastam, hogy nem voltál még álmodban sem milliomos. Nem értettem meg eléinte, hogy mit akarsz ezzel voltaképpen mondani. Későbbi soraid aztán megvilágították a helyzetet. Éjnye Kedves Péter Őcsém csúnyán nekem rontottál abban a levélben s azt tanácsoltad melletted kutba ugornék váltsunk egy-két szót. Hát állok elébe.

Szememre veted, hogy amolyan ötven holdas gazdálkodó milliomos mindig sirok afelett, hogy milyen nagy a drágaság, pedig annak mi voltán az okai és mi azt nem érezzük csak ti „fogyasztók”. Azok a milliók amiket úgy papíron nekem ajándékoztál jó volna, ha meglennének. Fogadom Kedves Őcsém sose sírnék neked többre a drágaság miatt. De hát te azt ott Bécsben egy kávéház asztalánál fundálhattad csak ki egy zsiros ebéd után. Megírom neked a valót, hogy lásd hogyan szerezzük meg, mi azokat a milliókat?

Nem panaszkodással kezdem. A harminc hold buza szépen hozott, majdnem kétszeres magot. Itt tehát az Isten megáldotta szorgalmunkat. Az uram és két fiam ugyancsak dolgoztak kora reggeltől, késő estig. De még estebéd után sem tértek pihenni. Én a Sárival meg a Rózsival — bizony azok már azóta eladó lányok lettek — ellátjuk a házkörüli teendőket, de az apjuk mindig mondja, hogy jó ha az állatokhoz a gazda is szól! Van két szép tehenünk, két tinók, a lőke meg a Csillag is megvannak, de már nagyon kiöregedtek szegények, pedig emlékszel milyen sokat lovagoltál rajtuk. Ezekre az állatokra az idén rossz sor vár. A nagy szárazság miatt nyolc-holdas kaszálónkon nem termett több öt szekér szénánál. A sarjura sincs kilátás. Az állatokat nem adhatjuk el, mert nem lenne trágyánk, s nem tudnánk őszire szántani. Vettünk tizenöt szekér szénát, közel egy negyedmilióba került. Buzában fizettük. Volt hat szép hizónk, júniusban orbáncban elhullott belőlük három. Ez is egy negyedmiliócska kár. Aratás után egy nagy jégzivatar jött s a gyümölcsös mögötti szőlőnköt teljesen elvette, még a levelet is lehasogatta a tőkére. A szőlő gondozásához napszamosokat fogadtunk, mert nem győztük a munkát. Egy liter borunk nem sok, de még annyi se lesz. Pedig kiadtunk munkásra, karóra, kénre, galicra többet egy negyedmiliócskánál ismét. Láthatod ebből Kedves Őcsém, hogy a munkánk, fáradságunk, mennyire függ az Ur Istentől! Egy haragos villanása a mai nagy árak mellett több, mint félmilliót vont el tőlünk, s tizenöt hold buza termésünket, mintha csak elvette volna. Gondolod magadban, maradt még tizenöt hold termés, az is egy félmilliócska! Itt is nagy tévedésben vagy, mint mindig. Mára nem kapsz egy métermázsza buzáért két pár csizmát, mint azelőtt. Pedig évente hatunknak kell lábbeli, nem kimélhetjük, mint ti az aszfalton. Csak ez felemészt tizenkét mázsza buzát. Hol van a ruha, ami a munkában tépődik, rongyolódik s nem is olyan az ma, mint volt régen. Azután tudod egy gazdaságban minden évről-évre kopik. Kell új ráf a kocsira, két hónaponként, új patkó a lovaknak, noha ma ugy veri fel a kovács, hogy egy hónapig is alig tart. Kell kasza, kapa gereblye, vasvilla, kanna s ki tudná ezeket felsorolni, amit ezelőtt apró kiadásnak neveztek, az ma ezekbe kerül. A boltosnál, az iparosnál a legkisebb pénzegység a százas. S így apránként a másik félmilliócska is kikerül s alig marad valami a következő évre. Minket is épen úgy nyom a drágaság, mint titeket. S ha te szemünkre veted az aranyparitációs buzát, én is szemedre vehetném az aranyparitáción jóval felül emelkedett ipari cikkeket, amiket ti adtok nekünk jó borsosan. Elhiszem, hogy egy autó, vagy cikornyás butor, vagy valamiféle masinéria olcsó, de azok a cikkek, melyeket minden ember használ és kénytelen megvenni jóval felül, de az aranyparitáción.

Igy gyűjtjük mi a milliókat, de nem kívánom neked, hogy te is így gyűjtsd, annyira rossz-

lelki nem vagyok. Hanem mondom neked valamit Kedves Őcsém Dolgozzatok ti is a műhelyekben, gyárakban épen úgy és annyit, mint háboru előtt, ne járjatok sokat gyűlésekre, bizalmi kupaktanácsokba, hanem használjátok fel az időt okosan munkában, akkor olcsóbb lesz minden. Azt követelni, hogy mi tartsunk el titeket olcsón, de ti rólunk lehuznátok a hetedik bört is, még se lehet valami nagy igazság, ha mindjárt szociáldemokratának is hívják titeket. Termeljelek többet. Dolgozzatok annyit, mint én a te cudarul megtámadott, oktalanul kigunyolt *nénéd.*

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentése.

....

A nemzetgyűlés ülése.

Pártolják az adójavaslatokat. — Felütötte fejét a destrukció. — A nemzeti katasztrófa idején első kötelességünk: önmagunk megismerése.

Budapest, aug. 24. Szcitovszky elnök 3. 11 órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését. Elnök jelenti, hogy Echardt Tibor megválasztása óta 30 nap múlt el, mely idő alatt a mandátum ellen panaszt nem adtak be s így Echardt megválasztott képviselőnek tekinti. Takács József sürgősségi indítványát elfogadják és az így holnap érvénybe lép.

Napirend szerint az adójavaslatok tárgyalása következik. Első felszólaló Halász Móric (egységsp.) Reflektál a tegnapi elhangzott felszólalásokra. Szijj Bálint felfogását magaévá teszi, hogy a közigazgatási halóságok tulságosan igénybe veszik a kisgazdák fogatait, holott erre a kedvezményre csak a katonaság jogosult. Kifejti, hogy a föld értékére az adózást felépíteni nem lehet. Drózdly Győző tegnapi adatairól kimutatja, hogy nem felelnek meg a tényleges viszonyoknak. A tulsó oldalról következetesen összetévesztenek két nagyon fontos fogalmat: a földbirtok és a földbirtokos adót. A nagybirtok többet jövedelmez, mint a kisbirtok. Ezután Gaál Gaszton felszólalásával foglalkozik. Érvel ellen aig tud ellenérvet felhozni és szinte kénytelen őt gondolatmenetében követni. Gaál felfogását még kiegészíti néhány szóval. Nem lehet ezért őt félreérteni, mert a kiegészített adatokat csak azért akarja felhozni, hogy a dolgokat tárgyilagosan, minden kritikán felül állva világítsa meg. A buzaadó bevezetésével kapcsolatban kívánatosnak tartana, hogy a buzaadóra térjünk át az adózás minden vonalán.

A létminimum megállapításának híve. A létminimumot a cselédkonvenció alapul vételével kívánja megállapítani. Megemlékezik arról, hogy az adójavaslatok tárgyalásánál olyan közbeszólások hangzottak el, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a destrukció ismét felütötte a fejét. A magyarságtól teljesen idegen mentalitás dolgozik itt. A nemzeti katasztrófa idején az első hazafias kötelesség önmagunk megismerése. Meg kell értenünk, hogy a kor hívó szava az, hogy ezeket a nehéz adókat elfogadjuk. Az adójavaslatokat elfogadják. A kormány iránt bizalommal viseltetik. (Taps és éljenzés a kormánypárton)

Czettler Jenő helyesli Halász azon kijelentését, hogy erős kormányra van szüksége ennek a szerencsétlen orszagnak. Szükségesnek tartja, hogy a magyar államhatalom képviselői erősen üljenek azon székből, mely őket az ország kormányzására jogosítja.

Sokszor felvetették a kérdést, mi a hivatása a pártonkívüli képviselőnek? Egészen más, mint a kormányt támogató és ellenzéki képviselőnek. A kormányt támogató képviselőnek el kell fogadni a javaslatokat, ha egyenileg nem is tartja helyesnek azokat. Az ellenzéki képviselőnek pedig bizalmatlannak kell lennie a kormány összes ténykedései iránt. Feladata, hogy a kormányt helyéről elmozdítsa.

(Lapunk zártakor az ülés még tart.)

Antant bizottság Körmenten.

Körment, aug. 24. E hó 21-én, hétfőn néhány tagból álló antantbizottság jart Körmenten, mely az osztrák határ kigazdítása tárgyában kihallgatásokat eszközölt.

Jövő héten ez interparlamentáris unió gyűlése miatt kevés ülést tart a Ház.

Budapest, aug. 23. Az Egységes Pártban ma a szokottnál élénkebb volt az élet. Fennjártak Kállay és Rakovszky miniszterek, akik elbeszélgettek a szönyegen levő adójavaslatokról. Mint értesülünk, a Ház a jövő héten nem igen tart ülést, tekintettel az interparlamentáris unió bécsi konferenciájára. A képviselők nagy része ugyanis elutazik s így Bethlen kérésére javasolni logják a Háznak jövő héten való szünetelését. Munkatársunknak alkalma volt Patacsy Dénessel beszélgetést folytatni, aki határozottan megcáfolta azokat a híreket, mintha ő kilépni szándékoznék. Kategórikusan kijelentette, hogy a hír teljesen valótlan és megjellegyezte, hogy nem fog segíteni azoknak, akik a helyzet felborítására törekcsenek.

Tüntetőnek a munkanélküliek Bécsben.

Bécs, aug. 22. Ma rendezők vezetése alatt 2500 munkanélküli vonult az egyes munkaközvetítő helyekről a parlament elé, ahol ma tartották meg a szociáldemokrata pártvezetőség által a politikai és gazdasági helyzet megvitatására összehívott konferenciát. A munkanélküliek, akiket már meglehetősen felizgatott az a hír, hogy Adler Frigyes képviselő ellen merényletet követtek el és emiatt a konferenciát felbeszakították, megkísérelték, hogy benyomuljanak a parlamentbe. A tüntetők összeültek a rendőrséggel, amely kardot rántott. Mindkét részről többen megsebesültek. A tüntetők többhelyütt romboltak, a lépcső falkerítéséből kődarabokat emeltek ki és a rendőrségre dobálták. Egy órára sikerült a tüntetőket szetszórni, akik részben ismét a munkaközvetítő helyekre mentek. Délután 3 órakor nyugalom volt.

Az osztrák tárgyalások csődje.

Berlin, aug. 23. Meg lehet állapítani, hogy Seypel kancellár berlini tárgyalásai semmiféle kézfogó eredményei nem jartak. Németország részéről a tárgyalások csupán rokonszenvi viszonyokat eredményeztek. Biztosították a kancellárt, hogy Németország készséggel segítene, de jelenleg nem lehet semmit sem tennie, még akkor sem, ha Ausztria ügyeit magaévá tenné.

A szociálista párt képviseli a munkanélkülieket.

Bécs, aug. 23. A lapok jeleptése szerint a munkanélküliek a kormány engedményeit, mint elégteleneket elvetették és elhatározták, hogy fenntartják követeléseiket. Küldöttséget menesztettek a szociálista párt konferenciájához, ahonnan a küldöttség több szociálista képviselő kíséretében jött vissza, akik kijelentették, hogy a párt elhatározta, hogy képviseli a munkanélküliek követeléseit. A szociálista párt követelni fogja a népjóléti minisztertől az inség-segélynek valamennyi munkanélküli részére való kifizetését.

Az olasz külügyminiszter is tárgyal Seypel kancellárral.

Berlin, aug. 24. Schanzer külügyminiszter a berlini osztrák nagykövetség útján meghívta Seypel kancellárt és a vele levő pénzügyminisztert, hogy pénteken Veronában találkozhassanak. A meghívás következtében a kancellár és a pénzügyminiszter ma Berlinből közvetlenül Veronába utaztak s így Bécsbe csak vasárnap térnek vissza.

Liszt helyett kenyeret fogunk exportálni.

Budapest, aug. 24. A földművelésügyi és közlelmezési miniszterek ma foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy miként lehetne a liszt kivitelét gazdaságossá tenni. Mőst a kenyér kivitelét emlegetik. Természetes, hogy csak a 0-ás lisztből készült kenyér exportjáról lehet szó, mert csak az ilyen liszt kivitele van engedve. A kivitt kenyereket állítólag Csehországban lehetne elhelyezni. A tárgyalások még folyamatban vannak és ezeken dől el, hogy milyen kiviteli illetékekkel terhelik meg az exportra kerülő kenyeret.

HIREK.

Naptár.

Péntek, augusztus 25. Lajos kir.

Szombat, augusztus 26. Zefirin p.

— Gróf Batthyány Pélné — Palini Inkey Valeria Oméltósága szerkesztőségünk útján tizezer koronát juttatott Pehm József esperes-plébános urhoz, egy építendő újtemplom alapra; továbbá az építendő szülő-otthon céljaira tizenötezer koronát s páholy megváltás címén ezerkoronát adományozott.

— Halálozás. Hazai Samu kereskedelmi ügynök meghalt. Temetésére nagyszámu közönség jött össze.

— Kitűzték a főjegyzői és árvaszéki ülnöki állásra a pályázatot. A Zalavármegyei Hivatalos Lap legutóbbi száma közli, hogy az alispán kiírta a pályázatot a főjegyzői és az árvaszéki ülnöki állásra. A pályázatban felhívják mindazokat, akik pályázni akarnak a két állásra, pályázatukat szeptember 2-ig adják be.

— Még egyszer arra a vasárnapi incidensre vonatkozólag. Ne is nevezzük azt polémiának, amit csak egyszerű beszélgetésnek, vagy talán, még ha ellentéres is, csak vélemény-nyilvánításnak nevezhetünk. Ami a célozgatást illeti, szót se szólok; lehet, hogy bár akaratlanul — célozgatam. jobban mondva: ki lehetett ilyesmit olvasni belőle. De én nem tudtam volna ezt kiolvasni. — Legyen az én hibám. De a másik dologra nézve világosan nekem van igazam. Abban t. i. hogy a tábori mise a szoborleplezéshez tartozott s annak az első pontját alkotta. Igaz, hogy egyúttal szt. István királynak ez évenkénti emlékünnepé is volt. Mosta kettő egybekapcsoltatott. Nem mondhatjuk, hogy ez csak az évenkénti rendes szent emlékmise volt. A rendes évenkénti a templomban szokott megtartani. S ennek az idejé nagy misének a megtartása előtt néhány héttel az esperes plébános ur a polgármester úrral, meg a szobor ünnepély rendezőségével együtt tárgyalt és tanácskozott s tanácskozván úgy döntött, hogy nem a szobor előtt, hanem a templom előtt tartja még tábori miseként. S meg is történt, meg pedig a szobor ünnepélynek hivatalos és nem hivatalos óriási tömege előtt. A rendes évenkénti szt. Istvánnapi zalaegerszegi misén a hadügyminiszter ur nem szokta magát képviseltetni, de most ezt tette. S a rendes évi szentmise alkalmával az esperes plébános ur nem szokott bizottságokkal tárgyalni az istentiszteletről vonatkozólag, — de most tárgyalt. — Ebben tehát nekem van igazam.

— 40 éves jubileum. A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltó Egyesület jubileuma alkalmával meleg ünnepélyesben volt része dr. Mizner Antal elnöknek és Hallek Rezső szerktárosnak, kik a szép multu egyesület bölcsőjénél is ott állottak s azóta szakadatlanul lelkes munkás tagjai az egyesületnek.

— Visszakapunk három községet. A határkiigazító bizottság három elszakított nyugatmagyarországi községet, Lékát és vele szomszédos két falvat, a határkiigazítás során visszaitélte Magyarországnak. A visszacsatolás napját a soproni antant-bizottság még nem határozta meg, erről csak holnap, csütörtökön fog dönteni s előreláthatólag a jövő vasárnapra tűzi ki.

— Egy tehervonat beleszaladt a vagon-lakók lakásába. A Rákos rendező pályaudvaron csütörtökön reggel 3/4 6 órakor súlyos vasuti szerencsétlenség történt, mely a magyarországi viszonyokra szomoruan jellemző. A reggeli órákban, amikor a menekültek zsúfoltságában mindenki aludt, 30 kocsi álló kavicsal megrakott tehervonat tolatott a vagonlakók melletti sín páron. Eddig még ki nem derített okból a tehervonat rászaladt a holt vágányra és nekiütközött a lakásoknak. A vagonlakásokban összezsúfolva álltak a bútorok és a lakók is alig férték a szűkös helyiségben. Az összeütközés következtében óriási pusztulás történt. A bútorok mind összetörték és több súlyosabb sebesülés történt. Az azonnal kivonult mentők első segélyben részesítették a sebesülteket. Szigorú vizsgálat indult meg, hogy a tolató tehervonat személyzete mennyiben felelős a szerencsétlenségért.

— Felvételi vizsgálatok a gimnáziumban. A főgimnázium igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a gimnáziumi felvételi vizsgálatok augusztus 30-án lesznek. A vizsgálatra azonban f. hó 26-ig jelentkezni kell. A vizsgázóknak magukkal kell hozni a születési anyakönyvi kivonatot, az újraoltási bizonyítványt és az elemi iskolai bizonyítványt.

— Az újságpapír is drága. Hát természetes. A kormány is beleszólt ebbe a dologba. Bár csak minél több dologba beleszólna. Nem engedi, hogy a hírlapok tékozzolják a papírost. Vagyis azt rendeli, hogy a nagy lapok hétköznapi napokon nem több, csak 8 oldalon jelenhetnek meg, ünnepeken 12 oldalon. Bizony nem is árt ez a takarékosági rendelet, ha önkénytelen nem jöttek eddig rá eddig magok a lapok. Valóságos verseny-pazarlást visznek végbe. Ha Take Juvonás meghal, ezt a három szót 20-30 sornyi terjedelemben írják meg egymásután négyszer. Előbb a nagy közös cím vasúton; azután jönnek az alcímek, melyek ugyanazt fejezik ki; következnek, hogy „saját tudósítónktól, táviraton és telefonon.” Mintha a magyar hírlapokat nem a saját szerkesztőik és saját tudósítók írják, hanem egytől-egyig a szíriai király, — nős, következnek negyedszer apróbetűvel és több szóval ugyanaz, amit a két cím már megmondott s a jámbor olvasó közönség harmadszor, negyedszer is elolvassa s meggyőződik igazában, hogy Take János meghalt.

— A polgári leányiskolában a beiratások augusztus 29, 30, 31-én lesznek. A rendes tanulók javítóvizsgálata f. hó 26-án, a magántanulók pedig 31-én lesz.

— Átirat a gabonaüszög elleni védekezés tárgyában. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara átiratban fordult a vármegyei törvényhatósághoz, hogy a gabonaüszög elleni védekezés kötelező voltáról vármegyei szabályrendelet alkotásával gondoskodják a törvényhatóság. A gabonaüszög annyira el van terjedve az országban, hogy a gabonatermést mennyiségileg és minőségileg is igen veszélyezteti.

— Ledöntik a csehek a nagyszombati honvédelmi emléket. A nagyszombati 48-as honvédelmi emléket szeptember 10-én hatósági rendeletre eltávolítják. A sok értékes és híres szobormű után, melyet a csehek vandál dűhe lerombolt, most erre az emlékre került a sor. A Felvidéken sokat ápol, nehezen szerzett magyar kultúrát a csehek két-három év alatt teljesen lerombolták. Fájó szívvel látjuk a magyar munka, a magyar áldozatkészség pusztulását; egymásután tűnnek el azok az emlékek a Felvidéken, melyek a magyarságra emlékeztetnek. Hisszük, mielőtt az utolsó is eltűnnék, nem a cseh lesz ott az úr!

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban szeptember hó 1-én délelőtt 9 órakor fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők.

— Találtak. Folyó hó 16-án a Berzsényi-utcában 3 drb. alsónadrágot találtak. Igazolt tulajdonosa a a rendőrkapitányságon átveheti.

— Letartóztatás a vasvári gyilkosság ügyében. Vasárnap virradóra Vasvárott meggyilkolt Fürst molnár ügyében a csendőrség megindította a nyomozást. A gyanu egy vasvári izraelita fiatalemberre esett, akinek a letartóztatására a csendőrség kiment Alsóujlakra, ahol éppen bucsu volt. De a gyanúsított több más mulató legénnyel közben már átment Kámba, ahova a csendőrség is követte. A letartóztatás a kámi kocsmában meg is történt. A nyomozás tovább folyik.

— Tolvaj lókupec. Kiricsi János 33 éves vépi lakos, lókupec állott tegnap a zalaegerszegi kir. törvényszék előtt. A vádlott Meszlényi János somlóvásárhelyi lakostól a sümegi vásáron tavaly októberben 20 000 koronát lopott el, vádlott társával összejárva. A bíróság bűnösnek mondta ki és mivel bűnös előéletű két és fél évi fegyházra ítélte.

— Szent István napja a megszállott Felvidéken. Szent István napját a cseh-től területesen levő magyarság teljes csendben ünnepelte. Az ünnepelés kizárólag csak a templomok látogatásából állott. A templomokban nem énekelték a magyar himnuszt.

— A drágaság s a fa. A drágasági bizottság talán nem is eredménytelenül működik. Legalább is itt-ott némely dolog egy-két koronával olcsóbbá kapható. De vajjon kiterjed-e a figyelme a bizottságoknak mindenre? Mindenekelőtt háborzongató rémként jelenik meg előttünk a tűzifa, mintegy láthatatlan szellem. Már most a melegben előre fázunk, ha rá gondolunk a télre. Nagyon furcsa az a fa. De az is nagyon furcsa, hogy nincs hatalom, amely fához jutassa az embert. Pedig lehetne. Ennek a megmaradt harmad Magyarországnak is van elég fája arra, hogy ne fagyjunk meg a télen. De nem lehet hozzájutni. Inkább ott rothad el az erdőn. Aztán beszélnek munkanélküliségről. Aki pedig fát akar most venni, megveheti — szóval. De pénzt most nem fogadnak el, fát meg még kevésbé adnak. Csak papíron megy a vásár. S ez azért van, hogyha ma 30 ezer korona egy kocsival, holnap 40 ezer, holnapután 50 ezer s a csikorgó télén lehet az és lesz 100 ezer korona. Csak akkor lehet nyélbe ütni a vásárt. Akinek lesz ennyi pénze, ezt is kifizeti; akinek nem lesz ennyi, az megdermed. Vajjon gondolkodik-e erre a bizottságok?

— Hercegek nyugdíja. A Wiener Mittag berlini jelentése szerint a birodalmi nyugdíjhivatalnál, amely a volt tisztek ellátásáról gondoskodik, három fejedelmi személyiség is jelentkezett katonai nyugdíjért, még pedig György meiningeni herceg, Oszkár porosz herceg és Ruprecht bajor trónörökös. György herceg kérését elutasították, Oszkár porosz hercegnék értékre adták, hogy várjon addig, míg a porosz állam és a Hohenzollern család közt folyó vagyoni tárgyalások elintéződnek. Ruprecht bajor trónörökös kérvényéről még a mai napig nem döntöttek.

— Hulladék-mészével trágyázási célokra. 50-60 waggon trágyázási célra is kitűnően bevált hulladék-mész kapható mázsánként 75 K helyt Ajka állomás, waggonba rakva, melyhez még hozzájárul a mindenkor forgalmi adó. Fentirt 50-60 waggon hulladék-mészre 10 napig megrendeléseket csak waggontételekben felvesz a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala.

— A Stefánia Szövetség kiadásában megjelent Magyar Anyák Naptárára felhívjuk a közönség figyelmét. A legkiválóbb magyar írók a munkatársai ennek a naptárnak, mely a csecsemővédelem ügyét akarja szolgálni. Ára 60 korona. Kapható a Szövetség orvosánál, Németh János dr.-nál is.

— Az augusztus 20-i méhészeti kiállításról. A csecsemővédő egyesület által rendezett kiállítás keretében elhelyezkedő méhészeti kiállításról közölt tudósítást, mely szerint csak 3 méhész állított volna ki mézet és méhészeti felszereléseket utólag a következővel egészítjük ki. A gazdasági kiállítás tulnyomó részét alkotó méhészeti kiállítást Zalaegerszeg és Vidéke Méhészeti Egyesülete rendezte. A kiállításon maga az egyesület és annak számos tagja — már amint az idő rövidsége lehetségessé tette — különféle méretű és rendszerű kaptárak, műlépkészítő-gép, mézpergető, számos méhészeti eszközök, mézzel befűzött gyümölcsök, különféle fajtájú mézek, valamint mézes sütemények és méhpreparátumok kiállításával vett részt.

— A kormány nemesített vetőmagvakat ad a gazdáknak. Mint értesülünk, a kormány rendeletileg közölte a megyei gazdasági hivattal, hogy állapítsa meg a megyei gazdák nemesített vetőmag szükségletét. Mindazok tehát akinek szükségük van nemesített vetőmagra, igényét jelentse be a vármegyei gazdasági felügyelőségnek, ahol minden felár nélkül, tehát egy mm. búzáért egy mm. nemesített vetőmagot kaphat.

**Ügyes munkásleányt
vagy kifutó flut keres
KAKAS AGOSTON könyvnyomdája.**

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 24

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	665	Prága	59
London	7625	Stockholm	452
Newyork	1720	Sweiz	325
Berlin	165	Bécs	202 ^{1/2}
Milano	76	Zágráb	475
Páris	134		

Zürichben:

	Auguszt. 22.	Auguszt. 24.
a magyar korona	0 34	0 30
az osztrák korona	---	0 005
az osztr. bélyegz. bankjegy	0 06 ^{1/2}	0 05 ^{1/2}

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Augusztus 22.	Augusztus 24.
	kor. fill.	kor. fill.
Napoleon	7300	6400
Font	---	---
Dollár	1690	1710
Francia frank	---	---
Lengyel marka	---	---
Márka	1 80	---
Lira	---	---
Leu	---	---
Cseh korona	---	---
Dinár	---	19
Svajci frank	---	---
Osztrák kor.	2 20	2 20

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)

a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol

Értékpapír-tőzsdén megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 47-52. Telefon 38.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 45-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-esztalosok

ZALAEGERSZEG Farnagymunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

KOTSY JÓZSEF

geperőre berendezett

KOCSIGYÁRTÓ

műhelye ZALASZENTGRÓTON.

Allandó kész-kocsiraktár. — Gazdasági szerek és minden e szakba vágó munkák készítése. — Javítások és átalakítások mindenkor a legmodernebb kivitelben, a legolcsóbb napi áron.

A győri Back-malom bizománynál Iisztraktára, mohal savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárúk

Komlós M. Miksa

nagykereskedőnél Zalaegerszegen

ELADÓ egy db Kállay 8 HP és egy db Umrat 800-as alig használt

cséplőgarnitúra

Bővebb KOTSY JÓZSEF Zalaszentgróton

ÚJ KÖNYVEK!

COURTS-MAHLER:
Összes eddig megjelent művel.

CLAUDE ANET:
És reng a föld . . .

TOLSZTOJ:
Hjúságom regénye

MAUPASSANT:
Balkézről
Erős mint a halál

FERENCZI SÁRI:
Estétől hajnalig

LAURISIN LAJOS:
Alkonyi mesék (Költemények)

FARKAS PÁL:
A láthatatlan Imám keze

PEKÁR GYULA:
Matalom

s minden egyéb könyv és zenemű-
ujdonság kapható és megrendelhető

KAKAS ÁGOSTON

könyv-, papír- és írószerkereskedésben
Zalaegerszeg. Telefon 131. sz.

Hirdessen a Zala vármegyében

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegaru, táblaüveg,
porcellán- és lámparakár

ZALAEGERSZEGEN

Készítünk épületüvegezést,
képkeretezést, üvegtető-
javítást és minden e szakmába
vágó munkát úgy helyben mint
videken. Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Cséplő-
benzin,

Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj
Motor olaj 27-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

Anyarozsót, kőrisbogyót, kamillát (pipitót), hársfa-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
egy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 Junius hó 1-től.

INDULÁS				ÉRKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2 04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15 50	4 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról indul
2 40		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	5 20	6 48	Zalaszentiván	Szombathelyről
3 11		Zalaötvő	Szombathelyre érkezik	7 17	7 26	Zalaötvő	
5 24		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	7 45	7 33	Rédics	
6 53		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	9 07	8 32	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
7 35		Rédics			9 24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7 53		Celldömök	Győrbe érkezik 1720. Bpest keleti pu. gyors érkezik	20 40	13 23	Zalaszentiván	Szombathelyről gyors
11 38		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13 42	16 29	Zalaszentiván	Nagykanizsáról gyors
13 02		Rédics			16 26	Rédics	
13 44		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15 41	18 40	Zalaötvő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14 41		Zalaötvő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21 20	18 39	Sárvár	Szombathelyről
15 43		Celldömök	Győrbe érkezik 250. Bpest keleti pályaudvarra	8 20	19 02	Zalaszentiván	Nagykanizsáról
17 10		Zalaszentiván	Szombathelyre érkezik	19 56	20 14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21 08		Zalaszentiván	Nagykanizsára érkezik	23 50	23 11	Zalaszentiván	Szombathelyről

HA UTAZIK, legkényelmesebben a **menetjegyirodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Visum méretekelt díjazás mellett a következő államokba szerzetetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomatott: Taly H. utódok Kakas Agoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 131. sz.

ZALAVÁRMEGYE

Felelős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Lapfőmunkatárs: „Zalavármegye“ lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
HETENKÉNT HETENKÉNT HARMASZOR.
Hírlétesítő: övre 180 K. Egyez. számú 6 K

Szerkesztőség Kisfaludy-n. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-tér 5. Telefon 131 sz.

„Hísek egy lécében, hísek egy bazában
Hísek egy letent örök igazságban,
Hísek Magyarország feltámadásában Amen.”

Inségmunka.

Amint a lapokból tudjuk, a kormány bizonyos munkákat soron kívül akar elvégeztetni, hogy a munka nélkül maradt és kereset kiltásaitól is megfosztott embereket munkához, kenyérhez juttassa.

Ugyanakkor, amikor a munkanélküliség rémít festik a falra, kénytelen a miniszterelnök kijelenteni, hogy a csepeli kikötő építéséhez nem lehetett elegendő munkást kapni.

Ez a két eset így egymás mellé állítva nagyon szomorú képét adja a mai állapotoknak, a mai léha erkölcsi felfogásnak. Az ingyen kenyér, a kedvezményes ellátás, (nem a kedvezményes ellátás valóban rászorulókról van szó!) a potya eszem-iszom s az alamizna mindig akad elfogadóra; — de hogy becsületes munkával kell megkeresni a kenyeret s a munkáért csak annyit szabad kérni, amennyit az a munka megérdemel, — ezt vajmi kevesen tartják szem előtt. Bántó jelenség az utcasarkon ácsorgó izmos, erőteljes ember. Bosszantó az a kapzsiság, amit egy órai ide-oda sétálásért követel egy ilyen „munkanélküli”. Mindez az utóbbi évek eredménye. A szociál-kommunista áramlatok idején a tömegbe vetődtek a jelszavak, melyeket kulturátlansága miatt sem megemészteni, sem helyesen értelmezni nem tud. Telekiabálták a fejét, hogy van a társadalomnak egy rétege, mely az ő munkájából él, melyet ő fizet a verejtékén s azóta az utcasarkon álló dologkerülő sem akar senkit „hizlalni”; — inkább lopja a napot és számít a könnyebb megélhetésre, a kormány gondoskodására. Ez a léha, dologkerülő felfogás annyira elharapózott, hogy már nemzeti veszedelmek kezd lenni. A dologkerülő mindig legveszedelmesebb eleme a társadalomnak. Forrongó, mindenre könnyen kapható s a nemzeten elősködő annál is inkább, mert tudja, hogy az államnak gondoskodnia kell és gondoskodik is a munkanélküliekről. Annyira veszedelmes lett a dologkerülés, hogy már csak egy út van hátra: Kinevelni ezekből az emberekből a lehaságot s kényszeríteni, ha kell, a dologra. Ha másképp nem, hát erőszakkal!

Annyi közmunka, annyi kereseti alkalom kínálkozik az egész országban, csak munkás-kéz kellene hozzá. — Egyszer volt alkalmam a polgármester urnak ajánlani a kényszer-munka rendszert, mint egyik enyhítő eszközét a nyomorúságnak. Azt mondta: — keresztül-vihetetlen. Én pedig most is azt mondom: Ha lehetett a háború idején igénybevenni minden embert s olyan munkára kötelezni őket, amilyent azelőtt sohasem végeztek: — miért ne lehetne közmunkára kötelezni olyant, akinek rendszeres foglalkozása nincs s aki csak a társadalom nyakán elősködik. Meg kell büntetni a munkakerülést. Mert van munkaalkalom, csak dolgozni kell! Aki dolgozik, az megtud, a maga erejéből élni; nem szorul rá semmiféle közadkozásra.

A munka legyen a vérkeringés, mely áthatja ennek az országnak beteg testét s éppen manapság olyan nagy szükség van a vérre, — a munkára. Magyarország ma nem gondoskodhatik a munkakerülőkről; nem istápolhatja a saját testén elszaporodó elősdi-eket. Nem szabad többet előfordulni annak, hogy munkás hiány miatt egyes munkákat meg kellett szüntetni, vagy ami a múlt években Komárom vidékén történt; — a cukorrépa a földben rothadt, mert nem volt, aki kiszedje!

Ha minden egyes ember kötelességének ismeri a munkát, ha szégyen lesz a munkanélküli élet: — akkor nem lesz szükség inségakcióra, inség munkára, mert akkor mindenki kényszerítve van önmagáról gondoskodni. Inségakcióval csak ideiglenesen lehet orvosolni a bajokat és csak felületesen. Gyökere a bajnak a munkaszony, a henyélés, melynek megszüntetésére radikálisabb eszközökhöz kell nyulni.

Hetenként.

Legnevezetesebb nap volt ezen a héten vasárnap, szent István királynak a napja, a sokrendbeli kiállításokkal gazdag nap s a hősök szobrának felavatásáról emlékeztető nap. De bár tenger sokat lehetne beszélni róla, mégis homokszemnyi keveset kell szólni. Ezt is inkább abból a célból, hogy minél előbb elfelejtsük. No, nem az egészet s nem az igazi emléket, hanem csak azt a kis mázálékot, amit a szél ráfujt. Az idők, sőt a napok szele le is fujja ezt. S megmarad a lényeg. Mert az idő igaz s lefujja, ami nem az.

Beszéjünk inkább egyébről. Például a rendezésnek a gyönyörűségeiről s a rendezőnek a kéjes boldogságáról. Az emberek azt hiszik, hogy a rendező olyan, mint a király: mindenkinek parancsol, és minden dicsőség az övé. Pedig ez nem igaz. A rendező olyan, mint egy király, aki mindenkinek engedelmeskedik, hogy ötlet szeressék, de a dicsőséget a miniszterek rakják — zsebre? vagy a mellükre? Hasonlít a rendező a lábtörőhöz is. Rajta keresztül jutnak be a szalónba a fényes vendégek. Hát hiszen már szindarabot is, vagy csak monologot? irtak ezen a címen: Egy bárendező keservei. A főrendező megy, fut, rohan s törli homlokáról az izzadságot, hordja néha a székeket is, mint az öreg Wekerle hordta fiatal korában; de ha a kisasszony sokat táncol, meghül és meghal; a főrendező az oka; ha pedig petrezselymet árul: a főrendező a hibás. A többi rendezők állandóan hordják a disz-kokárdát, ha sikerül, ha nem sikerül a hadjárat. Különösen akkor, ha sikerül, mindenki rendező magára ölti a dicsőség köntösét s fejére teszi a kokárda-koronát; a főrendezőnek ebből már nem is jut: ő ilyenkor is csak a kötelesség kritikájának a kapeáját facsargatja a lábára bocskornak; mert a közönségnek egyhármada ilyenkor is ácsarog, valamit rosznak tart. Ha pedig nem sikerül a bál: akkor meg éppen, hogy éppen!

A főrendező nem hasonlít a főhadvezérhez. Ciceró említi, hogy a fővezér, ha megnyerte a háborút, azt mondja: az enyim a dicsőség, hiszen én győztem le az ellenséget; ha elvesztette a csatát, azt mondja: a körülmények nem engedték, hogy győzzünk. Most a magyar ügyvéd olyan, mint a római hadvezér, sikerülés esetén így szól a pártfogoltjához: Megnyertem a pört; nem sikerülés esetén: Elvesztettük a pört. A főrendező egyikhez sem hasonlít. Ezt mindenki szidja, mindenkor mindig találnak rá valami okot, ha ezt nem, hát ürügyet. Még az igazságos hírlapíró is szidja, hogy miért nem küldött neki tisztelet-jegyet.

Igen is. Nohát a hírlapíró keserveiről is sokat lehetne zengedezni, ha nem volna olyan drága a papíros () meg éppen öreg kollegája a rendezőnek. A rendezőt csak egyszer szidják, de a szerkesztő mindennap rendez — ezeket szid s őt is ezren szidják. Ki van egyenlitve a dolog. De nincs igazság abban, hogy belépő jegyet nem adnak neki és mégis megkövetelik,

hogy mindenről írjon — persze dicsérőleg. Zalaegerszeg közönsége még mindig felette — népies. Követel, de nem ad. Még most is magyarázni kell neki, hogy a hírlapírónak joga is, kötelessége is, de meg régi szokás is, hogy minden nyilvános helyen ott legyen. Az ám, csak győzze szufflával: a vasárnapi előadások és kiállítások például óránként 20—30 koronával adóztatnak a lóto-futó ujságíró. Ez az ünnepély tíz szakaszból is állott. Tévedek, mondhatja a közönség. Épen ellenkezőleg, annyira természetes a szerkesztő megjelenése, hogy nem is szükséges a jegy, tehát belépő fizetség sem. Igen, ha ősidőktől mindig ugyan az volna a közönség s ugyan az a hírlapíró; de születünk, halunk es vándorlunk ezen a földgolyóison — s a rendőr és a pénziárnok nem ismeri a szerkesztőt, igazolásra hívja föl s ki is toloncolhatja a szentélyből. Igazán jó volna, ha e tekintetben egy kissé finomodnék es művelődnek a nagyközönség. B. Gy.

Csehek Magyarországon.

Még pedig Zalaegerszeg közepén vannak ezek a csehek s az előadásból egy kis képlettel azt is mondhatnók: Cseh erdők Magyarországon. Egyik zalaegerszegi polgártársunk meglátogatott s panaszkodva és felháborodva mondja el az ő esetét a következőleg.

Elmentem — így kezdi — Nagykapornakra, hogy fát vásároljak. Ott egy rengeteg nagy erdőség van a jezsoviták (jezsuiták) kezében. Nagy a családom, nekem sok fa kell, nagy tömegben kell vásárolnom, s ha drága is, hála Istennek ki tudom fizetni. A szerkesztő ur éppen most irt több cikket is általában a drágaságról s különösen a fa drágaságáról, hogy mi lesz a telen, ha addig még jobban megdrágul a fa. Nem akarom tehát tétlén hagyni a dolgot. Elmentem Nagykapornakra a jezsovitákhoz és mit találtam? Uram! Elsem hinné. Beszélni akartam a papokkal, de nem tudtam.

Nem tudtam velük beszélni, mert azok csehek és csehül beszélnek; én pedig nem tudok csehül, s mondjuk meg az igazat, ha tudnék, akkor sem beszélnék csehül. Én csehül? Magyarországon? Éppen cvvet a gyilkos ellenségünkkel? Nem én soha! Talán még más nyelven, de így nem. Kérdeztem, tudnak-e angolul, svédül, olaszul? Nem. Mert tetszik tudni én több nyelven tudok, meg tanultam néhányat Amerikában. De csehül nem tanultam meg. Minthogy nem beszélhettem velük, így fát sem vásárolhattam.

Hó megállj! Gondolám, hiszen ott az erdőmester, vagy erdőtanácsos, vagy gondnok, valamelyik szakember, avval végezhetek. Mit képzél uram? Tiszta cseh az is; az sem tud magyarul; avval sem végezhettem. Rettenetes! Gondolám, ilyen rengeteg nagy erdő és egyéb tenger magyar értékek cseheknek a kezében, Magyarország közepében, a mai időkben! Talán csak nem azért, — szól keserűen — hogy ezeket az értékeket jobbra-balra kiszállítsák tőlünk s mi itt tovább fázzunk és éhezünk? Isten a megmondhatója!

Hát aztán elmentem Zalalövőre és ott vásároltam fát.

Ezeket mondotta el zalaegerszegi polgártársunk. De mi örvidenénk azon, ha valaki ezeket megcáfolná. Mert az egy kissé sok, hogy északon is szlávok, délen is szlávok s közepén is szlávok legyenek, akik Nagyszombatban a honvéd-emléket döntik le, Pozsonyban a Petőfi szobrot ütik le, s itt benn a cseh nyelvre akarnak bennünket kényszeríteni, hogy megélhessünk. Egy kissé sok. Azért várjuk is, hogy miképpen cáfolják meg ezt a nagykapornaki Csehországot.

Erdélyi Aladár nyilatkozik Várnai beszédéről.

Várnai Dániel megállapításai helytelenek. — Egyedül helyes alap az adójavaslatok tárgyalásánál a kataszteri jövedelem.

Várnai Dániel szociáldemokrata képviselő az adójavaslatok tárgyalása folyamán tegnap beszédet mondott. Beszédében a földadót csekélynek mondta s erősen beszélt a nagybirtok ellen is. A kataszter adatai, szerinte nem egyeznek meg a valósággal s ezért át kell térni a földérték adóra. Beszédével kapcsolatban Erdélyi Aladár dr. egységspárti képviselő munkatársunk előtt a következőket mondta:

A beszéd teljesen egyoldalú beállítása a javaslatnak olyan statisztikai adatok alapján, amelyek a valóságnak nem felelnek meg. Amikor a földnek a jövedelmét számítja ki, akkor még Fellner Frigyesnek kéznél levő könyvét sem értelmezi megfelelően, figyelembe véve azt, hogy a régi Magyarországnak csak 32% maradt meg. Allandóan szembeállítja a földadót az egyéb egyenes és jövedelmi adókkal, de nem mondja meg azt, hogy a földbirtokos, illetőleg a földbérlet nemcsak föld és házadót fizet, hanem jövedelmi adót, vagyonadót és minpenféle pótdadót, amely éppen a falunál a házadó 5—10-szeresét teszi ki. Amikor a bérföldről hoz elő példát és hibáztatja, hogy a kisgazda egy-egy hold bérletéért 2—3 mm. gabonát ad enelejt, hogy ezt mi sem tartjuk egészséges állapotnak, mert csak a kisbérlet jár ilyen esetben rosszul és ilyen magas bérösszeg egyenlő a tönkremenéssel. Sajnálatlaltal kell tapasztalni azt, amit sokszor hangoztattam, hogy a szociáldemokraták éppen avval nem foglalkoznak, amihez talán jobban kellene érteniök t. i. hogy mennyi a jövedelme a nagyiparnak, mennyi jut ebből a munkásnak és milyen %-ban járul hozzá az állami terhekhez. Midnyájan elismerjük, hogy a kataszteri tiszta jövedelem feltüntetésénél vannak aránytalanságok és hiányok, de ez annak tulajdonítható, hogy a kataszteri felvétel óta 70 év múlt el. Ez az aránytalanság nemcsak a nagyobb birtokokra, hanem mivel nagyon sok nagybirtokot 70 év alatt felparcelláltak és kisbirtokosok kezére jutottak, — a kisbirtokra is vonatkozik. Így tehát ezt az aránytalanságot részben ezek is élvezik. A kataszteri tiszta jövedelmet az adójavaslatok tárgyalásánál kénytelenek alapul venni a hiányok ellenére is, mert más megfelelő adókulcsot nem találnak. A kataszter újabb megállapítása éveket venne igénybe, holott az adójavaslatok megszavazása sürgős.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda jelentései.

Meghozták a Landau-perben az ítéletet.

Budapest, aug. 16. A Landau-perben a bíróság meghozta az ítéletet. Ruzics Ferencet zsarolás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért 2 1/2 évi fegyházra, Dobé Nándort zsarolás miatt 3 évi fegyházra, Siposs Kamillát személyes szabadság elleni vétség miatt 5 évi fegyházra, Becker Istvánt hivatalos hatalommal való visszaélés miatt 3 hónapi fegyházra, Tóth Andort hivatalos hatalommal való visszaélés miatt 10 hónapi fegyházra ítélte. Kiss Ignácot felmentették.

Jugoszlávia tiltakozni fog Ausztriának Olaszországhoz való csatlakozása ellen.

Bécs, aug. 26. A belgrádi lapok behatóan foglalkoznak az osztrák kancellár és az olasz külügyminiszter mai összejövetelével és egyöntetűleg úgy nyilatkoznak, hogy politikai okokból nem lehetne jóváhagyni Ausztriának Olaszországhoz való közeledését. Pasics szerb miniszterelnök és Nincsic szerb külügyminiszter ezt az ügyet Benes cseh miniszterelnökkel Marienbadban folyó konferencián szóváltászik.

Véget ért a német vagyona elrendelt zárlat.

Páris, aug. 26. A német javakra elrendelt zárlat Elzász-Lotharingiában ma véget ért.

Macedónia autonómiát követel.

Szófia, aug. 26. Macedónia felszabadításának évfordulóján a macedóniai emigránsok kongresszust tartottak, amelyen 60.000 személy vett részt. Egyhangulag elhatározták, hogy a szabadságharcot folytatják és követelik az autonómiát, a népek szövetsége, vagy a nagyhatalmak fennhatósága alatt.

Kommunista szökevény tart előadásokat rólunk Svédországban.

Stockholm, aug. 26. Schwartz Richard, a budapesti Volksújságnak szerkesztője, aki a legutóbbi időben mint szökevény Bécsben tartózkodott, Svédországban propaganda körutat tesz, tegnap a stockholmi népházban szociálista munkások előtt előadást tartott, melyben a háboru előtti és utáni Magyarországot ismertette és Tisza István grófot és a magyar mágnásokat azzal vádolta, hogy a háborut előidézték. A magyar szociáldemokratákról dicséret beszédet mondott. Schwartz a bécsi szökevények számára gyűjtést rendez.

Franciaország katonai intézkedéseket tesz Németország ellen.

Bécs, aug. 26. Franciaország kényszerítő intézkedései katonai tere is kiterjednek, ha Németország nem alkalmazkodik a követelésekhez. A francia lapok katonai előkészületeket jelentenek és közlik, hogy a katonakötelesek utolsó évfolyamait három hónapra visszatartották.

Befejezték a veronai tárgyalásokat.

Verona, aug. 26. Schanzer olasz külügyminiszter és Seypel osztrák kancellár, valamint Segur osztrák külügyminiszter között folytatott tárgyalásokat délután befejezték. Szombaton délután elhagyják Veronát.

A Deviza Központ kétszer ad ki naponta jelentést.

Budapest, aug. 26. A Deviza Központ a külföldi fizetési eszközök adás-vételére naponta kétszer állapít meg árfolyamokat. A reggeli váltóüzleti árfolyamok a vidéken tulajdonképpen csak tájékozással szolgálnak, míg az elszámolások a déli clearing árfolyamokon történnek.

A jugoszláv ketholikusok memorandumuma a kormányhoz.

Budapest, aug. 26. A jugoszláv katolikus püspöki kar Zágrábban konferenciát tartott, melynek eredményeképpen memorandumot szerkesztett, melyet elküld a királyhoz, a miniszterelnökhöz és a vallásügyi miniszterhez. Ebben felpanaszolja, hogy a katolikus egyházat nagy csalódás érte, mert az új állam megalakulásakor a legmagasabb helyen tett ígéreteket is megszegték. Ez a törekvés különösen a Bácskában, Bánságban és Baranyában nyilvánult meg, ahol az összes felekezeti iskolákat bezárták, épületeiket elkobozták, a katolikus rendek iskoláit állami iskolák céljaira használták fel, a női rendtagokat pedig elűzték. A memorandum felpanaszolja továbbá, hogy a kormány nem ad engedélyt a katolikus iskolák fentartására, holott például Becskereken 1200 főnyi zsidóságnak megengedte, hogy iskolákat létesítsen. A katolikus papság minden egyházi javadalomtól megfosztva inségben és szegénységben él.

A kisantant értekezletén tárgyalnak a békeszerződések erőszekes érvényesítéséről.

Prága, aug. 26. A kisantant külügyminiszterei Prágában tartott értekezletének első napján az egyes államoknak a békeszerződések érvényesítésére kidolgozott módszereinek felülvizsgálásával foglalkozik, melyek kapcsán felmerült Magyarország és Ausztriával való viszony kérdése is. Ennek elintézése után valószínűleg a kisantant paktuma kerül a tárgyalás napirendjére.

Masaryk elnök fogadja a kisantant minisztereit.

Prága, aug. 26. Masaryk elnök vasárnap Lanában fogadni fogja az összes kisantant minisztereket, akik jelenleg Csehország területén tartózkodnak.

Stájerország Magyarországhoz kíván csatlakozni.

Budapest, aug. 26. Németújvárról jelentik: A szomszédos stájerországi nép már évtizedek óta nagyon átjáratos a határmenti községekbe, tehát az itteni viszonyokat igen jól ismeri és ők is látják, hogy a hiencenek sokkal jobb dolguk volt régen, mint az osztrák uralom alatt. Most, hogy Ausztria összeomlás előtt áll, Stájerországban mozgalmat indítottak az irányban, hogy Ausztria felosztása esetén Stájerországot Nyugat-Magyarországgal együtt csatolják Magyarországhoz.

HIREK.

Magyar harcban öregedni.

Magyar harcban öregedni:
Csak ezt ne add Uram nékem!
Meddő harcban kopott fűrttel,
Elveszne a vágyam, vérem,
Piros, élő emberségem.

Magyar küzdés: száraz szálfa;
Minden rongyos beleszakgat.
Amit rádob magyar hála:
Éle támad a szavaknak
S tőrnél jobban hasogatnak.

Dunaparti szent csatáknak
Vége: halál, ára: nincsen.
Magyar harcban kivénültre
Nem hull virág bűja színben
S aki védne: nincsen Isten!

LŐRINCZ JENŐ.

Naptár.

Vasórnapp, augusztus 27. Kall. József.

Hétfő, augusztus 28. Ágostoh.

Kedd, augusztus 29. Ker. János.

— Az idő. A Meteorológiai Intézet jelenti: Változékony, hűvös, kevés esővel.

— Dr. Tarányi Ferencet, a zalaszentgróti kerületnek nemzetgyűlési képviselőjét, amint az Észak-Zala értesül, a napokban kinevezik Vasvármegye főispánjává.

— Áthelyezték Sümegről Zalaegerszegre özv. Eichelené — Holl Jolán polgári leányiskolai kézimunka tanítót.

— Darnay Kálmán kir. tanácsos újabb kitüntetést nyert. A Balatoni Társaság Keszthelyen kiállítást rendezett s ebben a közművelődési osztály aranyérmét Darnaynak ítélte.

— Nyugdíjazás. Retteghyiné Zomody Emilia zalaegerszegi, Steinauer József nagykanizsai és Popovics Magda zalalövői állami elemi iskolai tanítókat a vallás- és közoktatásügyi miniszter július 1-ével nyugdíjazta.

— Hirtelen halállal halt meg tegnapelőtt Schischa Dávidné felsőkereskedelmi iskolai tanárnak a felesége. A haláleset azért is megröndít, mert egyik kis gyermeke súlyos beteg lett s e miatti bánatában szíve megszakadt s pár perc alatt meghalt. A fiatal asszony halálát Dr. Halász Vilmos orvos apaként gyászolja.

— Városi közgyűlés. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete 1922 évi augusztus 28-án (hétfőn) d. u. 4 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai: a polgármester előterjesztése a szeszfőzde áthelyezése tárgyában; a városház és Arany Bárány épületében levő boltok bérletével kötött szerződések bemutatása; az Arany Bárány szálloda bérletének felemelése és ez ellen Sebestyén Lajos bérlet által beadott kérelem tárgyában előterjesztés; a Róm. Kath. Hitközség átirata Kecskés Dezső róm. kath. kántor természetbeni javadalmozása tárgyában.

— A kereskedők és iparosok vasárnap délután 5 órára nagygyűlést hívtak egybe az árszabályozás megbeszélése tárgyában. Ez a nagygyűlés közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elmarad.

— A gabona-kontingens kivétele az egyes járások között. A vármegyére kivettelt gabona-kontingenst a vármegyei bizottság a következőképpen osztotta el az egyes járások között: zalabaksai járás 250 mm., balatonfüredi járás 100 mm., keszthelyi járás 400 mm., letenyi járás 540 mm., nagykanizsai járás 1276 mm., novai járás 280 mm., pacasai járás 560 mm., sümegi járás 361 mm., tapolcai járás 763 mm., zalaegerszegi járás 1070 mm., zalaszentgróti járás 900 métermázsa.

— Szegény Wlassits-utcaiak... (Levél a szerkesztőhöz.) Wlassits-utcai lakos vagyunk, aki idáig, rendes ember szokása szerint, mindig átaludta az éjszakát. Egy idő óta azonban éjjeli nyugalmat harsogó hangok zavarják meg. Egy hete innen-onnan felharsant az ablakom alatt a csodaszép nóta: Egerszegi sürgönyderőt jaj de magas... stb. Bosszusan forgolódtam az ágyamban, lévén immár éjjel, sőt hajnali 3 óra. Gondoltam, hadd danoljanak a jámbor atyafiak, — de másik este megint végigharsogott a nóta, a mi máskor csendes utcánkon. Ezuttal változatosság okáért: Csend ül a Volga vizén... Milyen jó lehet a Volga vizén, gondoltam magamban, ott legalább csend van, ha nappal nem is, de éjszaka az Harmadnap, negyednap — s azóta majdnem minden éjszaka végig dalolják a mulatózók a Wlassits-utcat. Mult éjjel pont az én ablakom alatt fujták, hogy — énnekem a szerelmem csak virágokat hintsen... Most már nem hirom tovább t. Szerkesztő ur és szavát akarom lenni a nyilvánosság előtt, remélve, hogy a rendőrség elejét fogja venni a jánkagyöngyből hazatérő mulatóknak élelfilozófiájuk kibővítését. Végtére nekem igazán nincs közöm ahhoz, hogy a tisztelt ur virágokat és szerelmet akar-e elképzelni életének valószínűleg gyöngyös utain, avagy dollárokat. Tisztelettel. Egy Wlassits-utcai aludni akaró.

— Szegények — gazdagok. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, tudvalegőleg szózatával felszólította a magyar társadalmat, hogy a közelítő télnek elképzelhető veszedelmére gondoljon s a nyomorultakon segítsen; vagyis adakozásra hívja föl a vagyonosokat a szegények számára. Amint a felhívásnak a híre eljutott Rómába, a pápa adakozott ez emberbaráti célra egy félmillió koronát, melyet a Budapesten levő pápai-követe, Schioppa Lőrinc szép levél kíséretében küldött el a kormányzó urhoz.

Hódmezővásárhely törvényhatósági város a napokban tartott közgyűlésén számbavette a szegényeit, akik nyolc ezren vannak. Ezt a nyolcezret a városnak kell eltartania. (egy kissé ugyan ez sok) s ezeknek a számára megszavazott a város 30 millió koronát, úgy, hogy a polgárság pótdadóban adja össze, a földes gazdák pedig holdanként 4 kilogramm búzával.

— 5 milliót adott Esterházy herceg a segélyakció céljaira. Horthy Miklós kormányzó által megindított segélyakció céljaira Esterházy Pál herceg, aki jótékonyágának már sok szép jelét adta, ma 5 000.000 koronát küldött a miniszterelnök kezéhez, a szegénységgel küzdő, de segítségre érdemes embereknek.

— A kenyér ára ismét emelkedett Bécsben. A kenyér árát újból emelték. Augusztus 28-tól kezdve kilogrammonként 5670 korona. Egy zsemlye 410 koronába fog kerülni.

— A németországi tennis verseny eredményei. A németországi tennis-verseny eredménye: Németország bajnokságának férfi egyes döntőjébe kerül Frenndheim és Ratzhe, akik a végső küzdelmet Hamburgban fogják folytatni. Második Kreuzer, harmadik Kehrling Béla (Magyarország) lett. A női versenyben Várady Ili (Budapest) harmadik lett. A kizárásos versenyben első Göncz Lajos (Budapest).

— Vörheny járvány miatt bezárták a zalaigricei iskolát. A vármegye alispánja a zalaigriceai elemi iskolát vörheny-járvány miatt további intézkedésig bezárta.

— Bezárják a bárókat és kabarékat Szerbiában. A szerb belügyminiszter kijelentette, hogy rövid időn belül rendeletet ad ki, mellyel betiltja az ország területén a báróknak és kabaréknak működését, miután káros hatással vannak az ifjúság erkölcsi életére.

— Országhatár a ház tetején. A „Zala”-ban olvassuk a következő érdekes hírt: Mokrin és Valkány községek között a lövonaltól kilenc százhusz méternyire húzódik a szerb-román határ. Ezen a vonalon az oláh katonák most jelölik meg színes cölöpökkel az országhatárt. Pontosan 920 métert mérnek le a vasuti vonaltól és hogy az így kapott határvonal tanyák, kertek, sőt házakon megy keresztül, ez egy csöpp gondot sem okoz a cölöpverő határrendezőknél. Így esett meg aztán az a furcsa eset, hogy a cölöpverők utjába egy ház került és ezen a házon keresztül a 920 métert a katonák egészen szellemesen úgy jelölték, hogy felmázták a padlásra ott kinyomtak egynéhány cserepet és az így nyert lukon dugták ki a póznát, amely jelzi, hogy hol kezdődik Románia. A háznak két szobája van és miként a két országba nyíló ház tulajdonosa meséli, az egyik szobában, vagyis Romániában alszik ő, a felesége, meg két gyerek, az SHS állambeli szobában pedig három másik gyerek tanyáz. És a két szoba közt a padláson a pózna.

— Visszautasították a szegényebb iparosok kedvezményes lisztellátási kérelmét. A közéleti miniszter visszaküldte az Ipartestület kérvényét, melyben a szegényebb ipari munkások és iparosok részére kedvezményes lisztellátást kért. A határozat elkedvetlenítette mindazokat, akik a szegényebb iparosság helyzetét ismerik Igen sokan vannak sok gyerekes családapák, akik keserves munkájukból alig tudják fenntartani családjukat. A kormány most inség-akciót tervez. Segíteni akar a nyomorgók s azokon, akik önhibájukon kívül munkanélkül maradtak. Az utóbbiakról közmunkák végzetésével akar gondoskodni s megígérte nekik a kedvezményes lisztellátást. Ha ezek a munkások megkaphatják, akik pedig nem, olyan értékes részei a társadalomnak, miért nem kaphatnak kedvezményes lisztet a szegény, arra rászoruló iparosok? A kormány segíteni akarja a lakosságot az elkövetkező nyomorúságos tél elleni küzdelmében. A legmértányosabb segítség az volna, ha nem vonná meg a kenyeret azoktól, akik rá vannak szorulva, ha nem szűkítenék, de kiterjesztenék az ellátatlanok, a kormány istápolására szorulókat kategóriáját.

— Roskadozik Nagy-Németország is. Óriásit zuhant a márka, a német gazdasági élet spekulációval izgatott fokmérője. Olyan nagyot zuhant, hogy még az igen alacsonyan álló koronát is elhagyta esésében. Megdöbbenve fogadjuk ezt a hírt is; — az utóbbi időben ugyan hozzászoktunk sok meglepetéshez, de erre nem voltunk elkészülve. Németország úgy állott előttünk, mint a munka, az élniakarás szimboluma. Hittük, hogy eljön az idő, amikor a mi összegyűlemlt keserűségünk megaláztatásunk, elnyomatásunk meg lesz boszúva s ebben a boszú-hadjáratban együtt fogunk állani hajdani szövetségeseinkkel. A háború után megpróbálkoztunk francia-olasz ántánt barát politikával: — hamar csődöt mondott minden kísérletezés. Beláttuk, hogy a mi céljaink olyanok, melyek sehogysem férnek meg a győztesek ideológiájával s újra visszatértünk a próbálkozások alatt elfelejtett szövetségeseinkhez, kihez bennünket mindennél súlyosabb kötelék csatol: a közös gyűlölet, a közös nagy célok egymásra hivatottsága. Németország állott először talpra, úgy hittük s most azt látjuk, hogy mélyebbre esett, mint mi. A hatalmas Németország nem bírja elviselni azokat a terheket, melyeket a győztes ántánt-örület reá rakott. Pedig Németország megmaradt egésznek; nem szakították el területének kétharmadát! Németország volt a mi reménységünk előretörése; a német akarat s a magyar keserűség meghozta volna a régi határokat, a Nagy-Magyar s az erős Németországot. Mindennél szomorúbb ezért az a letörés, mely Németországot, — hisszük csak rövid időre érte, — mert a mi céljaink csődjét is jelenti ez a nagy gazdasági leromlás. Eltolódott a mi revánsunk ideje is, mert előbb gazdaságilag kell megerősödnünk s csak azután jöhet a politikai megerősödés. Németország és mi is roskadozunk a terhek alatt, melyeket ránk róttak; nem tudunk talpraállani, megerősödni. Krízis közeleg Németországra, melynek eredménye kétséges is lehet az ántántra nézve s mely talán meghozza Németország és a mi szabadulásunkat is!...

— Kitalált sajtótermékek. A belügyminiszter a „Magyar Világ” Gárdij: „A kis polgár”, Marx: „A tőke”, Szabó Ervin: Társadalmi és pártharcok az 1848—49-iki forradalomban” című Berlinben megjelenő sajtótermékek terjesztését megvonta és azok elkobzását is elrendelte.

— „Barátságos” fothball mérkőzés. Fertőszentmiklóson az ottani Iparos Sport Egylet és a Csornai Iparos Sport Egylet között „barátságos” fothballmérkőzés volt. A csornai fothballisták 8 embere már a pályára való felvonuláskor láthatóan részeg volt. A szesz hatása alatt a „barátságos” mérkőzés folyamán a fertőszentmiklósiak egész csatársorát, összesen 6 embert játékképtelenné rugdostak. A kapust pedig úgy szájon rugta az egyik sportmann, hogy foghüvely repedést szenvedett. Természetes, hogy ilyen körülmények között a csornaiak nyerték meg a meccset, mely diadalukat nem játéktudásuknak, hanem minősíthetetlen durvaságuknak köszönhetik. — Így festett az augusztus 13-iki fertőszentmiklósi „barátságos” mérkőzés.

— Az oláhok felosztották Zselécszky Róbert gróf birtokát. Aradról jelentik: Az aradi járási agrár bizottság ma döntött Zselécszky Róbert 5985 katasztrális holdat kitevő uradalmára felett. A bizottság kimondotta, hogy 400 holdat engedélyez a tulajdonos részére és a fenmaradó területet kisajátította az állam részére földosztás céljaira. A kisajátított földek áráról később határoz a bizottság.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 26.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	725	Prága	6600
London	8250	Stockholm	497
Newyork	1850	Sweiz	355
Berlin	106	Bécs	190
Milano	8100	Zágráb	500
Páris	140	Varsó	24

Zürichben:

	Auguszt. 24.	Auguszt. 26.
a magyar korona — — —	0.30	0.29
az osztrák korona — — —	0.005	0.005
az osztr. bélyegz. bankjegy	0.05 ^{1/2}	0.00 ^{3/4}

Budapesti tőzsde.

	Augusztus 24.		Augusztus 26.	
Valuták:	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon — — — —	6400	—	7100	—
Font — — — —	—	—	8250	—
Dollár — — — —	1710	—	1840	—
Francia frank — — —	—	—	140	50.
Lengyel márka — — —	—	—	—	0.24
Márka — — — —	—	—	—	—
Lira — — — —	—	—	81	—
Leu — — — —	—	—	16	50
Cseh korona — — — —	—	—	66	—
Dinár — — — —	19	—	19	80
Svájci frank — — — —	—	—	355	—
Osztrák kor. — — — —	—	2.20	—	2.10

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 19.

	Auguszt. 17.	Auguszt. 26.
	Kor.	Kor.
Búza — — — —	7150	7100
Rozs — — — —	5200	5250
Árpa — — — —	6150	6300
Zab — — — —	6150	6200
Tengeri — — — —	7525	7800
Korpa — — — —	—	4300
Repce — — — —	—	13500
Köles — — — —	—	—

Külföldi pénzeket
(dollárt, dinárt stb.)
a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol
Értékpapír-tőzsdai megbízásokat
gyorsan és előnyösen teljesít
Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 48-52 Telefon 38

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 46-0

Szalay és Dankovits épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR BAKTÁRI

Telefon-előfizetők figyelmébe!

A magy. kir. posta és táv. távbeszélő hálózat előfizetőinek országos szaknévszer szerk. kiküldött tisztviselői a mai nappal városunkba érkeztek. Névleg: komori Bedekovics József főtitkár, Koszó Béla, Szánthó Pál, Voszák János és Katona Endre főtisztviselők, hogy az országos szaknévsorba az adatokat felvegyék. Kérjük a hatóságokat és a feleket, hogy az adatgyűjtés nehéz munkáját végző tisztviselőket működésükben a legmesszebbmenőleg támogassák.

ELADÓ egy db Kállay 8 HP és egy db Umrat 800-as allg használt

cséplőgarnitúra

Bővebb KOTSY JÓZSEF Zalasszentgrót

STELLA sütőpor vanillincukor pudding por salicyl

Gyár: Budapest, VII. Rottenbiller-u. 46.
Lessive-Phenix mosópor vezérképviselő.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg,
porcellán- és lámparakár

ZALAEGERSZÉGEN

Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Cséplő-
benzin,

Raffinált petroleum,
Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj
Motor olaj 28-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

MAGYAR FIAT MŰVEK R. T.

zala- és somogyvármegyei képviselősege,

Nagykanizsai Autóforgalmi R. T.

A Tauril bizományi gumiraklára, autó- és motorbenzin, autó- és hengerolaj árusítása nagyban és kicsinyben. — A D. K. W. kiegészítő biciklimotorok eladása, személy- és teherautó, tracteur, motoreke eladás.

Autók garagirozása. Teheráru fuvarozás.

Iroda: Erzsébet-tér, Köztisztviselői barakk-épület.
Telefon 359.

Igazgatóság: Fő-ut 8. Bazár-épület. Telefon 356.
Garage: Tárház-utca. Távirati cím: Autóforgalmi.
12-26

A győri Back-malom bizományi lisztraktára, mohai savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárak
Komlós M. Miksa
nagykereskedőnél Zalaegerszegen
40-50

KOTSY JÓZSEF

géperőre berendezett

KOCSIGYÁRTÓ

műhelye ZALASZENTGRÓTON.

12-50

Allandó kész-kocsiraktár. — Gazdasági szekerek és minden e szakba vágó munkák készítése. — Javítások és átalakítások mindenkor a legmodernebb kivitelben, a legolcsóbb napi áron.

**Nagy Jenő-féle
olai vendéglő
eladó** Bővebbet Hegyi Lajos-
nál Kaszaháza. 1-3

Eladó Nemeshegyesen egy

3 1/2-es gőzlokomobil

teljesen jó állapotban, teljesen felszerelve.
Személyesen tárgyal KOVÁTS JÓZSEF NEMESHEGYESÉN.

Ányarozsói, kőrishogarái, kamillát (pipitér), nársta-, bodzavirágot, buzavirágot, ezerjófűvet
egy nyersen mint szárazon bárkinél magasabb áron vásárolja a Gyógynövény- és Vegyipari B. T.
Zalaegerszegi Kirendeltsége. — Beváltóhely a gimnáziumban és Berzsenyi (Csácsi)-utca 76. szám.

Zalaegerszeg vasuti menetrendje 1922 Junius hó 1-től.

INDULÁS				ERKEZÉS			
Óra	Perc	Hova	Csatlakozik	Óra	Perc	Honnan	Csatlakozik
2.04		Sárvár	Budapest keleti pályaudvarra érkezik	15.50	4.29	Zalasszentiván	Nagykanizsáról indul
2.40		Zalasszentiván	Szombathelyre érkezik	5.20	6.48	Zalasszentiván	Szombathelyről
3.11		Zalalövő	Szombathelyre érkezik	7.17	7.26	Zalalövő	
5.24		Zalasszentiván	Nagykanizsára érkezik	7.45	7.33	Rédics	
6.53		Zalasszentiván	Szombathelyre érkezik	9.07	8.32	Zalasszentiván	Nagykanizsáról
7.35		Rédics		9.24	9.24	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
7.53		Celldömök	Győrbe érkezik. 1720. Bpest keleti pu. gyors érkezik	20.40	13.23	Zalasszentiván	Szombathelyről gyors
11.38		Zalasszentiván	Nagykanizsára érkezik (gyors)	13.42	16.23	Zalasszentiván	Nagykanizsáról gyors
13.02		Rédics		16.26	16.26	Rédics	
13.44		Zalasszentiván	Szombathelyre érkezik (gyors)	15.41	18.40	Zalalövő	Budapest keleti pályaudvarról gyors
14.41		Zalalövő	Körmendre érkezik (kedd, csütörtök, szombat)	21.20	18.39	Sárvár	Szombathelyről
15.43		Celldömök	Győrbe érkezik. 250. Bpest keleti pályaudvarra	8.20	19.02	Zalasszentiván	Nagykanizsáról
17.10		Zalasszentiván	Szombathelyre érkezik	19.56	20.14	Celldömök	Budapest keleti pályaudvarról
21.08		Zalasszentiván	Nagykanizsára érkezik	23.50	23.11	Zalasszentiván	Szombathelyről

HA UTÁZIK, legkényelmesebben a **menetjegyi irodában** válthatja meg jegyét akár két nappal előre is. — Vissza mérsékelt díjazás mellett a következő államokba szereztetik meg: Németország, Olaszország, Svájc, Francia- és Csehországba.

Nyomatott Tahy R. utóda Kekes Agoston könyvnyomdájában Zalaegerszegen. Telefon 181. szám

ZALAVÁRMEGYE

Peletős szerkesztő: **BORBÉLY GYÖRGY**
Laptulajdonos: „Zalavármegye” lapkiadó-társaság

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP
MÉGIKÉNTI BETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés: 1 évre 180 K. Egyen szám 6 K

Szerkesztőség Kisfaludy-u. 8. Telefon 162 sz.
Kiadóhivatal Széchenyi-ter 5. Telefon 131 sz.

„Hírek egy istenben, hírek egy hazában
Hírek egy isteni örök igazságban.
Hírek Magyarország feltámadásában

Az oláh.

Az oláh szónak a jelentése különös. Ennek a szónak a tartalmát nem lehet sem megtanulni, sem mást rá megtanítani; semmihez és senkihez nem lehet hasonlítani, sem öhozzá nem lehet semmit és senkit hasonlítani. Hiába kérnének engemet, hogy mondjam meg, milyen az oláh. Így definiálnám: az oláh annyimint oláh. Ezt a fogalmat csak önmagával lehet meghatározni. S nem lehet, mondom, sem megismerni, sem megismertetni, legtegyebb — ismerni, ab ovo, ha valaki gyermekeiben köztük élt s öntudatlanul emlékébe ragadt belőlük valami; de öntudatosan tanulmányozni nem lehet.

Én egyszer egy kitérő példával így próbáltam ismertetni az oláhot egy kérdezősködő előtt. Na figyelj, mondom.

Egyedül utazol üres kézzel a rengeteg vad erdőben. Tátott szájjal rohan rád a haragos éhes medve. Tisztában vagy vele, hogy széttép, megöl. Kivánságod sem lehet arra, hogy életben maradj. Csúpan azt óhajtanád még, hogy testamentumot csinálj, vagy csúpan hogy elbucszazzál kedveseidtől. S így szólsz a haramiához: Méltóságos Nagyhatalmu Medve ur! Birtokosa a rengetegnek! Nem háborgatom föltett szándékában kérelemmel, morzsoljon szét, egyék meg engemet, csúpan két pernyi türelmet kérek izletes falatozása előtt, amíg két sort írok bucsuzásul feleségemnek és gyermekeimnek. Mit gondolsz? Megáll é a medve és várakozik é itt két percig? Ugy é? Nem.

No látod, ez az oláh. Törődik é ez a medve a te testamentumoddal? Mit várakozzék é két percet, avagy egy másodpercet is addig, amíg te csókolódzol s bucsuzkodsz? Nos, hát ezt is rossz néven veszed é? Nem, hát köteles é a medve, az erdei vad arra, hogy figyelembe vegye az isteni és emberi törvényeket? hogy értelegjen a te családi és nemzeti könnyhullatásodon? Nem törődik é a te két perces rimázkodással, böcskedéssel, igérgeleseddel, avagy fenyegetéssel sem. Mi köze neki a trianoni békéketéshez, a genfi, vagy a genovai kisebbségi védelemhez? Mi köze neki törvényhez, szokáshoz, rendelethez, Istenhez, emberhez? Ó szét marcangol téged, mert éhségében ez az é ösztöne s punktum.

No látod ez az oláh.

Ez hasonlati példa volt. De tudok egy szörnyebb példát is, egy történelmi, igaz hogy csak jövőbeli, vagy jóslati példát. Hetenként hiszem, hogy tíz esztendő múlva Erdélyben, nem lesz sem magyar cinber, sem magyar beszéd, sem magyar vallás, még pedig 1919-től számítva tíz év múlva. Ha persze közbe nem jó valami Nagy Sándor-féle kardvágás a fonál gombolyagra.

Csak a vak nem látja, hogy a tíz évnek egyharmadrészeben a munkának már felét elvégezték. Az embereket eltávolítják, a földet a maguk lába alá kaparják. Előbb a nemzetől vették el az országnak a felét s azóta az egyesektől szedik el földbirtokaikat.

Hetenként, naponként hoznak új törvényeket a földrablásra. A megelőző egyéb földrablási törvényekhez most legujabban azt határozták, hogy amelyik magyar nem lakik Erdélyben, annak a földbirtokát egyszerűen elfoglalják. Azaz, hogy erre nekik nem is kellett újabb törvényt hozni: Oláhországban meg van az a törvény, hogy idegen ember ott földet nem szerezhet s nem bírhat. Ezt most egyszerűen

alkalmazzák Erdélyre is. Ugy, hogy Kemény Arpádnak, Bánffy Zoltánnak, Teleky Pálnak és a többieknek, akik nem laktak ott s nem esküdtek rá az oláhra, birtokaikat elvették.

Holott a trianoni szerződésnek 63. szakasza megengedi, hogy a másik országban lakóknak eredeti helyen levő ingatlan birtokaik megmaradhatnak, tulajdon birtokosaiknak a kezén. De amint az a bizonyos medve nem hallgat az áldozatnak erkölcsi prédikációjára, épen úgy ügyel az oláh a trianoni beszédre.

Most gróf Bánffy Miklós külügyminiszter ur egy nagy u. n. jegyzéket adott át a párizsi követnek s ez átadta a jegyzéket a Nagykövetség Tanácsának. Külügyminiszterünk a sok argumentummal ellátott nagy emlékiratában panaszol, tiltakozik követel.

A jámbor magyarság azt hiszi, hogy ennek most eredménye lesz. Hát, ha az én barátomnak, aki az erdőben a tátott száju medve előtt áll, volnának itt-ott fegyveres embertársai, akik a medvét az utolsó pillanatban lepuffintatnák, akkor még lehetne reménye, hogy életben marad; de ember csak é van egyedül az erdőben, a többiek közül, akik vannak: a róka, a hiúz, a farkas, a sakál, a vaddisznó, a tigris s a saskeselyű és így tovább, egész biztos, hogy egyik sem siet az én barátom megmentésére. A medve nyugodtan végezheti a mütétet.

Ennélfogva a jámbor magyarság sem remélheti, hogy az oláh visszalépjön arról a magyar birtokról, amelyre egyszer már rátette a lábát.

A Magyar Hirlap írja, tudomása van róla, hogy az oláh kormány részéről az optató határidő lejártával akció indult meg, hogy szerződés, törvény és jog ellenére megfosszák birtokaiktól az erdélyi magyar birtokosokat.

No lám, én ezt egy kissé másképpen tudom. Semmiféle hírforrásra nem hivatkozhatom, semmiféle levelem, hírdőköm, okmányom nincsen ebben az ügyben: mégis napnál világosabban tudom, hogy az akció megindult, hogy az akció a román kormányzat indította meg és hogy az akció a magyar földék dtvételeire irányul. De az akció nem az optató határidő (talán június végen) lejártával kezdődik, hanem kezdődik 1918-tól, attól a perctől, amikor az oláh betette a lábát Magyarországra és tartani fog -- isten tudja, milyen rövid ideig, talán csak az én jóslatszerű tíz esztendőmig.

Nem kell ide semmi nagy tudomány; csak azt kell tudni: mi az oláh. Erről pedig tudnunk kell, hogy csak önmagával határozható meg.

Ha a mostani idővel jár le a tíz esztendő, akkor mások is megismerik az oláhot a hasonlati példa mellett egy történelmi példával is. Bóns példa lesz ez.

Erkölcsei törvényünk most, hogy nem szabad pesszimistának lennünk. Kell hinnünk s támogatni kell optimizmusunkat a költők idézésével, hogy nem vészett el hárm sors alatt, ki el nem csüggedett.

De én ezt a szép optimizmust csak a gordiusi megoldásra tudom alapítani. Tíz éven innen, vagy tíz éven túl. S azok sekügyék mindannak a magvarnak a sírjára, aki erre a megoldásra nem törekszik.

Borbély György.

Rendezett tanácsú városok lettek Pozsony és Kassa.

Pozsony, aug. 28. A cseh hivatalos lap közli a Pozsony és Kassa városok közigazgatásának ideiglenes rendezéséről szóló törvényt. Eszerint a két városnak megszűnt a törvényhatósági joga és ezzel belépett a rendezett tanácsú városok sorába. A megrendszabályozott városok nagy mozgalmat indítottak jogaiknak védelmére.

Abol nem szabad imádkozni.

A bécsi városháznak országmentő programja.

Az osztrák kancellár a gögös kisantant államainak kapuján kopogtat alázatosan és a halálusáját vivó országa számára irgalomért esd. Sorba járja Európa nagyhatalmait ez a szerencsétlen férfi, akinek az a szomorú és szerencsétlen feladat jutott, hogy menthetetlen hazájának sorsát a világ ellen lázadó kétségbeesett erőszakkal mentse meg és kieroszakolja jövőjét.

Ezalatt a bécsi városházán hangosan vannak a nagylegények: az egyedül üdvözítő Marx tanításának szabadalmazott apostolai. — Hangosak és káromkodnak. Ők nem törődnek hazájukkal, őket nem indítja meg sorsa és megsemmisülése. Minden összedülhet, az aszszonyok éhes gyermekeik mellett sorvadhatnak, egy egész ország, egy óriási város tömegei éhezhetnek; mindez azoknak a szigorú, kérlelhetetlen Marxista-elvű uraknak egyáltalán nem fontos.

A bécsi városi szenátus rendületlenül ülészik és tárgyal. De nem a kenyérről. Nem. A vallás ügyében hoznak határozatokat. Az Uristent rendszabályozzák.

Bécs város urai rendeleteileg megtiltották, hogy a tanulók az iskolában imádkozzanak.

Rövid néhány perc még a világtörténelemben; a függöny legördül és Német-Ausztria eltűnik a világ színéről. De a kórus nem imádkozik, hanem ráretent a jobberzésű közönségre. Vérborult szemmel ordítja: Nem szabad imádkozni.

Sz. M. Ny.

TÁVIRAT-TELEFON.

A Magyar Távirati Iroda Jelentései.

Nagy az öröm a kormánypártban Zsirkay megválasztása miatt.

Budapest, aug. 28. Kormánypárti és a kormányt támogató képviselők körében nagy meglepetést keltett Zsirkay János megválasztásának híre. A tatpai kerület, amelyet Nagy Ernő a választói élet hosszú során át a legszélsőségesebb agitációval igyekezett magának megnyerni, teljesen melegegte Nagy Ernő örökös izgatását és noha a választók Zsirkayt alig ismerték, mégis nagy többséggel őt üntették ki bizalmukkal. Ugyanakkor Nagy Ernő pártja minthogy Zsirkayra szavazni nem mert, Nagy Ernőre pedig nem akart, sok helyütt feltűnően tartózkodott a szavazástól. A kerület józan elemei között nagy az öröm, hogy végre sikerült megszabadulni Nagy Ernőtől.

Lefoglaltak 721 mm. zsirt és 75 mm. szalonát.

Budapest, aug. 29. A IX. kerületi rendőrkapitányság detektívjei és rendőrei tegnap délután Henkei Lajos rendőrfőtanácsos intézkedésére kiszálltak a sertésvágóhídi hűtőháznál, mert napok óta rebesgették, hogy ott a nagyvágók és nagykereskedők igen nagymennyiségű zsirt és szalonna készletet rejtegetnek. A razzia nem várt eredménnyel végződött. 721 mm. zsirt és 75 mm. szalonát foglaltak le a rendőrök. A lefoglalt sertéstermékek értéke körülbelül 45 millió korona. A nyomozás megállapította, hogy az óriási értékű zsirt és szalonát már több mint fél éve rejtgetik a nagykereskedők. A rendőrség a zsirraktárt lefoglalta és lepecsételte.

Elhárították az utolsó akadályokat a földadó javaslat utjából.

Budapest, aug. 28. A parlament egy hetes szünetét egyes ellenzéki lapok arra használják fel, hogy elhíresztelik, mintha a földadóreformok megszavazása nehézségekbe ütköznék. Ezzel szemben a földadóreform megszavazása teljesen biztosítva van és az egységes pártból való további kilépések nem várhatók. A pénzügyminiszter méltányolta a legkisebb birtokokkal bíró kisgazdák speciális helyzetét és azzal, hogy a legkisebb birtokok számára lényeges adókönyvitéseket engedélyezett a földadójavaslak ellen a legutolsó komolyabb természetű kifogást is elhárította.

Hatalmi kérdések okozták a sztrájkokat.

Budapest, aug. 28. Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a közelmúltban lefolyt nagyterjedelmű sztrájkmozgalmak nem tisztán gazdasági, hanem politikai természetűek is voltak és bizonyos tekintetben hatalmi kérdéseket vetettek fel. Kitűnik ez abból, hogy a kormánynak a legutóbbi napokban a sztrájkokkal szemben elfoglalt esélyes álláspontja a sztrájkok megszűnését idézte elő. Ma külpolitikai helyzetünk általában nem olyan, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt megengedhette volna magát azt, hogy a bérmozgalmakon keresztül, ha birkoltan is hatalmi kérdéseket vessenek fel.

A külföldi sajtó az osztrák helyzetről.

Budapest, aug. 28. A külföldi sajtó a legintenzívebben foglalkozik a jelenlegi legaktuálisabb kérdéssel, az osztrák kérdés megoldásával. Konstatálható, hogy a háborús idők óta ezuttal talán először történt meg, hogy ebben a kérdésben a külföldi közvélemény nagy súlyt helyez Magyarországnak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontjára.

A gazdatisztek nagygyűlése.

Budapest, aug. 28. Vasárnap délelőtt tartották a magyar gazdatisztek, erdőtisztek és gazdasági alkalmazottak szervezkedő nagygyűlésüket az Éme Sörház-utcai helyiségében. A gyűlést Balogh Ferenc államtitkár nyitotta meg. Hangzottatta, hogy a gazdatisztek és a gazdasági alkalmazottak érdekeik megvédését csak úgy érhetik el, hogyha egy táborba tömörülnek. A nagygyűlés ebben az értelemben úgy határozott, hogy a tömörülés az Éme égíse alatt és keretein belül történik meg. Ezután a nagygyűlés határozatilag kimondta, hogy követeli az 1919-ben szentesített ama törvénycikknek keresztülviteltét, melynek értelmében a gazdaságok okleveles gazdatiszteket kötelesek fogadni.

Sztrájkmozgalmak Franciaországban.

Páris, aug. 29. A reggeli lapok jelentése szerint az általános munkás szövetség elvetette azt az indítványt, hogy csatlakozik a tüzök részéről megindított sztrájkmozgalmakhoz. A szociáldemokrata párt elhatározta, hogy dolgozik tovább, de a mai nap munkabéréit a havrei sztrájkolók javára adják, akikkel magát szolidárisnak nyilvánította és a kormányt tette felelőssé a kiontott vértért. Szombaton és vasárnap országszerte tüntető felvonulásokat rendeznek. A határozat következtében valószínű, hogy csak Párisban lesz részleges sztrájk.

HIREK.

Naptár.

Szerda, augusztus 30. Limai Róza.

Csütörtök, augusztus 31. Rajmund.

— Az idő. A Meteorológiai Intézet jelenti: Tulnyomóan derült, száraz, melegebb idő várható.

— Rendkívüli városi közgyűlés volt 28-án Czobor Mátyás polgármester elnöklésével. A képviselő tagok lassan gyülekeztek s végül is kevesen voltak, pedig három tárgybán kellett névszerinti szavazással dönteni s azonkívül két tárgy igen nagy érdeklődést keltett. Első

volt a szeszfőzőnek az áthelyezése. Egészségügyi ok miatt el kell helyezni. Sőt ezzel kapcsolatban a gyümölcs-értékesítésre konzervgyárat létesít a város. A városi tanács javaslata szerint azonnal át kell vinni s legjobb hely erre a volt kaszárnya telek folytatása a város szélén közel a vasúthoz. A javaslathoz hozzászólt: Dr. Korbai Károly, Fridrik István, Udvardy Vince, Jády Károly, Mautner Jenő, Bedő Vendel, Juhász Lajos, Deutsch Herman, Dr. Czinder István, Dr. Rosenthal Jenő, Heincz János, Németh Gyula s Dr. Udvardy Jenő városi ügyész, szóval majdnem mind a jelenlevők. Főképpen azt vitatták, hogy nincsen a javaslat mellett egészségügyi szakvélemény, s nem tudni: alkalmasak-e a meglévő gépek, eszközök az áthelyezésre, s körülbelül is mennyibe kerülhet az átköltözködés s a konzervgyári felszerelés stb., hogy sőtétbe ne ugorják a város. A szeszfőző úgy-úgy végződött, hogy a polgármester kívánsága szerint most levették a napirendről, hogy az egészségügyi szakvéleménnyel, a gépek megvizsgálásával s a költség hozzávetelével ellátva nyolc napon belül újra közgyűlés elé hozzák. — A közkórház költségvetését pótolták még 6 és félmillióval, s Dr. Gráner Adolf főorvosnak 36 ezer, Dr. Fürst Béla orvosnak 18 ezer s Dr. Klein Ferenc s. orvosnak 17 ezer koronara emelik a fizetését. — Az olakúlvárosi harangozónak megadják az óhajtott 100 K havi fizetést. — Bemutatták a város épületeiben lakókkal való új lakásbér-megállapodást, négyszeresre, tizszeresre, tizenöt-szörösre, huszszorosra való felemelést; a Bárány szálloda, a pénzügyi palota, posta- és rendőrség lakásbéréire nézve nincs megállapodás, ezeket a járáshíroság fogja eldönteni. A Bárányért péld. 280 ezer a pénzügyiért 240 ezer, a postáért 100 ezer, a rendőrségi épületért 84 ezer 400 koronát kér a tanács s a bérlők ezeket sokallják. — Horwith Dezső rokkantnak elárúsító hódát engedélyez a város a csendőrkaszárnya előtt. — Wölfer Mariska és Alasztics Istvánné városi hivatalnokok személyi pótlékok nyerneik kérvényük után. — Kecskés Dezső rk. kántor számára természetben való ellátást törvényesen nem adhat a város. — Dr. Jámor Márton ny. városi ügyésznek családi pótlékot állapítanak meg. — Özv. Schill Imréné kegydíját felemelik. — A vármegyei testnevelő egyesület számára ötezer koronát ad a város. — Ifj. Bukovác Józsefet honosítják. — A vakok Gyámoltó Egylete Dunántúli Fiókjának kérésére a tagdíjat felemelik. Több tárgy nem volt.

— Rendkívüli közgyűlés. Szeptember 4-én rendkívüli közgyűlés lesz az Arany Bárány ügyében.

Kézműiparos-kamarát állítanak fel ebben az évben. A kisiparosság az idén igen válságos helyzetbe jutott. A közönség nem tud vásárolni a tohamos áremelkedések miatt; az élet napról-napra drágul és így a még annyira szükséges ipari cikkeket is elnékülözi a drágasággal küzdő közönség. Az iparosság válságos helyzetét súlyosbítja, hogy a nyersanyag magas beszerzési ára, a munkabér s az üzemi költségek akkora összeget emésztenek fel, hogy egyáltalában nem fizetődik ki a munkáztatás. A kézműves és kisiparos testületek szeptemberben országos iparkongresszust fognak tartani, amelyen tárgyalni fognak a válságos helyzet elsimításáról. A tanácskozások szeptember 10-én kezdődnek a régi képviselőházban. A kisiparosság talpraállításának kérdésén kívül szóba kerül a kézműves-kamara felállítása is. A nagygyűlésen Valkó Lajos kereskedelemügyi miniszter be fogja jelenteni azt, hogy a kézműves-kamarát még ebben az évben felállítják. A kamara felállításával a kisiparosság sokat nyerhet és ez az elhatározás igen nagy örömet keltett az érdekeltek körében. A nagygyűlésen a zalaegerszegi Ipartestület is képviselteti magát annal is inkább, mert tárgyalni fognak az ipartestületek reformjáról is.

— Az iparosok törekvése c. cikkünknek megjelenése után mindjárt eredménye is lett; ugyanis némelyek már tettek megrendelést ruházati cikkekre nézve, amelyekre még karácsonykor lesz ugyan szükség, de a decemberi kiállításon felmutathatók. Jól tenné a közönség, ha minden irányban fölkeresné Zalaegerszeg iparosait s így megrendeléseivel előre gazdagítaná és biztosítaná a kiállítás szép sikerét s a maga számára is kiváló portékához jutna.

— A francia puszkaporszagot érez. A francia kormányt nagyon aggasztják azok a körülmények, amelyek Ausztria összeomlásával előállhatnak és amelyek könnyen fegyveres összeküzdésekre vezethetnek az Ausztriával szomszédos államok között. Az osztrák problémát Párisban még sürgősebbnek tekintik, mint a jóvátételi kérdést. Az utóbbi 24 óra alatt Párisba jelentések érkeztek Ausztriának Olaszországhoz való csatlakozásáról. Hivatalos francia körökben kijelentik, hogy ez a lépés háborút jelentene Olaszország és a kisantant között. Másrésztől közlik, hogy Olaszország nem enged meg a kisantantnak, hogy döntő tényezővé legyen Ausztriában. Párisban sürgős felhívást intéztek a szövetségesekhez, hogy a balkáni zűrzavarra komoly figyelmet fordítsanak s ezzel hátrítsák el a háború veszedelmét.

— A símei főreáliskolába, mely internátussal kapcsolatos, a felvételi vizsgálatok az I. osztályba aug. 28-án kezdődnek. Tekintve, hogy internátussal kapcsolatos a főreál, nagy számmal a messze vidékekről jönnek a jelentkezők. Az internátusban tanári felügyelet alatt vannak állandóan a növendékek, az egészséges levegő, kitűnő ellátás és a mai viszonyok dacára is elég humánus díjak mellett kedvező a szülőknek. — A beiratások szeptember 1-én kezdődnek.

Áru-tőzsdét kap Szombathely. A Szombathelyi Kereskedők Társulata pár hónappal ezelőtt mozgalmat indított egy Szombathelyen létesítendő tőzsde ügyében. Az engedély megadásában annál is inkább biztak, mert a város képviselőjelöltje Hegyeshalmy kereskedelemügyi miniszter volt. Mikor Hegyeshalmy a szombathelyi választáson megbukott, a tőzsde ügye igen kedvezőtlennek látszott. Most azonban Hegyeshalmy a Kereskedők Társulatával közölte, hogy kérésüket már minden minisztériumban elintézték, még csak a Pénzügyi Központ tárgyalja le a kérelmet, mely után Szombathely városa arucsarnokot létesíthet, melyben a termények adás-vételét lebonyolíthatja. A Kereskedők Társulata legközelebbi ülésén a megvalósítás módjairól és a csarnok működéséhez szükséges adminisztratív ügyekről fog tanácskozni.

Súlyos párbaj Persián és Dinics között. Persián Ádám és Dinics Győző hétfőn este 9 órakor harc képtelenségig menő párbajt vívtak. Persián segédei Hajdu Marcel dr. és Leidl Henrik voltak; Dinicsé pedig Fáy Zoltán és Kovács Lajos. A felek háromszor csaptak össze. A párbaj 20 percig tartott s a súlyos összecsapások után mindkettő sebesülésével végződött, mire a segédek a párbajt beszüntették.

— A bécsi nemzetközi vásár (szept. 10—17) iránt érdeklődőknek felvilágosítást ad az ipartestület.

— Borkóstoló és borvásár Balatonfüreden. Szeptember 10—17-ig lesz Balatonfüred ürdőin, a gyógyterem épületében a hatodik balatoni borkóstoló és borvásár, bor-, gyümölcs-, virág- zöldség-, főzelék-, konzerv-, házi és kisipar, kiállítás; mező-, kert-, szőlő-, és borgazdasági gép és eszköz bemutató, melyet a Balatoni Szövetség a Balatonfüred és vidéke és más balatonmenti gazdakörökkel rendez. A borkiállításra csakis termelők állíthatják ki saját termései boraikat. A kiállításra belföldi és külföldi borvásárlók nagy számmal fognak érkezni és ezért kívánatos, hogy a kiállításra minden borkészletet bejelentessenek.

— Külföldi hírek. Moszkvából érkezett hír szerint az 1902 évfolyambelieket a szellemi munkások kivételével fegyverbe hívták. — Tegnap délután a cseh tót szociáldemokrata párt tiltakozó gyűlést tartott a rendkívüli drágaság ellen. — A chicagói rendőrség elfogott 9 embert, akiket avval gyanúsítanak, hogy ők okozták augusztus 24-én a Chicago—Newyork vasút kisiklását. — Több nagyobb osztrák vidéki lap megjelenését egészben vagy részben beszüntetni szándékozik. Elhatározásuk oka, hogy a lapok anyagilag katasztrofális helyzetben vannak.

— Beirások a városi ovodákba. A zalaegerszegi ovodákban a beirások augusztus 30, 31 és szeptember 1, 2, 4-én lesznek, mindenkor délelőtt 9—12 óráig. A rendes foglalkozás 5-én kezdődik. Kértenek a szülők, hogy ovóköteles gyermekeiket a jelzett időben pontosan beirassák.

egyedül helyes eljárás helyett, amelyet a már többször említett belügyminiszteri rendeletek és a kir. Kuria is kijelöltek, mit tett? A korábbi rendeletekkel és a kir. Kuria határozatával ellentétben kimondotta, hogy ebben a kérdésben nem dönt (Lásd a törvényhatósági bizottság 12017-1920. számú határozatát és a belügyminiszter 1921. évi augusztus hó 3-án 59318-1921. szám alatt hozott határozatát.) Így állott elő az a helyzet, hogy a közigazgatási hatóságok elhárítván magukról a döntést, a kérdés eldöntetlen, a jogügyelet, amelynek a véglegessége ettől függött, félben maradt: a közigazgatási hatóság eljárása bennterkesztette a feleket egy félbenmaradt ügyletben és ezzel belekényserítte a vevőt a kártérítési perbe a város ellen.

A vevő az ügy újra felvételét kéri. Véleményem szerint ez nem újra felvétel, mert újrafelvételnek az 1901. évi XX. t. c. 10. §-a értelmében csak a főügy jogérvényes eldöntése után van helye, ez az ügy pedig a közigazgatási uton jogérvényesen nincs eldöntve, félbe maradt azzal, hogy a törvényhatósági bizottság és a belügyminiszteri rendelet elhárították a döntést azzal, hogy a kérdés eldöntése a bíróság hatáskörébe tartozik. Most, hogy a kir. Kuria ítéletében kimondotta, hogy a biztosítékok kérdésében igenis a közigazgatási hatóság hatáskörébe, legfelsőbb fokozat Nagyméltóságod hatáskörébe tartozik a döntés, a félbeszakadt eljárást minden újrafelvételi kérelem nélkül ott kell folytatni, ahol félbeszakadt.

Véleményem szerint tehát leghelyesebb volna, hogy Nagyméltóságod, tekintettel Szép Ferenc kérelmére és a kir. Kuria ítéletében elfoglalt arra az álláspontra, hogy a biztosítékok kérdésében a döntés legfelsőbb fokozat Nagyméltóságod hatáskörébe tartozik, Nagyméltóságod most már határozzon abban a kérdésben, hogy vagyonfelügyeleti szempontból elégségesnek tartja-e a vevőtől felajánlott biztosítékokat. Ebben a kérdésben a döntés véleményem szerint a fentebb részletesen kifejtettek alapján csakis igenlő lehet. Ha Nagyméltóságod is osztja ebben az állásponthoz, az eredeti adásvételi szerződést a biztosítékokra vonatkozó kiegészítő rendelkezéssel jóvá kellene hagyni. Ez a döntés egyrészt megóvná a várost a kártérítési pertől, amely a fentebb elmondottak szerint minden valószínűség szerint kedvezőtlen kimenettel lenne a városra, másrészt nem zarna el a várost attól, hogy amennyiben kellő jogalapja van arra, hogy az ingatlan átbocsátását megtagadja, az ügynek most már végleges eldöntését bírói utra terelje.

Budapest, 1922. május 24.

A miniszter helyett:
Szász s. k. államtitkár.

GAZDASÁG.

A csávázás legújabb módszerei.

Kiszáradt figyelmébe ajánljuk a vidékenként évről-évre megismétlődő úszógöcs buza-termés megakadályozására vetőbuzája kicserélését, mely célra legalkalmasabb a Székács-féle nemesített magyar buza. A kicseréléstől eltekintve, egy gazda se mulassza el buzavetőmagjának triórözése mellett annak csávázását (pácolását). Azonban e csávázást ne a hangzatos elnevezésű csávázó szerkekkel, hanem az évtizedek óta kipróbáltan legjobbnak bizonyult rézgálic-oldattal végezze.

100 liter vízhez 1/4 l. kgr. rézgálic kell. A rézgálicot vászonzacskóba kötjük s a vízzel nem teljesen szintültig töltött fakadon vagy régi hordón keresztbeletett rudra akasztjuk úgy, hogy a vízben szabadon lógva, abban mielőbb feloldódjék, vagy pár liter forró vízben oldjuk fel a rézgálicot, ezt öntjük a kádha vagy a hordóba. A feloldódás vagy a beleöntés után az oldat jól összekeverendő. A vetőmagból 10-15 litert vászonzacskóval bélelt kétfülvű fúfakosárba, vagy fenékén és három oldalán apró lyukakkal ellátott fűles ládába töltünk s ezt beimerítjük az oldatba, a kosár vagy láda fűléig, miközben a gabonát kézzel jól felkeverjük. A léha és úszógöcs szemek a felszínre kerülnek, ezek kis szitával lemerítendők. Ezután a szemet kézzel a bemelegített s kissé felemelt edényben egymáshoz dörzsölve jól kimossuk. Ezen munka után kiemeljük a csávázó edényt, az oldat visszacsorog s az oldatos kád szélére vagy a másik kádra fektetett rudra állítjuk. Ezután egy másik láda vagy kosár kerül sorra s mikor ezzel is készen vagyunk, az elsőből kiöntjük a becsávázott magot vékonyan ponyvára, vagy ha van betonozott, padlózott helyünk, arra. Két három óra alatt a csávázott buza annyira megszárad, hogy géppel vagy kézzel vethető.

Ily módon csávázott vetőmaggal az úszógöcs-spórák fejlődését megakadályozzuk.

Ujabbán vannak más csávázó szerkek is, mint például az Uspurum, formalin stb., ezek azonban nemcsak az úszógöcs-spórát ölik meg, hanem helytelen arányban alkalmazva a mag csíráképességét is veszélyeztethetik. Utóbbi években tudományos intézetek és akadémiák

sok kísérletet végeztek egy újabb szerrel, a klorolral, mely méregmentes lévén, ellentétben a fentiekkel, a buza csíráját nem bántja s közkezen forogva nem jelent veszélyt. Ára most olcsóbb, mint a rézgálicé. Az előírást pontosan megtartva vele, biztos hatásnak ígérkezik. Kíváncsi, ha minden gazda egy-két holdon megkísérelti a klorol-csírázást és így maga alkothat róla véleményt.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapest, 1922 augusztus 29.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Amsterdam	735	Prága	7000
London	8400	Stockholm	500
Newyork	1875	Sweiz	355
Berlin	120	Bécs	200
Milano	8200	Zágráb	530
Páris	142	Varsó	2450

Zürichben:

	Auguszt. 26.	Auguszt. 29.
a magyar korona	0 29	0 29
az osztrák korona	0 05	0 05
az osztr. bélyegz. bankjegy	0 0 7/8	0 0 7/8

Budapesti tőzsde.

Valuták:	Augusztus 26.		Augusztus 29.	
	kor.	fill.	kor.	fill.
Napoleon	7100	—	7100	—
Font	8250	—	8400	—
Dollár	1840	—	1865	—
Francia frank	140	50	142	—
Lengyel márka	—	0 24	—	0 24
Márka	—	—	1	20
Lira	81	—	82	—
Leu	16	50	7	50
Cseh korona	66	—	70	—
Dinár	19	80	21	40
Svájci frank	355	—	335	—
Osztrák kor.	—	2 10	—	2 20

Terményjelentés.

Budapest, 1922 augusztus 29.

	Auguszt. 26.	Auguszt. 29.
Búza	7100	7150
Rozs	5250	5250
Árpa	6300	6200
Zab	6200	6200
Tengeri	7800	7800
Korpa	4300	4400
Repce	13500	13500
Köles	—	—

Külföldi pénzeket

(dollárt, dinárt stb.)

a deviza-központ által megjelölt napi áron vásárol

Értékpapír-tőzsdével megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít

Fenyvesi Bankbizomány,
Zalaegerszeg, Fő-tér. 49-52. Telefon 38.

HEINRICH W. és L.

üvegezési vállalat, üvegáru, táblaüveg, porcellán-és lámparakár

ZALAEGERSZEGEN

Készítünk épületüvegezést, képkeretezést, üvegtetőjavítást és minden e szakmába vágó munkát úgy helyben mint vidéken. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Cséplőbenzin,

Raffinált petroleum, Motorhengerolaj,

Cséplőgép olaj, Motor olaj 29-0

a legjobb minőségben, a legolcsóbb árban beszerezhető bármily mennyiségben

Binder és Társa

kereskedelmi Zalaegerszeg
irodájában Eötvös-utca 10. sz.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 47-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Faneigmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Eladó Nemeshegyesen egy

3 1/2-es gőzlokomobil

teljesen jó állapotban, teljesen felszerelve.
Személyesen tárgyal KOVÁTS JÓZSEF NEMESHEGYES.

A győri Back-malom bizományi lisztraktára, mohai savanyuvíz, összes fűszer, rövid-, papír és festékárak

Komlós M. Miksa
nagykereskedőnél Zalaegerszegen

KOTSY JÓZSEF

géperőre berendezett

KOCSIGYÁRTÓ

műhelye ZALASZENTGRÓTON.

3-50

Allandó kész-kocsiraktár. — Gazdasági szerek és minden e szakba vágó munkák készítése. — Javítások és átalakítások mindenkor a legmodernebb kivitelben, a legolcsóbb napi áron.

Nagy Jenő-féle
olai vendéglő
eladó Bővebbet Hegyi Lajosnál Kaszaháza. 2-8

ELADÓ egy db Kallay 8 HP es egy db Umrat 800-as alig használt

cséplőgarnitúra

Bővebb KOTSY JÓZSEF Zalaszentgróton